

Tillkännagivande

Kallelse

vid sammanträde med Kommunfullmäktige

Tid: Måndagen den 8 december 2025 kl. 17.00 **OBS Tiden!!**

Lokal: Tingssalen

Justerare: Mahmoud Al Mokdad (C) och Anders Svensson (M)

Tid för justering: Måndagen den 15 december 2025 digitalt

Nr	Ärendemening	Beslut	Info
1	Val av justerare		
2	Upprop		
3	Godkännande av dagordning		
4	Fråga om sammanträdet blivit i laga ordning kungjort		
5	Enkla frågor		
6	Allmänhetens frågestund		
7	Redovisning av Trygghetsmätningen 2025 (Fredrik Skarp, kl 17.10-17.30)		X
8	Tema sociala utskottet (Susanne Winsth, Elin Backenius och Marie Bennesved, kl 17.30-18.00)		X
9	Information om icke verkställda beslut		X
10	Förlängning av revers avseende tillgångar och inventarier, Räddningstjänsten Sydost	X	
11	Tillskott av ej överförda medel för pensioner och vakanser, Räddningstjänsten Sydost	X	
12	Delårsrapport 2025-08-31 - Räddningstjänsten Sydost	X	
13	Överenskommelse angående uppdrag kring regional utveckling i Kalmar län mellan Region Kalmar län och samtliga kommuner i Kalmar län	X	

14	Revidering av Sydarkiveras förbundsordning	X	
15	Brandskyddspolicy för Högsby kommun	X	
16	Detaljplan för Högsby resecentrum, del av Högsby 1:32	X	
17	E-förslag Högsbyrösten offentliga toaletter i Högsby	X	
18	Interpellationer		
19	Motioner		

Magnus Gabrielsson
ordförande

(1)

DNR: KU.2025.4

Val av justerare

Kommunfullmäktiges beslut

Beslutsunderlag

Beslutsmottagare

(2)

DNR: KU.2025.5

Upprop

Kommunfullmäktiges beslut

Beslutsunderlag

Beslutsmottagare

(3)

DNR: KU.2025.6

Godkännande av dagordning

Kommunfullmäktiges beslut

Beslutsunderlag

Beslutsmottagare

(4)

DNR: KU.2025.7

Fråga om sammanträdet blivit i laga ordning kungjort

Kommunfullmäktiges beslut

Beslutsunderlag

Beslutsmottagare

(5)

DNR: KU.2025.21

Enkla frågor

Kommunfullmäktiges beslut

Beslutsunderlag

Beslutsmottagare

(6)

DNR: KU.2025.8

Allmänhetens frågestund

Kommunfullmäktiges beslut

Beslutsunderlag

Beslutsmottagare

(7)

DNR: KU.2025.230

Redovisning av Trygghetsmätningen 2025 (Fredrik Skarp, kl 17.10-17.30)

Kommunfullmäktiges beslut

Beslutsunderlag

Beslutsmottagare

(8)

DNR: KU.2025.174

Tema sociala utskottet (Susanne Winsth, Elin Backenius och Marie Bennesved, kl 17.30-18.00)

Kommunfullmäktiges beslut

Beslutsunderlag

Beslutsmottagare

(9)

DNR: SU.2025.20

Information om icke verkställda beslut**Sammanfattning**

Enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) och socialtjänstlagen (SoL) ska kommuner varje kvartal redovisa till Inspektionen för vård och omsorg (IVO) de gynnande beslut om insats eller bistånd som inte har kunnat verkställas inom tre månader (90 dagar). Även avbrott i verkställighet ska rapporteras om avbrottet är längre än tre månader samt insatser som har verkställts sedan förra redovisningstillfället.

Förvaltningen har för tredje kvartalet 2025 rapporterat fem ej verkställda beslut, varav tre av dessa är nya ärenden. Besluten avser ett boendestöd, en sysselsättning, en kontaktfamilj samt två kontaktpersoner. Två ärenden har rapporterats som avslutade, en korttidsvistelse i form av korttidshem samt en kontaktperson.

Bakgrund

Enligt 28 f § lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) och 16 kap 6 f § socialtjänstlagen (SoL) ska kommuner varje kvartal redovisa till tillsynsmyndigheten Inspektionen för vård och omsorg (IVO) de gynnande beslut om insatser enligt LSS och bistånd enligt SoL som inte har kunnat verkställas inom tre månader. Samtidigt rapporteras de beslut från förra redovisningstillfället som har verkställts eller avslutats av annan anledning. Även avbrott i verkställighet av insats enligt LSS eller bistånd enligt SoL ska rapporteras, i de fall där insatsen eller biståndet inte har återupptagits inom tre månader.

Redovisningen och tjänsteutlåtande i avidentifierad form lämnas till Socialutskottet som rapporterar vidare till Kommunstyrelsen, Kommunfullmäktige och kommunens revisorer enligt 28 f § 2st LSS, 28 h § LSS och 16 kap. 6 h § SoL för kännedom.

Särskild avgift om beslut inte verkställs inom skälig tid

Enligt både LSS (28 a §) och SoL (16 kap 6 a §) ska kommuner betala en särskild avgift om beslut inte verkställs inom skälig tid. Det är Förvaltningsrätten som fattar beslut om avgift, efter ansökan från IVO. Rätten begär ett yttrande från ansvarig nämnd innan man fattar beslut utifrån omständigheterna i det enskilda fallet.

Rapporterade insatser enligt LSS och SoL

För inrapporteringsperioden 1 juli - 30 september 2025 har förvaltningen rapporterat in totalt sju ärenden, två är återrapporteringar, två är avslutade samt tre nya ärenden.

Insats	Lagrum	Beslutsdatum	Orsak till dröjsmål	Avslut eller verkställt	Orsak
Kontaktperson	9§4 LSS	2023-09-28	Rekryteringsproblem	Avslutat 2025-08-21	Egen begäran
Kontaktperson	4 kap 1 § SoL	2023-12-07	Rekryteringsproblem, men planeras verkställa insatsen inom kort.		
Kontaktperson	4 kap. 1 § SoL	2024-05-17	Rekryteringsproblem, ersätter med boendestöd samt privata skäl.		
Korttidsvistelse	9§6 LSS	2024-07-04	Hos den enskilde, som valt att avvakta	Avslutat 2025-08-31	Egen begäran
Boendestöd	4 kap 1 § SoL	2025-06-13	Medverkar inte till verkställighet		
Sysselsättning	4 kap 1 § SoL	2025-05-12	Saknar praktikplats, AME inte aktuellt i ärendet		
Kontaktfamilj	4 kap 1 § SoL	2025-05-22	Har specifika önskemål som inte har kunnat tillgodoses		

Socialutskottet beslutade 2025-10-14, § 94 att lägga redovisningen av rapporteringen till IVO för perioden 1 juli – 30 september 2025 av ej verkställda gynnande beslut enligt SoL och LSS till handlingarna, samt att rapportera vidare till Kommunstyrelsen, Kommunfullmäktige och kommunens revisorer.

Kommunfullmäktige

2025-12-08

Kommunstyrelsen beslutade 2025-11-18 att lägga redovisningen av rapporteringen till IVO för perioden 1 juli – 30 september 2025 av ej verkställda gynnande beslut enligt SoL och LSS till handlingarna samt att överlämna rapporten till kommunfullmäktige för kännedom.

Förslag till beslut

Informationen godkänns.

Kommunfullmäktiges beslut**Beslutsunderlag**

Protokoll 2025-10-14 - SU § 94

Tjänsteutlåtande KF

Beslutsmottagare

SU § 94

DNR: SU.2025.20

Information om icke verkställda beslut**Sammanfattning**

Enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) och socialtjänstlagen (SoL) ska kommuner varje kvartal redovisa till Inspektionen för vård och omsorg (IVO) de gynnande beslut om insats eller bistånd som inte har kunnat verkställas inom tre månader (90 dagar). Även avbrott i verkställighet ska rapporteras om avbrottet är längre än tre månader samt insatser som har verkställts sedan förra redovisningstillfället.

Förvaltningen har för tredje kvartalet 2025 rapporterat fem ej verkställda beslut, varav tre av dessa är nya ärenden. Besluten avser en boendestöd, en sysselsättning, en kontaktfamilj samt två kontaktpersoner. Två ärenden har rapporterats som avslutade, en korttidsvistelse i form av korttidshem samt en kontaktperson.

Bakgrund

Enligt 28 f § lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) och 16 kap 6 f § socialtjänstlagen (SoL) ska kommuner varje kvartal redovisa till tillsynsmyndigheten Inspektionen för vård och omsorg (IVO) de gynnande beslut om insatser enligt LSS och bistånd enligt SoL som inte har kunnat verkställas inom tre månader. Samtidigt rapporteras de beslut från förra redovisningstillfället som har verkställts eller avslutats av annan anledning. Även avbrott i verkställighet av insats enligt LSS eller bistånd enligt SoL ska rapporteras, i de fall där insatsen eller biståndet inte har återupptagits inom tre månader.

Redovisningen och tjänsteutlåtande i oidentifierad form lämnas till Socialutskottet som rapporterar vidare till Kommunstyrelsen, Kommunfullmäktige och kommunens revisorer enligt 28 f § 2st LSS, 28 h § LSS och 16 kap. 6 h § SoL för kännedom.

Särskild avgift om beslut inte verkställs inom skälig tid

Enligt både LSS (28 a §) och SoL (16 kap 6 a §) ska kommuner betala en särskild avgift om beslut inte verkställs inom skälig tid. Det är Förvaltningsrätten som fattar beslut om avgift, efter ansökan från IVO. Rätten begär ett yttrande från ansvarig nämnd innan man fattar beslut utifrån omständigheterna i det enskilda fallet.

SU § 94

DNR: SU.2025.20

Rapporterade insatser enligt LSS och SoL

För inrapporteringsperioden 1 juli - 30 september 2025 har förvaltningen rapporterat in totalt sju ärenden, två är återrapporteringar, två är avslutade samt tre nya ärenden.

Insats	Lagrum	Beslutsdatum	Orsak till dröjsmål	Avslut eller verkställt	Orsak
Kontaktperson	9§4 LSS	2023-09-28	Rekryteringsproblem	Avslutat 2025-08-21	Egen begäran
Kontaktperson	4 kap 1 § SoL	2023-12-07	Rekryteringsproblem, men planeras verkställa insatsen inom kort.		
Kontaktperson	4 kap. 1 § SoL	2024-05-17	Rekryteringsproblem, ersätter med boendestöd samt privata skäl.		
Korttidsvistelse	9§6 LSS	2024-07-04	Hos den enskilde, som valt att avvakta	Avslutat 2025-08-31	Egen begära
Boendestöd	4 kap 1 § SoL	2025-06-13	Medverkar inte till verkställighet		
Sysselsättning	4 kap 1 § SoL	2025-05-12	Saknar praktikplats, AME inte aktuellt i ärendet		
Kontaktfamilj	4 kap 1 § SoL	2025-05-22	Har specifika önskemål som inte har kunnat tillgodoses		

Socialutskottets beslut

Socialutskottet lägger redovisningen av rapporteringen till IVO för perioden 1 juli – 30 september 2025 av ej verkställda gynnande beslut enligt SoL och LSS till handlingarna, samt rapporterar vidare till Kommunstyrelsen, Kommunfullmäktige och kommunens revisorer.

Socialutskottet

2025-10-14

SU § 94

DNR: SU.2025.20

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse ej verkställda beslut IVO juli-sep 2025.pdf

Beslutsmottagare

Kommunstyrelsen

Kommunfullmäktige

Kommunens revisorer

Socialförvaltningens ledningsgrupp

Agneta Rodriguez Kommunsekreterare

Information om icke verkställda beslut

Sammanfattning

Enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) och socialtjänstlagen (SoL) ska kommuner varje kvartal redovisa till Inspektionen för vård och omsorg (IVO) de gynnande beslut om insats eller bistånd som inte har kunnat verkställas inom tre månader (90 dagar). Även avbrott i verkställighet ska rapporteras om avbrottet är längre än tre månader samt insatser som har verkställts sedan förra redovisningstillfället.

Förvaltningen har för tredje kvartalet 2025 rapporterat fem ej verkställda beslut, varav tre av dessa är nya ärenden. Besluten avser ett boendestöd, en sysselsättning, en kontaktfamilj samt två kontaktpersoner. Två ärenden har rapporterats som avslutade, en korttidsvistelse i form av korttidshem samt en kontaktperson.

Bakgrund

Enligt 28 f § lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) och 16 kap 6 f § socialtjänstlagen (SoL) ska kommuner varje kvartal redovisa till tillsynsmyndigheten Inspektionen för vård och omsorg (IVO) de gynnande beslut om insatser enligt LSS och bistånd enligt SoL som inte har kunnat verkställas inom tre månader. Samtidigt rapporteras de beslut från förra redovisningstillfället som har verkställts eller avslutats av annan anledning. Även avbrott i verkställighet av insats enligt LSS eller bistånd enligt SoL ska rapporteras, i de fall där insatsen eller biståndet inte har återupptagits inom tre månader.

Redovisningen och tjänsteutlåtande i oidentifierad form lämnas till Socialutskottet som rapporterar vidare till Kommunstyrelsen, Kommunfullmäktige och kommunens revisorer enligt 28 f § 2st LSS, 28 h § LSS och 16 kap. 6 h § SoL för kännedom.

Särskild avgift om beslut inte verkställs inom skälig tid

Enligt både LSS (28 a §) och SoL (16 kap 6 a §) ska kommuner betala en särskild avgift om beslut inte verkställs inom skälig tid. Det är Förvaltningsrätten som fattar beslut om avgift, efter ansökan från IVO. Rätten begär ett yttrande från ansvarig nämnd innan man fattar beslut utifrån omständigheterna i det enskilda fallet.

Rapporterade insatser enligt LSS och SoL

För inrapporteringsperioden 1 juli - 30 september 2025 har förvaltningen rapporterat in totalt sju ärenden, två är återrapporteringar, två är avslutade samt tre nya ärenden.

Insats	Lagrum	Beslutsdatum	Orsak till dröjsmål	Avslut eller verkställt	Orsak
Kontaktperson	9§4 LSS	2023-09-28	Rekryteringsproblem	Avslutat 2025-08-21	Egen begäran
Kontaktperson	4 kap 1 § SoL	2023-12-07	Rekryteringsproblem, men planeras verkställa insatsen inom kort.		
Kontaktperson	4 kap. 1 § SoL	2024-05-17	Rekryteringsproblem, ersätter med boendestöd samt privata skäl.		
Korttidsvistelse	9§6 LSS	2024-07-04	Hos den enskilde, som valt att avvakta	Avslutat 2025-08-31	Egen begäran
Boendestöd	4 kap 1 § SoL	2025-06-13	Medverkar inte till verkställighet		
Sysselsättning	4 kap 1 § SoL	2025-05-12	Saknar praktikplats, AME inte aktuellt i ärendet		
Kontaktfamilj	4 kap 1 § SoL	2025-05-22	Har specifika önskemål som inte har kunnat tillgodoses		

Socialutskottet beslutade 2025-10-14, § 94 att lägga redovisningen av rapporteringen till IVO för perioden 1 juli – 30 september 2025 av ej verkställda gynnande beslut enligt SoL och LSS till handlingarna, samt att rapportera vidare till Kommunstyrelsen, Kommunfullmäktige och kommunens revisorer.

Kommunstyrelsen beslutade 2025-11-18 att lägga redovisningen av rapporteringen till IVO för perioden 1 juli – 30 september 2025 av ej verkställda gynnande beslut enligt SoL och LSS till handlingarna samt att överlämna rapporten till kommunfullmäktige för kännedom.

Förslag till beslut

Informationen godkänns.

(10)

DNR: KU.2024.354

**Förlängning av revers avseende tillgångar och inventarier,
Räddningstjänsten Sydost****Ärendebeskrivning**

Högsby kommun och Räddningstjänsten Sydost har i samband med Räddningstjänstens övergång till det gemensamma förbundet skrivit under en revers avseende övertagande av tillgångar och inventarier. Då Räddningstjänsten Sydost saknade likviditet för att lösa reversen enligt avtalad tidpunkt 2023-12-31 föreslogs en första förlängning utan ränta till 2024-12-31. Då nödvändiga beslut hos medlemskommunerna ännu inte är på plats behöver ytterligare en förlängning till 2025-12-31 ske.

Beslutsunderlag

Skrivelse Hemställan från direktionen för Räddningstjänsten Sydost, 21 oktober 2025 gällande hemställan om tillskott av ej tillförda medel för pensioner och vakanser enligt medlemskommunernas underlag.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Förlänga den revers vad avser övertagande av tillgångar och inventarier, som ett amorteringsfritt och räntefritt lån fram till och med 2025-12-31. Reversen löper då ut per sista december 2025.

Kommunfullmäktiges beslut**Beslutsunderlag**

KU tjänsteskrivelse RTSO förlängning av revers avseende tillgångar och inventarier 20251231.docx

Hemställan - tillskott av ej överförda medel för pensioner och vakanser.pdf

Protokollsutdrag §55 Beslut om framtagande av internbudget 2026 och ny hemställan.pdf

Protokoll 2025-11-18 - KS § 307

Beslutsmottagare

Räddningstjänsten Sydost

Ekonomichefen

Ekonom

Martin Nilsson, Ekonomichef

Förlängning av revers avseende tillgångar och inventarier

Högsby kommun och Räddningstjänsten Sydost har i samband med Räddningstjänstens övergång till det gemensamma förbundet skrivit under en revers avseende övertagande av tillgångar och inventarier. Då Räddningstjänsten Sydost saknade likviditet för att lösa reversen enligt avtalad tidpunkt 2023-12-31 föreslogs en första förlängning utan ränta till 2024-12-31. Då nödvändiga beslut hos medlemskommunerna ännu inte är på plats behöver ytterligare en förlängning till 2025-12-31 ske.

Beslutsunderlag

Skrivelse Hemställan från direktionen för Räddningstjänsten Sydost, 21 oktober 2025 gällande hemställan om tillskott av ej tillförda medel för pensioner och vakanser enligt medlemskommunernas underlag.

Förslag till beslut

Förlänga den revers vad avser övertagande av tillgångar och inventarier, som ett amorteringsfritt och räntefritt lån fram till och med 2025-12-31. Reversen löper då ut per sista december 2025.

Handläggare
Karl-Johan Daleen
Förbundsdirektör
karl-johan.daleen@rtso.se
010-3573010

Datum
2025-10-21

Ärendebeteckning
RTSO 2025/1334

Hemställan om tillskott av ej överförda medel för pensioner och vakanser enligt medlemskommunernas underlag

Medlemskommunerna har gemensamt utrett Räddningstjänsten Sydosts ekonomiska situation. Den samlade bilden från medlemskommunerna är att det vid förbundsbyggandet inte lämnades över en korrekt budgetram, vilket på två år har gett ett stort underskott. Med anledning av detta anser direktionen för Räddningstjänsten Sydost att ägarkommunerna bör tillskjuta de medel som ej överfördes vid förbundsbyggningen, i enlighet med det underlag som ägarkommunerna gemensamt presenterat och som framgår av bilagan. Det är viktigt att belysa att detta inte rör sig om ett äskande av utökad budgetram, detta är en återställning av felaktig överföring av budgetramar när förbundet byggades. Det är också viktigt att belysa att underlaget som detta förslag bygger på är framtagna gemensamt av förbundets ägarkommuner. I samband med att medel för ej överförd budgetram kommer förbundet tillgodo löses även de reverslån som givits av medlemskommunerna.

Direktionen för räddningstjänsten sydost hemställer om att medlemskommunernas kommunfullmäktige fattar beslut om att

- tillskjuta ej överförda medel för pensioner och vakanser enligt medlemskommunernas underlag (enligt bilaga).

Direktionen för räddningstjänsten sydost hemställer om att medlemskommunernas kommunfullmäktige fattar beslut om att

- förlänga den revers vad avser övertagande av tillgångar och inventarier, som ett amorteringsfritt och räntefritt lån, under perioden 2025-01-01 - 2025-12-31. Reversen löper ut per sista december 2025. Besluten gällande förlängning av reversen behöver vara förbundet tillhanda senast 2025-12-31.

Framtida utredningar

Ekonomicheferna i medlemskommunerna fortsätter att utreda finansieringsmodellen med fokus på konsekvenser av uppräknings med eget PKV, prognostiserat PKV eller fastställt PKV samt kommande räntekostnader och arvode.

Direktionen för Räddningstjänsten sydost har vidare uppdragit åt förbundsdirektör att

- arbeta fram ett nytt handlingsprogram enligt Lagen om skydd mot olyckor. Handlingsprogrammets innehåll styrs av föreskrift och ska bland annat innehålla en omfattande riskanalys över förbundets geografiska område. Utifrån de risker som identifieras i riskanalysen ska det beslutas om förmåga och bemanning för att kunna hantera aktuell riskbild och därmed anses uppfylla kraven i Lagen om skydd mot olyckor (LSO).

Postadress

Räddningstjänsten Sydost
Box 150
391 21 Kalmar

Besöksadress

Scheelegatan 11
391 21 Kalmar

Telefon

010-357 30 00

E-post

info@rtso.se

RÄDDNINGSTJÄNSTEN SYDOST

- tillsätta en extern utredning gällande organisation, förbundsordning och finansiering.

Bilaga: Underlag gällande tillskott av ej överförda medel för pensioner och vakanser enligt medlemskommunernas underlag

Henrik Nilsson Bokor
Ordförande Räddningstjänsten Sydost

Direktionen för Räddningstjänsten Sydost

§ 55 Beslut om framtagande av internbudget 2026 och ny hemställan

Ärendebeteckning: RTSO 2025/1141

Bakgrund

Den hemställan som skickades ut i våras skulle under hösten beslutats i respektive kommun. Utifrån de beslutsunderlag som RTSO har tagit del av, och som också är avstämt med respektive kommuns kommunchef planerar sex av nio medlemskommuner att godkänna hemställan i sin helhet. Flera kommuner anger att de godkänner hemställan under förutsättning att alla andra kommuner fattar samma beslut.

Vissa kommuner som godkänner hemställan ställer samtidigt krav på att arbeta aktivt med nytt handlingsprogram och effektiviseringar. Beslut gällande att uppdra åt förbundsledningen att framarbete ett nytt handlingsprogram enligt Lagen om Skydd mot olyckor beslutades på direktionmötet 2025-05-23. I handlingsprogrammet ska det tydligt framgå synergieffekter av att Räddningstjänsten är organiserade som förbund över ett större geografiskt område, med förväntan på en mer effektiv och ändamålsenlig organisation

Vissa kommuner kommer inte att godkänna hemställan i sin helhet utan kräver en annan hantering och att en ny hemställan formuleras. Ett alternativ till ursprungsförslaget har arbetats fram som har arbetsnamnet "Oskarshamnsmodellen", där underskotten föregående år fördelas efter ägarandel. För att det interna arbetet i förbundet inte ska stanna av behöver förbundet fortsätta med sitt budgetarbete och ta fram en internbudget för 2026.

Överläggning

Under överläggningen redogör ekonomichef Maria Engblom och förbundsdirektör Karl-Johan Daleen för ärendet och förslag om att skicka en ny hemställan till ägarkommunerna enligt "Oskarshamnsmodellen", nytt handlingsprogram, extern utredning av verksamheten (framåtsyftande) och effektiviseringskrav på 4 mnkr.

Daniel Lindvall (M) yttrar sig och framför att det är av största vikt att förbundet lever vidare. Vill att en extern utredning av organisationen tillsätts och att finansieringsmodellen utvärderas.

Ordförande Henrik Nilsson Bokor (S) frågar Direktionen för Räddningstjänsten Sydost om det ska tydliggöras i beslutet att en extern utredning av förbundet ska tillsättas och att finansieringsmodellen ska ses över. Ordförande Henrik Nilsson Bokor (S) finner att förtydligande ska göras.

Postadress

Räddningstjänsten Sydost
Box 150
391 21 Kalmar

Besöksadress

Scheelegatan 11
391 21 Kalmar

Telefon

010-357 30 00

E-post

info@rtso.se

RÄDDNINGSTJÄNSTEN SYDOST

Beslut

Direktionen för Räddningstjänsten Sydost beslutar att uppdra åt förbundsledningen att ta fram en internbudget för 2026 som grundar sig på att förbundet får kostnadstäckning i sin helhet enligt den hemställan som skickats till medlemskommunerna.

Direktionen för Räddningstjänsten Sydost beslutar samtidigt att skicka en ny hemställan till ägarkommunerna enligt "Oskarshamnsmodellen".

Direktionen för Räddningstjänsten Sydost beslutar att tillsätta en extern utredning gällande organisation, förbundsordning och finansiering.

Sekreterare

Malin Olausson

Justeras

Henrik Nilsson Bokor
Ordförande

Michael Jonsson Granstedt

KS § 307

DNR: KU.2024.354

**Förlängning av revers avseende tillgångar och inventarier,
Räddningstjänsten Sydost****Ärendebeskrivning**

Högsby kommun och Räddningstjänsten Sydost har i samband med Räddningstjänstens övergång till det gemensamma förbundet skrivit under en revers avseende övertagande av tillgångar och inventarier. Då Räddningstjänsten Sydost saknade likviditet för att lösa reversen enligt avtalad tidpunkt 2023-12-31 föreslogs en första förlängning utan ränta till 2024-12-31. Då nödvändiga beslut hos medlemskommunerna ännu inte är på plats behöver ytterligare en förlängning till 2025-12-31 ske.

Beslutsunderlag

Skrivelse Hemställan från direktionen för Räddningstjänsten Sydost, 21 oktober 2025 gällande hemställan om tillskott av ej tillförda medel för pensioner och vakanser enligt medlemskommunernas underlag.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Förlänga den revers vad avser övertagande av tillgångar och inventarier, som ett amorteringsfritt och räntefritt lån fram till och med 2025-12-31. Reversen löper då ut per sista december 2025.

Beslutsunderlag

KU tjänsteskrivelse RTSO förlängning av revers avseende tillgångar och inventarier 20251231.docx

Hemställan - tillskott av ej överförda medel för pensioner och vakanser.pdf

Protokollsutdrag §55 Beslut om framtagande av internbudget 2026 och ny hemställan.pdf

Protokoll 2025-11-04 - KU § 241

Beslutsmottagare

Kommunfullmäktige

(11)

DNR: KU.2025.213

**Tillskott av ej överförda medel för pensioner och vakanser,
Räddningstjänsten Sydost****Ärendebeskrivning**

Medlemskommunerna har gemensamt utrett Räddningstjänsten Sydosts (RTSO) ekonomiska situation. Den samlade bilden från medlemskommunerna är att det vid förbundsbildandet inte lämnades över en korrekt budgetram, vilket på två år har gett ett stort underskott. Med anledning av detta anser direktionen för Räddningstjänsten Sydost att ägarkommunerna bör tillskjuta de medel som ej överfördes vid förbundsbildningen, i enlighet med det underlag som ägarkommunerna gemensamt presenterat och som framgår av bilagan.

Enligt RTSO är det viktigt att belysa att detta inte rör sig om ett äskande av utökad budgetram, detta är en återställning av felaktig överföring av budgetramar när förbundet bildades. Det är också viktigt att belysa att underlaget som detta förslag bygger på är framtagna gemensamt av förbundets ägarkommuner. I samband med att medel för ej överförd budgetram kommer förbundet till godo kommer de reverslån som givits av medlemskommunerna att lösas.

Beslutsunderlag

Hemställan från direktionen för Räddningstjänsten Sydost, 21 oktober 2025 gällande hemställan om tillskott av ej tillförda medel för pensioner och vakanser enligt medlemskommunernas underlag samt bilagan underlag gällande tillskott av ej överförda medel för pensioner och vakanser.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Tillskjuta ej överförda medel för pensioner och vakanser enligt medlemskommunernas underlag.

Kommunfullmäktiges beslut**Beslutsunderlag**

Protokoll 2025-09-08 - KF § 125

Protokollsutdrag §55 Beslut om framtagande av internbudget 2026 och ny hemställan.pdf

Hemställan - tillskott av ej överförda medel för pensioner och vakanser.pdf

Bilaga - underlag ej överlämnad budgetram oskarshamnsmodellen.pdf

Protokoll 2025-11-18 - KS § 308

Kommunfullmäktige

2025-12-08

Beslutsmottagare
Räddningstjänsten Sydost
Ekonomichef
Ekonom

KF § 125

DNR: KU.2025.213

Hemställan om tillskott av ej överförda medel för pensioner och vakanser enligt medlemskommunernas underlag**Ärendebeskrivning**

Räddningstjänsten Sydost har till Högsby kommun den 10 juni 2025 inkommit med en hemställan till ägarkommunerna gällande tillskott av ej överförda medel för pensioner och vakanser. Bakgrunden till förbundets hemställan är den ekonomiska situationen i Räddningstjänsten Sydost. Förbundet anför och föreslår att ägarkommunerna bör tillskjuta ytterligare medel som saknas sedan förbundets bildande. Samtliga ägarkommuner har fått en hemställan, om tillskott av ej överförda medel för pensioner och vakanser, med beslutsunderlag att ta ställning till när det gäller underskottet för förbundet.

I den senast antagna förbundsordningen framgår det i 12 § hur medlemmarnas andel i tillgångar och skulder ska fördelas. I § 12.2 anges det att "Förbundsmedlemmarna har ansvar för täckande av eventuell uppkommande brist i enlighet med angiven fördelningsgrund". Den uppstådda skulden bör av denna anledning fördelas på ägarkommunerna utifrån den fördelningsgrund som förbundet använder för beräkning av medlemskostnader.

Kommunstyrelsen föreslog 2025-08-19, § 188, till kommunfullmäktige att avslå Räddningstjänsten Sydosts hemställan om tillskott av ej överförda medel samt att föreslå Räddningstjänsten Sydost, i enlighet med förbundsordningens § 12.2, att täckande av den uppkomna bristen ska ske utifrån angiven fördelningsgrund.

Förslag under kommunfullmäktiges möte

Anders Svensson (M) yrkar att ärendet återremitteras för att invänta ny hemställan från Räddningstjänsten Sydost.

Beslutsgång

Kommunfullmäktiges ordförande Magnus Gabrielsson (S) frågar om kommunfullmäktige vill att ärendet ska avgöras idag eller återremitteras enligt Anders Svenssons (M) yrkande och finner att ärendet ska återremitteras.

Kommunfullmäktige

2025-09-08

KF § 125

DNR: KU.2025.213

Kommunfullmäktiges beslut

Ärendet återremitteras för att invänta ny hemställan från Räddningstjänsten Sydost.

Beslutsunderlag

Hemställan - Ej överlämnad budgetram och finansiering.pdf
RTSO § 22, 2025-05-23. Information från ekonomi.pdf
Bilaga - underlag ej överlämnad budgetram.pdf
Protokoll 2025-08-19 - KS § 188

Beslutsmottagare

Räddningstjänsten Sydost
Ekonomichefen för kännedom

Direktionen för Räddningstjänsten Sydost

§ 55 Beslut om framtagande av internbudget 2026 och ny hemställan

Ärendebeteckning: RTSO 2025/1141

Bakgrund

Den hemställan som skickades ut i våras skulle under hösten beslutats i respektive kommun. Utifrån de beslutsunderlag som RTSO har tagit del av, och som också är avstämt med respektive kommuns kommunchef planerar sex av nio medlemskommuner att godkänna hemställan i sin helhet. Flera kommuner anger att de godkänner hemställan under förutsättning att alla andra kommuner fattar samma beslut.

Vissa kommuner som godkänner hemställan ställer samtidigt krav på att arbeta aktivt med nytt handlingsprogram och effektiviseringar. Beslut gällande att uppdra åt förbundsledningen att framarbeta ett nytt handlingsprogram enligt Lagen om Skydd mot olyckor beslutades på direktionens möte 2025-05-23. I handlingsprogrammet ska det tydligt framgå synergieffekter av att Räddningstjänsten är organiserade som förbund över ett större geografiskt område, med förväntan på en mer effektiv och ändamålsenlig organisation

Vissa kommuner kommer inte att godkänna hemställan i sin helhet utan kräver en annan hantering och att en ny hemställan formuleras. Ett alternativ till ursprungsförslaget har arbetats fram som har arbetsnamnet "Oskarshamnsmodellen", där underskotten föregående år fördelas efter ägarandel. För att det interna arbetet i förbundet inte ska stanna av behöver förbundet fortsätta med sitt budgetarbete och ta fram en internbudget för 2026.

Överläggning

Under överläggningen redogör ekonomichef Maria Engblom och förbundsledare Karl-Johan Daleen för ärendet och förslag om att skicka en ny hemställan till ägarkommunerna enligt "Oskarshamnsmodellen", nytt handlingsprogram, extern utredning av verksamheten (framåtsyftande) och effektiviseringskrav på 4 mnkr.

Daniel Lindvall (M) yttrar sig och framför att det är av största vikt att förbundet lever vidare. Vill att en extern utredning av organisationen tillsätts och att finansieringsmodellen utvärderas.

Ordförande Henrik Nilsson Bokor (S) frågar Direktionen för Räddningstjänsten Sydost om det ska tydliggöras i beslutet att en extern utredning av förbundet ska tillsättas och att finansieringsmodellen ska ses över. Ordförande Henrik Nilsson Bokor (S) finner att förtydligande ska göras.

Postadress

Räddningstjänsten Sydost
Box 150
391 21 Kalmar

Besöksadress

Scheelegatan 11
391 21 Kalmar

Telefon

010-357 30 00

E-post

info@rtso.se

RÄDDNINGSTJÄNSTEN SYDOST

Beslut

Direktionen för Räddningstjänsten Sydost beslutar att uppdra åt förbundsledningen att ta fram en internbudget för 2026 som grundar sig på att förbundet får kostnadstäckning i sin helhet enligt den hemställan som skickats till medlemskommunerna.

Direktionen för Räddningstjänsten Sydost beslutar samtidigt att skicka en ny hemställan till ägarkommunerna enligt "Oskarshamnsmodellen".

Direktionen för Räddningstjänsten Sydost beslutar att tillsätta en extern utredning gällande organisation, förbundsordning och finansiering.

Sekreterare

Malin Olausson

Justeras

Henrik Nilsson Bokor
Ordförande

Michael Jonsson Granstedt

Handläggare
Karl-Johan Daleen
Förbundsdirektör
karl-johan.daleen@rtso.se
010-3573010

Datum
2025-10-21

Ärendebeteckning
RTSO 2025/1334

Hemställan om tillskott av ej överförda medel för pensioner och vakanser enligt medlemskommunernas underlag

Medlemskommunerna har gemensamt utrett Räddningstjänsten Sydosts ekonomiska situation. Den samlade bilden från medlemskommunerna är att det vid förbundsbyggandet inte lämnades över en korrekt budgetram, vilket på två år har gett ett stort underskott. Med anledning av detta anser direktionen för Räddningstjänsten Sydost att ägarkommunerna bör tillskjuta de medel som ej överfördes vid förbundsbyggnaden, i enlighet med det underlag som ägarkommunerna gemensamt presenterat och som framgår av bilagan. Det är viktigt att belysa att detta inte rör sig om ett äskande av utökad budgetram, detta är en återställning av felaktig överföring av budgetramar när förbundet bildades. Det är också viktigt att belysa att underlaget som detta förslag bygger på är framtagna gemensamt av förbundets ägarkommuner. I samband med att medel för ej överförd budgetram kommer förbundet tillgodo löses även de reverslån som givits av medlemskommunerna.

Direktionen för räddningstjänsten sydost hemställer om att medlemskommunernas kommunfullmäktige fattar beslut om att

- tillskjuta ej överförda medel för pensioner och vakanser enligt medlemskommunernas underlag (enligt bilaga).

Direktionen för räddningstjänsten sydost hemställer om att medlemskommunernas kommunfullmäktige fattar beslut om att

- förlänga den revers vad avser övertagande av tillgångar och inventarier, som ett amorteringsfritt och räntefritt lån, under perioden 2025-01-01 - 2025-12-31. Reversen löper ut per sista december 2025. Besluten gällande förlängning av reversen behöver vara förbundet tillhanda senast 2025-12-31.

Framtida utredningar

Ekonomicheferna i medlemskommunerna fortsätter att utreda finansieringsmodellen med fokus på konsekvenser av uppräknings med eget PKV, prognostiserat PKV eller fastställt PKV samt kommande räntekostnader och arvode.

Direktionen för Räddningstjänsten sydost har vidare uppdragit åt förbundsdirektör att

- arbeta fram ett nytt handlingsprogram enligt Lagen om skydd mot olyckor. Handlingsprogrammets innehåll styrs av föreskrift och ska bland annat innehålla en omfattande riskanalys över förbundets geografiska område. Utifrån de risker som identifieras i riskanalysen ska det beslutas om förmåga och bemanning för att kunna hantera aktuell riskbild och därmed anses uppfylla kraven i Lagen om skydd mot olyckor (LSO).

Postadress

Räddningstjänsten Sydost
Box 150
391 21 Kalmar

Besöksadress

Scheelegatan 11
391 21 Kalmar

Telefon

010-357 30 00

E-post

info@rtso.se

RÄDDNINGSTJÄNSTEN SYDOST

- tillsätta en extern utredning gällande organisation, förbundsordning och finansiering.

Bilaga: Underlag gällande tillskott av ej överförda medel för pensioner och vakanser enligt medlemskommunernas underlag

Henrik Nilsson Bokor
Ordförande Räddningstjänsten Sydost

Handläggare
Maria Engblom
Ekonomichef
maria.engblom@rtso.se
010-357 30 18

Datum
2025-10-21

Ärendebeteckning
RTSO 2025/1334

Underlag gällande tillskott av ej överförda medel för pensioner och vakanser enligt medlemskommunernas underlag

Bakgrund

Översyn av medlemskommunernas överlämnade budgetramar och finansieringsmodell

Ekonomicheferna i medlemskommunerna har tillsammans med ekonomichefen i Räddningstjänsten sydost gjort en översyn av överlämnad budget och förbundets finansieringsmodell.

Medlemskommunernas överlämnade budgetramar

Förbundet har sedan start haft ett ansträngande ekonomiskt läge vilket bidragit till stora underskott. Vid översyn av överlämnad budgetram och finansieringsmodell framkom att budgetposter för pensioner ej blivit överförda från medlemskommunerna i förbundsbyggnaden. Det framkom också att de handlingsprogram som medlemskommunerna beslutat om i tidigare organisationer inte bemannats fullt ut, vilket har medfört att budget för vakanta tjänster samt tillhörande utbildningskostnader inte tillförts förbundet i förbundsbyggnaden.

Finansieringsmodellen

Medlemskommunernas medlemsbidrag beräknas årligen efter den finansieringsmodell som antogs i förbundsbyggnaden. Det ingående medlemsbidraget från föregående år beräknas om utefter befolkningsförändringar i medlemskommunerna samt utefter fastslaget PKV (prisindex för kommunal verksamhet). Att modellen utgår från fastslaget PKV innebär att förbundets uppräknings av kostnader har en eftersläpning på två år. Det betyder alltså att budget för 2026 baseras på 2024 års PKV. Dessa förändringar mellan åren ger ett nytt medlemsbidrag inför nästkommande år.

Förändring av hemställan

Hemställan gällande tillskott av ej överförda medel för pensioner och vakanser beslutades först 2025-05-23 och skickades ut till medlemskommunerna efter det. Medlemskommunerna kunde inte fatta ett gemensamt beslut enligt den då utskickade hemställan. Diskussioner har förts och medlemskommunerna har enats i en förändring av fördelningen av förbundets underskott. På direktionmötet 2025-10-10 togs beslut om att skicka en ny hemställan till medlemskommunerna. I denna hemställan, som går under namnet "oskarshamnsmodellen", fördelas underskotten enligt ägarandel, istället för som tidigare, enligt personalandel.

Postadress

Räddningstjänsten Sydost
Box 150
391 21 Kalmar

Besöksadress

Scheelegatan 11
391 21 Kalmar

Telefon

010-357 30 00

E-post

info@rtso.se

Redovisning av ej överförda medel i förbundsbildningen

Det totala tillskottet för ej överförda medel i förbundsbildningen uppgår till 38,5 mnkr. Engångseffekten utgör totalt 25,7 mnkr och ramförändring inkl. kostnader för vakanser utgör 12,8 mnkr. Ramförändringen för 2025 är kvarvarande och kommer räknas om enligt finansieringsmodellen inför kommande år.

Engångseffekt	2025
Utbildning vakanser	3 680
Underskott 2023	3 900
Underskott 2024	10 247
Förändring pensionsskuld	4 800
Pensionsutbetalning inkl. löneskatt	3 084
Summa	25 711

Ramförändring inkl. kostnader för vakanser

Ramförändring	2025
Finansiella kostnader inkl. löneskatt	2 942
Löneskatt pensionsförsäkring	2 723
PO över snittet	2 600
Vakanser totalt	4 600
Summa	12 865

Summering	2025	2026	2027	2028	2029
Summa engång	25 711	6 070	7 492	8 144	8 682
Summa ramförändrande	12 865				
TOTAL	38 576	6 070	7 492	8 144	8 682

Ej överlämnad budget för pensionskostnader

De ej överlämnade budgetposterna för pensioner delas upp i engångseffekter och i ramförändring. Anledningen till att förändring av pensionsskuld och pensionsutbetalning ligger som en kommande årlig engångseffekt beror på att svängningarna i kostnad mellan åren är så pass stor att det är svårt att hitta en rättvisande nivå att grunda medlemsbidraget på.

I förbundsbildningen förde medlemskommunerna över balansposten för pensionsskuld som avsåg räddningstjänst, dock lämnades inte budgetram för förändring av pensionsskulden över till förbundet. I förbundsbildningen lämnades heller ingen budgetram över för pensionsutbetalningar eller finansiella kostnader kopplade till pension. Löneskatt för pensionsförsäkring har inte heller överlämnats till förbundet.

Räddningstjänstverksamheten har ett högre PO än snittet för en kommun. Finansieringsmodellens beräkning enligt PKV utgår från ett PO-snitt för kommunal verksamhet. Detta medför att tilldelningen enligt finansieringsmodellen inte täcker ökningen av förbundets pensionskostnader. Därav behöver det ske en nivåhöjning av räddningstjänstens PO för att finansieringsmodellen inte ska riskera att urholka förbundets budget.

För medlemskommunernas del innebär den ej överlämnade budgeten för pensionskostnader att medlemskommunernas egna resultat gällande pensioner sedan förbundsbildningen visat ett bättre resultat då kommunen haft kvar budgetramen men inte dess kostnader.

Att medel för pensioner inte överlämnats till förbundet i förbundsbildningen har varit en väsentlig del i förbundets underskott och kommer fortsättningsvis att vara det om medel inte tillförs.

Budgetram för kostnader kopplat till vakanser

Den budget som gick över från medlemskommunerna vid förbundsbildningen innehöll, enligt kommunernas beslutade handlingsprogram, vakanser.

Kostnader kopplade till vakanserna är en effekt av att räddningstjänsten innan förbundsbildningen haft svårt att bemanna upp enligt handlingsprogrammet och då inte arbetat efter den beslutade förmågan. Detta innebär att förbundet inte kan hålla den förmåga som medlemskommunerna beslutat inom den budgetnivå som medlemskommunerna fört över i förbundsbildningen. Som exempel kan nämnas att vissa brandstationer regelbundet har varit stängda och obemannade på grund av att man inte haft personal att sätta in.

Underskott 2023 och 2024

De underskott som visas i tabellen är de underskott som förbundet ej åberopat synnerliga skäl för. De samlade underskotten för förbundet uppgår till -52 mnkr och beror till största del på att medel för pensionskostnader inte förts över i förbundsbildningen utan stannat kvar hos medlemskommunerna.

Konsekvenser om ej överförda medel för pensioner och vakanser inte skjuts till.

Förbundet har haft en hårt ansträngd ekonomisk situation sedan förbundsbildandet på grund av att förbundet inte erhållit medel för pensioner och kostnader kopplat till vakanser. Om dessa medel inte tillförs kommer förbundet fortsättningsvis att göra underskott i storleksordning med föregående år. Denna nivå av underskott är inte möjlig att återställa genom effektiviseringar och ekonomiska åtgärder. För att återställa denna nivå av underskott och få en budget i balans skulle det krävas omfattande neddragningar av räddningstjänstens resurser, som skulle få stor påverkan på förmågan att hjälpa nödställda i förbundets geografiska område. Detta i en tid där det ställs kraftigt ökade krav på räddningstjänstens förmåga, inte minst kopplat till förmåga vid höjd beredskap och krig. Staten planerar för att det 2033 ska finnas dubbelt så mycket personella resurser för den kommunala räddningstjänsten att tillgå, delvis med hjälp av införande av civilplikt. Att i detta läge göra neddragningar i räddningstjänstens verksamhet går i motsatt riktning med statens riktning.

I det förslag som presenteras i detta underlag, förutsätts räddningstjänsten göra effektiviseringar på 3 mnkr redan under 2025.

Framtida utredningar

Ekonomicheferna i medlemskommunerna fortsätter att utreda finansieringsmodellen med fokus på konsekvenser av uppräknig med eget PKV, prognostiserat PKV eller fastställt PKV samt kommande räntekostnader och arvode.

Direktionen för Räddningstjänsten sydost har uppdragit åt förbundsdirektör att

- arbeta fram ett nytt handlingsprogram enligt Lagen om skydd mot olyckor. Handlingsprogrammets innehåll styrs av föreskrift och ska bland annat innehålla en omfattande riskanalys över förbundets geografiska område. Utifrån de risker som identifieras i riskanalysen ska det beslutas om förmåga och bemanning för att kunna hantera aktuell riskbild och därmed anses uppfylla kraven i Lagen om skydd mot olyckor (LSO).
- Tillsätta och utföra en extern utredning av organisation, förbundsordning och finansiering.

Fördelning av ej överförda medelför pensioner och vakanser enligt medlemskommunernas underlag.

2025

	TOTAL	Kalmar	Oskarshamn	Nybro	Mörbylånga	Borgholm	Torsås	Emmaboda	Mönsterås	Högsby	TOTAL
Engångseffekt											
Utbildning vakanser	3 680	276	0	644	828	276	316	420	92	828	3 680
Underskott 2023	3 900	1 559	580	434	348	232	151	195	283	117	3 900
Underskott 2024	10 247	4 119	1 525	1 130	919	604	396	510	741	301	10 247
Pensionsutbetalning inkl. löneskatt	3 084	732	683	400	314	223	108	217	263	144	3 084
Förändring pensionsskuld	4 800	1 678	2 152	970	0	0	0	0	0	0	4 800
Summa engångseffekt	25 711	8 364	4 941	3 579	2 409	1 335	971	1 342	1 379	1 390	25 711
Ramförändring											
Finansiella kostnader inkl. löneskatt	2 942	698	651	382	300	213	103	207	251	137	2 942
Löneskatt pensionsförsäkring	2 593	615	574	337	264	188	91	182	221	121	2 593
Löneskatt pensionsförsäkring Kalmar övergång	130	130									130
PO över snittet	2 600	617	576	337	265	188	91	183	222	121	2 600
Vakanser totalt	4 600	345	0	805	1 035	345	396	524	115	1 035	4 600
Summa ramförändring	12 865	2 405	1 801	1 861	1 864	934	681	1 097	809	1 414	12 865
Total summa	38 576	10 769	6 742	5 440	4 273	2 270	1 652	2 438	2 188	2 804	38 576

Postadress

Räddningstjänsten Sydost
Box 150
391 21 Kalmar

Besöksadress

Scheelegatan 11
391 21 Kalmar

Telefon

010-357 30 00

E-post

info@rtso.se

KS § 308

DNR: KU.2025.213

**Tillskott av ej överförda medel för pensioner och vakanser,
Räddningstjänsten Sydost****Ärendebeskrivning**

Medlemskommunerna har gemensamt utrett Räddningstjänsten Sydosts (RTSO) ekonomiska situation. Den samlade bilden från medlemskommunerna är att det vid förbundsbyggandet inte lämnades över en korrekt budgetram, vilket på två år har gett ett stort underskott. Med anledning av detta anser direktionen för Räddningstjänsten Sydost att ägarkommunerna bör tillskjuta de medel som ej överfördes vid förbundsbyggningen, i enlighet med det underlag som ägarkommunerna gemensamt presenterat och som framgår av bilagan.

Enligt RTSO är det viktigt att belysa att detta inte rör sig om ett äskande av utökad budgetram, detta är en återställning av felaktig överföring av budgetramar när förbundet bildades. Det är också viktigt att belysa att underlaget som detta förslag bygger på är framtagna gemensamt av förbundets ägarkommuner. I samband med att medel för ej överförd budgetram kommer förbundet till godo kommer de reverslån som givits av medlemskommunerna att lösas.

Beslutsunderlag

Hemställan från direktionen för Räddningstjänsten Sydost, 21 oktober 2025 gällande hemställan om tillskott av ej tillförda medel för pensioner och vakanser enligt medlemskommunernas underlag samt bilagan underlag gällande tillskott av ej överförda medel för pensioner och vakanser.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Tillskjuta ej överförda medel för pensioner och vakanser enligt medlemskommunernas underlag.

Beslutsunderlag

Protokoll 2025-09-08 - KF § 125

Protokollsutdrag §55 Beslut om framtagande av internbudget 2026 och ny hemställan.pdf

Hemställan - tillskott av ej överförda medel för pensioner och vakanser.pdf

Bilaga - underlag ej överlämnad budgetram oskarshamnsmodellen.pdf

Protokoll 2025-11-04 - KU § 242

KS § 308

DNR: KU.2025.213

Beslutsmottagare
Kommunfullmäktige

(12)

DNR: KU.2025.320

Delårsrapport 2025-08-31 - Räddningstjänsten Sydost**Ärendebeskrivning**

Räddningstjänsten Sydost har upprättat delårsredovisning för 2025. Utfallet per 2025-08-31 uppgår till -15,9 miljoner kronor. Helårsprognosen för förbundet uppgår till -24,1 miljoner kronor. Utfallet för förbundets investeringar uppgår till 11,3 miljoner kronor och helårsprognosen beräknas uppgå till -24,2 miljoner kronor.

Det prognostiserade underskottet beror främst på förbundets pensionskostnader. I förbundsbildningen överfördes ej medel för pensionskostnader, vilket har bidragit till förbundets underskott föregående år samt det prognostiserade underskottet innevarande år.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Räddningstjänsten Sydosts delårsrapport för 2025 godkänns.

Kommunfullmäktiges beslut**Beslutsunderlag**

§ 57, 2025-10-10 Räddningstjänsten Sydost.pdf

Delårsrapport 2025 - Räddningstjänsten Sydost.pdf

Revisorernas bedömning av delårsrapport 2025, RTSO.pdf

Det sakkunniga biträdets yttrande om delårsrapport 20250831 Räddningstjänsten Sydost signad.pdf

Revisions PM Räddningstjänsten Sydost 20250831 signed.pdf

Rapport GEH RTSO 250831 signad.pdf

Tjänsteutlåtande KS

Protokoll 2025-11-18 - KS § 293

Beslutsmottagare

Räddningstjänsten Sydost

Ekonomichefen

§ 57

Beslut om delårsrapport per 31 augusti

Handlingar

Tjänsteskrivelse.
Delårsrapport.

Bakgrund

Räddningstjänsten Sydost har upprättat delårsredovisning för 2025. Utfallet per 2025-08-31 uppgår till -15,9 miljoner kronor. Helårsprognosen för förbundet uppgår till - 24,1 miljoner kronor. Utfallet för förbundets investeringar uppgår till 11,3 miljoner kronor och helårsprognosen beräknas uppgå till 24,2 miljoner kronor.

Det prognostiserade underskottet beror främst på förbundets pensionskostnader. I förbundsbildningen överfördes ej medel för pensionskostnader, vilket har bidragit till förbundets underskott föregående år samt det prognostiserade underskottet innevarande år.

Överläggning

Under överläggningen redogör ekonomichef Maria Engblom, förbundsdirektör Karl-Johan Daleen, räddningschef Rutger Ekbrand och HR-chef Magnus Ivarsson för ärendet.

Genomgång av händelser av väsentlig betydelse och uppföljning av verksamhetsplan. Förbundet ligger i fas gällande merparten av målen i verksamhetsplanen.

Finansiella delar

Periodiserat utfall -15,9 mnkr. Skillnad mot helårsprognosen:

- Semesterlöneskuld – 3,4 mnkr
- Pensionskostnader ökade kostnader under årets andra hälft – 5,0 mnkr.

Prognos – 24,1 mnkr. Avgifter -9,5 mnkr:

- Stöd från MSB
- Lägre sotningsintäkter till följd av ansträngt personalläge
- Extern utbildning – utbildning i egen regi

Personalkostnader – 14,9 mnkr

- Högre pensionskostnader
- Ansträngd bemanningssituation
- Vikariekostnader vid semesteruttag och utbildning
- Utbildningar inom RIB

Övriga kostnader – 4,3 mnkr

- Extrautgifter kopplat till service och underhåll av fordon
- Akuta inköp och reparationer - ökad risk för driftstopp på fordon och material
- Ej godkänd utrustning
- Inrangering sotning – uppstartskostnader

Prognosen för investeringar uppgår till 24,2 mnkr.

Beslut

Direktionen för Räddningstjänsten Sydost beslutar att godkänna delårsrapport 2025.

Räddningstjänsten
Sydost

Ankom: 2025-10-30 Årend: KU 2025 320 Handling: 311817

DELÅRSRAPPORT 2025

25

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

FÖRENKLAD FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE	1
Förbundets ekonomiska ställning och förväntade utveckling	2
Händelser av väsentlig betydelse	3
Verksamhetsuppföljning	5
Balanskravsresultat.....	9
DRIFTREDOVISNING	11
INVESTERINGSREDOVISNING.....	15
REDOVISNING	18
Resultaträkning	19
Balansräkning	20
Noter.....	21

FÖRENKLAD FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Den förenklade förvaltningsberättelsen syftar till att ge en övergripande bild av förbundets ekonomiska ställning, händelser av väsentlig betydelse, upplysningar om förväntad utveckling avseende ekonomi och verksamhet, redovisning av helårsprognos och bedömning av balanskravsresultatet.

Förbundets ekonomiska ställning och förväntade utveckling

Förbundets ekonomiska ställning

Prognosen för årets resultat är -24,1mnkr, vilken kan jämföras med budget som uppgår till 5,3 mnkr. Detta innebär en budgetavvikelse på - 29,4 mnkr. Förbundets prognostiserade underskott beror främst på förbundets pensionskostnader. I förbundsbildningen överfördes ej medel för pensionskostnader, vilket har bidragit till förbundets underskott föregående år samt det prognostiserade underskottet innevarande år.

En hemställan om ej tillförda medel i förbundsbildningen har skickats till samtliga medlemskommuner. Om hemställan beslutas till fullo kommer förbundets möjligheter till budgetföljsamhet att öka.

Andra faktorer som bidrar till förbundets underskott är höga personalkostnader till följd av att bemanningssituationen på heltidsstationerna är ansträngd och i kombination med sjukfrånvaro inom kritiska kompetenser medför det kostnadsökningar. Personal inom RIB-organisation och heltidsorganisation har under året också deltagit i flera utbildningar vilket bidragit till ökade kostnader.

Räddningstjänstförbundet har haft omfattande extrautgifter kopplat till service och underhåll av förbundets fordon. Budgeten har under årets första hälft varit hårt belastad av akuta inköp och reparationer. Detta medför svårigheter att bibehålla en normal bytestakt på den operativa utrustningen samt att det finns ökad risk för driftstopp på både fordon och material.

Förbundet har identifierat ett stort antal utrustningsdelar som inte längre är godkända och som behövs bytas ut, dessa kostnader har varit svåra att förutse och har påverkat budgeten negativt.

Prognosen för förbundets investeringar är 24,1mnkr. De mest ekonomiskt betydande investeringarna under året är larmställ, släckbil, lastväxlare, lastväxlarflak, sotarbilar och utrustning samt FIP-bilar och personbilar.

Förbundets förväntade utveckling

Att hemställan godkänns är en viktig faktor då förbundet vill undvika kortsiktiga och omedelbara nedskärningar som skulle få negativa konsekvenser för invånare och företag inom Räddningstjänsten Sydosts geografiska område. Sådana nedskärningar skulle dessutom innebära stora svårigheter att uppfylla kraven i Lagen om skydd mot olyckor inom såväl operativa som förebyggande områden. Därtill ska läggas utvecklingen inom området räddningstjänst under höjd beredskap där kravbilden årligen ökar markant vilket kräver resurser.

Förbundet arbetar för att kunna planera verksamheten utifrån rådande förutsättningar med syfte att möjliggöra säkrare finansiella prognoser och skapa en robusthet i förbundets organisation och ekonomi.

I förbundets framtida planering behöver risker bedömas och hänsyn behöver tas till rådande förutsättningar.

- Omvärldsbevakning och analys gällande klimatförändringar
- Konflikter i omvärlden påverkar räddningstjänstens utveckling
- Störningar i kritisk infrastruktur kan leda till behov av ökade resurser.
- Pensionskostnadernas effekt på förbundets ekonomi behöver beaktas
- Befolkningsutvecklingen i medlemskommunerna behöver beaktas för att kunna planera efter rådande förutsättningar
- Förbundets investeringsnivåer behöver planeras och utvärderas.

Händelser av väsentlig betydelse

Januari -April

Tillsyn av Räddningstjänsten Sydosts övergripande ledning

MSB har med start under 2024 genomfört tillsyn enligt Lagen om skydd mot olyckor gällande Sveriges räddningstjänsters förmåga till övergripande ledning och tillgång till ledningssystem för ledning av räddningstjänst. Bakgrunden till tillsynen är nya lagkrav. Tillsynen av Räddningstjänsten Sydost resulterade i ett föreläggande där Räddningstjänsten Sydost senast 1 juni 2026 ska säkerställa förmåga i den övergripande ledningen inom ledningssystemet för räddningstjänst så att:

- Driftchefen oavbrutet kan leda det löpande arbetet i den övergripande ledningen
- Driftchefens förutsättningar för systemuppföljning och omvärldsbevakning ständigt säkerställs

Räddningstjänsten Sydost för en dialog med MSB hur verksamheten på effektivaste sätt kan uppnå kraven i föreläggandet. Räddningstjänstens bedömning är att kraven uppfylls med mindre justeringar av arbetssätt.

Utbildning i mental förberedelse och krigets kontext

I princip alla anställda i RTSO deltagit i utbildningen *Mental förberedelse och krigets kontext*. Utbildningen är ett första steg på en lång och bred väg av förmågehöjande åtgärder kopplade till höjd beredskap. Sverige ska som land ha förmåga att vid högsta beredskap ställa om hela samhället till att bara bedriva verksamhet som stödjer totalförsvaret. Att skapa den förmågan för all samhällsviktig verksamhet tar tid. Detta är ett första utbildningssteg av flera, som planeras av MSB och genomförs på alla Sveriges räddningstjänster.

Inrangering sotning och brandskyddskontroll

Under mars och april har Räddningstjänsten Sydost tagit över ansvaret för utförande av sotning och brandskyddskontroll i Mönsterås, Borgholm och Mörbylånga kommuner. Alla anställda hos tidigare entreprenörer har

inrangerats i Räddningstjänsten Sydost och erbjudits anställning i förbundet.

Beslut om GRIB- utbildning

Under 2024 genomförde MSB en upphandling gällande utbildningskonceptet GRIB (Grundutbildning för räddningspersonal i beredskap). Detta är en utbildning som tidigare genomförts av Kalmar brandkår, och sedan förbundsbildningen även av Räddningstjänsten Sydost. Räddningstjänsten Sydost fick tilldelningsbeslut 2024 att även kommande år utföra utbildningen, detta beslut överklagades dock. Under våren 2025 kom beslut från förvaltningsrätten att överklagandet avslås, vilket innebär att Räddningstjänsten Sydost även kommande år kommer utbilda brandmän på uppdrag av MSB.

Maj-Augusti

Hemställan

En hemställan gällandetillskott av ej överförda medel för pensioner och vakanser har ställts till medlemskommunerna.

Medlemskommunerna har gemensamt utrett Räddningstjänsten Sydosts ekonomiska situation. Den samlade bilden från medlemskommunerna är att det vid förbundsbildandet inte lämnades över en korrekt budgetram. Medlemskommunerna har per 2025-08-31 ännu inte fattat något gemensamt beslut kring hemställan.

Dödsbrand och efterföljande rapportering

I juni inträffade en villabrand på Öland där en person omkom. Efter händelsen genomfördes en insatsutvärdering. Utredningsrapporten pekade på en rad olyckliga omständigheter som uppstod i samband med insatsen. Efterföljande medierapportering har varit omfattande och kritisk mot räddningstjänsten. Även kritik från allmänheten har varit omfattande. Internt har efterspelet hanterats genom återkommande möten och avlastande samtal med insatspersonalen, möten och samtal med anhöriga till den avlidna och andra åtgärder.

Omorganisation

Under våren 2025 beslutade direktionen för Räddningstjänsten Sydost att uppdra åt förbundsledningen att göra en organisationsöversyn i syfte att minska antalet chefer och chefsled i organisationen. Detta arbete pågår och en ny organisation förväntas driftsättas 20260101.

Tillsyn av Räddningstjänsten Sydosts plan för räddningsinsats

MSB genomför en tillsyn för att granska huruvida Räddningstjänsten Sydost uppfyller kraven i LSO om plan för räddningsinsats. Ett yttrande om hur Räddningstjänsten Sydost avser uppfylla lagens krav har lämnats in till MSB. Räddningstjänsten bedömer att kraven kommer uppfyllas genom fullföljande av det redan pågående arbetet med revidering av befintliga planer.

Händelser efter balansdagen

Dataintrång hos tredje part

Miljödata, som levererar IT-systemet Adato för rehabiliteringsärenden har utsatts för ett cyberangrepp. Systemet används av flera kommuner och regioner samt Räddningstjänsten sydost. För förbundets del är det personuppgifter så som namn, adress, mailadress och telefonnummer som läckt. Dessa uppgifter är i sig inte klassade som känsliga, men informationen kan öka risken för bedrägeriförsök.

Förbundet har anmält händelsen till integritetsskyddsmyndigheten och kommer att göra en polisanmälan i ärendet. Fram till dagens datum har dataintrånget inte medfört några verksamhetsmässiga eller ekonomiska följder som påverkat förbundets verksamheter.

Verksamhetsuppföljning

Effektiv och ändamålsenlig organisation

Räddningstjänsten Sydost ska vara en effektiv och ändamålsenlig räddningsorganisation. Räddningstjänsten ska använda de samlade resurserna på ett sätt som erbjuder den bästa tänkbara hjälp till de som bor och vistas i våra kommuner i de fall de drabbas av en olyckshändelse eller kris. Vi ska på samma sätt, på ett professionellt sätt, via myndighetsutövning och rådgivning påverka

det förebyggande arbetet i våra kommuner så att sannolikheten för bränder och andra olyckor minskar. Vi ska också stärka den enskildes förmåga att agera vid brand eller annan olycka, så att konsekvenserna av en inträffad olyckshändelse blir minsta möjliga.

Matriserna nedan är färgmarkerade efter uppfyllelsegrad, där grönt betyder att målet är uppfyllt, gult betyder att målet delvis är uppfyllt och rött betyder att målet inte är uppfyllt.

Verksamhetsmål kopplat till effektiv och ändamålsenlig organisation

Målsättning	Aktiviteter	Mätning	Senaste mätning
Verksamheten ska möta den ökade kravbilden på räddningstjänsten genom effektivt nyttjande av befintliga resurser.	Vid varje pensionsavgång eller då en medarbetare slutar i organisationen av annat skäl ska en noggrann analys genomföras för att undersöka om befintliga resurser kan omfördelas för att täcka de behov som finns.	Uppföljning varje år gällande antal tillsvidareanställda i organisationen för att säkerställa att resurserna nyttjas på ett effektivt sätt.	Arbetet pågår. Två pensionsavgångar under våren 2025 som ej återbesätts pga nya arbetssätt.

God ekonomisk hushållning

Kommunallagen slår fast att kommunerna ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet på både lång och kort sikt. God

ekonomisk hushållning har både ett finansiellt perspektiv och ett verksamhetsperspektiv

Verksamhetsmål kopplat till god ekonomisk hushållning

Målsättning	Aktiviteter	Mättningsmetod	Senaste mätning	
Verksamheten ska hålla sig inom tilldelad ekonomisk ram och genomföra de mål och aktiviteter som beskrivs i budget för innevarande år.	Intern avstämning av ekonomiskt läge ska göras månadsvis för att kunna justera verksamheten vid behov	Uppföljning av ekonomi och måluppfyllelse ska genomföras tertialvis och återrapporteras till direktionen för Räddningstjänsten Sydost.	Pågående Ekonomiska uppföljningar görs månadsvis tillsammans med budgetansvariga chefer. Den ekonomiska prognosen för året har ej tagit hemställan i beaktande och prognosen visar därmed underskott mot budget.	
Verksamheten ska möta den ökade kravbilden på räddningstjänsten genom effektivt nyttjande av befintliga resurser.	Vid varje pensionsavgång eller då en medarbetare slutar i organisationen av annat skäl ska en noggrann analys genomföras för att undersöka om befintliga resurser kan omfördelas för att täcka de behov som finns.	Uppföljning varje år gällande antal tillsvidareanställda i organisationen för att säkerställa att resurserna nyttjas på ett effektivt sätt.	Målet är uppfyllt Under året har pensionsavgångar inom administrationen skett, tjänsterna kommer inte återbesättas men tjänst kommer att köpas in från medlemskommun. Pensionsavgångar och antal tillsvidareanställda kommer att ses över löpande under året.	
Ersätta manuell hantering med automatiserade och digitala alternativ inom de områden där detta erbjuds	Minska den manuella hanteringen i den ekonomiska redovisningen och fakturahanteringen. Minska den manuella hanteringen i lönehanteringen. Minska den manuella hanteringen i diarieföringen, exempelvis genom införande av e-tjänster och ynkronisering mellan verksamhetssystem och diariesystem Effektivisera processer i diarieföringen.	Uppföljning av genomförda åtgärder per 31 augusti och 31 december	Målet är uppfyllt Under året kommer förbundet att gå över till att använda e-tjänster gällande utanordning och fakturahantering, vilket tidigare gjorts via blanketter.	

Finansiella mål kopplat till god ekonomisk hushållning

Målsättning	Målsättning	Mättningsmetod	Senaste mätning	
Verksamhetens nettokostnad ska understiga medlemsbidraget	Mindre än 100%	Uppföljning av nyckeltal per 31 augusti och 31 december.	Målet är inte uppfyllt Räddningstjänstförbundet Sydost har i prognosen inte beaktat hemställan och prognostiserar därmed ett negativt resultat, vilket innebär att nettokostnaderna överstiger medlemsbidraget.	
Investeringarnas självfinansieringsgrad ska överstiga 100 %, dvs finansieras med egna medel.	Mer än 100%	Uppföljning av nyckeltal per 31 augusti och 31 december.	Målet är uppfyllt Förbundets investeringar är finansierade utan lån.	

Arbetsmiljö

Räddningstjänsten Sydost ska vara en trygg, säker arbetsplats där jämställdhet, likabehandling och en god arbetsmiljö har en självklar plats i det dagliga arbetet. Fysisk och psykosocial arbetsmiljö ska vara i fokus genom löpande och återkommande skyddsronder

och riskanalyser. Genom samverkan, uppföljning och delaktighet i arbetsmiljöfrågor minimerar vi sjukfrånvaro, olycksfall, risker och tillbud.

Verksamhetsmål kopplat till arbetsmiljö

Målsättning	Aktivitet	Mätning	Senaste mätning
Sjukfrånvaron ska understiga 4 %.	Bedriva ett systematiskt arbetsmiljöarbete	Uppföljning per 31 augusti och 31 december.	Målet är uppfyllt Sjukfrånvaron efter augusti är 2,25 %.

Kompetensförsörjning och attraktiv arbetsgivare

Räddningstjänsten sydost ska i större utsträckning spegla samhället i stort vad gäller kön, etnicitet och ålder. Räddningstjänsten Sydost ska vara en modern arbetsplats dit

människor söker sig och vill stanna kvar. Vi ska erbjuda attraktiva tjänster där vi utgår från individens kompetens och situation.

Verksamhetsmål kopplat till att vara en attraktiv arbetsgivare.

Målsättning	Aktivitet	Mätning	Senaste mätning
Fler sökande till organisationen med SMO-kompetens och brandingenjörskompetens	Besöka MSB:s skolor och marknadsföra arbetsplatsen.	Sammanställa underlag från genomförda rekryteringar	Pågående
Omsättningen på RIB- personal ska minska.	Vi ska genom den nya organisationen höja statusen på RIB- yrket i syfte att få personalen att stanna i organisationen.	Mätning vid årets slut	Pågående
Utryckningsstyrkorna ska bli mer heterogena	Vid varje rekrytering ska denna aspekt vägas in i bedömningen. Vi ska vid marknadsföring av yrket vara noga med att visa att brandmannayrket är öppet för alla, hos oss är alla välkomna.	Mätning vid årets slut och jämförelse mot tidigare år.	Pågående

Effektiva arbetssätt

Räddningstjänsten Sydost har enhetliga processer och arbetssätt i hela förbundet. Vi använder digitala och automatiserade system för att hantera rutinmässiga arbetsuppgifter.

Räddningstjänsten Sydost är en robust organisation som snabbt kan ställa om till alternativa arbetssätt under samhällsstörning.

Verksamhetsmål kopplat till effektiva arbetssätt

Målsättning	Aktivitet	Mätning	Senaste mätning
Likvärdiga och effektiva huvudprocesser i hela förbundet.	Genomföra processkartläggning och åtgärda brister. .	Avstämning 31 aug och 31 dec.	Pågående Flera procsser kartlagda, arbetet pågår.

Förändrad riskbild

Räddningstjänsten Sydost ska vara en aktör som är involverad och insatt i samhällsutvecklingen och pågående forskning. Vi ska ställa oss positiva till deltagande i olika nationella referensgrupper och profilera oss som en modern organisation som är redo för

framtiden. I detta arbete ingår förberedelse för de konsekvenser som ett förändrat säkerhetspolitiskt omvärldsläge innebär för räddningstjänsten, samt förbereda organisationen för höjd beredskap och krig

Verksamhetsmål kopplat till förändrad riskbild

Målsättning	Aktivitet	Mätning	Senaste mätning
Möta framtidens risker genom ett väl utvecklat operativt ledningsarbete.	Vi ska delta i nationella nätverk för att vara uppdaterade på framtidens krav och risker. Vi ska aktivt delta i utvecklingen av operativ ledning inom svensk räddningstjänst.	Avstämning 31 aug och 31 dec.	Pågående Är under året sammankallande för räddningsledningssystemen i Räddningsregion Sydöstra Sverige.
Organisationen ska vara redo för att bedrivas under höjd beredskap och krig.	Utveckla en krigsorganisation och kontinuitetsplanering.	Avstämning per 31 augusti och 31 december.	Pågående Arbetet pågår genom styrning av bla MSB.

Balanskravsresultat

(tkr)	2023	2024	2025
Årets resultat enligt resultaträkningen	-8 530	-43 248	-24 111
Samtliga realisationsvinster			
Resalisationsvinster enligt undantagsmöjlighet			
Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet			
Orealiserade vinster och förluster i värdepapper			
Återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper			
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	-8 530	-43 248	-24 111
Reservering av medel till resultatreserv			
Användning av medel från resultatreserv			
Användning av medel från resultatutjämningsreserv			
Balanskravsresultat	-8 530	-43 248	-24 111
Synnerliga skäl enligt KL 8 kap 5§	4 600	33 000	
Balanskravsresultat efter synnerliga skäl att reglera	-3 930	-10 248	-24 111
Ingående resultatutjämningsreserv	0	-3 930	-14 177
Utgående resultatutjämningsreserv	-3 930	-14 177	-38 289

Redovisning av ackumulerade negativa resultat

	2023	2024	2025
IB ackumulerade ej återställda negativa resultat	0	-3 930	-14 178
- varav från 2023		-3 930	-3 930
-varav från 2024			-10 248
Årets balanskravsresultat enligt balanskravsutredningen	-8 530	-43 248	-24 111
+ synnerliga skäl att inte återställa	4 600	33 000	0
UB ackumulerade negativa resultat att återställa inom tre år	-3 930	-10 248	-24 111
UB ackumulerade ej återställda negativa resultat	-3 930	-14 178	-38 289
-varav från 2023, återställs senast 2026	-3 930	-3 930	-3 930
-varav från 2024, återställs senast 2027		-10 248	-10 248
-varav från 2025, återställs senast 2028			-24 111

Balanskravet

Balanskravet är en del av kommunallagen och innebär i korthet att intäkter alltid ska överstiga kostnader. Kravet utgör en undre gräns för resultatet. Huvudregeln är att ett negativt resultat ska återställas med positiva resultat inom tre år. Undantag kan medges för synnerliga skäl.

I kommunallagen finns en möjlighet att avvika från balanskravet under extraordinära omständigheter, under förutsättning att de

åtgärder som vidtas är förenliga med en sund ekonomisk förvaltning.

Förbundets prognostiserade underskott beror främst på förbundets pensionskostnader. I förbundsbildningen överfördes ej medel för pensionskostnader, vilket bidrar till förbundets underskott föregående år samt det prognostiserade underskottet innevarande år.

Diskussion kring förbundets underskott förs i direktionen och hemställan om ej tillförda

medel i förbundsbyggnaden har skickats till samtliga medlemskommuner. Om hemställan beslutas till fullo kommer förbundets möjligheter till budgetföljsamhet att öka.

Att hemställan godkänns är en viktig faktor då förbundet vill undvika kortsiktiga och omedelbara nedskärningar som skulle få negativa konsekvenser för invånare och företag inom Räddningstjänsten Sydosts geografiska område. Sådana nedskärningar skulle dessutom innebära stora svårigheter att uppfylla kraven i Lagen om skydd mot olyckor inom såväl operativa som förebyggande områden. Därtill ska läggas utvecklingen inom området räddningstjänst under höjd beredskap där kravbilderna årligen ökar markant vilket kräver resurser.

DRIFTREDOVISNING

Driftredovisningen är den del av förbundets ekonomi som är avsedd för den löpande verksamheten

Driftredovisning

Driftredovisning per kategori

Belopp i tusentals kronor (tkr)	Intäkter		Kostnader		Nettokostnad		Budget	Prognos	Avvikelse
	2025	2024	2025	2024	2025	2024	2025	2025	2025
Avgifter	45 569	33 100			45 569	33 100	82 304	72 845	9 459
Medlemsersättning	171 056	160 219			171 056	160 219	256 877	256 577	300
Personalkostnader	0		-160 722	-155 745	-160 722	-155 745	-229 421	-244 390	14 969
Lokalkostnader	0		-24 238	-23 398	-24 238	-23 398	-34 000	-34 397	397
Övriga kostnader	0		-33 765	-38 300	-33 765	-38 300	-48 064	-52 356	4 292
Avskrivningar	0		-11 593	-10 340	-11 593	-10 340	-19 000	-18 480	-520
Finansnetto	0		-2 180	-5 126	-2 180	-5 126	-3 330	-3 911	581
Verksamhetens intäkter och verksamhetens kostnader enligt resultaträkning	216 625	193 319	-232 498	-232 909	-15 873	-39 590	5 366	-24 111	29 477

Prognosförutsättningar

Prognosen för förbundet beaktar inte den hemställan om finansiering av ej överförda medel som ställts till medlemskommunerna. Nedan följer en förklaring till skillnader mellan åren gällande det ekonomiska utfallet samt en förklaring till den prognos som lagts för förbundet.

Prognosen för Räddningstjänsten sydost är ett underskott på -24,1 mnkr, vilket innebär ett underskott mot budget på 29,4 mnkr

Avgifter

Utfallet för avgifter har ökat mellan åren och beror på störst del på intäkter inom sotningsverksamheten då förbundet inrangerat flera kommuners sotningsverksamhet under året. Avgifterna prognostiseras med ett underskott jämfört med budget.

Verksamheten för extern utbildning når inte upp i budgeterad nivå då en del utbildningar sker i egen regi, vilket bidrar till intäktsbortfall.

Det utökade stöd för anpassning av ledningssystem inom höjd beredskap från MSB på 1,0 mnkr har minskat till 0,5 mnkr. Detta innebär en sänkning av förväntade intäkter med 0,5 mnkr mot tidigare prognos.

Sotningsverksamhetens intäkter prognostiseras med en lägre nivå än tidigare, detta beror på att sjukskrivningar och pensionsavgångar medför att verksamheten inte kan utföra lika många sotningar och brandskyddskontroller som budgeten varit beräknad på.

Medlemsersättning

Medlemsersättningen har ökat mellan åren och beror på uppräknings enligt

finansieringsmodellen. Främst är det ökningen av PKV index (Prisindex för kommunal verksamhet) som bidragit till ökningen samtidigt som antalet invånare i medlemskommunerna minskat mellan åren och påverkar då medlemsbidraget i negativ riktning. Prognosen för medlemsbidraget ligger på en något lägre nivå än budgeterat och beror på att förbundet framgent kommer debitera utbildningskostnader separat, vilket tidigare ingått i Nybro kommuns medlemsbidrag. Anledningen till denna förändring är att likställa hanteringen för alla medlemskommuner.

Personalkostnader

Utfallet för personalkostnader har ökat mellan åren och beror på att förbundet inrangerat fler sotningsverksamheter, vilket står för 5,0 mnkr. För sotningsverksamheten innebär de ökade personalkostnaderna även högre intäkter då fler sotnings och brandskyddskontroller kan göras.

Personalkostnaderna för den operativa verksamheten tillsammans med avdelningen för räddningsstöd har ökat med 6,2 mnkr mellan åren. Ökningen beror delvis på anställning kopplat till bidrag från MSB samt att den operativa avdelningen haft ökade kostnader på grund av insatstäta sommarmånader.

Personalkostnaderna har även ökat med 1,9 mnkr till följd av årets lönerrevision.

Pensionskostnaderna exkl. löneskatt har minskat med 6,7 mnkr mellan åren och även semesterlöneskuldens påverkan har minskat personalkostnaderna med 1,1mnkr jämfört med föregående år.

Semesterlöneskuldens påverkan på utfallet per 2025-08-31 ger en kostnadsminskning på 1,9 mnkr, prognosen för semesterlöneskulden visar dock en ökning på 1,5mnkr. Detta medför en differens mellan periodiserat utfall och helårsprognos.

Prognosen för personalkostnader visar ett underskott mot budget och beror på att bemanningssituationen på heltidsstationerna är ansträngd och i kombination med sjukfrånvaro inom kritiska kompetenser medför det kostnadsökningar.

Heltidsstationerna ser också en ökade kostnad för vikarie då uttag av sparade semesterdagar har ökat under året. Heltidsorganisationen har också haft ökade kostnader till följd av nyanställningar och ökade kostnader kopplat till introduktion. Flera anställda inom heltidsorganisationen har också deltagit i utbildningar i MSBs regi vilket innebär ökade vikariekostnader.

Personal inom RIB-organisationen har under året deltagit i flera utbildningar. På vissa stationer har personalstyrkan varit begränsad, vilket har medfört ökade kostnader till följd av vakanspass.

Personalläget inom sotningsverksamheten är ansträngt. Rekryteringsbehovet inom sotningsverksamheten är stort både för att klara uppdraget på kort sikt men även för att skapa stabilitet för framtiden.

Prognosen för förbundets pensionskostnader har ökat under året och beror främst på högre pensionsavsättning till följd av nya brandmän med rätt till SAP-R. Även nya anställningar bidrar till högre prognos för de avgiftsbestämda pensionskostnaderna

Lokalkostnader

Lokalkostnaderna för året ligger något över kostnaden för samma period 2024. Detta beror främst på årliga kostnadsökningar samt att sotningsverksamheten har ökade kostnader för lokalhyra på grund av att fler sotningsverksamheter inrangerats.

Prognosen för lokalkostnader beräknas med ett underskott vilket beror på att sotningsverksamhetens lokalkostnader vid budgettillfället var osäkra och budgeterades inte fullt ut.

Övriga kostnader

Utfallet för övriga kostnader ligger lägre än vid samma period föregående år. Anledningen till detta är att utfallet föregående år innefattade investeringsutgifter om 3,3 mnkr som till årsbokslutet rättades och bokfördes på investeringsprojekt.

Prognosen för övriga kostnader visar ett underskott mot budget och beror på att räddningstjänstförbundet haft omfattande extrautgifter kopplat till service och underhåll av förbundets fordon. Budgeten har under årets första hälft varit hårt belastad av akuta inköp och reparationer. Detta medför svårigheter att bibehålla en normal bytestakt på den operativa utrustningen samt att det finns ökad risk för driftstopp på både fordon och material.

Flertalet fordon har saknat fullständig servicehistorik, vilket har medfört oväntat höga kostnader som varit svåra att prognostisera. Merparten av förbundets fordon är äldre än tio år, vilket bidrar till att service-och reparationskostnader är höga.

Förbundet har identifierat ett stort antal utrustningsdelar som inte längre är godkända och som behövs bytas ut, dessa kostnader har varit svåra att förutse och har påverkat budgeten negativt.

Kostnader för förbrukningsmaterial och förbrukningsinventarier har varit något högre än normalt. Verksamheten har på grund av det ekonomiska läget behövt skjuta vissa inköp på framtiden, detta är dock inte långsiktigt hållbart då förbundet riskerar ökade kostnader för reparation och eventuella driftstopp.

Räddningstjänsten Sydost har under första delen av året inrangerat sotning i Mönsterås kommun, Borgholms kommun och Mörbylånga kommun. I vissa av de övertagna verksamheterna fanns investeringsbehov samt vakanser inom både tekniker-och sotningsverksamhet. Sotningsverksamheten har hittills under året stora kostnader för förbrukningsmaterial, skyddsutrustning, verktyg sam fordon för att kunna bedriva verksamheten i de inrangerade kommunerna.

Avskrivningar

Utfallet för förbundets avskrivningar ligger något högre än föregående år och beror på att

fler projekt färdigställts under första delen av året. Avskrivningarna prognostiseras att hamna inom budgeterad nivå.

Finansnetto

Utfallet för finansnetto ligger lägre än föregående år och beror på att löneskatten är lägre på grund av minskade pensionskostnader. Prognosen för finansnetto prognostiseras dock med ett underskott till följd av ökade pensionskostnader under året.

INVESTERINGSREDOVISNING

Investeringsredovisningen är en samlad redovisning av förbundets investeringsverksamhet.

Investeringsredovisning

	Utgifter sedan projektets start			Varav årets investeringar			
	Total budget	Ack. utfall	Avvikelse	Utfall jan-aug	Budget	Prognos	Avvikelse
Färdigställda	18 880	20 415	-1 535	7 162	7 360	7 162	198
Släckbil	16 700	16 975	-275	3 890	5 500	3 890	1 610
Värmekameror	480	329	151	160	160	160	0
Scoda Octavia	1 500	2 913	-1 413	2 913	1 500	2 913	-1 413
Fallskydd	200	199	1	199	200	199	1
Pågående	6 650	4 735	1 915	4 183	12 640	17 045	-4 405
Torrdräkter		169	-169	0	0	150	-150
Torrdräkter	150	58	92	58	150	150	0
Kemskyddsdräkter	600	32	568	32	300	300	0
Möbler/inredning	150	0	150	0	100	160	-60
Underställ	700	299	401	205	400	250	150
Underställ	0	0	0	-205	0	0	0
Verksamhetsanpassning Ebbetorp	250	287	-37	204	250	250	0
Sotning öland	0	402	-402	402	0	2 340	-2 340
Sotning Mönsterås	0	105	-105	105	0	1 480	-1 480
Larmställ	2 500	2 392	108	2 392	2 500	2 500	0
Sotningsbilar Mönsterås	0	258	-258	258	0	280	-280
Tillpassningstest	200	167	33	167	200	200	0
Operativ utrustning	300	134	166	134	300	500	-200
Gymutrustning RIB	300	27	273	27	300	300	0
Teknik/UPS	800	113	687	113	800	400	400
Transportbil	400	292	108	292	400	400	0
Operativt material	300	0	300	0	300	300	0
Ej utfördelad budgetram, kommande investeringar	0	0	0	0	6 640	7 085	-445
Summa investeringar	25 530	25 150	380	11 345	20 000	24 207	-4 207
varav finansiell leasing	0	0	0	0	0	0	0
varav gåvor	0	0	0	0	0	0	0
Summa investeringar, exkl. finansiell leasing och gåvor	25 530	25 150	380	11 345	20 000	24 207	-4 207

Räddningstjänstförbundets investeringsplan för 2025 är gemensam för alla verksamheter, oavsett om de är skattefinansierade eller avgiftsfinansierade.

Prognosen för förbundets investeringar visar 24,2 mnkr, vilket innebär att investeringarna överstiger budget.

Den budget som direktionen tagit beslut om överskrider den budgetram som förbundets avskrivningskostnader är baserad på. För att undvika att investeringsutgifterna bidrar till att förbundets avskrivningskostnader inte håller budgeterad nivå, har investeringsbudgeten bokförts till 20,0 mnkr. Vilket också ligger inom den investeringsram som medlemskommunerna lämnat ifrån sig vid förbundsbildningen.

Det är främst de externfinansierade verksamheternas investeringsutgifter som medför att prognosen ligger över budgeterad nivå.

Under 2025 har det genomförts och kommer att genomföras både större och mindre investeringar. De mest ekonomiskt betydande investeringarna under året är larmställ, släckbil, lastväxlare, lastväxlarflak, sotarbilar och utrustning samt FIP-bilar och personbilar. Personbilarna ersätter tidigare leasade bilar samt äldre bilar som tagits ut bruk.

Ett fortsatt stort investeringsbehov gäller operativ utrustning och skyddsutrustning, både under 2025 och kommande år.

Förändringar i investeringsbehovet har skett under året. De budgeterade investeringar som kommer under senare delen av året är kemskyddsutrustning och explosimeter. Förbundet har också ett antal investeringar som behöver göras under året som inte var budgeterade från början, dessa innefattar investeringar för bland annat utbildningsverksamhet, lastväxlarflak samt fordonsdatorer.

Investeringar så som tankbil har flyttats till 2027, klippverktyg planeras istället till 2026 och andningsskydd planeras till 2026.

Servicebil med kåpa, armaturer för skogsbrand samt spridare avvaktas med tills vidare.

REDOVISNING

Här presenteras resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys och tillhörande noter samt redovisningsprinciper för Räddningstjänsten Sydost.

Resultaträkning

	Budget 2025	Prognos 2025	Avvikelse	Utfall aug-25	Utfall aug-24
Verksamhetens intäkter	339 181	329 422	9 759	216 625	193 319
Verksamhetens kostnader	-311 485	-331 143	19 658	-218 725	-217 443
Avskrivningar	-19 000	-18 480	-520	-11 593	-10 340
Verksamhetens nettokostnader	8 696	-20 200	28 896	-13 693	-34 464
Skatteintäkter	0	0	0	0	0
Generella statsbidrag och utjämning	0	0	0	0	0
Verksamhetens resultat	8 696	-20 200	28 896	-13 693	-34 464
			0		
Finansiella intäkter	0		0	-26	144
Finansiella kostnader	-3 330	-3 911	581	-2 154	-5 270
			0		
Resultat efter finansiella poster	5 366	-24 111	29 477	-15 873	-39 590
Extraordinära poster	0	0	0	0	0
Årets resultat	5 366	-24 111	29 477	-15 873	-39 590

Den beslutade budgeten för 2025 visar ett nollsaldo medan den bokförda och kommunicerade budgeten visar ett intäktskrav på 5,4 mnkr. Anledningen är att återställandet av tidigare underskott behöver förmedlas i budgeten. På direktionsmötet 2025-05-23 tog direktionen beslut om Tertialrapport efter april med utgångspunkt i den bokförda budgeten med intäktskrav om 5,4 mnkr.

Balansräkning

	Utfall aug-25	Utfall dec-24
TILLGÅNGAR		
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR		
Immanteriella anläggningstillgångar		
Materiella anläggningstillgångar		
Mark, byggnader och tekniska anläggningar		
Maskiner och inventarier	99 582	99 831
Övriga materiella anläggningstillgångar		
Finansiella anläggningstillgångar		
BIDRAG TILL INFRASTRUKTUR		
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR		
Förråd		
Fordringar	43 900	42 138
Kortfristiga placeringar		
Kassa och bank	19 507	21 347
SUMMA TILLGÅNGAR	162 990	163 316

EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER

EGET KAPITAL		
Eget kapital vid årets början	-51 777	-8 530
varav resultatreserv		
Årets resultat	-15 873	-43 248
Eget kapital vid årets slut	-67 650	-51 777
varav resultatreserv		
AVSÄTTNINGAR		
Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser	84 601	79 784
Andra avsättningar		
SKULDER		
Långfristiga skulder		
Kortfristiga skulder	146 039	135 310
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	162 990	163 316

PANTER OCH ANSVARSFÖRBINDELSE

Panter och därmed jämförliga säkerheter	0	0
Ansvarsförbindelser	0	0
Pensionsförpliktelser som inte tagits upp bland skulderna eller avsättningarna	0	0
Övriga ansvarsförbindelser	0	0

Noter

Not 1: Redovisningsprinciper

Delårsrapporten är upprättad i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning och rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning. Samma redovisningsprinciper och beräkningsmetoder har använts i delårsrapporten som i den senaste årsredovisningen.

Tillämpade redovisningsprinciper

- Tillgångar och skulder har tagits upp till anskaffningsvärde där inget annat anges.
- Periodiseringar av inkomster och utgifter har skett enligt god redovisningssed.
- Fordringar har tagits upp till de belopp som de beräknas komma in med.
- Intäkter redovisas i den omfattning som det är sannolikt att de ekonomiska tillgångarna kommer att tillgodogöras förbundet och intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.
- Semesterlöneskuld för anställda har redovisats som en kortfristig skuld. Förändringen beräknad på en tolv månadersperiod har belastat resultaträkningen.
- Redovisning i tkr innebär att notbelopp i vissa fall avrundas till noll. Detta är markerat med * och nedanför tabell presenteras värde i kr.

Avskrivning

De övertagna anläggningstillgångarna skrivs av enligt de planer som medlemskommunerna haft för sina respektive anläggningstillgångar. För nytillkommande anläggningstillgångar tillämpar förbundet följande avskrivningstider:

- Utryckningsfordon 15 år
- Mindre fordon, båtar 10 år
- Räddnings-/skyddsutrustningar 5 år
- Möbler och inventarier 3 år
- Kommunikationsutrustning 3 år

Kapitalkostnaderna består av rak avskrivning på anskaffningsvärdet. Avskrivning påbörjas månaden efter slutförd investering och beräknas på anskaffningsvärdet.

Avskrivningar av anläggningstillgångar görs normalt med en linjär avskrivning och efter en bedömning av tillgångens nyttjandeperiod.

På tillgångar i form av pågående projekt görs inga avskrivningar. Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod för de poster som tas upp som materiella anläggningstillgångar är 8,24 år.

Anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar värderas till anskaffningsvärde med tillägg för värdehöjande investeringar och med avdrag för planmässiga avskrivningar och eventuella nedskrivningar.

Tillgångar för stadigvarande bruk eller innehav med en nyttjandeperiod på minst tre år betraktas som anläggningstillgång om anförskaffningsvärdet överstiger ett prisbasbelopp.

Leasing

Räddningstjänstförbundet förfogar endast över operationella leasingavtal vilka inte tas upp i balansräkningen. Inget av de leasingavtal förbundet har ingått innebär en möjlighet att köpa objektet efter avtalets utgång eller kan betraktas som förbundets egendom. Det är leasingägaren som tar de ekonomiska riskerna och de fördelar som är kopplade till att äga en tillgång. Förbundets leasingavtal utgör inget förmånligt pris vid leasingperiodens slut. Förbundets leasingavtal utgörs inte heller av tillgångar som endast kan användas inom Räddningstjänsten Sydost. Branschspecifika fordon kan säljas vidare till likande verksamheter

Not 2: Säsongsvariationer eller cykliska effekter

Räddningstjänstförbundets intäkter och kostnader är inte fullt ut linjärt fördelade under året. Personalkostnaderna kan variera mellan månaderna och säsongsvariationer kan förekomma då förbundets personalkostnad kan påverkas av torra somrar med stor brandrisk. Kostnad för sommarvikarie bidrar även till säsongsvariationer då dessa kostnader är högst runt sommarmånaderna. Intäkter kan i vissa fall också ske med viss oregelbundenhet då

intäkter för utbildningar sker efter genomförd utbildningsinsats.

Semesterlöneskulden redovisas i delårsbokslutet med en minskning. Redovisningen av semesterlöneskulden i delårsbokslutet innefattar inte det intjänandet av semester som sker från 1 september till 31 december. Detta medför en differens mellan periodiserat utfall och helårsprognos.

Not 3: Jämförelsestörande och extraordinära poster

Förbundet har inga jämförelsestörande eller extraordinära poster.

Not 4: Effekter av ändrade uppskattningar och bedömningar

Under året har inga ändrade uppskattningar och bedömningar gjorts. Några väsentliga effekter av ändrade uppskattningar och bedömningar har därför inte inträffat

 Räddningstjänsten Sydost, Box 150, 391 21 Kalmar

 010 - 357 30 00

 info@rtso.se

Förbundets revisorer

Till: Kommunfullmäktige i medlemskommunerna

Revisorernas bedömning av delårsrapporten 2025-08-31

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har uppdraget att bedöma om resultatet i delårsrapport per 2025-08-31 är förenligt med de mål direktionen beslutat om. Bedömningen avser mål och riktlinjer som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning, såväl finansiella som för verksamheten.

Vår bedömning är baserad på en översiktlig granskning av delårsrapporten, inriktad på övergripande analys och inte på detaljer i redovisningen. Granskningen har utförts enligt god revisionssed i kommunal verksamhet, av våra sakkunniga biträden.

Vår sammanfattande bedömning är följande:

- Revisorernas samlade bedömning är att resultatet i delårsrapporten delvis är förenligt med de mål för god ekonomisk hushållning direktionen fastställt.
- Vi delar direktionens bedömning av att balanskravet inte väntas uppfyllas för 2025.
- Vi har inhämtat det sakkunniga bitrådets yttrande rörande delårsbokslutet och ställer oss bakom de slutsatser som framgår av yttrandet.

Datum enligt digital signatur

Ann-Marie Fagerström

Ewa Klase

Ingemo Eriksson

Jan-Olof Olsson

Jan-Åke Karlsson

Johnny Maurits

Kjell Bülow

Lars Axetun

Bilagor:

Det sakkunniga bitrådets yttrande över delårsrapport 2025

Granskning av god ekonomisk hushållning och balanskrav 2025

Det sakkunniga bitrådets granskning av delårsrapport 2025

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

JOHNY MAURITS

Undertecknare 1

Serienummer: 9b4ac98a223380[...]e20c079fed184

IP: 62.80.xxx.xxx

2025-10-14 14:16:49 UTC

JAN-OLOF OLSSON

Undertecknare 1

Serienummer: ae20764c8b5cb5[...]cf2822c631879

IP: 2.248.xxx.xxx

2025-10-14 14:17:04 UTC

ANN-MARIE FAGERSTRÖM

Undertecknare 1

Serienummer: 9486642dadfaf3[...]828bf34f1ca46

IP: 94.234.xxx.xxx

2025-10-14 14:19:00 UTC

Ingemo Birgit Eriksson

Undertecknare 1

Serienummer: 975ae914844697[...]3f54a752bdd98

IP: 193.45.xxx.xxx

2025-10-14 14:19:09 UTC

EVA KLASE

Undertecknare 1

Serienummer: debcb10406d438[...]74b76e860c69f

IP: 193.45.xxx.xxx

2025-10-14 14:19:49 UTC

LARS OLOF AXETUN

Undertecknare 1

Serienummer: e4aa78300f5401[...]3a896ac77adeb

IP: 94.191.xxx.xxx

2025-10-14 14:19:51 UTC

Detta dokument är undertecknat digitalt via [Penneo.com](https://penneo.com). De signerade uppgifternas integritet är validerad med hjälp av ett beräknat hashvärde för originaldokumentet. Alla kryptografiska bevis är inbäddade i denna PDF, vilket säkerställer både autenticitet och möjlighet till framtida validering.

Detta dokument är försett med ett kvalificerat elektroniskt sigill. För mer information om Penneos kvalificerade betrodda tjänster, se <https://eutl.penneo.com>.

Så här verifierar du dokumentets äkthet:

När du öppnar dokumentet i Adobe Reader kan du se att det är certifierat av **Penneo A/S**. Detta bekräftar att dokumentets innehåll förblir oförändrat sedan tidpunkten för undertecknandet. Bevis för de enskilda undertecknarnas digitala signaturer bifogas dokumentet.

De kryptografiska bevisen kan kontrolleras med hjälp av Penneos validator, <https://penneo.com/validator>, eller andra validerings verktyg för digitala signaturer.

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

Kjell Peter Bülow

Undertecknare 1

Serienummer: c7491b5de21446[...]bd8618025c0f2

IP: 193.45.xxx.xxx

2025-10-14 14:22:30 UTC

JAN-ÅKE SIGVARD KARLSSON

Undertecknare 1

Serienummer: 0474c64b49a869[...]9ef8c8a70fbc4

IP: 90.238.xxx.xxx

2025-10-14 14:40:15 UTC

Detta dokument är undertecknat digitalt via [Penneo.com](https://penneo.com). De signerade uppgifternas integritet är validerad med hjälp av ett beräknat hashvärde för originaldokumentet. Alla kryptografiska bevis är inbäddade i denna PDF, vilket säkerställer både autenticitet och möjlighet till framtida validering.

Detta dokument är försett med ett kvalificerat elektroniskt sigill. För mer information om Penneos kvalificerade betrodda tjänster, se <https://eutl.penneo.com>.

Så här verifierar du dokumentets äkthet:

När du öppnar dokumentet i Adobe Reader kan du se att det är certifierat av **Penneo A/S**. Detta bekräftar att dokumentets innehåll förblir oförändrat sedan tidpunkten för undertecknandet. Bevis för de enskilda undertecknarnas digitala signaturer bifogas dokumentet.

De kryptografiska bevisen kan kontrolleras med hjälp av Penneos validator, <https://penneo.com/validator>, eller andra validerings verktyg för digitala signaturer.

Shape the future
with confidence

Det sakkunniga bitrådets yttrande om delårsrapport

Till revisorerna i Räddningstjänsten Sydost (org.nr 222000-3301)

Vi har utfört en översiktlig granskning av utfall och ställning i delårsrapportens resultaträkning, balansräkning, samt noter för Räddningstjänsten Sydost för perioden 2025-01-01 – 2025-08-31 avgiven av förbundsdirectionen den 2025-10-10. Det är förbundsdirectionen som har ansvaret för att upprätta och presentera denna delårsrapport i enlighet med Lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR). Vårt ansvar är att uttala en slutsats grundad på vår översiktliga granskning.

Den översiktliga granskningens inriktning och omfattning

Vi har utfört vår översiktliga granskning i enlighet med *Standard för kommunal räkenskapsrevision, Översiktlig granskning av delårsrapport*. En översiktlig granskning består av att göra förfrågningar, i första hand till personer som är ansvariga för finansiella frågor och redovisningsfrågor, att utföra analytisk granskning och att vidta andra översiktliga granskningsåtgärder. En översiktlig granskning har en annan inriktning och en betydligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt *Standard för kommunal räkenskapsrevision* har.

De granskningsåtgärder som vidtas vid en översiktlig granskning gör det inte möjligt för oss att skaffa oss en sådan säkerhet att vi blir medvetna om alla viktiga omständigheter som skulle kunna ha blivit identifierade om en revision utförts. Den uttalade slutsatsen grundad på en översiktlig granskning har därför inte den säkerhet som en uttalad slutsats grundad på en revision har.

Det sakkunniga bitrådets granskning av den förenklade förvaltningsberättelsen och den översiktliga beskrivningen av förbundets drift- och investeringsverksamhet

Vår granskning av den förenklade förvaltningsberättelsen och den översiktliga beskrivningen av drifts- och investeringsverksamheten har skett enligt "Instruktion för granskning av förvaltningsberättelse" och "Instruktion för granskning av drift- och investeringsredovisning" i *Standard för kommunal räkenskapsrevision*. Detta innebär att vår granskning av den förenklade förvaltningsberättelsen och den översiktliga beskrivningen av förbundets drift- och investeringsverksamhet har en annan inriktning och betydligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt *Standard för kommunal räkenskapsrevision* har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för vårt uttalande.

Slutsats

Grundat på vår översiktliga granskning har det inte kommit fram några omständigheter som ger oss anledning att anse att den bifogade delårsrapportens resultaträkning, balansräkning, samt noter inte, i allt väsentligt, är upprättade i enlighet med LKBR.

Förenklad förvaltningsberättelse har upprättats i enlighet med LKBR.

Översiktlig beskrivning av förbundets drift- och investeringsverksamhet har upprättats.

Undertecknande

Kalmar den dag som framgår av vår elektroniska underskrift
Ernst & Young AB

Harald Justegård

Auktoriserad revisor

Ansvarigt sakkunnigt biträde

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

HARALD JUSTEGÅRD

Auktoriserad revisor

Serienummer: c090e2e83ce57d[...]0288a615a6ace

IP: 147.161.xxx.xxx

2025-10-14 08:43:39 UTC

Detta dokument är undertecknat digitalt via [Penneo.com](https://penneo.com). De signerade uppgifternas integritet är validerad med hjälp av ett beräknat hashvärde för originaldokumentet. Alla kryptografiska bevis är inbäddade i denna PDF, vilket säkerställer både autenticitet och möjlighet till framtida validering.

Detta dokument är försett med ett kvalificerat elektroniskt sigill. För mer information om Penneos kvalificerade betrodda tjänster, se <https://eutl.penneo.com>.

Så här verifierar du dokumentets äkthet:

När du öppnar dokumentet i Adobe Reader kan du se att det är certifierat av **Penneo A/S**. Detta bekräftar att dokumentets innehåll förblir oförändrat sedan tidpunkten för undertecknandet. Bevis för de enskilda undertecknarnas digitala signaturer bifogas dokumentet.

De kryptografiska bevisen kan kontrolleras med hjälp av Penneos validator, <https://penneo.com/validator>, eller andra validerings verktyg för digitala signaturer.

Översiktlig granskning av delårsrapport per
31 augusti 2025

14 oktober 2025

Räddningstjänsten Sydost

■ ■ ■
The better the question. The better the answer.
The better the world works.

Om rapporten

Vi har i denna rapport sammanfattat de mer väsentliga iakttagelserna från vår översiktliga granskning av förbundets delårsrapport per 31 augusti 2025.

Vår översiktliga granskning är anpassad till förbundets verksamhet och är primärt utformad för att vi ska kunna avge en granskningsrapport där vi uttalar en slutsats om delårsrapporten.

Vår översiktliga granskning har genomförts i enlighet med standard för kommunal räkenskapsrevisions instruktion för tillämpning av "Översiktlig granskning av finansiell delårsinformation". En översiktlig granskning av har en annan inriktning och en betydligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision (KISA) och god revisionssed i övrigt har. De granskningsåtgärder som vidtas vid en översiktlig granskning gör det inte möjligt för oss att skaffa oss en sådan säkerhet att vi blir medvetna om alla viktiga omständigheter som skulle kunna ha blivit identifierade om en revision hade utförts.

Ernst & Young AB

Harald Justegård
Auktoriserad revisor
Sakkunnigt biträde

Adam Donnerstål
Revisionsmedarbetare

Revisionens omfattning

Bakgrund:

Kommuner ska enligt Lag om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) upprätta minst en delårsrapport. Den ska omfatta minst sex och högst åtta månader samt avse tiden från årets början. Revisorerna ska enligt kommunallagen (KL) bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål som fullmäktige i budgeten beslutat om god ekonomisk hushållning. Revisorernas skriftliga bedömning ska bifogas delårsrapporten.

Enligt LKBR ska delårsrapporten innehålla en resultaträkning, en balansräkning och en förenklad förvaltningsberättelse. Dessutom ska, enligt Rådet för kommunala redovisning (RKR) en samlad beskrivning av kommunens drift- och investeringsverksamhet ingå i delårsrapporten.

LKBR och RKR ställer minimikrav på delårsrapportens innehåll, t.ex. finns det inga formella krav på kassaflödesanalys eller sammanställda räkenskaper. Eftersom delårsrapporten utgör ett viktigt styrdokument som används av fullmäktige för uppföljning av ekonomi och verksamhet kan kommunen själv välja att ha ytterligare information eller publicera fullständiga finansiella rapporter i sin delårsrapport. I det fallet utgöra normeringen inte någon begränsning.

Revisionens omfattning:

Anvisning för tillämpning av ISRE 2410 i Standard för kommunal räkenskapsrevision behandlar revisorns ansvar vid uppdrag att utföra en översiktlig granskning av finansiell delårsinformation.

Målet för uppdraget är att göra det möjligt för revisorn att uttala en slutsats grundad på den översiktliga granskningen om huruvida det har kommit fram några omständigheter som ger henne eller honom anledning att anse att den finansiella delårsinformationen inte, i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med en tillämplig föreställningsram för finansiell rapportering.

Revisorn gör förfrågningar, utför analytisk granskning och vidtar andra översiktliga granskningsåtgärder för att minska risken för att uttrycka en felaktig slutsats till en begränsad nivå när den finansiella delårsinformationen är väsentligt felaktig.

Målet för en översiktlig granskning av finansiell delårsinformation skiljer sig betydligt från målet för en revision. En översiktlig granskning av finansiell delårsinformation ger inte en grund att lämna ett uttalande om huruvida den finansiella informationen, i allt väsentligt, ger en rättvisande bild i enlighet med den tillämpliga föreställningsramen för finansiell rapportering.

Revisorn ska lämna en skriftlig rapport som innehåller en uttalad slutsats om huruvida det har kommit fram några omständigheter som ger revisorn anledning att anse att den finansiella delårsinformationen inte, i allt väsentligt, ger en rättvisande bild.

01

Sammanfattning av revisionen

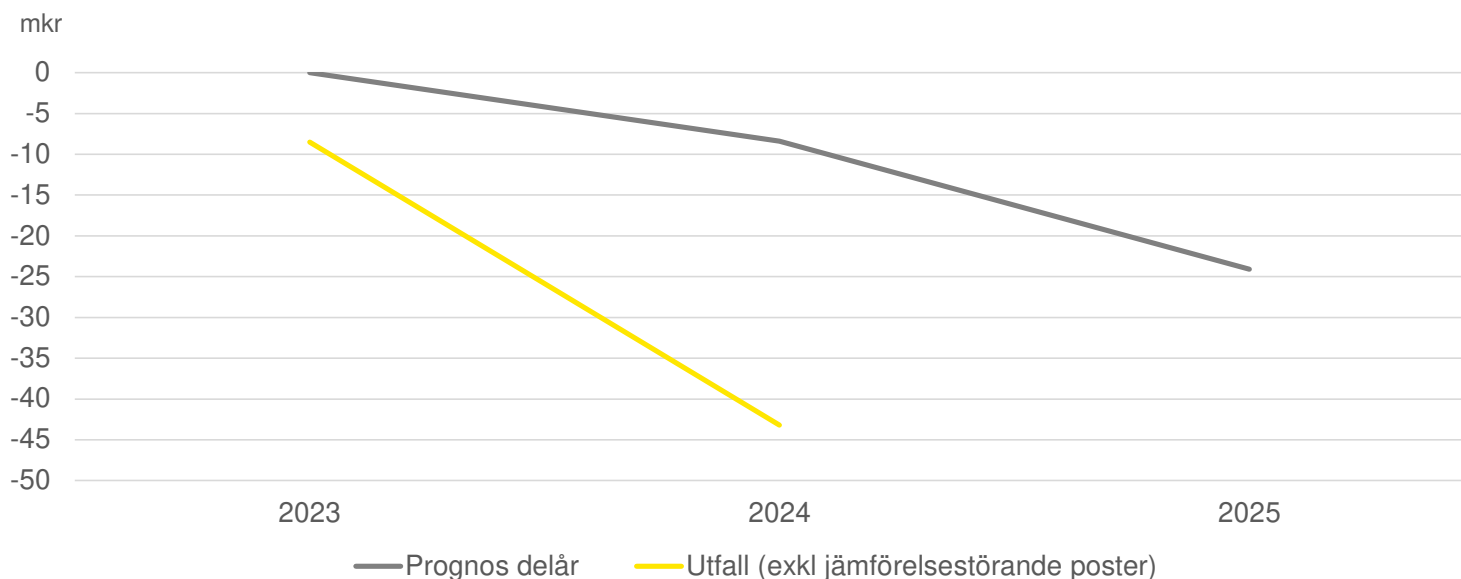
1. Sammanfattning

Granskning av delårsrapport per 31 augusti 2025				
► EY har genomfört en översiktlig granskning av Räddningstjänsten Sydost delårsrapport per 31 augusti 2025. Rapporten är den delårsrapport som upprättas enligt lagens krav. ► Den översiktliga granskningen har genomförts i enlighet med kommunal standard (KISA) för granskning av delårsrapporter. ► Vi har avlämnat ett yttrande över delårsrapporten till revisorerna i enlighet med KISA. Uttalande: ► Grundat på vår översiktliga granskning har det inte kommit fram några omständigheter som ger oss anledning att anse att den bifogade delårsrapportens resultaträkning, balansräkning samt noter inte, i allt väsentligt, är upprättade i enlighet med LKBR. ► En förenklad förvaltningsberättelse har upprättats i enlighet med LKBR. ► Översiktlig beskrivning av förbundets drift- och investeringsverksamhet har upprättats.				
	Tidplan	Dokumentation	Justeringar	Delårsrapport
Sammanfattande bedömning av delårsbokslutet	●	●	●	●

●	Omedelbara åtgärder behöver vidtas för att förbättra processen
●	Processen kan förbättras
●	Bedöms tillfredsställande

2. Prognossäkerhet

Avvikelser mellan prognos och utfall

- ▶ Rådningstjänsten Sydost första räkenskapsår, 2023, prognostiserades ett nollresultat i delårsrapport 2023. Underskott uppgick till ca -8,5 mkr. Föregående år prognostiserades ett underskott vid delårsrapport uppgående till -8,4 mkr vilket markant skiljde mot utfall helår 2024. Huvudsaklig orsak till förbundets avvikelse har återspeglats i högre pensionskostnader än budgeterat vilket styr nivå av medlemsavgifter. Per 2025-08-31 har hemställan skickats till medlemskommuner för ej tillförda medel vilket inte beslutats och därmed inte inkluderats i årets prognostiserade resultat per delårsrapport 2025.

2. Redovisnings och revisionsfrågor inom granskningen av delårsbokslutet

Område	Iakttagelse och kommentar
Övergripande bedömning av delårsrapporten	Delårsrapporten innehåller i allt väsentligt de delar som LKBR och RKR 17 föreskriver - Resultaträkning - Balansräkning - Förenklad förvaltningsberättelse - Erforderliga upplysningar i not - Drift- och investeringsredovisning Vi upplever att förbundet bör införa en kontrollpunkt avseende harmonisering gentemot RKR R17 sett till uppdaterade rapporter under revisionens gång.
Publicering	Vi har noterat att förbundet på sin hemsida publicerat årsredovisning 2024 och 2023 men inte föregående års delårsrapporter. Vi uppmanar att man säkerställer att så sker framöver för att man skall kunna ta del av ekonomiska rapporter på ett lättillgängligt sätt.
Lånerevers medlemskommuner 2025-08-31	Föregående år förlängdes lånerevers amortering- och räntefritt till och med 2024-12-31 sedan förbundet bildades gentemot medlemskommunerna där respektive kommunfullmäktige i medlemskommuner tog beslut i frågan. Under år 2025 har vi erhållit förlängning av lånerevers amortering- och räntefritt av enskild medlemskommun i översiktlig granskning av delårsrapport. Vi rekommenderar förbundet att inhämta förlängning av lånerevers amortering- och räntefritt för samtliga medlemskommuner för att inte beakta räntekostnad för räkenskapsår 2025 i likhet med räkenskapsår 2023 och 2024 vilket vi följer upp i granskning av årsbokslut per 2025-12-31.

2. Redovisnings och revisionsfrågor inom granskningen av delårsbokslutet

Område	Iakttagelse och kommentar
Bedömningspost – finansiell leasing (oförändrat 2024-12-31 kommentar)	• Räddningstjänsten Sydost redovisar samtliga leasingavtal som operationell leasing. Leasingkostnad redovisas linjärt över avtalstiden. Vi har efter utförd granskning inte funnit att kontrakt som är stickprovskontrollerade borde ses som finansiell leasing per 2025-08-31. Vi rekommenderade föregående år nedanstående arbetsmoment i den interna hanteringen kopplad till leasingkontrakt; • Förbundsledning löpande uppdaterar sig om gällande leasingkontrakt och antaganden i bedömningen • Säkerställa dualitet på ledning/direktions-nivå • Vid behov ta in extern hjälp att bistå • Vi upplever att förbundet fortsatt bör rekommenderas att dokumentera och kartlägga frågan. Ett kontrollmoment när nya hyresavtal tecknas och en dokumenterad modell för att säkerställa efterlevnad av RKR R5 Leasing rekommenderas.
Konteringsmönster betalningsflöde	Vi har under årets granskning av delårsrapport fått utreda särskilt konteringsflöde avseende betalningar. Kundreskontra per 2025-08-31 flaggar för väsentligt saldo av äldre förfallna kundfordringar som efter utredning återspeglas på avräkningskonto i balansräkning där matchning vid betalning inte synkroniserats. Flödet är automatkonterat och felaktighet medför att avräkningskonto inte bokförs gentemot kundfordringar. Utredning pekar inte på något fel i resultaträkning och vi rekommenderar förbundet att omgående säkerställa ett korrekt konteringsmönster samt utredning av påverkade huvudbokskonton.

02

Nyheter

4. Nyheter från Rådet för Kommunal redovisning

RKR R7 Uppdatering av rekommendation om finansiella tillgångar och skulder (maj 2025):

RKR har under våren 2025 uppdaterat rekommendationen och förtydligat att derivat och säkringsredovisning skall hanteras inom ramen för R8.

Vidare har också förtydligats att ekonomiska händelser avseende finansiella tillgångar och skulder skall redovisas per affärsdagen.

Förtydligandet gäller också insatser och kapitaltillskott till stiftelser som enligt den uppdaterade rekommendationen skall hanteras som en kostnad i kommunen som lämnar tillskottet eller startkapitalet då en stiftelse inte kan ägas.

Ett krav på en ny not har också tillkommit med upplysning om princip för omräkning till Svenska kronor när tillgångar, avsättningar och skulder finns i utländsk valuta

RKR R15 Förvaltningsberättelse (maj 2025):

Förtydligar kraven på upplysningar, inklusive definition av privata utförare och hur pensionsförpliktelser ska finansieras

RKR R16 Sammanställda räkenskaper (maj 2025):

Klargör när koncernredovisning inte behöver upprättas, att omräkning skall ske till kommunens redovisningsprinciper innan bedömning görs

Information gällande Redovisning av rivnings och saneringsutgifter, (maj 2025):

Vid investeringsprojekt och markexploatering uppstår ofta rivnings- och saneringskostnader, benämnda återställningsutgifter. Syftet med informationen är att säkerställa korrekt redovisning och undvika övervärdering av tillgångar. Informationstexten klargör när utgifter kan aktiveras som investering i balansräkningen och när de ska kostnadsföras.

Om kommunen förvärvar mark eller fastighet från extern part med en rabatt som motsvarar återställningskostnaden, kan utgiften aktiveras. Förutsättningen är att kommunen förvärvar marken eller fastigheten för avsett ändamål. Överstiger det totala värdet marknadspriset får endast en del aktiveras.

För mark eller fastighet som redan ägs av kommunen krävs bedömning enligt RKR R9. Om slutsatsen är att en avsättning inte skulle ha redovisats tidigare så är huvudregeln att kostnadsföra.

Normala iordningställandekostnader omfattas inte av denna vägledning utan regleras i RKR R4 Materiella anläggningstillgångar.

Dokumentet inkluderar ett flödesschema som underlättar för kommunen i sin bedömning om hantering i bokföringen.

4. Nyheter från Rådet för Kommunal redovisning fortsättning

RKR 18 Övriga upplysningar som skall lämnas i not, (maj 2025):

Upplysning ska lämnas i separat not avseende huruvida räkenskaperna granskats i enlighet med Standard för kommunal räkenskapsrevision eller ej. Om räkenskaperna inte granskats i enlighet med Standard för kommunal räkenskapsrevision, ska man ange hur dessa har granskats. I noten ska även information lämnas om var Det sakkunniga bitrådets yttrande samt granskningsrapport avseende bokslut och årsredovisning kommer finnas tillgängliga.

RKR 5 Leasing, (mars 2025):

Mindre justeringar av formuleringar i texterna med syfte att förtydliga innebörden av skrivningarna.

Begreppet "Serviceutgifter" har införts som definieras som "...utgifter för tjänster som är beroende av tid eller nyttjande."

**Tack för
förtroendet!**

4. Slutsats

Shape the future
with confidence

Det sakkunniga biträdets yttrande om delårsrapport

Till revisorerna i Räddningstjänsten Sydost (org.nr 222000-3301)

Vi har utfört en översiktlig granskning av utfall och ställning i delårsrapportens resultaträkning, balansräkning, samt noter för Räddningstjänsten Sydost för perioden 2025-01-01-2025-08-31 avgiven av förbundsdirektionen den 2025-10-10. Det är förbundsdirektionen som har ansvaret för att upprätta och presentera denna delårsrapport i enlighet med Lage om kommunal bokföring och redovisning (LKBR). Vårt ansvar är att uttala en slutsats grundad på vår översiktliga granskning.

Den översiktliga granskningens inriktning och omfattning

Vi har utfört vår översiktliga granskning i enlighet med Standard för kommunal räkenskapsrevision, Översiktlig granskning av delårsrapport. En översiktlig granskning består av att göra förfrågningar, i första hand till personer som är ansvariga för finansiella frågor och redovisningsfrågor, att utföra analytisk granskning och att vidta andra översiktliga granskningsåtgärder. En översiktlig granskning har en annan inriktning och en betydligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision har.

De granskningsåtgärder som vidtas vid en översiktlig granskning gör det inte möjligt för oss att skaffa oss en sådan säkerhet att vi blir medvetna om alla viktiga omständigheter som skulle kunna ha blivit identifierade om en revision utförts. Den uttalande slutsatsen grundad på en översiktlig granskning har därför inte den säkerhet som en uttalande slutsats grundad på en revision har.

Det sakkunniga biträdets granskning av den förenklade förvaltningsberättelsen och den översiktliga beskrivningen av förbundets drift- och investeringsverksamhet

Vår granskning av den förenklade förvaltningsberättelsen och den översiktliga beskrivningen av drifts- och investeringsverksamheten har skett enligt "Instruktion för granskning av förvaltningsberättelse" och "Instruktion för granskning av drift- och investeringsredovisning" i Standard för kommunal räkenskapsrevision. Detta innebär att vår granskning av den förenklade förvaltningsberättelsen och den översiktliga beskrivningen av förbundets drift- och investeringsverksamhet har en annan inriktning och betydligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för vårt uttalande.

Slutsats

Grundat på vår översiktliga granskning har det inte kommit fram några omständigheter som ger oss anledning att anse att den bifogade delårsrapportens resultaträkning, balansräkning, samt noter inte, i allt väsentligt, är upprättade i enlighet med LKBR.

Förenklad förvaltningsberättelse har upprättats i enlighet med LKBR.

Översiktlig beskrivning av förbundets drift- och investeringsverksamhet har upprättats.

Undertecknande

Kalmar den dag som framgår av vår elektroniska underskrift

Ernst & Young AB

Harald Justegård

Auktoriserad revisor

Ansvarigt sakkunnigt biträde

Slutsats

Vi kommer att avge ett omodifierat yttrande gällande delårsrapporten för Räddningstjänsten Sydost period 2025-01-01 – 2025-08-31.

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

HARALD JUSTEGÅRD

Auktoriserad revisor

Serienummer: c090e2e83ce57d[...]0288a615a6ace

IP: 147.161.xxx.xxx

2025-10-14 14:16:58 UTC

CARL ADAM WILLIAM DONNERSTÅL

Revisionsmedarbetare

Serienummer: c38b025c5b8e8e[...]5989215a07548

IP: 147.161.xxx.xxx

2025-10-14 14:24:37 UTC

Detta dokument är undertecknat digitalt via [Penneo.com](https://penneo.com). De signerade uppgifternas integritet är validerad med hjälp av ett beräknat hashvärde för originaldokumentet. Alla kryptografiska bevis är inbäddade i denna PDF, vilket säkerställer både autenticitet och möjlighet till framtida validering.

Detta dokument är försett med ett kvalificerat elektroniskt sigill. För mer information om Penneos kvalificerade betrodda tjänster, se <https://eutl.penneo.com>.

Så här verifierar du dokumentets äkthet:

När du öppnar dokumentet i Adobe Reader kan du se att det är certifierat av **Penneo A/S**. Detta bekräftar att dokumentets innehåll förblir oförändrat sedan tidpunkten för undertecknandet. Bevis för de enskilda undertecknarnas digitala signaturer bifogas dokumentet.

De kryptografiska bevisen kan kontrolleras med hjälp av Penneos validator, <https://penneo.com/validator>, eller andra validerings verktyg för digitala signaturer.

Granskning av god ekonomisk hushållning och balanskravsresultat

Delårsrapport per 2025-08-31

Kommunalförbundet
Räddningstjänsten Sydost

1. God ekonomisk hushållning och balanskravsresultat

Varje kommun (och kommunalförbund) ska enligt kommunallagen ha riktlinjer och mål för god ekonomisk hushållning. Målen ska utvärderas i delårsrapport och årsredovisning. Direktionens och revisorernas roll illustreras i figuren nedan.

2. Direktionens definition av god ekonomisk hushållning

- Direktionen har i *Budget 2025 (med plan 2026–2027)*, fastställd 2024-08-30, tolkat god ekonomisk hushållning som att resurserna ska användas där de gör mest nytta.
 - Vidare enligt direktionens definition omfattar god ekonomisk hushållning både ett finansiellt perspektiv, att verksamheten bedrivs inom ekonomiska ramar, och ett verksamhetsmässigt perspektiv – att resurserna används effektivt och ändamålsenligt för att uppfylla uppdraget enligt lagen om skydd mot olyckor.
- Direktionen har beslutat om 3 målområden kopplat till god ekonomisk hushållning och 4 övriga verksamhetsmässiga målområden.
- Målområdena är nedbrutna i 5 finansiella och 7 verksamhetsmässiga mål för god ekonomisk hushållning.
 - För samtliga mål finns aktiviteter och mätetal kopplade till målen.
 - Utöver dessa mål finns 4 mål utifrån Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps föreskrifter.

3. Direktionens definition av god ekonomisk hushållning

Målområde	Målsättning
Verksamhetsmål kopplat till mål om att verksamheten ska bedrivas i enlighet med beslutad budget	Verksamheten ska hålla sig inom tilldelad ekonomisk ram och genomföra de mål och aktiviteter som beskrivs i budget för innehavande år.
Verksamhetsmål kopplat till mål om en effektiv och ändamålsenlig organisation	Verksamheten ska möta den ökade kravbilden på räddningstjänsten genom effektivt nyttjande av befintliga resurser.
Verksamhetsmål kopplat till god ekonomisk hushållning	Ersätta manuell hantering med automatiserade och digitala alternativ inom de områden där detta erbjuds.
Finansiella målsättningar kopplat till god ekonomisk hushållning	Verksamhetens nettokostnad ska understiga medlemsbidraget.
	Investeringarnas självfinansieringsgrad ska överstiga 100 % dvs finansieras med egna medel.
Verksamhetsmål kopplat till god ekonomisk hushållning	Ersätta manuell hantering med automatiserade och digitala alternativ inom de områden där detta erbjuds.
Verksamhetsmål kopplat till mål om trygg, säker och jämställd arbetsplats	Sjukfrånvaron ska understiga 4 %
Verksamhetsmål kopplat till mål att vara en attraktiv arbetsgivare	Fler sökande till organisationen med SMOkompetens och brandingenjörskompetens
	Omsättningen på RIBpersonal ska minska.
	Utryckningsstyrkorna ska bli mer heterogena för att kunna erbjuda en jämställd räddningstjänst.
Verksamhetsmål kopplat till mål effektiva arbetssätt	Likvärdiga och effektiva huvudprocesser i hela förbundet
Verksamhetsmål kopplat till mål om att möta framtidens riskbild	Möta framtidens risker genom ett väl utvecklat operativt ledningsarbete.
	Organisationen ska vara redo för att bedrivas under höjd beredskap och krig.

Verksamhetsmål kopplat till god ekonomisk hushållning

Övriga verksamhetsmål

4. Direktionens uppföljning av god ekonomisk hushållning och balanskrav

- Direktionen följer upp 12 av direktionens 12 mål.
 - 1 av 7 verksamhetsmässiga mål prognostiseras att uppnås för året.
 - 6 mål bedöms delvis uppnås alternativt vara pågående.
 - 3 av 5 finansiella mål prognostiseras att uppnås för året.
- Direktionen gör ingen samlad bedömning av huruvida förbundet uppnår en god ekonomisk hushållning.
 - Dock redovisas en utvärdering av förbundets ekonomiska ställning i delårsrapporten.
- Förbundets balanskravsresultat för året prognostiseras till –24,1 mnkr. Med ett ingående underskott i resultatutjämningsreserven om –14,2 mnkr uppgår underskottet till –38,3 mnkr.

5. Direktionens uppföljning av god ekonomisk hushållning och balanskrav

Målområde	Målsättning	Bedömning
Verksamhetsmål kopplat till mål om att verksamheten ska bedrivas i enlighet med beslutad budget	Verksamheten ska hålla sig inom tilldelad ekonomisk ram och genomföra de mål och aktiviteter som beskrivs i budget för innehavande år.	
Verksamhetsmål kopplat till mål om en effektiv och ändamålsenlig organisation	Verksamheten ska möta den ökade kravbilden på räddningstjänsten genom effektivt nyttjande av befintliga resurser.	
Verksamhetsmål kopplat till god ekonomisk hushållning	Ersätta manuell hantering med automatiserade och digitala alternativ inom de områden där detta erbjuds.	
Finansiella målsättningar kopplat till god ekonomisk hushållning	Verksamhetens nettokostnad ska understiga medlemsbidraget.	
	Investeringarnas självfinansieringsgrad ska överstiga 100 % dvs finansieras med egna medel.	
Verksamhetsmål kopplat till mål om trygg, säker och jämställd arbetsplats	Sjukfrånvaron ska understiga 4 %	
Verksamhetsmål kopplat till mål att vara en attraktiv arbetsgivare	Fler sökande till organisationen med SMOKompetens och brandingenjörskompetens	
	Omsättningen på RIBpersonal ska minska.	
	Utryckningsstyrkorna ska bli mer heterogena för att kunna erbjuda en jämställd räddningstjänst.	
Verksamhetsmål kopplat till mål effektiva arbetssätt	Likvärdiga och effektiva huvudprocesser i hela förbundet	
Verksamhetsmål kopplat till mål om att möta framtidens riskbild	Möta framtidens risker genom ett väl utvecklat operativt ledningsarbete.	
	Organisationen ska vara redo för att bedrivas under höjd beredskap och krig.	

6. Vår bedömning

- Vår bedömning är, utifrån prognosen av balanskravsresultatet i delårsredovisningen, att det lagstadgade balanskravet inte väntas uppfyllas.
- Vår bedömning är att prognosen delvis är förenlig med de *finansiella* mål som direktionen fastställt.
- Vår bedömning är att prognosen delvis är förenlig med de *verksamhetsmässiga* mål som direktionen fastställt.
- **Vår samlade bedömning är att direktionen inte förväntas uppnå en god ekonomisk hushållning år 2025.**
 - **Bedömningen grundar sig i att prognosen endast delvis är förenlig med de finansiella och verksamhetsmässiga mål som direktionen fastställt samt att balanskravet inte väntas uppfyllas.**

14 oktober 2025

Harald Justegård,
Auktoriserad revisor, EY

Linnéa Johansson,
Verksamhetsrevisor, EY

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

HARALD JUSTEGÅRD

Undertecknare

Serienummer: c090e2e83ce57d[...]0288a615a6ace

IP: 147.161.xxx.xxx

2025-10-14 09:04:02 UTC

LINNÉA JOHANSSON

Undertecknare

Serienummer: c0d0784c4ee6a8[...]bc2676c59b286

IP: 147.161.xxx.xxx

2025-10-14 10:56:46 UTC

Detta dokument är undertecknat digitalt via [Penneo.com](https://penneo.com). De signerade uppgifternas integritet är validerad med hjälp av ett beräknat hashvärde för originaldokumentet. Alla kryptografiska bevis är inbäddade i denna PDF, vilket säkerställer både autenticitet och möjlighet till framtida validering.

Detta dokument är försett med ett kvalificerat elektroniskt sigill. För mer information om Penneos kvalificerade betrodda tjänster, se <https://eutl.penneo.com>.

Så här verifierar du dokumentets äkthet:

När du öppnar dokumentet i Adobe Reader kan du se att det är certifierat av **Penneo A/S**. Detta bekräftar att dokumentets innehåll förblir oförändrat sedan tidpunkten för undertecknandet. Bevis för de enskilda undertecknarnas digitala signaturer bifogas dokumentet.

De kryptografiska bevisen kan kontrolleras med hjälp av Penneos validator, <https://penneo.com/validator>, eller andra validerings verktyg för digitala signaturer.

KU.2025.320

Agneta Rodriguez Kommunsekreterare

Delårsrapport 2025-08-31 - Räddningstjänsten Sydost

Ärendebeskrivning

Räddningstjänsten Sydost har upprättat delårsredovisning för 2025. Utfallet per 2025-08-31 uppgår till -15,9 miljoner kronor. Helårsprognosen för förbundet uppgår till -24,1 miljoner kronor. Utfallet för förbundets investeringar uppgår till 11,3 miljoner kronor och helårsprognosen beräknas uppgå till -24,2 miljoner kronor.

Det prognostiserade underskottet beror främst på förbundets pensionskostnader. I förbundsbildningen överfördes ej medel för pensionskostnader, vilket har bidragit till förbundets underskott föregående år samt det prognostiserade underskottet innevarande år.

Förslag till beslut

Räddningstjänsten Sydosts delårsrapport för 2025 godkänns.

KS § 293

DNR: KU.2025.320

Delårsrapport 2025-08-31 - Räddningstjänsten Sydost**Ärendebeskrivning**

Räddningstjänsten Sydost har upprättat delårsredovisning för 2025. Utfallet per 2025-08-31 uppgår till -15,9 miljoner kronor. Helårsprognosen för förbundet uppgår till -24,1 miljoner kronor. Utfallet för förbundets investeringar uppgår till 11,3 miljoner kronor och helårsprognosen beräknas uppgå till -24,2 miljoner kronor.

Det prognostiserade underskottet beror främst på förbundets pensionskostnader. I förbundsbildningen överfördes ej medel för pensionskostnader, vilket har bidragit till förbundets underskott föregående år samt det prognostiserade underskottet innevarande år.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Räddningstjänsten Sydosts delårsrapport för 2025 godkänns.

Beslutsunderlag

§ 57, 2025-10-10 Räddningstjänsten Sydost.pdf

Delårsrapport 2025 - Räddningstjänsten Sydost.pdf

Revisorernas bedömning av delårsrapport 2025, RTSO.pdf

Det sakkunniga bitrådets yttrande om delårsrapport 20250831 Räddningstjänsten Sydost signad.pdf

Revisions PM Räddningstjänsten Sydost 20250831 signed.pdf

Rapport GEH RTSO 250831 signad.pdf

Tjänsteutlåtande KS

Beslutsmottagare

Kommunfullmäktige

(13)

DNR: KU.2025.335

Överenskommelse angående uppdrag kring regional utveckling i Kalmar län mellan Region Kalmar län och samtliga kommuner i Kalmar län**Bakgrund**

Region Kalmar län bildades 2019. I samband med det övertog Region Kalmar län det regionala utvecklingsansvaret från Regionförbundet i Kalmar län, som bestod av dåvarande landstinget och de 12 kommunerna i länet. Till följd av att Region Kalmar län skulle överta delar av regionförbundets verksamhet tecknades en överenskommelse om finansiering mellan dåvarande Landstinget i Kalmar och samtliga kommuner i länet.

Överenskommelsen ersatte en skatteväxling till följd av ny ansvars- och uppgiftsfördelning. Överenskommelsen gällde för tiden mellan den 1 januari 2019 till och med den 31 december 2024. Inför 2025 förlängdes överenskommelsen under 1 år.

Den förlängda överenskommelsen om ett årligt bidrag från kommunerna i länet har reviderats inför 2026 med förtydligande gällande former för samverkan samt betydelsen av den regionala utvecklingsstrategin; genomförandet samt uppföljning av denna. Överenskommelsen föreslås gälla tillsvidare med en uppsägningstid om två år från endera Region Kalmar län eller samtliga kommuner i länet tillsammans.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Högsby kommun godkänner för sin del Överenskommelse angående uppdrag kring regional utveckling i Kalmar län mellan Region Kalmar län och samtliga kommuner i Kalmar län, att gälla från och med den 1 januari 2026 tillsvidare

Kommunfullmäktiges beslut**Beslutsunderlag**

Beslut RS 2025-10-29 Överenskommelse om fortsatt finansiering efter regionbildningen 2019.pdf

Beslut om Överenskommelse angående uppdrag kring regional utveckling i Kalmar län- kfk1 251023 §44

Förslag till Överenskommelse angående uppdrag kring regional utveckling i Kalmar län mellan Region Kalmar län och samtliga kommuner i Kalmar län.pdf

Kommunfullmäktige

2025-12-08

Förslag till Tjänsteskrivelse - överenskommelse om finansiering av det regionala
utvecklingsuppdraget.pdf
Protokoll 2025-11-18 - KS § 309

Beslutsmottagare

§ 204

Ärendenummer RS 2024/1707

Överenskommelse om fortsatt finansiering efter regionbildningen 2019

Beslut

Regionstyrelsen godkänner för sin del Överenskommelse angående uppdrag kring regional utveckling i Kalmar län mellan Region Kalmar län och samtliga kommuner i Kalmar län, att gälla från och med den 1 januari 2026 tillsvidare

Regiondirektören får i uppdrag att underteckna överenskommelsen.

Bakgrund

Region Kalmar län bildades 2019. I samband med det övertog Region Kalmar län det regionala utvecklingsansvaret från Regionförbundet i Kalmar län, som bestod av dåvarande landstinget och de 12 kommunerna i länet. Till följd av att Region Kalmar län skulle överta delar av regionförbundets verksamhet tecknades en överenskommelse om finansiering mellan dåvarande Landstinget i Kalmar och samtliga kommuner i länet.

Överenskommelsen ersatte en skatteväxling till följd av ny ansvars- och uppgiftsfördelning. Överenskommelsen gällde för tiden mellan den 1 januari 2019 till och med den 31 december 2024. Inför 2025 förlängdes överenskommelsen under 1 år.

Den förlängda överenskommelsen om ett årligt bidrag från kommunerna i länet har reviderats inför 2026 med förtydligande gällande former för samverkan samt betydelsen av den regionala utvecklingsstrategin; genomförandet samt uppföljning av denna. Överenskommelsen föreslås gälla tillsvidare med en uppsägningstid om två år från endera Region Kalmar län eller samtliga kommuner i länet tillsammans.

Regionstyrelsens arbetsutskott lämnade den 14 oktober 2025 följande förslag till regionstyrelsen:

”Regionstyrelsen godkänner för sin del Överenskommelse angående uppdrag kring regional utveckling i Kalmar län mellan Region Kalmar län och samtliga kommuner i Kalmar län, att gälla från och med den 1 januari 2026 tillsvidare

Regiondirektören får i uppdrag att underteckna överenskommelsen”.

Efter avslutad överläggning beslutar regionstyrelsen enligt arbetsutskottets förslag.

Handlingar

1. Protokollsutdrag från regionstyrelsens arbetsutskott den 14 oktober 2025
2. Överenskommelse angående uppdrag kring regional utveckling i Kalmar län mellan Region Kalmar län och samtliga kommuner i Kalmar län

Expedierat till: Samtliga kommuner i Kalmar län
kanslidirektör

§ 44 Överenskommelse angående uppdrag kring regional utveckling i Kalmar län

Dnr 2025/0022

Föredragande: Malin Almqvist, Kommunförbundet

Bakgrund

Region Kalmar län bildades 2019. I samband med det övertog Region Kalmar län det regionala utvecklingsansvaret från Regionförbundet i Kalmar län, som bestod av dåvarande landstinget och de 12 kommunerna i länet. En överenskommelse om finansiering inför regionbildningen gjordes mellan dåvarande Landstinget i Kalmar och samtliga kommuner.

Beslutsgång

Respektive fullmäktige förväntas senast 31 december 2025 ta beslut om Överenskommelse angående uppdrag kring regional utveckling i Kalmar län. Beslutsunderlaget är framtaget i samverkan mellan Region Kalmar län och representanter för länets kommuner.

Beslut

Respektive kommun föreslås anta förslaget till Överenskommelse angående uppdrag kring regional utveckling i Kalmar län.

Överenskommelse angående uppdrag kring regional utveckling i Kalmar län

mellan Region Kalmar län och samtliga kommuner i Kalmar län

Bakgrund

Region Kalmar län bildades 2019. I samband med det övertog Region Kalmar län det regionala utvecklingsansvaret från Regionförbundet i Kalmar län, som bestod av dåvarande landstinget och de 12 kommunerna i länet.

En överenskommelse om finansiering inför regionbildningen gjordes mellan dåvarande Landstinget i Kalmar och samtliga kommuner i länet avseende finansiering inför regionbildningen 2019 till följd av att Region Kalmar län skulle överta delar av regionförbundets verksamhet.

Överenskommelsen ersatte en skatteväxling till följd av ny ansvars- och uppgiftsfördelning.

Arbetet med regional utveckling

Enligt *Lagen om regionalt utvecklingsansvar* (2010:630) ska landets regioner driva, leda och samordna det regionala utvecklingsarbetet. Med regionalt utvecklingsarbete avses i denna lag insatser för att skapa en hållbar regional tillväxt och utveckling. Samordning ska ske med olika berörda aktörer där kommunerna utgör en central part för att nå bäst effekt inom det regionala utvecklingsområdet. Samverkan och dialog är centralt i arbetet.

Samverkansmodell

Kommunerna bidrar till den regionala utvecklingen dels genom detta avtal med medel till uppdraget och dels med det utvecklingsarbete som sker i lokalt och i samverkan som kan kopplas till tillväxtuppdraget. Detta i syfte att tillsammans med regionen stärka utvecklingen i hela länet.

Samverkan skall vara formaliserad. Detta dels genom en länsberedning på politisk nivå där samtliga kommunstyrelseordföranden ingår och ett regionalt ledningsforum för ledande tjänstepersoner. Dialog, diskussion och information om det regionala utvecklingsarbetet sker löpande, både på strategisk samt operativ nivå genom olika forum och nätverk. Uppföljning och återslag ska ske löpande inom samtliga forum.

Samverkan i länet utgår från den regionala utvecklingsstrategin och det gemensamma arbetet med systemledning som modell.

Finansiering

Den fortsatta finansieringen från kommunerna sker via årliga bidrag, fördelning i procent och fortsatt bidrag till Region Kalmar län för 2026 framgår nedan.

Kommun	Andel	Bidrag (Tkr)
Högsby	2,2%	389
Torsås	2,8%	449
Mörbylånga	6,6%	1047
Hultsfred	5,6%	953
Mönsterås	5,3%	870
Emmaboda	3,7%	612
Kalmar	29,5%	4534
Nybro	8,1%	1372
Oskarshamn	10,9%	1783
Västervik	14,8%	2338
Vimmerby	6,2%	1020
Borgholm	4,3%	685
Totalt	100	16 052

Bidraget ska ses som en del i grundfinansieringen av verksamheten. Den årliga uppräkningsen av bidraget sker på samma sätt som under 2019-2024.

Uppräkningen baserar sig därmed på utvecklingen av respektive kommuns skatteintäkt och statsbidrag enligt gällande bidrags- och utjämningsystem

Överenskommelsen gäller från och med den 1 januari 2026 tills vidare, med två års ömsesidig uppsägningstid dvs antingen från region Kalmar län eller samtliga 12 kommuner i länet.

Underskrifter av regiondirektör och kommundirektörer efter beslut i respektive fullmäktige.

_____den ____ / ____ 2024
Region Kalmar län

_____den ____ / ____ 2024
Högsby kommun

_____den ____ / ____ 2024
Torsås kommun

_____den ____ / ____ 2024
Mörbylånga kommun

_____den ____ / ____ 2024
Hultsfred kommun

_____den ____ / ____ 2024
Mönsterås kommun

_____den ____ / ____ 2024
Emmaboda kommun

_____den ____ / ____ 2024
Kalmar kommun

_____den ____ / ____ 2024
Nybro kommun

_____den ____ / ____ 2024
Oskarshamns kommun

_____den ____ / ____ 2024
Västerviks kommun

_____den ____ / ____ 2024
Vimmerby kommun

_____den ____ / ____ 2024
Borgholms kommun

Regionstyrelsen

Överenskommelse angående uppdrag kring regional utveckling i Kalmar län mellan Region Kalmar län och samtliga kommuner i Kalmar län

Förslag till beslut

Regionstyrelsen godkänner för sin del Överenskommelse angående uppdrag kring regional utveckling i Kalmar län mellan Region Kalmar län och samtliga kommuner i Kalmar län, att gälla från och med den 1 januari 2026 tillsvidare

Regiondirektören får i uppdrag att underteckna överenskommelsen.

Bakgrund

Region Kalmar län bildades 2019. I samband med det övertog Region Kalmar län det regionala utvecklingsansvaret från Regionförbundet i Kalmar län, som bestod av dåvarande landstinget och de 12 kommunerna i länet. Till följd av att Region Kalmar län skulle överta delar av regionförbundets verksamhet tecknades en överenskommelse om finansiering mellan dåvarande Landstinget i Kalmar och samtliga kommuner i länet.

Överenskommelsen ersatte en skatteväxling till följd av ny ansvars- och uppgiftsfördelning. Överenskommelsen gällde för tiden mellan den 1 januari 2019 till och med den 31 december 2024. Inför 2025 förlängdes överenskommelsen under 1 år.

Den förlängda överenskommelsen om ett årligt bidrag från kommunerna i länet har reviderats inför 2026 med förtydligande gällande former för samverkan samt betydelsen av den regionala utvecklingsstrategin; genomförandet samt uppföljning av denna. Överenskommelsen föreslås gälla tillsvidare med en uppsägningstid om två år från endera Region Kalmar län eller samtliga kommuner i länet tillsammans.

Ingeborg Eriksson
regiondirektör

Bilagor

1. Förlängning av överenskommelse
2. Överenskommelse om finansiering inför 2019

KS § 309

DNR: KU.2025.335

Överenskommelse angående uppdrag kring regional utveckling i Kalmar län mellan Region Kalmar län och samtliga kommuner i Kalmar län**Bakgrund**

Region Kalmar län bildades 2019. I samband med det övertog Region Kalmar län det regionala utvecklingsansvaret från Regionförbundet i Kalmar län, som bestod av dåvarande landstinget och de 12 kommunerna i länet. Till följd av att Region Kalmar län skulle överta delar av regionförbundets verksamhet tecknades en överenskommelse om finansiering mellan dåvarande Landstinget i Kalmar och samtliga kommuner i länet.

Överenskommelsen ersatte en skatteväxling till följd av ny ansvars- och uppgiftsfördelning. Överenskommelsen gällde för tiden mellan den 1 januari 2019 till och med den 31 december 2024. Inför 2025 förlängdes överenskommelsen under 1 år.

Den förlängda överenskommelsen om ett årligt bidrag från kommunerna i länet har reviderats inför 2026 med förtydligande gällande former för samverkan samt betydelsen av den regionala utvecklingsstrategin; genomförandet samt uppföljning av denna. Överenskommelsen föreslås gälla tillsvidare med en uppsägningstid om två år från endera Region Kalmar län eller samtliga kommuner i länet tillsammans.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Högsby kommun godkänner för sin del Överenskommelse angående uppdrag kring regional utveckling i Kalmar län mellan Region Kalmar län och samtliga kommuner i Kalmar län, att gälla från och med den 1 januari 2026 tillsvidare

Beslutsunderlag

Protokoll 2025-10-14 - KU § 235

Beslut om Överenskommelse angående uppdrag kring regional utveckling i Kalmar län- kfk1 251023 §44

Förslag till Tjänsteskrivelse - överenskommelse om finansiering av det regionala utvecklingsuppdraget.pdf

Förslag till Överenskommelse angående uppdrag kring regional utveckling i Kalmar län mellan Region Kalmar län och samtliga kommuner i Kalmar län.pdf

KS § 309

DNR: KU.2025.335

Beslutsmottagare
Kommunfullmäktige

(14)

DNR: KU.2025.171

Revidering av Sydarkiveras förbundsordning**Ärendebeskrivning**

Gällande förbundsordning för kommunalförbundet Sydarkivera antogs av förbundsfullmäktige 2019-04-05 och började gälla 2020-01-01. Sedan dess har behov av ändringar i förbundsordningen kommit, bland annat utifrån förändrad lagstiftning, revisionsrapport samt utifrån diskussioner i samband med arbetet med arkivcentrum.

Förbundsstyrelsen beslutade vid sammanträde 2023-03-03 att skicka ett förslag till förbundsordning på remiss som medger försäljning av anslutande tjänster till externa samarbetspartners, bland annat i syfte att komma vidare i ärendet om arkivcentrum.

Remissvar från 31 förbundsmedlemmar kom in och många ställde sig negativa till ett flertal av ändringsförslagen. Synpunkterna har lett fram till att ett nytt kommunalförbund har bildats i syfte att skapa och bygga ett arkivcentrum samt förvalta analogt arkivmaterialet för sina förbundsmedlemmar.

Förslag till ny förbundsordning för Sydarkivera har tagits fram utifrån förändrad lagstiftning, revisionsrapport och inkomna remissvar.

Förbundsordningen föreslås träda i kraft 2026-01-01 och samtliga förbundsmedlemmar behöver anta den nya förbundsordningen för att den ska träda i kraft.

Sydarkiveras förbundsfullmäktige beslutade 2025-04-25, § 7, att:

- anta föreliggande förslag till förbundsordning för kommunalförbundet Sydarkivera,
- förbundsordningen ska börja gälla 2026-01-01,
- sända förbundsordningen för antagande till samtliga förbundsmedlemmar i kommunalförbundet Sydarkivera
- uppmana samtliga förbundsmedlemmar att anta förbundsordningen så att förbundsordningen kan träda i kraft 2026-01-01.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Föreliggande förslag till förbundsordning för kommunalförbundet Sydarkivera godkänns och antas

Kommunfullmäktiges beslut**Beslutsunderlag**

Tjänsteutlåtande KS

SARK_2022_235 - FF §7 Sydarkiveras förbundsordning - revidering.Docx

SARK_2022_235 - Förbundsordning för kommunalförbundet Sydarkivera
(antagen 2019-04-05, gäller fr o m 2020-01-01).pdfSARK_2022_235 - Sammanställning av remissvar gällande förbundsordning för
kommunalförbundet Sydarkivera - uppdaterad.DocxSARK_2022_235 - Förslag till förbundsordning för kommunalförbundet
Sydarkivera.docxSARK_2022_235 - Tjänsteskrivelse - Förbundsordning för kommunalförbundet
Sydarkivera - för antagande.Docx

SARK_2022_235 - Förbundsordningens bilagor Uppvidinge och Älvkarleby.Docx

SARK_2022_235 - Förbundsordning Sydarkivera med markeringar och
överstrykningar.docx

Protokoll 2025-11-18 - KS § 287

Beslutsmottagare

Sydarkivera

Agneta Rodriguez Kommunsekreterare

Revidering av Sydarkiveras förbundsordning

Ärendebeskrivning

Gällande förbundsordning för kommunalförbundet Sydarkivera antogs av förbundsfullmäktige 2019-04-05 och började gälla 2020-01-01. Sedan dess har behov av ändringar i förbundsordningen kommit, bland annat utifrån förändrad lagstiftning, revisionsrapport samt utifrån diskussioner i samband med arbetet med arkivcentrum.

Förbundsstyrelsen beslutade vid sammanträde 2023-03-03 att skicka ett förslag till förbundsordning på remiss som medger försäljning av anslutande tjänster till externa samarbetspartners, bland annat i syfte att komma vidare i ärendet om arkivcentrum.

Remissvar från 31 förbundsmedlemmar kom in och många ställde sig negativa till ett flertal av ändringsförslagen. Synpunkterna har lett fram till att ett nytt kommunalförbund har bildats i syfte att skapa och bygga ett arkivcentrum samt förvalta analogt arkivmaterialet för sina förbundsmedlemmar.

Förslag till ny förbundsordning för Sydarkivera har tagits fram utifrån förändrad lagstiftning, revisionsrapport och inkomna remissvar.

Förbundsordningen föreslås träda i kraft 2026-01-01 och samtliga förbundsmedlemmar behöver anta den nya förbundsordningen för att den ska träda i kraft.

Sydarkiveras förbundsfullmäktige beslutade 2025-04-25, § 7, att:

- anta föreliggande förslag till förbundsordning för kommunalförbundet Sydarkivera,
- förbundsordningen ska börja gälla 2026-01-01,
- sända förbundsordningen för antagande till samtliga förbundsmedlemmar i kommunalförbundet Sydarkivera
- uppmana samtliga förbundsmedlemmar att anta förbundsordningen så att förbundsordningen kan träda i kraft 2026-01-01.

Förslag till beslut

Föreliggande förslag till förbundsordning för kommunalförbundet Sydarkivera godkänns och antas.

Förbundsfullmäktige 2025-04-25

§ 7

Sydarkiveras förbundsordning - revidering

SARK/2022:235

Beslut

Förbundsfullmäktige beslutar att

1. Anta föreliggande förslag till förbundsordning för kommunalförbundet Sydarkivera,
2. Att förbundsordningen ska börja gälla 2026-01-01,
3. Att sända förbundsordningen för antagande till samtliga förbundsmedlemmar i kommunalförbundet Sydarkivera och
4. Att uppmana samtliga förbundsmedlemmar att anta förbundsordningen så att förbundsordningen kan träda i kraft 2026-01-01.

Sammanfattning

Gällande förbundsordning för kommunalförbundet Sydarkivera antogs av förbundsfullmäktige 2019-04-05 och började gälla 2020-01-01. Sedan dess har behov av ändringar i förbundsordningen kommit, bland annat utifrån förändrad lagstiftning, revisionsrapport samt utifrån diskussioner i samband med arbetet med arkivcentrum.

Förbundsstyrelsen beslutade vid sammanträde 2023-03-03 att skicka ett förslag till förbundsordning på remiss som medger försäljning av anslutande tjänster till externa samarbetspartners, bland annat i syfte att komma vidare i ärendet om arkivcentrum.

Remissvar från 31 förbundsmedlemmar kom in och många ställde sig negativa till ett flertal av ändringsförslagen. Synpunkterna har lett fram till att ett nytt kommunalförbund har bildats i syfte att skapa och bygga ett arkivcentrum samt förvalta analogt arkivmaterialet för sina förbundsmedlemmar.

Förslag till ny förbundsordning för Sydarkivera har tagits fram utifrån förändrad lagstiftning, revisionsrapport och inkomna remissvar.

Förbundsordningen föreslås träda i kraft 2026-01-01 och samtliga förbundsmedlemmar behöver anta den nya förbundsordningen för att den ska träda i kraft.

Beslutsunderlag

Gällande förbundsordning för Sydarkivera med färgkodad text, ID 2023:418

Förslag till ny förbundsordning för Sydarkivera, ID 2023:419

Förbundsfullmäktiges beslut 2022-11-11, § 8

Justerare

Utdragsbestyrkande

Förbundsfullmäktige 2025-04-25

Förbundsstyrelsens beslut 2022-12-02, §§ 33–34

Remissvar från 31 förbundsmedlemmar

Arbetsutskottets protokoll § 16, § 27, § 31 under 2023

Arbetsutskottets protokoll § 12 och § 40 under 2024

Uppdaterad sammanställning av remissvaren, ID 2025:337

Förslag till förbundsordning för kommunalförbundet Sydarkivera, ID 2025:345

Beslut ska skickas till

Förbundsstyrelsen

Samtliga förbundsmedlemmar

Justerare

Utdragsbestyrkande

Förbundsordning SYDARKIVERA

Gäller from 2020-01-01

Antaget av förbundsfullmäktige den 5 april 2019

Förbundsordning för kommunalförbundet SYDARKIVERA som sköter arkivläggning åt förbundsmedlemmar avseende IT-baserade verksamhetssystem, förvaltning av gemensamt arkivsystem, råd och stöd när det gäller dokumenthantering och arkiv samt arkivmyndighetsfunktioner.

Antagen av samtliga medlemskommuners kommunfullmäktige.

Innehållsförteckning

1 § Namn och säte	3
2 § Medlemmar	3
3 § Ändamål	3
4 § Organisation	4
5 § Förbundsfullmäktige	5
6 § Förbundsstyrelsen.....	5
7 § Revisorer	6
8 § Anslag av kungörelse och andra tillkännagivanden	7
9 § Andel i tillgångar och skulder	7
10 § Kostnadsfördelning, m.m.	7
11 § Styrning, insyn, samråd m.m.....	8
12 § Budgetprocessen m.m.	8
13 § Utträde m.m.....	9
14 § Likvidation och upplösning.....	10
15 § Tvister.....	10
16 § Arvoden	10
17 § Ändringar i förbundsordningen.....	10
18 § Särskilda bestämmelser	11

Förbundsordning SYDARKIVERA
**Förbundsordning för
Kommunalförbundet SYDARKIVERA**

Förbundsordningen gäller från och med 2020-01-01.

1 § Namn och säte

1.1 Kommunalförbundets namn är ”SYDARKIVERA”.

1.2 Kommunalförbundet har sitt säte i Alvesta.

2 § Medlemmar

2.1 Medlemmar i kommunalförbundet framgår av bilaga 1.

3 § Ändamål

3.1 Kommunalförbundet ska i förbundsmedlemmarnas ställe fullgöra de skyldigheter enligt arkivlagen (Arkivlag 1990:782) och därtill anslutande författningar som förbundsmedlemmarna överlämnar till kommunalförbundet. Kommunalförbundet ska särskilt skapa och förvalta en digital bevarandeplattform för digital information för slutarkivering och förvalta överlämnad digital information, härafter kallat Uppdraget. Uppdraget ska fullgöras med iakttagande av vad som i kommunallagen (2016/17:171) stadgas om kommunalförbund med de ändringar och tillägg som framgår av denna förbundsordning.

Förbundet ska fullgöra myndighetsutövningssuppgifter enligt arkivlagen som överlämnas innefattande bland annat meddela riktlinjer och utöva tillsyn samt handhavande av slutarkiv för förbundsmedlemmarna i den omfattning som regleras i särskild ordning i medlemsorganisationens arkivreglemente.

Bastjänster

3.2 Uppdraget utgörs i huvudsak av arkiveringsuppdrag, innebärande konvertering av dokument och andra uppgifter i IT-baserade verksamhetssystem till en digital bevarandeplattform samt informations- och utbildningsuppgifter i verksamheten, samverkan med förbundsmedlemmarna och med externa parter samt myndighetsutövningssuppgifter hädanefter kallat Bastjänster.

3.3 Inom ramen för Bastjänsterna ska kommunalförbundet, genom information, rådgivning och annat stöd underlätta förbundsmedlemmarnas överlämnande av digital arkivinformation. Kommunalförbundet ska vidare vara förbundsmedlemmarna behjälpliga i arbetet med framtagande av informationshanteringsplaner, arkivbeskrivningar och systematiska arkivförteckningar.

3.4 Inom ramen för Bastjänsterna åligger det också kommunalförbundet att biträda förbundsmedlemmarna med specialistkompetens inom området arkivering samt genomföra utbildningsinsatser inom arkivområdet.

3.5 Kommunalförbundet ska inom ramen för Bastjänsterna efter samråd med samtliga medlemmar fastställa ett handlingsprogram och en verksamhetsplan för arkivering av förbundsmedlemmarnas information. Handlingsprogrammet ska övergripande beskriva de strategiska målen för kommunalförbundets verksamhet. Handlingsprogrammet ska bland annat fastställa prioriteringsprinciper mellan förbundsmedlemmarna och för de förekommande verksamhetssystemen.

3.6 Kommunalförbundet ska inom ramen för Bastjänsterna årligen i samband med budget fastställa en verksamhetsplan bland annat för förbundsmedlemmarnas överlämnande av information från IT-baserade verksamhetssystem. Verksamhetsplanen ska fastställa vilka verksamhetssystem som ska prioriteras för leverans och avställning. Verksamhetsplanen är kommunalförbundets konkretisering av de i handlingsprogrammet uppställda målen.

3.7 I Bastjänsterna ingår att biträda förbundsmedlemmarna med kompetens beträffande långsiktigt bevarande vid upphandling av IT-baserade verksamhetssystem.

3.8 I Bastjänsterna ingår inte sådant internt arbete med förberedelser för arkivläggning som varje förbundsmedlem inom den egna organisationen har att samordna och hantera, exempelvis rensning och gallring.

3.9 De uppgifter som överlämnas utöver bastjänsterna regleras och finansieras i enlighet med bestämmelserna i 3.10.

Anslutande tjänster

3.10 Förbundsmedlem får överlämna uppgifter som inte ingår i Bastjänsterna till Kommunalförbundet. Sådana särskilt överlämnade uppgifter ska ansluta till Bastjänsterna och ligga inom ramen för kommunalförbundets ändamål och kan t.ex. innebära helt eller delat övertagande av analogt arkivmaterial. Skriftligt avtal ska upprättas beträffande villkoren för utförande av sådana särskilt överlämnade uppgifter, eftersom denna anslutande tjänst därmed blir uppgifter för kommunalförbundet. Ersättning för särskilt överlämnade uppgifter enligt denna punkt 3.10 utgår i enlighet med punkt 10.5 nedan.

4 § Organisation

4.1 Förbundet är ett kommunalförbund med förbundsfullmäktige och förbundsstyrelse.

4.2 För förbundsstyrelsen gäller reglemente som beslutas av förbundsfullmäktige.

4.3 Förbundsstyrelsen får tillsätta de organ den anser behövs för fullgörande av förbundsstyrelsens uppgifter. Interimsorgan får inrättas. Delegation kan beslutas i enlighet med kommunallagens bestämmelser.

5 § Förbundsfullmäktige

5.1 Antalet ledamöter i förbundsfullmäktige ska vara lika med antalet medlemmar i förbundet. För varje ledamot ska en ersättare utses.

5.2 Varje förbundsmedlem ska utse en ordinarie ledamot och en ersättare.

5.3 Ordinarie fullmäktige sammankallas två gånger per år. Extra fullmäktige kan sammankallas vid behov.

5.4 Val av ledamot och ersättare ska ske i förbundsmedlems fullmäktige.

5.5 Vid förfall för ledamot ska ersättare från samma kommun inträda.

5.6 Förbundsfullmäktige väljer för varje mandatperiod bland sina ledamöter ordförande och två vice ordförande. Innehavare av posterna ska komma från olika kommuner.

5.7 Förbundsfullmäktiges ledamöter och ersättare väljs för en mandattid om fyra år räknat fr.o.m. den 1 januari året efter det att val till kommunfullmäktige ägt rum i hela landet.

5.8 När val sker första gången ska mandattiden, om så är påkallat med hänsyn till vad som anges i punkt 5.7 ovan, vara tiden intill slutet av det år då val till kommunfullmäktige i hela landet ägt rum.

5.9 I fråga om valbarhet och sättet att utse ledamöter och ersättare i Förbundsfullmäktige ska 3 kap 23 § och 4 kap 23a § 1 st. kommunallagen tillämpas.

5.10 Förbundsfullmäktige äger rätt att uppdra åt förbundsstyrelsen att besluta i ärenden som det annars enligt 3 kap 9 § kommunallagen ankommer på fullmäktige att besluta om och därigenom vara ställföreträdare för fullmäktige.

5.11 Rätt att väcka ärenden till fullmäktige har:

- förbundsmedlem genom respektive fullmäktige
- förbundsstyrelsen
- ledamot i förbundsfullmäktige

5.12 Förbundsfullmäktigesammanträden är offentliga.

5.13 Beslut i förbundsfullmäktige fattas med enkel majoritet. Ordföranden har utslagsröst.

6 § Förbundsstyrelsen

6.1 Förbundsstyrelsen utses av förbundsfullmäktige och ska bestå av minst sju ledamöter med minst sju ersättare och maximalt 11 ledamöter och 11 ersättare. Medlemskommun som vid tidpunkten för val till kommunfullmäktige i hela landet har över 60 000 invånare ska alltid ha en ledamot som fast representation i styrelsen. Förbundsstyrelsen bör ha så bred representation som möjligt.

6.2 Förbundsstyrelsens ledamöter och ersättare väljs för fyra år med en mandattid som gäller från och med den tidpunkt då de väljs av förbundsfullmäktige och till och med tidpunkten för förbundsfullmäktiges nästkommande ordinarie val till förbundsstyrelse efter det val då styrelseledamoten eller ersättaren utsågs.

6.3 Förbundsmedlem som inträder under pågående mandatperiod kan få representation i förbundsstyrelsen tidigast efter nästkommande val till kommunfullmäktige i samtliga medlemskommuner.

6.4 Förbundsfullmäktige utser för varje mandatperiod bland sina ledamöter en ordförande och en vice ordförande i förbundsstyrelsen. Innehavare av dessa uppdrag ska komma från olika kommuner. I fråga om valbarhet och sättet att utse övriga ledamöter och ersättare i förbundsstyrelsen ska 3 kap 23 § och 4 kap 23a § 1 st. kommunallagen tillämpas.

6.5 Ersättarna inträder i den turordning förbundsfullmäktige bestämt vid valet. Om ersättarna har utsetts vid proportionellt val inträder i stället ersättare enligt den ordning som beskrivs i lagen (1992:339) om proportionellt valsätt.

6.6 Ärenden i förbundsstyrelsen får väckas av

- ledamot i förbundsstyrelsen
- förbundsmedlem genom framställan av kommunfullmäktige eller kommunstyrelsen
- organ under förbundsstyrelsen om förbundsstyrelsen har medgivit sådan rätt

6.7 Kommunstyrelsens ordförande, vice ordförande eller ansvarigt kommunalråd hos förbundsmedlemmarna har alltid rätt att närvara och yttra sig vid sammanträde med förbundsstyrelsen.

6.8 Förbundsstyrelsen avgör i övrigt själv i vilka fall någon som inte är ledamot eller ersättare i förbundsstyrelsen har rätt att närvara och yttra sig vid förbundsstyrelsens sammanträden.

6.9 Förbundsstyrelsen får besluta att sammanträde med förbundsstyrelsen ska vara offentligt.

6.10 Förbundsstyrelsen utgör gemensam arkivmyndighet avseende den information och de uppgifter som förbundsmedlemmarna överlämnat till kommunalförbundet. Arkivmyndigheten ansvarar för tillsyn i enlighet med föreskrifterna i arkivlagen och av förbundsfullmäktige fastställt styrdokument.

6.11 Förbundsstyrelsen är arkivmyndighet åt förbundet.

7 § Revisorer

7.1 Kommunalförbundet ska ha tre revisorer. Gäller från och med mandatperioden 2018 - 2022.

7.2 För revisorerna gäller föreskrifter i reglemente som beslutas av förbundsfullmäktige.

7.3 Förbundsfullmäktige utser revisorer från förbundsmedlemmarna.

7.4 Revisorerna väljs för samma mandatperiod som ledamöterna och ersättarna i förbundsstyrelsen.

7.5 Revision sker i enlighet med bestämmelserna om revision i kommunallagen. Revisionsberättelse ska tillsammans med årsredovisningen överlämnas till förbundsmedlemmarnas respektive fullmäktige, som var och en beslutar om ansvarsfrihet för förbundet i dess helhet.

7.6 Revisorerna i kommunalförbund är skyldiga att på begäran lämna upplysningar till de förtroendevalda revisorerna i varje kommun eller landsting som är medlem i kommunalförbundet.

8 § Anslag av kungörelse och andra tillkännagivanden

8.1 Kommunalförbundets kungörelser, tillkännagivanden av protokollsjustering och övriga tillkännagivanden ska anslås på kommunalförbundets officiella webbanslagstavla och på förbundets hemsida.

8.2 Kungörelse om sammanträde vid vilket budgeten ska fastställas ska anslås på förbundets officiella webbanslagstavla och på förbundets hemsida.

9 § Andel i tillgångar och skulder

9.1 Förbundsmedlemmarna har vid varje tidpunkt andel i kommunalförbundets tillgångar och skulder. Andelen utgörs av den andel av de totala avgifter som lämnats enligt paragraf 10 som respektive förbundsmedlem erlagt under kommunalförbundets tre senaste verksamhetsår.

9.2 Förbundsmedlemmarna ansvarar för täckande av eventuell uppkommande brist i enlighet med i 9.1 ovan angiven fördelningsgrund. Samma fördelningsgrund tillämpas vid skifte av kommunalförbundets behållna tillgångar om kommunalförbundet skulle komma att upplösas.

10 § Kostnadsfördelning, m.m.

10.1 Kostnaderna för kommunalförbundets verksamhet ska, i den mån de inte täcks på annat sätt, täckas genom bidrag från förbundsmedlemmarna i enlighet med vad som nedan anges beträffande kostnader för bastjänster och ersättning för särskilt överlämnade uppgifter.

10.2 Kostnaderna för bastjänsterna ska fördelas mellan förbundsmedlemmarna med de summor som anges i bilaga 2 till denna förbundsordning. Förbundsmedlemmarna faktureras kvartalsvis i förskott.

10.3 Förbundsfullmäktige ska årligen ta ställning till medlemsavgiftens storlek med beaktande av de erfarenheter som vunnits av förbundets verksamhet avseende kostnaderna för bastjänster och arkivläggning av information från olika verksamhetssystem samt dess storlek och innehåll. Denna fråga ska hanteras i samband med överläggningar mellan förbundsmedlemmarna om kommunalförbundets budgetförutsättningar. Vid behov får fördelningsfrågan föras till beslut i samtliga förbundsmedlemmarnas fullmäktigeförsamlingar.

10.4 Den i punkterna 10.2 och 10.3 ovan bestämda kostnadsfördelningen mellan förbundsmedlemmarna ska bli föremål för justering om det inträder ny medlem i förbundet. För ny förbundsmedlem kommer en särskild engångsavgift, baserad på den inträdande kommunens invånarantal, tas ut i samband med inträde (se bilaga 2).

10.5 När kommunalförbundet på begäran utför särskilt överlämnade uppgifter enligt punkt 3.9 ovan (Anslutande tjänster) till någon eller några av förbundsmedlemmarna ska sådana särskilda uppgifter ersättas med full kostnadstäckning (enligt självkostnadsprincipen).

10.6 Kommunalförbundet får uppta lån i enlighet med fastställd budget eller enligt vad förbundsmedlemmarna särskilt har godkänt. Förbundet får inte ingå borgen eller andra ansvarsförbindelser utan förbundsmedlemmarnas godkännande. Om godkänd borgen ingås gäller, i fråga om förbundsmedlemmarnas inbördes ansvar, fördelningsregeln i punkt 10.1 ovan.

10.7 Kommunalförbundet får inte bilda ekonomisk förening, aktie-, handels- eller kommanditibolag eller förvärva aktier eller andelar i företag utan förbundsmedlemmarnas godkännande.

11 § Styrning, insyn, samråd m.m.

11.1 Innan beslut fattas om avtal av väsentlig betydelse eller i andra frågor av större vikt eller väsentlig betydelse för förbundet ska samråd ske mellan förbundet och samtliga medlemskommuner.

11.2 Förbundet ska fortlöpande tillställa förbundsmedlemmarna rapporter beträffande verksamhetens ekonomi och utveckling.

11.3 Förbundet ska sträva efter att aktivt hålla förbundsmedlemmarna informerade om utvecklingslinjerna inom förbundets verksamhetsområde och frågor som har betydelse för förbundsmedlemmarnas samverkan i förbundet. Sådan information kan lämnas vid t.ex. årlig temadag då kommunstyrelsernas presidier och andra förtroendevalda hos förbundsmedlemmarna, samt ledande tjänstemän, ges tillfälle ta del av verksamheten hos förbundet.

11.4 Förbundsstyrelsen ska på begäran lämna förbundsmedlemmarnas respektive kommunstyrelse erforderligt underlag i form av yttranden och upplysningar.

12 § Budgetprocessen m.m.

12.1 Förbundsfullmäktige ska årligen fastställa budget för kommunalförbundet inom de ekonomiska ramar och i enlighet med de riktlinjer i övrigt som gäller enligt vad som förbundsmedlemmarna anger som budgetförutsättningar.

12.2 Budgeten för nästkommande år ska fastställas av förbundsfullmäktige innan juni månads utgång.

12.3 Budgetarbetet ska samordnas med förbundsmedlemmarnas budgetarbete. Under budgetprocessen ska samråd ske med samtliga förbundsmedlemmar.

12.4 Budgeten ska innehålla en plan för verksamheten och ekonomin under budgetåret och en ekonomisk plan för den kommande treårsperioden.

12.5 Budgetförslaget ska vara tillgängligt för allmänheten enligt vad som stadgas i 8 kap. 10 § i kommunallagen. Sammanträde vid vilket budgeten fastställs ska vara offentligt. Kungörelse om sammanträdet ska utfärdas.

12.6 På det sammanträde som årsredovisningen beslutas ska allmänheten beredas möjlighet att under en halvtimme före mötet ställa frågor.

13 § Utträde m.m.

13.1 Förbundsmedlem har rätt att utträda ur förbundet. Uppsägningstiden är tre år räknat från närmast kommande årsskifte efter det år uppsägning skedde. Uppsägning ska anses ha skett när det föreligger ett lagakraftvunnet beslut från den utträdande förbundsmedlemmens kommunfullmäktige angående utträde samt förbundsstyrelsen har erhållit en skriftlig uppsägning från den utträdande förbundsmedlemmen. Regleringen av de ekonomiska mellanhavandena mellan förbundet och den utträdande medlemmen ska ske genom en överenskommelse. Den ekonomiska regleringen ska ske utifrån de andelar i förbundets samlade tillgångar och skulder som gäller vid det årsskifte som uppsägningen börjar gälla enligt ovan och ska utföras av kommunalförbundets vid var tid anlitade auktoriserade revisor. Överenskommelse ska träffas angående de av förbundet övertagna arkivhandlingarna om dessa ska återbördas till avlämnande förbundsmedlem i samband med utträdet eller ej. Denna överenskommelse avseende övertagna arkivhandlingar ska beakta gällande lagstiftning avseende kommuners arkivhandlingar, bl.a. arkivlagen (SFS 1990:782) eller sådan lag som har trätt i nämnda lags ställe.

Utträdande medlem är under uppsägningstiden fortsatt skyldig att erlägga samtliga avgifter i enlighet med § 10 och har rätt till alla bastjänster enligt ovan se § 3, med nedanstående undantag se 13.2.

13.2 Medlem som begärt utträde och som inte har överlämnat någon arkivinformation, vare sig digital eller analog, till förbundet kan beviljas i överenskommelse enligt p.13.1, ett utträde med en ekonomisk avtrappning. Dock ligger uppsägningstiden om tre år fast. Utträdande medlem äger enbart rätt till förbundets råd- och stödverksamhet under uppsägningstiden. Den ekonomiska avtrappningen av medlemsavgiften sker, under ovan angivna förutsättningar, enligt följande:

- Första uppsägningsåret ska full medlemsavgift erläggas.
- Andra uppsägningsåret ska två tredjedelar av full medlemsavgift erläggas
- Tredje uppsägningsåret ska en tredjedel av full medlemsavgift erläggas.

13.3 De kvarvarande medlemmarna ska efter medlems utträde vid behov anta de ändringar i förbundsordningen som behövs med anledning av utträdet, se § 17.

14 § Likvidation och upplösning

14.1 Om förbundsmedlemmarna enhälligt beslutar om likvidation ska förbundet likvideras och dess verksamhet upphöra.

14.2 Likvidationen ska verkställas av förbundsstyrelsen i egenskap av likvidator.

14.3 Vid skifte av förbundets behållna tillgångar ska fördelningsgrunden i paragraf 10 ovan tillämpas.

14.4 När förbundet har trätt i likvidation, ska förbundets egendom i den mån det behövs för likvidationen förvandlas till pengar genom försäljning på offentlig auktion eller på annat lämpligt sätt. Förbundets verksamhet får fortsättas, om det behövs för en ändamålsenlig avveckling.

14.5 När förbundsstyrelsen har fullgjort sitt uppdrag som likvidator, ska förbundsstyrelsen avge slutredovisning för sin förvaltning genom en förvaltningsberättelse över likvidationen i dess helhet. Berättelsen ska också innehålla en redovisning för skiftet av behållna tillgångar. Till slutredovisningen ska fogas redovisningshandlingar för hela likvidationstiden.

14.6. Av förbundet övertaget arkivmaterial ska återbördas till den förbundsmedlem eller annan arkivmyndighet som förbundsmedlemmens kommunfullmäktige har beslutat. Till slutredovisningen ska fogas förbundsstyrelsens beslut om vilken av förbundets medlemmar som ska överta och vårda de handlingar som hör till förbundets arkiv.

14.7 Förvaltningsberättelsen och redovisningshandlingarna ska delges var och en av förbundsmedlemmarna. När berättelsen och redovisningshandlingarna delgetts samtliga förbundsmedlemmar, är förbundet upplöst.

15 § Tvister

15.1 Tvist mellan förbundet och dess medlemmar ska, om parterna inte kan nå en frivillig uppgörelse, avgöras genom skiljeförfarande enligt lagen om skiljeförfarande.

16 § Arvoden

16.1 Arvoden till ledamöter och ersättare i förbundsfullmäktige, förbundsstyrelsen respektive revisorer och revisorsersättare ska utgå enligt den till invånarantalet största kommunens arvodesbestämmelser, fram till dess förbundet har antagit egna arvodesbestämmelser.

17 § Ändringar i förbundsordningen

17.1 Ändring av eller tillägg till förbundsordningen ska antas av förbundsfullmäktige och fastställs av förbundsmedlemmarnas kommunfullmäktige med undantag från det som anges i § 17.2 nedan. Förbundsfullmäktige har rätt att delegera frågan om antagande till förbundsstyrelsen.

17.2 Ändringar och tillägg till förbundsordningen som beror på inträde av ny medlem och utträde av medlem ska inte handläggas i den ordning som beskrivs i punkt 17.1 ovan. Förbundsfullmäktige har rätt att ensam fatta beslut om ändringar och tillägg till förbundsordningen som beror på inträde av ny medlem eller utträde av medlem, t.ex. reglering av medlemmarnas respektive andel i tillgångar, skulder och kostnader som blir en direkt följd av ny medlems inträde eller medlems utträde.

18 § Särskilda bestämmelser

18.1 Förbundet är bildat när förbundsmedlemmarnas respektive fullmäktige har antagit Förbundsordningen, dock tidigast 1 januari 2015. Förbundsfullmäktige beslutar när förbundsstyrelsen ska tillträda.

18.2 Faktiskt och rättsligt övertar förbundet totalansvaret enligt paragraf 3 ovan från förbundsmedlemmarna den 1 januari 2016.

18.3 Annat kommunalförbund vars förbundsmedlemmar till minst hälften består av förbundsmedlemmar i SYDARKIVERA har samma rätt som förbundsmedlem att utnyttja förbundets tjänster. För bastjänster utgår ingen ersättning. För övriga tjänster ska ersättning utgå enligt punkt 10.5.

18.4 Aktiebolag och annan sammanslutning som till minst hälften ägs av förbundsmedlemmar i SYDARKIVERA har samma rätt som förbundsmedlem att utnyttja förbundets tjänster. För bastjänster utgår ingen ersättning. För övriga tjänster ska ersättning utgå enligt punkt 10.5.

Sammanställning av remissvar gällande förbundsordning för kommunalförbundet Sydarkivera

Den 3 mars 2023 beslutade förbundsstyrelsen för Sydarkivera att förslaget till reviderad förbundsordning ska skickas på remiss för synpunkter till samtliga förbundsmedlemmar. Skriftliga synpunkter ska lämnas senast 2023-05-10.

Bakgrund

Gällande förbundsordning för kommunalförbundet Sydarkivera antogs av förbundsfullmäktige 2019-04-05 och började gälla 2020-01-01. Sedan dess har behov av ändringar i förbundsordningen kommit, bland annat utifrån förändrad lagstiftning, revisionsrapport samt utifrån diskussioner i samband med arbetet med arkivcentrum.

Vid sammanträde 2022-11-11 beslutade förbundsfullmäktige att ärendet om arkivcentrum återremitteras på så sätt att ärendet kompletteras med en av medlemmarna godkänd uppdaterad förbundsordning som medger försäljning av anslutande tjänster till externa samarbetspartners.

Ärendet behandlades av förbundsstyrelsen vid sammanträde 2022-12-02. Förbundsstyrelsen beslutade då att förbundschef Mats Porsklev får i uppdrag att snarast göra de förändringar i förbundsordningen som krävs enligt förbundsfullmäktiges återremiss. Vid samma sammanträde fick förbundsstyrelsen information om de förslag och ändringar i förbundsordningen som diskuteras inom förvaltningen. Efter det sammanträdet har förslaget beretts ytterligare tillsammans med förbundsstyrelsens och förbundsfullmäktiges presidier.

Förbundsstyrelsen beslutade vid sammanträde 2023-03-03 att skicka förslaget på remiss. Som komplement till remissen har Sydarkiveras styrelseordförande beslutat att erbjuda samtliga kommunstyrelseordföranden och samtliga kommundirektörer möjlighet att få information och diskutera föreslagna förändringar i förbundsordningen. De datum och tider som detta tillfälle ges är måndagen den 27 mars mellan 15 - 17, onsdagen den 12 april mellan 10 - 12 och fredagen den 14 april mellan 14 - 16.

Inkomna remissvar (31 av 37 medlemmar)

Borgholms kommun

Kommunstyrelsens arbetsutskott i Borgholm har vid sammanträde 2023-04-11 beslutat om yttrande över förbundsordning för kommunalförbundet Sydarkivera som sammanfattningsvis innebär följande:

Borgholms kommun har genom styrelseledamoten Joel Schäfer (S) varit delaktiga i framtagandet av ny förbundsordning. Kommunen har därför haft goda förutsättningar att få gehör för de frågor som är särskilt viktiga för Borgholm. Borgholms kommun ställer sig därför bakom förslaget till förbundsordning och ser inga skäl att tillägga eller ändra något. För Borgholms kommun är kostnadseffektiva tjänster det huvudsakliga skälet till medlemskap och vi ser det därför som positivt om Sydarkivera växer.

Boxholms kommun

Kommunstyrelsen i Boxholm har vid sammanträde 2023-04-18 beslutat att ej lämna några synpunkter på förbundsordningen.

Bromölla kommun

Kommunstyrelsen i Bromölla har vid sammanträde 2023-05-10 beslutat om följande yttrande över reviderad förbundsordning för Sydarkivera:

Med hänsyn till att antalet medlemmar i Sydarkivera inom loppet av ett fåtal år markant har ökat ser kommunstyrelsen positivt på att förbundsordningen behöver revideras i syfte att bibehålla effektiviteten i förbundets verksamhet. Mot den bakgrunden är det naturligt att respektive förbundsmedlems vetorätt i vissa frågor tas bort och ändras till krav på majoritet. Emellertid ska inte bortses från det faktum att den enskilde medlemmens inflytande i olika frågor minskar.

För att förbundet fortsatt ska kunna verka på ett rationellt sätt anser kommunstyrelsen dock att den enskilda medlemmens minskade inflytande är försvarligt och står i proportion till nyttan av att förbundet fortsatt kan verka på ett effektivt sätt. Den enskilda förbundsmedlemmens minskade inflytande kompenseras i viss mån dessutom av förslaget om utökat remissförfarande i vissa ärendetyper, vilket innebär att varje förbundsmedlem ändå har möjlighet att framföra sina synpunkter.

Kommunstyrelsen uppfattar att utredningens förslag medför ökade arbetsuppgifter för den kontaktperson som ska utses av förbundsmedlemmens högsta tjänsteman. Många eller kanske till och med merparten av förbundets medlemmar utgörs av ganska små kommuner och att avsätta en kontaktperson för bevakning och utförande av de arbetsuppgifter som utredningen föreslår kan bli en utmaning. Det är därför viktigt att

förbundets förväntningar på kontaktpersonernas arbete är realistiskt, med tydlig avgränsning och att dessa förväntningar kommuniceras till berörda personer.

Ett sätt att underlätta kontaktpersonernas arbete är att i möjligaste mån medge digitala sammanträden, i de fall det är möjligt. Vidare anser kommunstyrelsen att förbundets stöd till kontaktpersonerna bör vara adekvat och väl utvecklat. Bristande stöd för kontaktpersonerna riskerar ge låg närvaro och bristande engagemang i de frågor som ska hanteras. Vid en sådan icke önskvärd utveckling spelar det mindre roll att det formellt är medlemmen själv, via kontaktpersonen, som har ansvaret för att fullfölja uppdraget på i förbundsordningen stipulerat sätt. Kommunstyrelsen är därför av uppfattningen att det är viktigt att skapa goda förutsättningar för kontaktpersonerna att utföra det förmodat, jämfört med idag, vidgade uppdraget som kontaktperson.

Eslövs kommun

Kommunstyrelsen i Eslövs kommun har vid sammanträde 2023-05-02 beslutat att lämna yttrande över förbundsordning för Sydarkivera. Yttrandet innebär sammanfattningsvis följande:

Eslöv delar uppfattningen att det behövs en revidering av förbundsordningen. När det gäller punkt 5.14 är förslaget att kommunstyrelsens ordförande, vice ordförande eller ansvarigt kommunalråd hos förbundsmedlemmarna alltid har närvarorätt att närvara och yttra sig vid sammanträde med förbundsfullmäktige. Vad avses med "ansvarigt" kommunalråd? Finns risk för otydlighet och bättre att det endast står "eller kommunalråd". Samma synpunkt gäller även för närvarorätten vid sammanträde i förbundsstyrelsen.

När det gäller att "förbundsstyrelsen bör ha en så bred representation som möjligt", vad avses med bred representation? Eslöv föreslår att den meningen stryks och att det förtydligas i arbetsordningen hur valberedningen ska arbeta för att en bred representation ska uppnås.

När det gäller paragrafen om revision så bedömer Eslöv att rubriken behöver kompletteras med något då frågan om ansvarsfrihet finns med i denna paragraf.

Vad gäller skrivningen om att allmänheten inte har möjlighet att ställa frågor om årsredovisningen föreslås att den meningen tas bort i stället.

Vad gäller frågan om att tvist mellan förbundet och dess medlem ska avgöras genom skiljeförfarande föreslår Eslöv att tvist ska hanteras av tingsrätt som första och enda instans. Detta för att markera att Sydarkivera är en offentlig verksamhet och också med hänsyn till kostnader. Skiljeförfarande är dyrt eftersom parterna utöver arvoden till ombud och andra processkostnader har att betala ersättning till skiljemännen.

När det gäller paragrafen om bestämmelser om förmåner till förtroendevalda föreslår Eslövs kommun att rubriken ändras på så sätt att förmåner stryks och byts ut till arvoden alternativt ersättning.

Hässleholms kommun

Kommunstyrelsen i Hässleholm har vid sammanträde 2023-04-26 beslutat att kommunstyrelsen har inget att anmärka på förslaget och översänder svaret till Sydarkivera.

Högsby kommun

Kommunledningsutskottet i Högsby har vid sammanträde 2023-04-04 beslutat att avstå från yttrande över förbundsordningen.

Höörs kommun

Kommunstyrelsen i Höörs kommun har vid sammanträde 2023-05-02 beslutat att Höörs kommun har inget att erinra mot föreslagna ändringar i förslag till ny förbundsordning för Sydarkivera.

Karlshamns kommun

Karlshamns kommun har genom delegationsbeslut av kommunstyrelsens ordförande 2023-05-09 beslutat att yttra sig över förbundsordningen för Sydarkivera. Yttrandet innebär sammanfattningsvis att Karlshamns kommun inte har något att erinra mot förslaget.

Karlskrona kommun

Kommunstyrelsen i Karlskrona har vid sammanträde 2023-05-09 beslutat att lämna yttrande över remissen avseende förbundsordning för Sydarkivera. Av yttrande framgår sammanfattningsvis följande:

Utbud av tjänst

Det är enligt Karlskrona kommun viktigt att Sydarkivera inte tar bort några av de tjänsterna förbundet tidigare erbjudit sina medlemmar. En stor mängd text stryks och ny text tillförs i till synes förkortad version. Det är dock mycket svårt att avgöra vad som ryms inom de nya förkortade formuleringarna då dessa är generellt skrivna.

Karlskrona kommun ser en risk att Sydarkivera därigenom tar bort eller möjliggör ett framtida borttagande av vissa av de tjänster man idag erbjuder medlemmarna. Om Sydarkivera vill förkorta texten bör det göras på sådant sätt att den blir tydlig och innehåller alla de tjänster som tidigare ingått i utbudet.

Gällande bastjänsterna vill särskilt påtalas: Karlskrona undrar till exempel om strykningen av texten "biträda förbundsmedlemmarna med kompetens beträffande långsiktigt bevarande

vid upphandling av IT-baserade verksamhetssystem" innebär att Sydarkivera inte längre kommer erbjuda hjälp inom specificeringen vid denna typ av upphandlingar. Karlskrona kommun motsätter sig borttagandet av den tjänsten. Likaså framstår det som att man genom att stryka den nuvarande punkten 3.6. inte heller ska fastställa en verksamhetsplan kopplat till verksamhetssystem som ska prioriteras för leverans och avställning. Genom att stryka den nuvarande punkten 3.3 framstår det som att Sydarkivera inte längre ska vara behjälpliga i arbetet med framtagande av informationshanteringsplaner, arkivbeskrivningar och systematiska arkivförteckningar.

Sammanfattningsvis motsätter sig Karlskrona kommun ett minskat utbud av tjänster. Om syftet inte är att minska och förändra de tjänster som idag erbjuds behöver texten förtydligas

Externa tjänster

Sydarkivera vill i förslaget till ny förbundsordning öppna upp för Sydarkivera att sälja externa tjänster till annan än förbundsmedlem. En sådan ändring skulle innebära ett ständigt balanserande på gränsen för vad som ryms inom den kommunala kompetensen och konkurrenslagstiftningen, men framför allt anser Karlskrona kommun att det är principiellt viktigt att Sydarkivera fokuserar sina krafter och resurser på de snart 39 medlemmar förbundet har. Medlemsantalet har ökat i rask takt och fokus för Sydarkivera bör var förbundets ändamål och att stödja förbundets medlemmar. Det är svårt att se att man skulle kunna sälja tjänster till externa aktörer utan att det tar tid i anspråk från förbundsmedlemmarna.

Karlskrona kommun ställer sig negativa till förslaget att öppna upp för att sälja tjänster till externa aktörer.

Två ersättare

Sydarkivera vill göra en förändring som innebär att förbundsfullmäktige för varje ledamot ska ha två ersättare. Detta står i strid med kommunallagen 9 kap. 3 § 3 stycket sista meningen. Av kommunallagen framgår att den beslutande församlingen ska ha minst en ledamot och en ersättare per förbundsmedlem, samt att "Antalet ersättare ska vara lika många som antalet ledamöter."

Beslut om ändringar av förbundsordning

Karlskrona kommun ställer sig negativa till att förbundsfullmäktige ska få besluta om ändringar av förbundsordningen själva utan att besluten också godkänns av medlemmarnas respektive fullmäktige.

Ett remissförfarande till medlemmarna räcker inte, inte heller att vissa beslut kräver två tredjedelars majoritet.

Att Sydarkivera efter endast beslut i förbundsfullmäktige skulle få bilda exempelvis aktiebolag, ändra utbud av tjänster, organisation, kostnadsfördelning, namn och riktlinjer för budgetprocessen osv. ställer sig Karlskrona kommun mycket negativa till. Detta är en för Karlskrona kommun principiellt viktig fråga. Genom att dels själva kunna fatta den typen av beslut, dels kunna sälja tjänster till externa aktörer, tycks Sydarkivera vilja – eller åtminstone kunna – ändra på sitt fokusområde.

Fast representation

Karlskrona kommun vänder sig kraftigt mot ett borttagande av den bestämmelse som finns idag om att förbundsmedlemmar med över 60 000 invånare alltid ska ha en ledamot som fast representation i förbundsstyrelsen. Karlskrona kommun är en av de större medlemmarna (dvs. har ett stort antal kommuninvånare) i Sydarkivera och bör därför också ha ett stort inflytande. Genom att stryka denna bestämmelse skulle Karlskrona kommuns inflytande riskera att kraftigt beskäras.

Av bilagan avseende ersättning till Sydarkivera framgår också att Karlskrona kommun betalar en av de största medlemsavgifterna. Också av den anledning är det rimligt att Karlskrona kommun (liksom andra medlemmar med över 60 000 invånare) har representation i förbundsstyrelsen.

Karlskrona kommun ser positivt på ändringen som innebär att förbundsstyrelsen får två vice ordförande.

Möjlighet att bilda bolag

Att Sydarkivera efter endast beslut i förbundsfullmäktige skulle få bilda exempelvis aktiebolag, ekonomisk förening, eller förvärva aktier/andelar i företag ställer sig Karlskrona kommun mycket negativa till. Detta är en för Karlskrona kommun principiellt viktig fråga. Den typen av beslut bör fattas genom beslut i respektive medlems fullmäktige.

Samråd och styrning

Av nuvarande förbundsordning framgår att Sydarkivera i flera typer av frågor måste samråda med förbundsmedlemmarna. Den nya skrivningen innebär dock att man vill att samråd ska ske med förbundsmedlemmens kontaktperson. Det betyder att förbundsmedlemmens kontaktperson måste vara en person som dels har full insikt i arkivfrågor men dels också i budgetfrågor.

Den springande punkten i varför Karlskrona kommun vänder sig mot de nya skrivningarna i dessa paragrafer rörande att samråd ska ske med kontaktpersonen endast är att det kan råda

stor skillnad mellan en tjänstepersons vilja och en förtroendevalds vilja. Vad som i politiskt perspektiv är viktigt ur ett partipolitiskt/styrande perspektiv kan vara okänt för en tjänsteperson, särskilt som de partier som styr i en kommun kan förändras över tid. Det kan innebära att politisk vilja ur exempelvis vad som är viktigt i ett budgetsammanhang inte återspeglas i ett tjänstemannasvar som kan ta sitt ursprung ur ett praktiskt förvaltningsperspektiv.

Likaså tar man bort lydelsen om att informera förbundsmedlemmarnas kommunstyrelse-presidier och förtroendevalda och vänder i stället på det så att förbundsmedlemmarnas politiska organisation i stället på eget initiativ ska inhämta information från förbundet. Detta är något Karlskrona kommun vänder sig emot. Hur ska information inhämtas som man kanske inte ens har kännedom om existerar?

Ändringar i förbundsordningen

Karlskrona kommun ställer sig mycket kritisk till att de flesta ändringar av förbundsordningen enligt förslaget inte längre ska fastställas av de respektive medlemmarnas fullmäktige. Frågan är principiellt mycket viktig. Ett fåtal undantag är en sak, men i detta förslag är det istället så att de flesta förändringar får göras utan att de fastställs av förbundsmedlemmarnas fullmäktige.

Förändringen skulle innebära att överlämna mycket stor makt till Sydarkivera och dess förbundsfullmäktige där varje medlem endast har en representant. Det innebär att en kommun med 60 000 kommunmedlemmar får lika mycket – eller lite – att säga till om som en kommun med 5000 kommunmedlemmar.

Att behålla skrivningen som kräver fastställande av förbundsmedlemmarnas fullmäktige innebär, precis som idag, att varje medlem får en möjlighet att genom att inte fastställa ändringarna lägga in sitt veto.

Av beskrivande underlaget "Remiss avseende..." sid. 7 framgår avseende ändringen av § 18 att framtida ändringar av § 1-2 samt § 4-13 föreslås få fastställas av förbundsfullmäktige ensamt. Det skulle alltså utifrån den beskrivande texten innebära att § 3 samt § 14-19 även fortsättningsvis ska fastställas av respektive medlems fullmäktige. Det är också vad som framgår av den renskrivna versionen av föreslagen förbundsordning.

Av den färgmarkerade versionen av föreslagen förbundsfullmäktige framgår dock något annat: "Ändring av eller tillägg till förbundsordningen ska antas av förbundsfullmäktige." Punkt. Om vi utgår från att den renskrivna versionen är den som Sydarkivera också anser ska gälla är innebörden klar (om än sådan att Karlskrona kommun motsätter sig den), men om Sydarkivera avser att lydelsen ska vara den som framgår av det färgmarkerade underlaget

innebär det att inga ändringar längre skulle fastställas av medlemmarnas respektive fullmäktige.

Sammanfattning

Karlskrona kommun vänder sig emot att medlemmar med över 60 000 kommuninvånare blir av med sin givna plats i förbundsstyrelsen.

Vidare vänder sig Karlskrona kommun emot att makt flyttas från förbundsmedlemmarnas fullmäktige till förbundsfullmäktige genom att de i flera fall ges möjlighet att ändra i förbundsordningen samt exempelvis bilda aktiebolag/bolag/ ekonomiska föreningar/köpa andelar i företag etc. utan att frågan prövas av förbundsmedlemmarnas fullmäktige. Ett remissförfarande ersätter inte möjligheten att lägga sitt veto genom att inte godta en förändring.

Utöver det verkar Sydarkivera ha en vilja att öppna upp och börja sälja tjänster till externa aktörer, när de istället borde fokusera på sina nuvarande medlemmar och förbättra och förädla den verksamhet man har riktad mot sina förbundsmedlemmar.

Att flytta inflytande från de förtroendevalda till tjänstemän samt att flytta inflytande från respektive medlems fullmäktige till förbundsfullmäktige är två förändringar som påverkar de förtroendevaldas möjlighet till inflytande och veto. Därför vänder sig Karlskrona kommun emot dessa ändringar.

Katrineholms kommun

Kommunstyrelsen i Katrineholm har vid sammanträde 2023-04-26 beslutat att anta yttrande över kommunalförbundet Sydarkiveras förbundsordningen som sammanfattningsvis innebär följande:

Katrineholm ser positivt på förändringen att Sydarkivera får större möjligheter att göra ändringar och tillägg i förbundsordningen genom beslut i förbundsfullmäktige. Därmed tas medlemskommunernas vetorätt bort. I takt med att kommunalförbundet består av allt fler medlemmar kan viktiga steg i förbundets utveckling hindras av enskilda medlemmar. Att ändringarna kräver två tredjedelarsmajoritet säkerställer att det fortsatt måste finnas en bred samsyn i de förändringar som föreslås.

Katrineholms kommun har inom den närmsta framtiden inget behov av att flytta sitt analoga arkiv till ett gemensamt arkivcentrum och har därför inte aktivt deltagit i diskussionerna kring detta projekt. Katrineholm förstår Sydarkiveras behov att möjliggöra arkivcentrum med hjälp av externa aktörer som inte är medlemmar i förbundet.

Katrineholm ser positivt på att externa tjänster ersätts utifrån full kostnadstäckning och inte belastar medlemmarnas avgifter. Dock finns det risk för att externa tjänster i för hög grad börjar efterlikna medlemmarnas basutbud och därmed urholkar fördelarna som medlem ifall motsvarande tjänster går att köpa in som extern part. En för hög andel externa tjänster kan även riskera att flytta Sydarkiveras fokus från medlemmarna till externa parter.

Lessebo kommun

Kommunstyrelsen i Lessebo har vid sammanträde 2023-04-11 beslutat att lämna följande yttrande:

Lessebo kommun har i stort sett inga synpunkter på förslag till ny förbundsordning. Lessebo kommun ställer sig positiva till att föra in möjligheten till externa tjänster men vill särskilt poängtera vikten av att bastjänsterna inte får stå tillbaka till förmån för externa tjänster.

Ljungby kommun

Kommunstyrelsen i Ljungby kommun har vid sammanträde 2023-04-25 beslutat om följande yttrande.

Genom de föreslagna ändringarna bedömer Ljungby kommun att mer kontroll och styrningsmandat centreras till kommunalförbundets egen organisation och förbundsfullmäktige än tidigare. Ändringarna ställer på så sätt ytterligare krav på Sydarkivera att informera om de konsekvenser, risker och möjligheter som olika förslag medför, föregående besluten fattas i förbundsfullmäktige. Både Sydarkivera och ägarna har ett ansvar i att säkerställa ett kvalitativt informationsflöde mellan organisationerna. Revideringsarbetet gällande förbundsordningen har till viss del sin bakgrund i arbetet med att etablera ett analogt arkivcentrum för Sydarkivera.

Kommunstyrelsen i Ljungby kommun beslutade den 14 februari 2023 att ingå ett längre hyresavtal avseende arkivlokaler i centrala Ljungby för arkivering av analoga handlingar för Ljungby kommuns räkning. Med hänvisning till detta beslut avser Ljungby kommun framför allt att vara en del av Sydarkiveras planer vad gäller förvaring av digitala handlingar. Ljungby kommuns avsikt är att även fortsättningsvis arbeta tillsammans med Sydarkivera för att säkerställa en högkvalitativ arkivering av digitala handlingar.

För Ljungby kommun är det därför av vikt att Sydarkiveras arbete med digital arkivering även fortsättningsvis utgör kommunalförbundets prioriterade område. För Ljungby kommun är det även av vikt att utökade tjänster och arbetet med arkivcentrum för analoga handlingar inte medför att resurser omprioriteras från Sydarkiveras uppdrag inom digital arkivering.

Ljungby kommun noterar även att förslaget om försäljning av tjänster till externa parter kan komma att ifrågasättas rättsligt, bland annat utifrån kommunallagen, varför verksamhetens

kompetensenlighet bör motiveras ytterligare. Ljungby kommun ser därför fördelaktigt på att detta utreds närmare innan Sydarkivera skickar förbundsordningen för antagande av respektive medlemskommun.

Lomma kommun

Kommunstyrelsen i Lomma har vid sammanträde 2023-04-26 beslutat att Lomma lämnar följande yttrande: Lomma kommun tillstyrker förslaget till reviderad förbundsordning för Kommunalförbundet Sydarkivera.

Förslaget är genomarbetat och innehåller flera nödvändiga revideringar. Lomma kommun skulle emellertid vilja se ett förtydligande vad det gäller särskilda avtal för arkivdepå och förvaltandet av de samma.

Köp av externa tjänster avtalas "enligt särskilda avtal och enligt gängse normer samt enligt marknadens förutsättningar". I förslaget ska den externa tjänsten för analoga depåer av överlämnade arkiv (gäller endast medlemmar som inte har delad arkivmyndighet) även omfattas av detta. I förbundsordningen klargörs även att kommunalförbundet förvaltar överlämnade analoga arkiv. Det framgår dock inte om det praktiska förvaltandet kan komma att utföras av anbudsgivare, eller om det i huvudsak gäller uppförande och drift av arkivlokaler.

Markaryds kommun

Kommunstyrelsens arbetsutskott i Markaryd har vid sammanträde 2023-04-25 beslutat att avge yttrande som sammanfattningsvis innebär följande:

Det nya föreliggande förslaget till ny förbundsordning innebär en tydligare definition av de olika tjänster som kommunalförbundet kan tillhandahålla, vilket är positivt. Det noteras att enligt förslaget innefattar tjänsterna även analoga arkiv.

I nuvarande förbundsordning ska varje medlemskommuns fullmäktige fastställa ändringar i förbundsordningen med undantag av beslut som rör inträde/utträde av medlem. Förslaget till förbundsordning innebär att förbundsfullmäktige för egen del får besluta om ändring och tillägg till förbundsordningen. Det föreliggande förslaget innebär långgående förändringar av kommunalförbundets beslutsprocess. Den enskilda kommunens möjligheter att utöva ett direkt inflytande över beslut av principiell karaktär tas bort. I stället får medlemskommunernas inflytande kanaliseras genom dess representant i förbundsfullmäktige och eventuellt förbundsstyrelse samt via samråd och remissyttranden. Detta leder till en tydlig reduktion av medlemskommunernas påverkansmöjligheter. Samtidigt finns viss förståelse för behov av förenkling. Ett ökat antal medlemmar medför en

tungrodd process när det kommer till att besluta om ändringar och tillägg i förbundsordningen.

Markaryds kommun har flera gånger påtalat att syftet med att bilda kommunalförbundet har varit att prioritera medlemmarnas kärnuppdrag. Enligt Markaryds uppfattning har ett för stort fokus lagts vid att utöka antalet medlemmar.

Utöver de faktorer som gäller förbundsordningen måste det finnas väl grundade skäl till att förbundsfullmäktige ges rätt att besluta om bildande av ekonomiska förening, aktiebolag, handels, eller kommanditbolag eller att förvärva aktier eller andelar i företag. Någon analys har inte föregått detta förslag och så länge förbundet inte kan redovisa skälen och motiven till denna förändring ser vi ingen anledning att tillstyrka en så långtgående förändring av förbundsordningen som förslaget innebär.

När det gäller styrning och samråd torde det röra sig om ett olycksfall i arbetet att i förbundsordningen reglera hur, och av vem, medlemskommunens kontaktperson ska utses. Den frågan avgörs av respektive medlemskommun och ska naturligtvis inte ingå i förbundsordningen.

Efter en samlad bedömning konstateras att skälen till de föreslagna förändringarna i huvudsak synes vara att komma tillrätta med de administrativa problem som uppstått till följd av ambitionen att knyta alltfler medlemmar till förbundet. Markaryds kommun har påtalat farhågor inför denna utveckling. Markaryds kommun är därför tveksam till att tillstyrka de långtgående förändringar i frågor av principiell natur som föreslås i förslaget till ny förbundsordning.

Mönsterås kommun

Kommunstyrelsen i Mönsterås har vid sammanträde 2023-05-16 lämnat följande yttrande vad gäller förbundsordning för Sydarkivera. Mönsterås kommun har inget att erinra förutom en synpunkt om att det är viktigt att varje enskild förbundsmedlem har möjlighet att påverka de beslut som fattas.

Mörbylånga kommun

Ett yttrande beslutat på delegation av två tjänstemän har tagits i Mörbylånga kommun och innebär sammanfattningsvis följande:

Mörbylånga kommun anser att förslaget behöver arbetas om för att uppfylla kommunallagens regler om kommunalförbund. Det nuvarande förslaget strider mot kommunallagen.

En grundprincip för kommunalförbund är att alla medlemmar ska vara överens om förbundsordningen. Den principen sätts ur spel om ändringar kan genomföras med 2/3-dels

majoritet. Endast de delar som är obligatoriska att ha med i förbundsordningen bör vara med.

Mörbylånga anser att paragraf 4 är märkligt skriven genom att först ange att förbundsstyrelsen beslutar om utbudet av tjänster, men att det sedan i detalj beskriva utbudet av tjänster. Det verkar onödigt och märkligt med tanke på att man vill att förbundsordningen inte ska behöva ändras så ofta. Även vad gäller paragraf 7 skulle delar av paragrafen bättre passa i ett reglemente för förbundsstyrelsen.

Andra problem som Mörbylånga ser är systemet med tjänster utöver bastjänster. Med hänvisning till kommentaren till kommunallagen menar man att det inte är förenligt med kommunallagen att ha en förbundsordning som medger att förbundsmedlem avropar tjänster från kommunalförbundet och sedan debiteras särskilt för det. Förbundet har bara behörighet att sköta de frågor som överlämnats från kommunen till förbundet. Mörbylånga kommun menar att det saknas stöd i kommunallagen för att låta förbundsmedlemmar välja ur ett utbud av tjänster som skräddarsys för varje förbundsmedlem.

Slutligen är det ett problem att förbundet vill sälja externa tjänster då detta strider mot lokaliseringsprincipen. Ett kommunalförbund kan inte ges befogenhet att göra något som kommunerna själva inte kan göra. Mörbylånga anser att det finns en del grundläggande problem med förslaget till ny förbundsordning. Därför anser Mörbylånga kommun att förslaget bör omarbetas så att förbundsordningen bättre stämmer överens med reglerna i kommunallagen.

Nybro kommun

Kommunstyrelsen i Nybro har vid sammanträde 2023-04-24 beslutat att lämna följande yttrande: Nybro kommun har inga synpunkter eller ändringar på förslaget till ny förbundsordning. Kommunen ställer sig bakom förslaget till revidering av förbundsordningen för Sydarkivera.

Olofströms kommun

Kommunstyrelsen i Olofström har vid sammanträde 2023-04-04 beslutat att ställa sig positiv till föreslagna förändringar i Sydarkiveras förbundsordning.

Osby kommun

Kommunstyrelsen i Osby har vid sammanträde 2023-05-03 beslutat att lämna yttrande över Sydarkiveras förbundsordning. Sammanfattningsvis innebär yttrandet följande:

Osby kommun ställer sig generellt positiv till de förändringar som presenteras i remissversionen av förbundsordningen. En del av de föreslagna ändringarna innebär tillägg

till förbundets arbetsordning vilket också ses som en positiv organisering av information till förbundsmedlemmarna.

Oskarshamns kommun

Kommunstyrelsen i Oskarshamn har vid sammanträde 2023-04-18 beslutat att Oskarshamns kommun inte har något att erinra mot förslaget.

Region Blekinge

Regionstyrelsen har vid sammanträde 2023-05-17 beslutat att lämna svar på remissen över ny förbundsordning för kommunalförbundet Sydarkivera. Region Blekinges svar berör framför allt förslagen om att utöka möjligheten för förbundsfullmäktige att självständigt ändra i förbundsordningen. Region Blekinge avstyrker detta och avstyrker även att förbundet ska ges möjlighet att utföra externa tjänster till andra än förbundsmedlemmar.

Sammanfattningsvis framgår följande av yttrandet:

1. Inga synpunkter på redaktionella ändringar eller rättning av felaktigheter.
2. Inga synpunkter på att ta bort text i förbundsordningen som finns i befintlig lagtext, sådan text är inte nödvändig då lagstiftningen gäller.
3. Vid jämförelse överensstämmer inte nuvarande version presenterad med alla ändringar markerade i färgkoder och förslag till ny revisionen helt och hållet. Det är svårt att i dokumenten hålla reda på vilka förändringarna blir.
4. Förslag under 4.1 och 4.5 om att möjliggöra att externa tjänster får utföras till annan än medlemmar behöver ytterligare beskrivas kring de lagliga grunderna för detta kommunalrättsligt och konkurrensrättsligt. Vid remisskonferensen framkommer att Sydarkivera har uppfattningen att det finns laglig grund för detta. Region Blekinge vill också framhålla att förslaget också kan ha påverkan på utbudet för förbundsmedlemmarna, det är många som är medlemmar och fråga kan ställas om det finns resurser för att även tillhandahålla externa tjänster.
5. Text kring bastjänster som tidigare fanns beskrivet finns inte med under 4.2 i förslaget vilket gör det otydligt kring vad det är som ska gälla. Dessa beskrivningar vill Region Blekinge ha kvar som i nuvarande förbundsordning.
6. Region Blekinge avstyrker förslagen i 6 och 18 §§ om utökad möjlighet för förbundsfullmäktige att självständigt ändra i förbundsordningen. Motiveringen till förslaget är att det är ett stort antal medlemmar och att det blir svårt att genomföra förändringar då

varje medlem måste godkänna dessa enligt nuvarande regler. Region Blekinge anser inte att det är skäl nog för en så omfattande förändring. Jämförelse kan göras med andra kommunalförbund som också har många medlemmar, exempelvis svenskt ambulansflyg där samtliga 21 regioner är medlemmar. I förslaget finns det flera förslag till hantering utifrån att utökad möjlighet ges, dessa är Region Blekinge därmed också tveksamma till.

7. Förslaget om garanterad plats i styrelsen för medlem över 60 000 invånare är för Region Blekinge negativt och avstyrker därför förslaget.

8. Under punkten 6.5 i förbundsordningen hänvisas till 3 kap 9 § kommunallagen som reglerar gemensamma nämnder. Fråga ställs om det inte i stället bör hänvisas till 5 kap. 1 § kommunallagen?

9. Texten under 6.1 och 7.1 om att utse två ersättare för varje ledamot är emot lagstiftningen och ska därför tas bort, detta är redan uppmärksammat av Sydarkivera efter att remissversionen skickades ut.

10. Region Blekinge avstyrker förslaget under 11.10 att förbundet får bilda ekonomisk förening, aktie-, handels- eller kommanditbolag utan förbundsmedlemmarnas godkännande.

11. Av 16 § framgår att eventuella tvister mellan förbundet och dess medlemmar ska avgöras genom skiljeförfarande. Detta är ingen ändring i sak från tidigare förbundsordning men avviker från Region Blekinges normala ställningstagande som är allmän domstol.

12. Det bör framgå tydligare att även regioner är medlemmar i förbundet.

Ronneby kommun

Kommunstyrelsen i Ronneby har vid sammanträde 2023-05-02 besluta att tillstyrka föreslagna förändringar och tillägg i förbundsordning för kommunalförbundet Sydarkivera med undantag för avsnitt 6.1 behöver ändras så att det är en ersättare som ska utses i stället för två.

Staffanstorps kommun

Kommunstyrelsen i Staffanstorp har vid sammanträde 2023-04-17 beslutat att lämna yttrande som sammanfattningsvis innebär följande:

Staffanstorps kommun är sedan den 1 januari 2023 medlem i kommunalförbundet Sydarkivera. Det viktigaste syftet med medlemskapet är att förbundet tar emot och vårdar förbundsmedlemmarnas elektroniska arkivmaterial.

Den 3 mars 2023 beslutade förbundsstyrelsen för kommunalförbundet Sydarkivera att förslag till reviderad förbundsordning skulle skickas på remiss till samtliga förbundsmedlemmar för synpunkter. Ett viktigt skäl till detta remissförfarande är att samtliga förbundsmedlemmar enligt nu gällande förbundsordning har vetorätt mot ändringar i förbundsordningen.

Staffanstorps kommun är såsom varande medlem i förbundet berättigad att besvara remissen.

I remissen föreslås att förbundsmedlemmarnas vetorätt mot ändringar i förbundsordningen skall avskaffas.

Att vara medlem av ett kommunalförbund innebär ett mycket långsiktigt samarbete och förutsätter en förutsägbarhet för villkoren och reglerna för samarbetet. Förbundsordningen är det styrdokument som är den främsta garanten för denna förutsägbarhet. Det är därför skäligt och angeläget att förbundsmedlemmarnas vetorätt mot ändringar i förbundsordningen kvarstår även i en ny förbundsordning.

Eftersom förbundsordningen är ett styrdokument som är sådant till sin karaktär att ändringar inte ska göras ofta torde det inte föreligga någon risk för att beslutsprocessen i förbundet skulle bli tungrodd och hämma förbundets utveckling om vetorätten bibehålls. Med anledning av detta avstyrker Staffanstorps kommun förslagen till upphävande av förbundsmedlemmarnas vetorätt mot ändringar i förbundsordningen.

Detta innebär att fullmäktige i Staffanstorps kommun har möjlighet att avslå fastställandet av ändringar av och tillägg till nu gällande förbundsordning för det fall Sydarkiveras förbundsfullmäktige skulle komma att fatta beslut i strid mot Staffanstorps avstyrkande. Det i sig innebär att en ny förbundsordning för kommunalförbundet Sydarkivera inte kan träda i kraft.

Staffanstorps kommun tillstyrker flertalet övriga förslag till ändringar utan kommentarer.

Vad gäller förslaget att det ska finnas två ersättare för varje ledamot i förbundsfullmäktige strider detta mot 9 kap 3 § kommunallagen. Den nuvarande skrivningen i gällande förbundsordning § 17 ska vara gällande i ny förbundsordning.

Sölvesborgs kommun

Kommunstyrelsen i Sölvesborg har vid sammanträde 2023-05-09 beslutat att godkänna yttrandet avseende ny förbundsordning. Inga synpunkter framkommer.

Trosa kommun

Kommunstyrelsens arbetsutskott i Trosa har vid sammanträde 2023-04-24 beslutat att lämna yttrande över förslag till förbundsordning. Sammanfattningsvis lämnas följande yttrande:

Trosa kommun följer Sydarkiveras arbete med att utredning av analogt arkivcentrum och stödjer förslaget om att medgiva försäljning av anslutande tjänster till externa samarbetspartners för att möjliggöra arkivcentrum. Trosa kommun inget problem med försäljning av tjänster till externa samarbetspartners det så länge det inte påverkar medlemmarnas nytta med medlemskapet i förbundet.

När det gäller förslaget att utöka antalet områden som enbart förbundsfullmäktige beslutar om har Trosa kommun inget att erinra mot förslaget, men vill framhålla vikten av remiss och information till medlemmarna, både kontaktperson och förtroendevalda representanter, inför beslut i förbundsfullmäktige.

Det har uppmärksamrats genom extra utskick från Sydarkivera 2023-04-05 att det strider mot 9 kap 3 § kommunallagen att ha fler ersättare än en och att det kommer att ändras. Därför kommenterar inte Trosa kommun det något ytterligare.

Vellinge kommun

Kommunstyrelsen i Vellinge har vid sammanträde 2023-04-04 beslutat att lämna yttrande som sammanfattningsvis innebär följande:

Vellinge kommun önskar framföra att det har varit kort svarstid på remissen och skulle gärna se att remisstid framöver uppgår till tre månader.

När det gäller utbud av tjänster framgår det inte närmare vilka typer av externa tjänster som ska erbjudas, anledningen till denna förändring och hur det kan komma att påverka servicenivån eller prioriteringen för medlemskommunerna.

Som ett exempel kan nämnas att Vellinge upplever att rutinen för utförande av arkivtillsyn har försämrats. Innan pandemin skedde arkivtillsynen fysiskt, men under pandemin gick Sydarkivera över till digitala arkivtillsyner i form av en enkät och ett möte. Vellinge har trots påminnelser inte fått reda på vem som ska utföra årets tillsyn eller när under året den kommer att ske. Vellinge efterfrågar därför att det tydliggörs vilka förändringar det rör sig om och hur Sydarkivera ska prioritera mellan medlemskommunernas behov och de som vill köpa externa tjänster. Det är av yttersta vikt för Vellinge kommun att servicenivån inte försämras ytterligare.

När det gäller utökat antal ledamöter i förbundsstyrelsen så finner Vellinge att det inte framgår vilka ekonomiska konsekvenser det får eller hur det ska finansieras.

Vad gäller styrning, insyn och samråd välkomnar Vellinge revisorernas synpunkt på att Sydarkivera bör kommunicera mer med sina förbundsmedlemmar. Det läggs ett stort ansvar på medlemskommunernas kontaktpersoner gällande samråd innan beslut fattas. God framförhållning blir därför viktigt även här för att kontaktpersonerna ska kunna förankra och kunna representera sin kommun.

Vad gäller riktlinjer för budgetprocess bör möte med kontaktpersoner ske i god tid.

Sammanfattningsvis välkomnar Vellinge kommun en uppdatering och förtydligande av förbundsordningen och emotser en förbättrad remisshantering, längre framförhållning och ökad kommunikation inför viktiga beslut.

Vimmerby kommun

Kommunstyrelsens arbetsutskott i Vimmerby har vid sammanträde 2023-05-09 beslutat att Vimmerby inte har några synpunkter på förslaget till ny förbundsordning.

Ydre kommun

Kommunstyrelsen i Ydre har vid sammanträde 2023-04-03 beslutat att Ydre kommun inte har några särskilda synpunkter på förslaget till ny förbundsordning för kommunalförbundet Sydarkivera.

Åtvidabergs kommun

Kommunstyrelsen i Åtvidaberg har vid sammanträde 2023-05-03 beslutat att ställa sig bakom förändringarna av förbundsordningen för kommunalförbundet Sydarkivera.

De förändringar av förbundsordningen som föreslås ligger väl i linje med Åtvidabergs uppfattningar och är delar av det Åtvidabergs kommun framfört sedan tidigare. Vad gäller frågan om förbundets möjligheter att sälja externa tjänster, exempelvis inom ramen för arkivcentrums verksamhet så ser Åtvidabergs kommun inga hinder för det så länge det gagnar syftet med verksamheten.

Ödeshögs kommun

Kommunstyrelsen i Ödeshög har vid sammanträde 2023-05-03 beslutat avge följande yttrande om Sydarkiveras förbundsordning.

Ödeshögs kommun har tagit del av förslaget till reviderad förbundsordning. Till stor del ställer sig kommunen bakom förslagen.

När det gäller formuleringen i §12.1 om att kontaktperson ska utses av förbundsmedlemmens högsta tjänsteman har vi dock en invändning. Det måste vara upp till respektive förbundsmedlem att självständigt avgöra vem/vilken instans som ska utse kontaktperson. Förbundsordningen kan inte vara överordnad respektive förbundsmedlems eller kommuns självständiga beslutsfattande.

Östra Göinge kommun

Planeringsutskottet i Östra Göinge har vid sammanträde 2023-03-29 beslutat att lämna yttrande som sammanfattningsvis innebär följande:

Östra Göinge har inget att erinra mot remissen avseende förbundsordning för kommunalförbundet Sydarkivera.

En revidering av förbundsordningen som medger försäljning av anslutande tjänster är nödvändigt för Östra Göinge. Kommunen har redan idag arkivassistent samt dataskyddsombud som anslutande tjänster. Det är bra om möjligheten att utöka dessa framöver finns reglerat i förbundsordningen.

När förbundet utför tilläggstjänster till en förbundsmedlem ska sådana tjänster ersättas enligt prislista fastställd av förbundsstyrelsen utifrån full kostnadstäckning enligt självkostnadsprincipen. Arbetet med framtagande av prislista kan påbörjas efter antagandet av ny förbundsordning.

Förbundsordning för kommunalförbundet Sydarkivera

Förbundsordningen gäller från och med 2026-01-01

Antagen av förbundsfullmäktige 2025-04-25, Dnr SARK 2022/235

Ersätter förbundsordning antagen 2019-04-05

Innehåll

1 § Namn och säte	3
2 § Medlemmar	3
3 § Ändamål och tjänster	3
4 § Utbud av tjänster	4
5 § Organisation	5
6 § Förbundsfullmäktige	5
7 § Förbundsstyrelsen	6
8 § Revisorer och ansvarsfrihet	7
9 § Förbundets anslagstavla	8
10 § Andel i tillgångar och skulder	8
11 § Kostnadsfördelning	8
12 § Styrning, insyn, samråd m m	9
13 § Riktlinjer för budgetprocessen	10
14 § Utträde m m	10
15 § Likvidation och upplösning	11
16 § Tvister	12
17 § Bestämmelser om förmåner till förtroendevalda	12
18 § Ändringar och tillägg till förbundsordningen	12
19 § Särskilda bestämmelser	12

Förbundsordning för Kommunalförbundet Sydarkivera

1 § Namn och säte

1.1 Kommunalförbundets namn är Sydarkivera.

1.2 Kommunalförbundet, nedan förbundet, har sitt säte i Alvesta.

2 § Medlemmar

2.1 Medlemmar i förbundet framgår av bilaga 1.

3 § Ändamål och tjänster

3.1 Förbundet ska i förbundsmedlemmarnas ställe fullgöra de skyldigheter enligt arkivlagen (Arkivlag 1990:782) och därtill anslutande författningar som förbundsmedlemmarna överlämnar till förbundet. Förbundet ska särskilt skapa och förvalta en digital bevarandeplattform för digital information för slutarkivering och förvalta överlämnad digital information. Uppdraget ska fullgöras med iakttagande av vad som i kommunallagen (2017:725) stadgas om kommunalförbund med de ändringar och tillägg som framgår av denna förbundsordning.

Förbundet ska fullgöra myndighetsutövningssuppgifter enligt arkivlagen som överlämnas innefattande bland annat att utöva tillsyn samt handhavande av slutarkiv för förbundsmedlemmarna i den omfattning som regleras i särskild ordning i medlemsorganisationens arkivreglemente. Ovanstående är en del av bastjänsten som ingår i den avgift som förbundsmedlem betalar. Inga andra avgifter från förbundet ska utgå för bastjänster.

3.2 Förbundet får vidare arbeta med närliggande frågor till det som ingår i bastjänsterna utifrån behov framställt av förbundsmedlem eller som förbundet bedömer är till gagn för förbundsmedlem. Förbundsmedlem får överlämna uppgifter som inte ingår i bastjänsterna till förbundet och gör det genom anslutande tjänster eller tilläggstjänster.

Anslutande tjänster eller tilläggstjänster kan t.ex. innebära dataskyddsombud, deltagande i utbildningar, tillfälliga arbetsinsatser mm. Skriftligt avtal ska vid behov upprättas beträffande villkoren för utförande av sådana uppgifter eftersom tjänsterna blir uppgifter för förbundet.

3.3 Förbundsmedlem kan hos förbundsstyrelsen väcka fråga om att förbundet ska få arbeta med en närliggande fråga.

4 § Utbud av tjänster

4.1 Förbundsstyrelsen beslutar om utbudet av tjänster.

Förbundets tjänster delas in i följande kategorier:

Bastjänster – ingår för samtliga förbundsmedlemmar

Anslutande tjänster – möjligt för förbundsmedlem att ansluta sig till

Tilläggstjänster – möjligt för förbundsmedlem att använda sig av

Bastjänster

4.2 Uppdraget utgörs i huvudsak av arkiveringsuppdrag, innebärande konvertering av dokument och andra uppgifter i IT-baserade verksamhetssystem till en digital bevarandeplattform samt informations- och utbildningsuppgifter i verksamheten, samverkan med förbundsmedlemmarna och med externa parter samt myndighetsutövningsuppgifter.

4.3 Inom ramen för bastjänsterna ska förbundet, genom information, rådgivning och annat stöd underlätta förbundsmedlemmarnas överlämnande av digital arkivinformation. Förbundet ska vidare vara förbundsmedlemmarna behjälpliga i arbetet med framtagande av informationshanteringsplaner, arkivbeskrivningar och systematiska arkivförteckningar.

4.4 Inom ramen för bastjänsterna åligger det också förbundet att biträda förbundsmedlemmarna med specialistkompetens inom området arkivering samt genomföra utbildningsinsatser inom arkivområdet.

4.5 Förbundet ska inom ramen för bastjänsterna årligen i samband med budget fastställa en verksamhetsplan bland annat för förbundsmedlemmarnas överlämnande av information från IT-baserade verksamhetssystem. Verksamhetsplanen ska fastställa vilka verksamhetssystem som ska prioriteras för leverans och avställning. Verksamhetsplanen är kommunalförbundets konkretisering av de i av förbundsfullmäktige uppställda målen.

4.6 I bastjänsten ingår att biträda förbundsmedlemmarna med kompetens beträffande långsiktigt bevarande vid upphandling av IT-baserade verksamhetssystem.

4.7 I bastjänsten ingår inte sådant internt arbete med förberedelser för arkivläggning som varje förbundsmedlem inom den egna organisationen har att samordna och hantera, exempelvis rensning och gallring.

Anslutande tjänster

4.8 Förbundsmedlem får överlämna uppgifter som inte ingår i bastjänsterna till förbundet genom anslutande tjänster. Anslutande tjänster ska vara närliggande frågor till arkivlagen och därtill anslutande författningar.

Anslutande tjänster kan vara:

- Dataskyddsombud
- Andra närliggande områden

Skriftligt avtal ska upprättas beträffande villkoren för utförande av anslutande tjänster.

Ersättning för anslutande tjänster utgår i enlighet med punkt 11.5.

Tilläggstjänster

4.9 Förbundsmedlem får överlämna uppgifter som inte ingår i bastjänsterna till förbundet genom att anlita de tjänster som erbjuds inom ramen för tilläggstjänster. Tilläggstjänster ska vara närliggande frågor till arkivlagen och därtill anslutande författningar.

Tilläggstjänster till förbundsmedlem kan vara:

- Utbildningar som är utöver det som ingår i bastjänst eller anslutande tjänster
- Tillfälliga arbetsinsatser efter överenskommelse och i mån av personella resurser
- Annan närliggande fråga

Skriftliga avtal för tilläggstjänster ska tas fram vid behov.

Ersättning för tilläggstjänster regleras enligt punkt 11.6.

5 § Organisation

5.1 Förbundet är ett kommunalförbund med förbundsfullmäktige och förbundsstyrelse.

5.2 För förbundsstyrelsen gäller reglemente som beslutas av förbundsfullmäktige.

5.3 Förbundsstyrelsen får tillsätta de organ den anser behövs för fullgörande av förbundsstyrelsens uppgifter. Interimsorgan får inrättas. Delegation kan beslutas i enlighet med kommunallagens bestämmelser.

5.4 Förbundsfullmäktige ska utse en valberedning.

Mer regler om valberedningen ska finnas i förbundsfullmäktiges arbetsordning.

6 § Förbundsfullmäktige

6.1 Antalet ledamöter i förbundsfullmäktige ska vara lika med antalet medlemmar i förbundet. För varje ledamot ska en ersättare utses.

6.2 Varje förbundsmedlem ska utse en ordinarie ledamot och en ersättare.

6.3 För förbundsfullmäktige gäller arbetsordning som beslutas av förbundsfullmäktige.

6.4 Val av ledamot och ersättare ska ske i förbundsmedlems fullmäktige.

6.5 Förbundsfullmäktige väljer för varje mandatperiod bland sina ledamöter ordförande och två vice ordförande. (presidium)

6.6 Förbundsfullmäktiges ledamöter och ersättare väljs för en mandattid om fyra år räknat fr.o.m. den 1 januari året efter det att val till kommunalfullmäktige ägt rum i hela landet.

6.7 Förbundsfullmäktige äger rätt att uppdra åt förbundsstyrelsen att besluta i ärenden som det annars enligt 5 kap 1 § kommunallagen ankommer på fullmäktige att besluta om och därigenom enligt 9 kap 6 § 2 p kommunallagen vara ställföreträdare för fullmäktige.

6.8 Rätt att väcka ärenden till förbundsfullmäktige har:

- förbundsmedlem genom respektive fullmäktige
- förbundsstyrelsen
- ledamot i förbundsfullmäktige
- en revisor, om ärendet gäller förvaltning som har samband med revisionsuppdraget eller om ärendet gäller granskningen

6.9 Beslut i förbundsfullmäktige fattas med enkel majoritet. Ordföranden har utslagsröst.

6.10 Styrelsens ordförande, styrelsens vice ordförande eller kommunalråd/regionråd hos förbundsmedlemmarna har alltid rätt att närvara och yttra sig vid sammanträde med förbundsfullmäktige.

7 § Förbundsstyrelsen

7.1 Förbundsstyrelsen utses av förbundsfullmäktige och ska bestå av 11 till 15 ledamöter och 11 till 19 ersättare. Förbundsmedlem som vid tidpunkten för val till fullmäktige i hela landet har över 60 000 invånare ska alltid ha en ledamot som fast representation i förbundsstyrelsen. Förbundsstyrelsen bör ha så bred representation som möjligt.

7.2 Förbundsstyrelsens ledamöter och ersättare väljs för fyra år med en mandattid som gäller från och med den tidpunkt då de väljs av förbundsfullmäktige och till och med tidpunkten för förbundsfullmäktiges nästkommande ordinarie val till förbundsstyrelse.

7.3 Förbundsmedlem som inträder under pågående mandatperiod kan få representation i förbundsstyrelsen tidigast efter nästkommande val till fullmäktige hos samtliga förbundsmedlemmar.

7.4 Förbundsfullmäktige utser för varje mandatperiod bland sina ledamöter en ordförande och två vice ordförande i förbundsstyrelsen. (presidium)

7.5 Ersättarna inträder i den turordning förbundsfullmäktige bestämt vid valet. Om ersättarna har utsetts vid proportionellt val inträder i stället ersättare enligt den ordning som beskrivs i lagen (2022:629) om proportionella val i kommuner och regioner (LPV).

7.6 Ärenden i förbundsstyrelsen får väckas av

- ledamot i förbundsstyrelsen
- förbundsmedlem genom framställan av fullmäktige eller styrelsen
- organ under förbundsstyrelsen om förbundsstyrelsen har medgivit sådan rätt

7.7 Styrelsens ordförande, styrelsens vice ordförande eller kommunalråd/regionråd hos förbundsmedlemmarna har alltid rätt att närvara och yttra sig vid sammanträde med förbundsstyrelsen.

7.8 Förbundsstyrelsen avgör i övrigt själv i vilka fall någon som inte är ledamot eller ersättare i förbundsstyrelsen har rätt att närvara och yttra sig vid förbundsstyrelsens sammanträden.

7.9 Förbundsstyrelsen får besluta att sammanträde med förbundsstyrelsen ska vara offentligt.

7.10 Förbundsstyrelsen utgör gemensam arkivmyndighet avseende den information och de uppgifter som förbundsmedlemmarna överlämnat till förbundet. Arkivmyndigheten ansvarar för tillsyn i enlighet med föreskrifterna i arkivlagen och av förbundsfullmäktige fastställt styrdokument.

7.11 Förbundsstyrelsen är arkivmyndighet åt förbundet.

8 § Revisorer och ansvarsfrihet

8.1 Förbundet ska ha tre revisorer.

8.2 För revisorerna gäller föreskrifter i reglemente som beslutas av förbundsfullmäktige.

8.3 Förbundsfullmäktige utser revisorer från förbundsmedlemmarna.

8.4 Revisorerna väljs för samma mandatperiod som ledamöterna och ersättarna i förbundsstyrelsen.

8.5 Revision sker i enlighet med bestämmelserna om revision i kommunallagen. Förbundsfullmäktige beslutar i frågor om ansvarsfrihet och anmärkning enligt kommunallagen.

8.6 Frågor om ansvarsfrihet och anmärkning bereds av förbundsfullmäktiges presidium.

8.7 Beslut i fråga om ansvarsfrihet och anmärkning om expedieras till förbundsmedlem för kännedom.

9 § Förbundets anslagstavla

9.1 Förbundets anslagstavla ska finnas på förbundets webbplats.

10 § Andel i tillgångar och skulder

10.1 Förbundsmedlemmarna har vid varje tidpunkt andel i förbundets tillgångar och skulder. Andelen utgörs av den andel av de totala avgifter som lämnats enligt paragraf 11 som respektive förbundsmedlem erlagt under förbundets tre senaste verksamhetsår.

10.2 Förbundsmedlemmarna ansvarar för täckande av eventuell uppkommande brist i enlighet med i 10.1 ovan angiven fördelningsgrund. Samma fördelningsgrund tillämpas vid skifte av förbundets behållna tillgångar om förbundet skulle komma att upplösas.

11 § Kostnadsfördelning, m.m.

11.1 Kostnaderna för förbundets verksamhet ska, i den mån de inte täcks på annat sätt, täckas genom bidrag från förbundsmedlemmarna i enlighet med vad som nedan anges beträffande kostnader för bastjänster, anslutande tjänster och tilläggstjänster.

11.2 Kostnaderna för bastjänsterna ska fördelas mellan förbundsmedlemmarna med de summor som anges i bilaga 2 till denna förbundsordning. Förbundsmedlemmarna faktureras en gång per år i förskott.

11.3 Förbundsfullmäktige ska årligen ta ställning till medlemsavgiftens storlek med beaktande av de erfarenheter som vunnits av förbundets verksamhet avseende kostnaderna för bastjänster och arkivläggning av information från olika verksamhetssystem samt dess storlek och innehåll. Denna fråga ska hanteras i samband med överläggningar mellan förbundsmedlemmarna om förbundets budgetförutsättningar. Vid behov får fördelningsfrågan föras till beslut i samtliga förbundsmedlemmarnas fullmäktigeförsamlingar.

11.4 Den i punkterna 11.2 och 11.3 bestämda kostnadsfördelningen mellan förbundsmedlemmarna ska bli föremål för justering om det inträder ny medlem i förbundet. För ny förbundsmedlem kommer en särskild engångsavgift, baserad på den inträdande kommunens/regionens invånarantal, tas ut i samband med inträde (se bilaga 2).

11.5 När förbundet utför anslutande tjänster enligt punkt 4.8 till någon eller några av förbundsmedlemmarna ska sådana tjänster ersättas med full kostnadstäckning enligt självkostnadsprincipen.

11.6 När förbundet utför tilläggstjänster enligt punkt 4.9 till någon eller några av förbundsmedlemmarna ska sådana tjänster ersättas enligt prislista fastställd av förbundsstyrelsen utifrån full kostnadstäckning enligt självkostnadsprincipen.

11.7 Anslutande tjänster och tilläggstjänster ska redovisas separat.

11.8 Förbundet får uppta lån i enlighet med fastställd budget eller enligt vad förbundsmedlemmarna särskilt har godkänt. Förbundet får inte ingå borgen eller andra ansvarsförbindelser utan förbundsmedlemmarnas godkännande. Om godkänd borgen ingås gäller, i fråga om förbundsmedlemmarnas inbördes ansvar, fördelningsregeln i punkt 11.2 och 11.3.

11.9 Förbundet får inte bilda ekonomisk förening, aktie-, handels- eller kommanditbolag eller förvärva aktier eller andelar i företag utan förbundsmedlemmarnas godkännande.

12 § Styrning, insyn, samråd m.m.

12.1 Förbundsmedlemmarna har rätt till insyn i förbundet och rätt att utöva uppsikt över dess verksamhet. Uppsiktsplikten utövas av styrelsen hos respektive förbundsmedlem.

Innan beslut fattas om avtal av väsentlig betydelse eller i andra frågor av större vikt eller väsentlig betydelse för förbundet ska samråd ske mellan förbundet och samtliga förbundsmedlemmar. Samråd sker med förbundsmedlemmens kontaktperson. Varje förbundsmedlem ska utse en kontaktperson.

12.2 Förbundet ska fortlöpande tillställa förbundsmedlemmarna rapporter beträffande verksamhetens ekonomi och utveckling. Detta gäller främst godkänd delårsrapport, årsredovisning, revisionsberättelse, revisionsrapport och budget. Förbundsmedlem har skyldighet att på eget initiativ inhämta information från förbundet som är av betydelse för medlemsorganisationens egen informationsförvaltning.

12.3 Förbundet ska sträva efter att aktivt hålla förbundsmedlemmarna informerade om utvecklingslinjerna inom förbundets verksamhetsområde och frågor som har betydelse för förbundsmedlemmarnas samverkan i förbundet. Förbundsmedlemmarnas politiska organisation som hanterar informationsförvaltningsfrågor har ett särskilt ansvar att på eget initiativ inhämta information från förbundet som är av vikt för den egna organisationens informationsförvaltning. Förbundsmedlem ansvarar för att vara aktiv och delta i informationsmöten och liknande träffar som förbundet arrangerar.

12.4 Förbundsstyrelsen ska på begäran lämna förbundsmedlemmarnas respektive styrelse erforderligt underlag i form av yttranden och upplysningar.

13 § Riktlinjer för budgetprocessen

13.1 Förbundsfullmäktige ska årligen fastställa budget för förbundet inom de ekonomiska ramar och i enlighet med de riktlinjer i övrigt som gäller enligt vad som förbundsmedlemmarna anger som budgetförutsättningar.

13.2 Förbundet ska årligen ta fram en verksamhetsplan som är kommunalförbundets konkretisering av de i förbundsfullmäktige antagna målen.

13.3 Budgeten för nästkommande år ska vara upprättad av förbundsstyrelsen innan maj månads utgång. Budgeten för nästkommande år ska fastställas av förbundsfullmäktige innan juni månads utgång.

13.4 Budgetarbetet ska samordnas med förbundsmedlemmarnas budgetarbete. Under budgetprocessen ska samråd ske med samtliga förbundsmedlemmar. Samråd sker genom att förbundsmedlemmarnas kontaktpersoner bjuds in att delta på kontaktpersonträff inför förbundsstyrelsens möte där budgeten behandlas. Det vilar ett ansvar på förbundsmedlem att se till att det finns en kontaktperson som kan förmedla förbundsmedlemmens syn på förslaget till budget.

13.5 Budgeten ska innehålla en plan för verksamheten och ekonomin under budgetåret och en ekonomisk plan för den kommande treårsperioden.

13.6 På det sammanträde som årsredovisningen beslutas ska allmänheten inte beredas möjlighet att ställa frågor.

14 § Utträde m.m.

14.1 Förbundsmedlem har rätt att utträda ur förbundet. Uppsägningstiden är tre år räknat från närmast kommande årsskifte efter det år uppsägning skedde. Uppsägning ska anses ha skett när det föreligger ett lagakraftvunnet beslut från den utträdande förbundsmedlemmens fullmäktige angående utträde samt förbundsstyrelsen har erhållit en skriftlig uppsägning från den utträdande förbundsmedlemmen. Regleringen av de ekonomiska mellanhavandena mellan förbundet och den utträdande medlemmen ska ske genom en överenskommelse. Den ekonomiska regleringen ska ske utifrån de andelar i förbundets samlade tillgångar och skulder som gäller vid det årsskifte som uppsägningen börjar gälla enligt ovan och ska utföras av förbundets vid var tid anlitade auktoriserade revisor. Överenskommelse ska träffas angående de av förbundet övertagna arkivhandlingarna om dessa ska återbördas till avlämnande förbundsmedlem i samband med utträdet eller ej. Denna överenskommelse avseende övertagna arkivhandlingar ska beakta gällande

lagstiftning avseende kommuners och regioners arkivhandlingar, bl.a. arkivlagen (SFS 1990:782) eller sådan lag som har trätt i nämnda lags ställe.

Utträdande medlem är under uppsägningstiden fortsatt skyldig att erlägga samtliga avgifter i enlighet med § 11 och har rätt till alla bastjänster med nedanstående undantag, se 14.2.

14.2 Medlem som begärt utträde och som inte har överlämnat någon arkivinformation, vare sig digital eller analog, till förbundet kan beviljas i överenskommelse enligt p.14.1 ett utträde med en ekonomisk avtrappning. Dock ligger uppsägningstiden om tre år fast. Utträdande medlem äger enbart rätt till förbundets råd- och stödverksamhet under uppsägningstiden.

Den ekonomiska avtrappningen av medlemsavgiften sker, under ovan angivna förutsättningar, enligt följande:

- Första uppsägningsåret ska full medlemsavgift erläggas.
- Andra uppsägningsåret ska två tredjedelar av full medlemsavgift erläggas
- Tredje uppsägningsåret ska en tredjedel av full medlemsavgift erläggas.

14.3 De kvarvarande medlemmarna ska efter medlems utträde vid behov anta de ändringar i förbundsordningen som behövs med anledning av utträdet, se § 18.

15 § Likvidation och upplösning

15.1 Om förbundsmedlemmarna enhälligt beslutar om likvidation ska förbundet likvideras och dess verksamhet upphöra.

15.2 Likvidationen ska verkställas av förbundsstyrelsen i egenskap av likvidator.

15.3 Vid skifte av förbundets behållna tillgångar ska fördelningsgrunden i § 11 tillämpas.

15.4 När förbundet har trätt i likvidation, ska förbundets egendom i den mån det behövs för likvidationen förvandlas till pengar genom försäljning på offentlig auktion eller på annat lämpligt sätt. Förbundets verksamhet får fortsättas, om det behövs för en ändamålsenlig avveckling.

15.5 När förbundsstyrelsen har fullgjort sitt uppdrag som likvidator, ska förbundsstyrelsen avge slutredovisning för sin förvaltning genom en förvaltningsberättelse över likvidationen i dess helhet. Berättelsen ska också innehålla en redovisning för skiftet av behållna tillgångar. Till slutredovisningen ska fogas redovisningshandlingar för hela likvidationstiden.

15.6. Av förbundet övertaget arkivmaterial ska återbördas till den förbundsmedlem eller annan arkivmyndighet som förbundsmedlemmens fullmäktige har beslutat. Till slutredovisningen ska fogas förbundsstyrelsens beslut om vilken av förbundets medlemmar som ska överta och vårda de handlingar som hör till förbundets arkiv.

15.7 Förvaltningsberättelsen och redovisningshandlingarna ska delges var och en av förbundsmedlemmarna. När berättelsen och redovisningshandlingarna delgetts samtliga förbundsmedlemmar, är förbundet upplöst.

16 § Tvister

16.1 Tvist mellan förbundet och dess medlemmar ska, om parterna inte kan nå en frivillig uppgörelse, avgöras genom skiljeförfarande enligt lagen om skiljeförfarande.

17 § Bestämmelser om förmåner till förtroendevalda

17.1 Förbundsfullmäktige beslutar om förmåner för förbundets förtroendevalda.

18 § Ändringar och tillägg i förbundsordningen

18.1 Ändringar av eller tillägg till förbundsordningen ska antas av förbundsfullmäktige och fastställas av förbundsmedlemmarnas kommunfullmäktige med undantag från det som anges i § 18.2 nedan. Förbundsfullmäktige har rätt att delegera frågan om antagande till förbundsstyrelsen.

18.2 Ändringar och tillägg till förbundsordningen som beror på inträde av ny medlem och utträde av medlem ska inte handläggas i den ordning som beskrivs i punkt 18.1 ovan. Förbundsfullmäktige har rätt att ensam fatta beslut om ändringar och tillägg till förbundsordningen som beror på inträde av ny medlem eller utträde av medlem, t. ex. reglering av medlemmarnas respektive andel i tillgångar, skulder och kostnader som blir en direkt följd av ny medlems inträde eller medlems utträde.

19 § Särskilda bestämmelser

19.1 Förbundsordningen gäller från och med att samtliga förbundsmedlemmars fullmäktige antagit förbundsordningen, dock tidigast 2026-01-01.

19.2 Annat kommunalförbund vars förbundsmedlemmar till minst hälften består av förbundsmedlemmar i Sydarkivera har samma rätt som förbundsmedlem att utnyttja förbundets tjänster. För bastjänster utgår ingen ersättning. För övriga tjänster ska ersättning utgå enligt § 11.

19.3 Aktiebolag och annan sammanslutning som till minst hälften ägs av förbundsmedlemmar i Sydarkivera har samma rätt som förbundsmedlem att utnyttja förbundets tjänster. För bastjänster utgår ingen ersättning. För övriga tjänster ska ersättning utgå enligt § 11.

Till förbundsstyrelsen

Förbundsordning för kommunalförbundet Sydarkivera – för antagande

Förslag till beslut

Förbundsstyrelsen föreslår förbundsfullmäktige besluta att

1. Anta föreliggande förslag till förbundsordning för kommunalförbundet Sydarkivera,
2. Att förbundsordningen ska börja gälla 2026-01-01,
3. Att sända förbundsordningen för antagande till samtliga förbundsmedlemmar i kommunalförbundet Sydarkivera och
4. Att uppmana samtliga förbundsmedlemmar att anta förbundsordningen så att förbundsordningen kan träda i kraft 2026-01-01.

Sammanfattning

Gällande förbundsordning för kommunalförbundet Sydarkivera antogs av förbundsfullmäktige 2019-04-05 och började gälla 2020-01-01. Sedan dess har behov av ändringar i förbundsordningen kommit, bland annat utifrån förändrad lagstiftning, revisionsrapport samt utifrån diskussioner i samband med arbetet med arkivcentrum.

Förbundsstyrelsen beslutade vid sammanträde 2023-03-03 att skicka ett förslag till förbundsordning på remiss som medger försäljning av anslutande tjänster till externa samarbetspartners, bland annat i syfte att komma vidare i ärendet om arkivcentrum.

Remissvar från 31 förbundsmedlemmar kom in och många ställde sig negativa till ett flertal av ändringsförslagen. Synpunkterna har lett fram till att ett nytt kommunalförbund har bildats i syfte att skapa och bygga ett arkivcentrum samt förvalta analogt arkivmaterialet för sina förbundsmedlemmar.

Förslag till ny förbundsordning för Sydarkivera har tagits fram utifrån förändrad lagstiftning, revisionsrapport och inkomna remissvar.

Förbundsordningen föreslås träda i kraft 2026-01-01 och samtliga förbundsmedlemmar behöver anta den nya förbundsordningen för att den ska träda i kraft.

Beslutsunderlag

Gällande förbundsordning för Sydarkivera med färgkodad text, ID 2023:418
Förslag till ny förbundsordning för Sydarkivera, ID 2023:419
Förbundsfullmäktiges beslut 2022-11-11, § 8
Förbundsstyrelsens beslut 2022-12-02, §§ 33–34
Remissvar från 31 förbundsmedlemmar
Arbetsutskottets protokoll § 16, § 27, § 31 under 2023
Arbetsutskottets protokoll § 12 och § 40 under 2024
Uppdaterad sammanställning av remissvaren, ID 2025:337
Förslag till förbundsordning för kommunalförbundet Sydarkivera, ID 2025:345

Beslut ska skickas till

Förbundsstyrelsen
Samtliga förbundsmedlemmar

Ärendet

Bakgrund

Gällande förbundsordning för kommunalförbundet Sydarkivera antogs av förbundsfullmäktige 2019-04-05 och började gälla 2020-01-01. Sedan dess har behov av ändringar i förbundsordningen kommit, bland annat utifrån förändrad lagstiftning, revisionsrapport samt utifrån diskussioner i samband med arbetet med arkivcentrum.

Vid sammanträde 2022-11-11 beslutade förbundsfullmäktige att ärendet om arkivcentrum återremitteras på så sätt att ärendet kompletteras med en av medlemmarna godkänd uppdaterad förbundsordning som medger försäljning av anslutande tjänster till externa samarbetspartners.

Ärendet behandlades av förbundsstyrelsen vid sammanträde 2022-12-02.

Förbundsstyrelsen beslutade då att förbundschefen får i uppdrag att snarast göra de förändringar i förbundsordningen som krävs enligt förbundsfullmäktiges återremiss. Vid samma sammanträde fick förbundsstyrelsen information om de förslag och ändringar i förbundsordningen som diskuteras inom förvaltningen. Efter det sammanträdet har förslaget beretts ytterligare tillsammans med förbundsstyrelsens och förbundsfullmäktiges presidier.

Förbundsstyrelsen beslutade vid sammanträde 2023-03-03 att skicka förslaget på remiss. Som komplement till remissen har Sydarkiveras styrelseordförande beslutat att erbjuda samtliga kommunstyrelseordföranden och samtliga kommundirektörer möjlighet att få information och diskutera föreslagna förändringar i förbundsordningen.

Inkomna synpunkter

Under 2023 hade Sydarkivera 37 medlemmar och av dem inkom remissvar från 31 medlemmar. Sammanställning av remissvaren finns i ett särskilt dokument.

De viktigaste synpunkterna som har kommit fram och som har tagits hänsyn till vid framtagande av förslag till förbundsordning är:

Sydarkivera bör kommunicera mer med sina förbundsmedlemmar. Det läggs ett stort ansvar på medlemskommunernas kontaktpersoner gällande samråd innan beslut fattas. God framförhållning blir därför viktigt även här för att kontaktpersonerna ska kunna förankra och kunna representera sin kommun. Förbundets stöd till kontaktpersonerna bör vara adekvat och väl utvecklat. Bristande stöd för kontaktpersonerna riskerar ge låg närvaro och bristande engagemang i de frågor som ska hanteras. Negativ till att förbundsmedlemmarnas politiska organisation på eget initiativ ska inhämta information från förbundet.

Förbundsordningen ska inte reglera hur, och av vem, medlemskommunens kontaktperson ska utses. Den frågan avgörs av respektive medlemskommun.

Viktigt att Sydarkivera inte tar bort några av de bastjänsterna förbundet tidigare erbjudit sina medlemmar. Bastjänsterna får inte stå tillbaka till förmån för externa tjänster. Sydarkiveras arbete med digital arkivering ska även fortsättningsvis utgöra förbundets prioriterade område. Nuvarande text kring bastjänster ska vara kvar.

Negativa till förslaget att öppna upp för att sälja tjänster till externa aktörer. Förbundet ska inte ges möjlighet att utföra externa tjänster till andra än förbundsmedlemmar.

Negativa till att förbundsfullmäktige ska få besluta om alla ändringar av förbundsordningen själva utan att besluten också godkänns av medlemmarnas respektive fullmäktige. De flesta ändringar av förbundsordningen måste fortsätta vara en angelägenhet för medlemmarnas respektive fullmäktige. Frågan är principiellt mycket viktig och vetomöjligheten måste vara kvar.

Negativa till att Sydarkivera efter endast beslut i förbundsfullmäktige skulle få bilda exempelvis aktiebolag, ekonomisk förening, eller förvärva aktier/andelar i företag. Någon analys har inte föregått detta förslag och så länge förbundet inte kan redovisa skälen och motiven till denna förändring ser vi ingen anledning att tillstyrka en så långtgående förändring av förbundsordningen som förslaget innebär.

Negativa till att medlemmar med över 60 000 kommuninvånare blir av med sin givna plats i förbundsstyrelsen.

Beredning efter remiss till förbundsmedlemmarna

Förbundsordningen och inkomna remissvar har diskuterats på arbetsutskottets sammanträden vid ett antal tillfällen under 2023 och 2024.

Vid arbetsutskottets sammanträde 2024-09-20 beslutade arbetsutskottet att ge förbundschefen i uppdrag att ta fram förslag till revidering av förbundsordningen för beslut i förbundsfullmäktige i april 2025.

Förslag till förbundsordning för kommunalförbundet Sydarkivera har tagits fram och beretts inom Sydarkiveras förvaltning. Hänsyn är tagen till lagstiftning, revisionsrapport och inkomna remissvar.

Efter beslut om antagande av ny förbundsordning i förbundsfullmäktige behöver varje förbundsmedlem också godkänna förbundsordningen för att den ska träda i kraft.

Bilagorna till förbundsordningen antas dock endast av förbundsfullmäktige eftersom ändringar och tillägg till förbundsordningen som beror på inträde av ny medlem eller utträde av medlem beslutas av förbundsfullmäktige ensam enligt gällande förbundsordning. Något förslag till ändring i dessa delar föreslås ej.

Förbundsordningen föreslås träda i kraft 2026-01-01.

Therese Jigsved
Förbundsjurist

Uppvidinge och Älvkarleby: anslutning till kommunalförbundet Sydarkivera

Bilaga 1 till Förbundsordningen 20250425

MEDLEMMAR I KOMMUNALFÖRBUNDET SYDARKIVERA ÄR:

Alvesta	kommun	Olofströms	kommun
Borgholm	kommun	Osby	kommun
Boxholm	kommun	Oskarshamn	kommun
Bromölla	kommun	Region Blekinge	region
Eslöv	kommun	Ronneby	kommun
Flen	kommun	Staffanstorp	kommun
Hultsfred	kommun	Sölvesborg	kommun
Hässleholm	kommun	Tingsryds	kommun
Högsby	kommun	Torsås	kommun
Höör	kommun	Trosa	kommun
Karlshamn	kommun	Uppvidinge	kommun
Karlskrona	kommun	Vadstena	kommun
Katrineholm	kommun	Valdemarsvik	kommun
Kinda	kommun	Vellinge	kommun
Lessebo	kommun	Vimmerby	kommun
Ljungby	kommun	Vingåker	kommun
Lomma	kommun	Ydre	kommun
Markaryds	kommun	Åtvidaberg	kommun
Mönsterås	kommun	Älvkarleby	kommun
Mörbylånga	kommun	Ödeshög	kommun
Nybro	kommun	Östra Göinge	kommun

Bilaga 2

MEDLEMSAVGIFTER SYDARKIVERA

Fördelning av kostnaderna för bastjänsterna ska ske utifrån invånarantalet enligt SCB:s statistik för respektive medlem per 31 december året innan avgiftsåret. (För Region gäller följande: Avgiften ska förhandlas fram vid varje enskilt tillfälle.)

Medlemsavgifterna finansierar endast bastjänster. Anslutande tjänster finansieras i enlighet med särskilda avtal och beslut.

För 2025 är avgifterna enligt nedan.

Alvesta	542 400	Olofströms	365 100
Borgholm	294 400	Osby	358 000
Boxholm	147 000	Oskarshamn	727 500
Bromölla	346 800	Region Blekinge	2 533 000
Eslöv	904 100	Ronneby	801 400
Flen	452 700	Staffanstorp	698 900
Hultsfred	379 728	Sölvesborg	471 400
Hässleholm	1 407 800	Tingsryds	335 400
Högsby	164 200	Torsås	192 100
Höör	448 100	Trosa	356 700
Karlshamn	874 100	Uppvidinge	250 101
Karlskrona	1 803 500	Vadstena	201 600
Katrineholm	928 100	Valdemarsvik	206 010
Kinda	267 200	Vellinge	982 500
Lessebo	238 900	Vimmerby	425 100
Ljungby	769 600	Vingåker	244 215
Lomma	662 700	Ydre	100 700
Markaryds	275 500	Åtvidaberg	312 100

Mönsterås	366 800	Älvkarleby	258 444
Mörbylånga	404 900	Ödeshög	143 600
Nybro	550 400	Östra Göinge	403 300
		Summa	22 596 098

INTRÄDESAVGIFT FÖR NY MEDLEM VID SENARE TIDPUNKT ÄN 2015-01-01

Engångsavgift för ny medlem baseras på invånarantal och antalet år eller del av år efter uppstart av förbundet. Fastställande av avgiften och det antal år eller del av år som avgiften ska baseras på delegeras till förbundsstyrelsen. Avgiften får inte understiga 4 kr x antalet invånare inom kommunens verksamhetsområde och ökas med 1 kr per år from år 2015 tills avgiften har nått samma nivå som medlemsavgiften baseras på (27 kr) (Regions inträdesavgift ska förhandlas fram vid varje enskilt tillfälle.).

Vid beräkning av inträdesavgift används invånarantalet enligt SCB:s statistik per den 31 december året innan ny medlem träder in.

Förbundsordning för kommunalförbundet Sydarkivera

Förbundsordningen gäller från och med 2026-01-01

Antagen av förbundsfullmäktige 2025-04-25, Dnr SARK 2022/235

Ersätter förbundsordning antagen 2019-04-05

Innehåll

1 § Namn och säte	3
2 § Medlemmar	3
3 § Ändamål och tjänster	3
4 § Utbud av tjänster	4
5 § Organisation	5
6 § Förbundsfullmäktige	6
7 § Förbundsstyrelsen	6
8 § Revisorer och ansvarsfrihet	7
9 § Förbundets anslagstavla	8
10 § Andel i tillgångar och skulder	8
11 § Kostnadsfördelning	8
12 § Styrning, insyn, samråd m m	9
13 § Riktlinjer för budgetprocessen	10
14 § Utträde m m	11
15 § Likvidation och upplösning	12
16 § Tvister	12
17 § Bestämmelser om förmåner till förtroendevalda Arvoden	12
18 § Ändringar och tillägg till förbundsordningen	13
19 § Särskilda bestämmelser	13

Förbundsordning för Kommunalförbundet Sydarkivera

1 § Namn och säte

1.1 Kommunalförbundets namn är Sydarkivera.

1.2 Kommunalförbundet, **nedan förbundet**, har sitt säte i Alvesta.

2 § Medlemmar

2.1 Medlemmar i förbundet framgår av bilaga 1.

3 § Ändamål **och tjänster**

3.1 Förbundet ska i förbundsmedlemmarnas ställe fullgöra de skyldigheter enligt arkivlagen (Arkivlag 1990:782) och därtill anslutande författningar som förbundsmedlemmarna överlämnar till förbundet. Förbundet ska särskilt skapa och förvalta en digital bevarandeplattform för digital information för slutarkivering och förvalta överlämnad digital information. Uppdraget ska fullgöras med iakttagande av vad som i kommunallagen (2017:725) stadgas om kommunalförbund med de ändringar och tillägg som framgår av denna förbundsordning.

Förbundet ska fullgöra myndighetsutövningssuppgifter enligt arkivlagen som överlämnas innefattande bland annat att utöva tillsyn samt handhavande av slutarkiv för förbundsmedlemmarna i den omfattning som regleras i särskild ordning i medlemsorganisationens arkivreglemente. **Ovanstående är en del av bastjänsten som ingår i den avgift som förbundsmedlem betalar. Inga andra avgifter från förbundet ska utgå för bastjänster.**

3.2 Förbundet får vidare arbeta med närliggande frågor till det som ingår i bastjänsterna utifrån behov framställt av förbundsmedlem eller som förbundet bedömer är till gagn för förbundsmedlem. Förbundsmedlem får överlämna uppgifter som inte ingår i bastjänsterna till förbundet och gör det genom anslutande tjänster eller tilläggstjänster.

Anslutande tjänster eller tilläggstjänster kan t.ex. innebära dataskyddsombud, deltagande i utbildningar, tillfälliga arbetsinsatser mm. Skriftligt avtal ska vid behov upprättas beträffande villkoren för utförande av sådana uppgifter eftersom tjänsterna blir uppgifter för förbundet.

3.3 Förbundsmedlem kan hos förbundsstyrelsen väcka fråga om att förbundet ska få arbeta med en närliggande fråga.

4 § Utbud av tjänster

4.1 Förbundsstyrelsen beslutar om utbudet av tjänster.

Förbundets tjänster delas in i följande kategorier:

Bastjänster – ingår för samtliga förbundsmedlemmar

Anslutande tjänster – möjligt för förbundsmedlem att ansluta sig till

Tilläggstjänster – möjligt för förbundsmedlem att använda sig av

Bastjänster

4.2 Uppdraget utgörs i huvudsak av arkiveringsuppdrag, innebärande konvertering av dokument och andra uppgifter i IT-baserade verksamhetssystem till en digital bevarandeplattform samt informations- och utbildningsuppgifter i verksamheten, samverkan med förbundsmedlemmarna och med externa parter samt myndighetsutövningsuppgifter ~~hädanefter kallat Bastjänster.~~

4.3 Inom ramen för bastjänsterna ska förbundet, genom information, rådgivning och annat stöd underlätta förbundsmedlemmarnas överlämnande av digital arkivinformation. Förbundet ska vidare vara förbundsmedlemmarna behjälpliga i arbetet med framtagande av informationshanteringsplaner, arkivbeskrivningar och systematiska arkivförteckningar.

4.4 Inom ramen för bastjänsterna åligger det också förbundet att biträda förbundsmedlemmarna med specialistkompetens inom området arkivering samt genomföra utbildningsinsatser inom arkivområdet.

~~3.5 Kommunalförbundet ska inom ramen för Bastjänsterna efter samråd med samtliga medlemmar fastställa ett handlingsprogram och en verksamhetsplan för arkivering av förbundsmedlemmarnas information. Handlingsprogrammet ska övergripande beskriva de strategiska målen för kommunalförbundets verksamhet. Handlingsprogrammet ska bland annat fastställa prioriteringsprinciper mellan förbundsmedlemmarna och för de förekommande verksamhetssystemen.~~

4.5 Förbundet ska inom ramen för bastjänsterna årligen i samband med budget fastställa en verksamhetsplan bland annat för förbundsmedlemmarnas överlämnande av information från IT-baserade verksamhetssystem. Verksamhetsplanen ska fastställa vilka verksamhetssystem som ska prioriteras för leverans och avställning. Verksamhetsplanen är kommunalförbundets konkretisering av de i av förbundsfullmäktige ~~handlingsprogrammet~~ uppställda målen.

4.6 I bastjänsten ingår att biträda förbundsmedlemmarna med kompetens beträffande långsiktigt bevarande vid upphandling av IT-baserade verksamhetssystem.

4.7 I bastjänsten ingår inte sådant internt arbete med förberedelser för arkivläggning som varje förbundsmedlem inom den egna organisationen har att samordna och hantera, exempelvis rensning och gallring.

~~3.9 De uppgifter som överlämnas utöver bastjänsterna regleras och finansieras i enlighet med bestämmelserna i 3.10.~~

Anslutande tjänster

3.10 Förbundsmedlem får överlämna uppgifter som inte ingår i Bastjänsterna till Kommunalförbundet. Sådana särskilt överlämnade uppgifter ska ansluta till Bastjänsterna och ligga inom ramen för kommunalförbundets ändamål och kan t.ex. innebära helt eller delat övertagande av analogt arkivmaterial. Skriftligt avtal ska upprättas beträffande villkoren för utförande av sådana särskilt överlämnade uppgifter, eftersom denna anslutande tjänst därmed blir uppgifter för kommunalförbundet. Ersättning för särskilt överlämnade uppgifter enligt denna punkt 3.10 utgår i enlighet med punkt 10.5 nedan.

Anslutande tjänster

4.8 Förbundsmedlem får överlämna uppgifter som inte ingår i bastjänsterna till förbundet genom anslutande tjänster. Anslutande tjänster ska vara närliggande frågor till arkivlagen och därtill anslutande författningar.

Anslutande tjänster kan vara:

- Dataskyddsombud
- Andra närliggande områden

Skriftligt avtal ska upprättas beträffande villkoren för utförande av anslutande tjänster. Ersättning för anslutande tjänster utgår i enlighet med punkt 11.5.

Tilläggstjänster

4.9 Förbundsmedlem får överlämna uppgifter som inte ingår i bastjänsterna till förbundet genom att använda sig av de tjänster som erbjuds inom ramen för tilläggstjänster. Tilläggstjänster ska vara närliggande frågor till arkivlagen och därtill anslutande författningar.

Tilläggstjänster till förbundsmedlem kan vara:

- Utbildningar som är utöver det som ingår i bastjänst eller anslutande tjänster
- Tillfälliga arbetsinsatser efter överenskommelse och i mån av personella resurser
- Annan närliggande fråga

Skriftliga avtal för tilläggstjänster ska tas fram vid behov. Ersättning för tilläggstjänster regleras enligt punkt 11.6.

5 § Organisation

5.1 Förbundet är ett kommunalförbund med förbundsfullmäktige och förbundsstyrelse.

5.2 För förbundsstyrelsen gäller reglemente som beslutas av förbundsfullmäktige.

5.3 Förbundsstyrelsen får tillsätta de organ den anser behövs för fullgörande av förbundsstyrelsens uppgifter. Interimsorgan får inrättas. Delegation kan beslutas i enlighet med kommunallagens bestämmelser.

5.4 Förbundsfullmäktige ska utse en valberedning.

Mer regler om valberedningen ska finnas i förbundsfullmäktiges arbetsordning.

6 § Förbundsfullmäktige

6.1 Antalet ledamöter i förbundsfullmäktige ska vara lika med antalet medlemmar i förbundet. För varje ledamot ska en ersättare utses.

6.2 Varje förbundsmedlem ska utse en ordinarie ledamot och en ersättare.

6.3 För förbundsfullmäktige gäller arbetsordning som beslutas av förbundsfullmäktige.

~~5.3 Ordinarie fullmäktige sammankallas två gånger per år. Extra fullmäktige kan sammankallas vid behov. (bestämmelser om detta ska finnas i arbetsordningen)~~

6.4 Val av ledamot och ersättare ska ske i förbundsmedlems fullmäktige.

~~5.5 Vid förfall för ledamot ska ersättare från samma kommun inträda. (ska finnas i arbetsordningen).~~

6.5 Förbundsfullmäktige väljer för varje mandatperiod bland sina ledamöter ordförande och två vice ordförande. (presidium) Innehavare av posterna ska komma från olika kommuner. (Kan vara med i arbetsordning - uppdrag till valberedningen.)

6.6 Förbundsfullmäktiges ledamöter och ersättare väljs för en mandattid om fyra år räknat fr.o.m. den 1 januari året efter det att val till kommunalfullmäktige ägt rum i hela landet.

~~5.8 När val sker första gången ska mandattiden, om så är påkallat med hänsyn till vad som anges i punkt 5.7 ovan, vara tiden intill slutet av det år då val till kommunfullmäktige i hela landet ägt rum. (bör ej vara aktuellt nu längre)~~

~~5.9 I fråga om valbarhet och sättet att utse ledamöter och ersättare i Förbundsfullmäktige ska 3 kap 23 § och 4 kap 23a § 1 st. kommunallagen tillämpas. (gäller i alla fall enligt KL)~~

6.7 Förbundsfullmäktige äger rätt att uppdra åt förbundsstyrelsen att besluta i ärenden som det annars enligt 3 kap 9 § kommunallagen 5 kap 1 § kommunallagen ankommer på fullmäktige att besluta om och därigenom enligt 9 kap 6 § 2 p kommunallagen vara ställföreträdare för fullmäktige.

6.8 Rätt att väcka ärenden till förbundsfullmäktige har:

- förbundsmedlem genom respektive fullmäktige
- förbundsstyrelsen
- ledamot i förbundsfullmäktige

- en revisor, om ärendet gäller förvaltning som har samband med revisionsuppdraget eller om ärendet gäller granskningen

~~5.12 Förbundsfullmäktiges sammanträden är offentliga.~~ (Framgår av 5 kap 42 § kommunallagen att fullmäktiges sammanträden är offentliga.)

6.9 Beslut i förbundsfullmäktige fattas med enkel majoritet. Ordföranden har utslagsröst.

6.10 Styrelsens ordförande, styrelsens vice ordförande eller kommunalråd/regionråd hos förbunds-medlemmarna har alltid rätt att närvara och yttra sig vid sammanträde med förbundsfullmäktige.

7 § Förbundsstyrelsen

7.1 Förbundsstyrelsen utses av förbundsfullmäktige och ska bestå av ~~minst sju ledamöter med minst sju ersättare och maximalt 11 ledamöter och 11 ersättare.~~ 11 till 15 ledamöter och 11 till 19 ersättare. Medlemskommun Förbundsmedlem som vid tidpunkten för val till kommunfullmäktige i hela landet har över 60 000 invånare ska alltid ha en ledamot som fast representation i styrelsen. Förbundsstyrelsen bör ha så bred representation som möjligt.

7.2 Förbundsstyrelsens ledamöter och ersättare väljs för fyra år med en mandattid som gäller från och med den tidpunkt då de väljs av förbundsfullmäktige och till och med tidpunkten för förbundsfullmäktiges nästkommande ordinarie val till förbundsstyrelse efter det val då styrelseledamoten eller ersättaren utsågs.

7.3 Förbundsmedlem som inträder under pågående mandatperiod kan få representation i förbundsstyrelsen tidigast efter nästkommande val till fullmäktige hos samtliga förbundsmedlemmar.

7.4 Förbundsfullmäktige utser för varje mandatperiod bland sina ledamöter en ordförande och två en vice ordförande i förbundsstyrelsen. (presidium) Innehavare av dessa uppdrag ska komma från olika kommuner. I fråga om valbarhet och sättet att utse övriga ledamöter och ersättare i förbundsstyrelsen ska 3 kap 23 § och 4 kap 23a § 1 st. kommunallagen tillämpas.

7.5 Ersättarna inträder i den turordning förbundsfullmäktige bestämt vid valet. Om ersättarna har utsetts vid proportionellt val inträder i stället ersättare enligt den ordning som beskrivs i lagen (2022:629) om proportionella val i kommuner och regioner (LPV). lagen (1992:339) om proportionellt valsätt.

7.6 Ärenden i förbundsstyrelsen får väckas av

- ledamot i förbundsstyrelsen

- förbundsmedlem genom framställan av ~~kommun~~fullmäktige eller kommunstyrelsen
- organ under förbundsstyrelsen om förbundsstyrelsen har medgivit sådan rätt

7.7 ~~Kommun~~styrelsens ordförande, **styrelsens** vice ordförande eller kommunalråd/**regionråd** hos förbundsmedlemmarna har alltid rätt att närvara och yttra sig vid sammanträde med förbundsstyrelsen.

7.8 Förbundsstyrelsen avgör i övrigt själv i vilka fall någon som inte är ledamot eller ersättare i förbundsstyrelsen har rätt att närvara och yttra sig vid förbundsstyrelsens sammanträden.

7.9 Förbundsstyrelsen får besluta att sammanträde med förbundsstyrelsen ska vara offentligt.

7.10 Förbundsstyrelsen utgör gemensam arkivmyndighet avseende den information och de uppgifter som förbundsmedlemmarna överlämnat till förbundet. Arkivmyndigheten ansvarar för tillsyn i enlighet med föreskrifterna i arkivlagen och av förbundsfullmäktige fastställt styrdokument.

7.11 Förbundsstyrelsen är arkivmyndighet åt förbundet.

8 § Revisorer och ansvarsfrihet

8.1 Förbundet ska ha tre revisorer. ~~Gäller från mandatperioden 2018–2022.~~

8.2 För revisorerna gäller föreskrifter i reglemente som beslutas av förbundsfullmäktige.

8.3 Förbundsfullmäktige utser revisorer från förbundsmedlemmarna.

8.4 Revisorerna väljs för samma mandatperiod som ledamöterna och ersättarna i förbundsstyrelsen.

8.5 Revision sker i enlighet med bestämmelserna om revision i kommunallagen. Revisionsberättelse ska tillsammans med årsredovisningen överlämnas till förbundsmedlemmarnas respektive fullmäktige, som var och en beslutar om ansvarsfrihet för förbundet i dess helhet.

Förbundsfullmäktige beslutar i frågor om ansvarsfrihet och anmärkning enligt kommunallagen.

7.6 Revisorerna i kommunalförbund är skyldiga att på begäran lämna upplysningar till de förtroendevalda revisorerna i varje kommun eller landsting som är medlem i förbundet. Framgår av 9 kap 15 § kommunallagen och bör ej upprepas.

8.6 Frågor om ansvarsfrihet och anmärkning bereds av förbundsfullmäktiges presidium.

8.7 Beslut i fråga om ansvarsfrihet och anmärkning om expedieras till förbundsmedlem för kännedom.

9 § Förbundets anslagstavla

9.1 Förbundets anslagstavla ska finnas på förbundets webbplats.

(Framgår av 9 kap 6 § punkt 10 KL att det ska finnas med på vilken webbplats förbundets anslagstavla ska finnas.)

~~8.1 Förbundets kungörelser, tillkännagivanden av protokollsjustering och övriga tillkännagivanden ska anslås på förbundets officiella webbanslagstavla och på förbundets hemsida.~~

~~8.2 Kungörelse om sammanträde vid vilket budgeten ska fastställas ska anslås på förbundets officiella webbanslagstavla och på förbundets hemsida.~~

10 § Andel i tillgångar och skulder

10.1 Förbundsmedlemmarna har vid varje tidpunkt andel i förbundets tillgångar och skulder. Andelen utgörs av den andel av de totala avgifter som lämnats enligt paragraf 11 som respektive förbundsmedlem erlagt under förbundets tre senaste verksamhetsår.

10.2 Förbundsmedlemmarna ansvarar för täckande av eventuell uppkommande brist i enlighet med i 10.1 ovan angiven fördelningsgrund. Samma fördelningsgrund tillämpas vid skifte av förbundets behållna tillgångar om förbundet skulle komma att upplösas.

11 § Kostnadsfördelning, m.m.

11.1 Kostnaderna för förbundets verksamhet ska, i den mån de inte täcks på annat sätt, täckas genom bidrag från förbundsmedlemmarna i enlighet med vad som nedan anges beträffande kostnader för bastjänster, **anslutande tjänster och tilläggstjänster**, och ersättning för särskilt överlämnade uppgifter.

11.2 Kostnaderna för bastjänsterna ska fördelas mellan förbundsmedlemmarna med de summor som anges i bilaga 2 till denna förbundsordning. Förbundsmedlemmarna faktureras **en gång per år** kvartalsvis i förskott.

11.3 Förbundsfullmäktige ska årligen ta ställning till medlemsavgiftens storlek med beaktande av de erfarenheter som vunnits av förbundets verksamhet avseende kostnaderna för bastjänster och arkivläggning av information från olika verksamhetssystem samt dess storlek och innehåll. Denna fråga ska hanteras i samband

med överläggningar mellan förbundsmedlemmarna om förbundets budgetförutsättningar. Vid behov får fördelningsfrågan föras till beslut i samtliga förbundsmedlemmarnas fullmäktigeförsamlingar.

11.4 Den i punkterna 11.2 och 11.3 bestämda kostnadsfördelningen mellan förbundsmedlemmarna ska bli föremål för justering om det inträder ny medlem i förbundet. För ny förbundsmedlem kommer en särskild engångsavgift, baserad på den inträdande kommunens/regionens invånarantal, tas ut i samband med inträde (se bilaga 2).

11.5 När förbundet på begäran utför särskilt överlämnade uppgifter anslutande tjänster enligt punkt 3.9 ovan (Anslutande tjänster) enligt punkt 4.8 till någon eller några av förbundsmedlemmarna ska sådana tjänster ersättas med full kostnadstäckning enligt självkostnadsprincipen.

11.6 När förbundet utför tilläggstjänster enligt punkt 4.9 till någon eller några av förbundsmedlemmarna ska sådana tjänster ersättas enligt prislista fastställd av förbundsstyrelsen utifrån full kostnadstäckning enligt självkostnadsprincipen.

11.7 Anslutande tjänster och tilläggstjänster ska redovisas separat.

11.8 Förbundet får uppta lån i enlighet med fastställd budget eller enligt vad förbundsmedlemmarna särskilt har godkänt. Förbundet får inte ingå borgen eller andra ansvarsförbindelser utan förbundsmedlemmarnas godkännande. Om godkänd borgen ingås gäller, i fråga om förbundsmedlemmarnas inbördes ansvar, fördelningsregeln i punkt 11.2 och 11.3.

11.9 Förbundet får inte bilda ekonomisk förening, aktie-, handels- eller kommanditbolag eller förvärva aktier eller andelar i företag utan förbundsmedlemmarnas godkännande.

12 § Styrning, insyn, samråd m.m.

12.1 Förbundsmedlemmarna har rätt till insyn i förbundet och rätt att utöva uppsikt över dess verksamhet. Uppsiktsplikten utövas av styrelsen hos respektive förbundsmedlem.

Innan beslut fattas om avtal av väsentlig betydelse eller i andra frågor av större vikt eller väsentlig betydelse för förbundet ska samråd ske mellan förbundet och samtliga förbundsmedlemmar. Samråd sker med förbundsmedlemmens kontaktperson. Varje förbundsmedlem ska utse en kontaktperson.

12.2 Förbundet ska fortlöpande tillställa förbundsmedlemmarna rapporter beträffande verksamhetens ekonomi och utveckling. Detta gäller främst godkänd delårsrapport, årsredovisning, revisionsberättelse, revisionsrapport och budget. Förbundsmedlem har skyldighet att på eget initiativ inhämta information från förbundet som är av betydelse för medlemsorganisationens egen informationsförvaltning.

12.3 Förbundet ska sträva efter att aktivt hålla förbundsmedlemmarna informerade om utvecklingslinjerna inom förbundets verksamhetsområde och frågor som har betydelse för förbundsmedlemmarnas samverkan i förbundet. Förbundsmedlemmarnas politiska organisation som hanterar informationsförvaltningsfrågor har ett särskilt ansvar att på eget initiativ inhämta information från förbundet som är av vikt för den egna organisationens informationsförvaltning. Sådan information kan lämnas vid t.ex. årlig temadag då kommunstyrelsernas presidier och andra förtroendevalda hos förbundsmedlemmarna, samt ledande tjänstemän, ges tillfälle ta del av verksamheten hos förbundet. Förbundsmedlem ansvarar för att vara aktiv och delta i informationsmöten och liknande träffar som förbundet arrangerar.

12.4 Förbundsstyrelsen ska på begäran lämna förbundsmedlemmarnas respektive kommunstyrelse erforderligt underlag i form av yttranden och upplysningar.

13 § Riktlinjer för budgetprocessen

13.1 Förbundsfullmäktige ska årligen fastställa budget för förbundet inom de ekonomiska ramar och i enlighet med de riktlinjer i övrigt som gäller enligt vad som förbundsmedlemmarna anger som budgetförutsättningar.

13.2 Förbundet ska årligen ta fram en verksamhetsplan som är förbundets konkretisering av de i förbundsfullmäktige antagna målen.

13.3 Budgeten för nästkommande år ska vara upprättad av förbundsstyrelsen innan maj månads utgång. Budgeten för nästkommande år ska fastställas av förbundsfullmäktige innan juni månads utgång.

13.4 Budgetarbetet ska samordnas med förbundsmedlemmarnas budgetarbete. Under budgetprocessen ska samråd ske med samtliga förbundsmedlemmar. Samråd sker genom att förbundsmedlemmarnas kontaktpersoner bjuds in att delta på kontaktpersonträff inför styrelsens möte där budgeten behandlas. Det vilar ett ansvar på förbundsmedlem att se till att det finns en kontaktperson som kan förmedla förbundsmedlemmens syn på förslaget till budget.

13.5 Budgeten ska innehålla en plan för verksamheten och ekonomin under budgetåret och en ekonomisk plan för den kommande treårsperioden.

12.5 Budgetförslaget ska vara tillgängligt för allmänheten enligt vad som stadgas i 8 kap. 14 § i kommunallagen. Sammanträde vid vilket budgeten fastställs ska vara offentligt. Kungörelse om sammanträdet ska utfärdas. (Detta gäller ändå enligt 8 kap 14 § KL).

13.6 På det sammanträde som årsredovisningen beslutas ska allmänheten inte beredas möjlighet att under en halvtimme före mötet ställa frågor.

14 § Utträde m.m.

14.1 Förbundsmedlem har rätt att utträda ur förbundet. Uppsägningstiden är tre år räknat från närmast kommande årsskifte efter det år uppsägning skedde. Uppsägning ska anses ha skett när det föreligger ett lagakraftvunnet beslut från den utträdande förbundsmedlemmens fullmäktige angående utträde samt förbundsstyrelsen har erhållit en skriftlig uppsägning från den utträdande förbundsmedlemmen. Regleringen av de ekonomiska mellanhavandena mellan förbundet och den utträdande medlemmen ska ske genom en överenskommelse. Den ekonomiska regleringen ska ske utifrån de andelar i förbundets samlade tillgångar och skulder som gäller vid det årsskifte som uppsägningen börjar gälla enligt ovan och ska utföras av förbundets vid var tid anlitade auktoriserade revisor. Överenskommelse ska träffas angående de av förbundet övertagna arkivhandlingarna om dessa ska återbördas till avlämnande förbundsmedlem i samband med utträdet eller ej. Denna överenskommelse avseende övertagna arkivhandlingar ska beakta gällande lagstiftning avseende kommuners och regioners arkivhandlingar, bl.a. arkivlagen (SFS 1990:782) eller sådan lag som har trätt i nämnda lags ställe.

Utträdande medlem är under uppsägningstiden fortsatt skyldig att erlägga samtliga avgifter i enlighet med § 10 § 11 och har rätt till alla bastjänster med nedanstående undantag, se 13.2 14.2.

14.2 Medlem som begärt utträde och som inte har överlämnat någon arkivinformation ~~var sig digital eller analog~~, till förbundet kan beviljas i överenskommelse enligt p.13.1, p.14.1 ett utträde med en ekonomisk avtrappning. Dock ligger uppsägningstiden om tre år fast. Utträdande medlem äger enbart rätt till förbundets råd- och stödverksamhet under uppsägningstiden.

Den ekonomiska avtrappningen av medlemsavgiften sker, under ovan angivna förutsättningar, enligt följande:

- Första uppsägningsåret ska full medlemsavgift erläggas.
- Andra uppsägningsåret ska två tredjedelar av full medlemsavgift erläggas
- Tredje uppsägningsåret ska en tredjedel av full medlemsavgift erläggas.

14.3 De kvarvarande medlemmarna ska efter medlems utträde vid behov anta de ändringar i förbundsordningen som behövs med anledning av utträdet, se § 17, se § 18.

15 § Likvidation och upplösning

15.1 Om förbundsmedlemmarna enhälligt beslutar om likvidation ska förbundet likvideras och dess verksamhet upphöra.

15.2 Likvidationen ska verkställas av förbundsstyrelsen i egenskap av likvidator.

15.3 Vid skifte av förbundets behållna tillgångar ska fördelningsgrunden i § 10 **11** tillämpas.

15.4 När förbundet har trätt i likvidation, ska förbundets egendom i den mån det behövs för likvidationen förvandlas till pengar genom försäljning på offentlig auktion eller på annat lämpligt sätt. Förbundets verksamhet får fortsättas, om det behövs för en ändamålsenlig avveckling.

15.5 När förbundsstyrelsen har fullgjort sitt uppdrag som likvidator, ska förbundsstyrelsen avge slutredovisning för sin förvaltning genom en förvaltningsberättelse över likvidationen i dess helhet. Berättelsen ska också innehålla en redovisning för skiftet av behållna tillgångar. Till slutredovisningen ska fogas redovisningshandlingar för hela likvidationstiden.

15.6. Av förbundet övertaget arkivmaterial ska återbördas till den förbundsmedlem eller annan arkivmyndighet som förbundsmedlemmens fullmäktige har beslutat. Till slutredovisningen ska fogas förbundsstyrelsens beslut om vilken av förbundets medlemmar som ska överta och vårda de handlingar som hör till förbundets arkiv.

15.7 Förvaltningsberättelsen och redovisningshandlingarna ska delges var och en av förbundsmedlemmarna. När berättelsen och redovisningshandlingarna delgetts samtliga förbundsmedlemmar, är förbundet upplöst.

16 § Tvister

16.1 Tvist mellan förbundet och dess medlemmar ska, om parterna inte kan nå en frivillig uppgörelse, avgöras genom skiljeförfarande enligt lagen om skiljeförfarande.

17 § **Bestämmelser om förmåner till förtroendevalda** Arvoden

17.1 **Förbundsfullmäktige beslutar om förmåner för förbundets förtroendevalda.** ~~Arvoden till ledamöter och ersättare i förbundsfullmäktige, förbundsstyrelsen respektive revisorer och revisorsersättare ska utgå enligt den till invånarantalet största kommunens arvodesbestämmelser, fram till dess förbundet har antagit egna arvodesbestämmelser.~~

18 § **Ändringar och tillägg** i förbundsordningen

18.1 Ändringar av eller tillägg till förbundsordningen ska antas av förbundsfullmäktige och fastställas av förbundsmedlemmarnas kommunfullmäktige med undantag från det som anges i § 17.2 **18.2** nedan. Förbundsfullmäktige har rätt att delegera frågan om antagande till förbundsstyrelsen.

18.2 Ändringar och tillägg till förbundsordningen som beror på inträde av ny medlem och utträde av medlem ska inte handläggas i den ordning som beskrivs i punkt 17.1 18.1 ovan. Förbundsfullmäktige har rätt att ensam fatta beslut om ändringar och tillägg till förbundsordningen som beror på inträde av ny medlem eller utträde av medlem, t. ex. reglering av medlemmarnas respektive andel i tillgångar, skulder och kostnader som blir en direkt följd av ny medlems inträde eller medlems utträde.

19 § Särskilda bestämmelser

19.1 Förbundet är bildat när förbundsmedlemmarnas respektive fullmäktige har antagit Förbundsordningen, dock tidigast 1 januari 2015. Förbundsfullmäktige beslutar när förbundsstyrelsen ska tillträda. Förbundsordningen gäller från och med att samtliga förbundsmedlemmars fullmäktige antagit förbundsordningen, dock tidigast 2026-01-01.

19.2 Faktiskt och rättsligt övertar förbundet totalansvaret enligt paragraf 3 ovan från förbundsmedlemmarna den 1 januari 2016.

19.3 Annat kommunalförbund vars förbundsmedlemmar till minst hälften består av förbundsmedlemmar i Sydarkivera har samma rätt som förbundsmedlem att utnyttja förbundets tjänster. För bastjänster utgår ingen ersättning. För övriga tjänster ska ersättning utgå enligt punkt 10.5 § 11.

19.4 Aktiebolag och annan sammanslutning som till minst hälften ägs av förbundsmedlemmar i Sydarkivera har samma rätt som förbundsmedlem att utnyttja förbundets tjänster. För bastjänster utgår ingen ersättning. För övriga tjänster ska ersättning utgå enligt punkt 10.5 § 11.

KS § 287

DNR: KU.2025.171

Revidering av Sydarkiveras förbundsordning**Ärendebeskrivning**

Gällande förbundsordning för kommunalförbundet Sydarkivera antogs av förbundsfullmäktige 2019-04-05 och började gälla 2020-01-01. Sedan dess har behov av ändringar i förbundsordningen kommit, bland annat utifrån förändrad lagstiftning, revisionsrapport samt utifrån diskussioner i samband med arbetet med arkivcentrum.

Förbundsstyrelsen beslutade vid sammanträde 2023-03-03 att skicka ett förslag till förbundsordning på remiss som medger försäljning av anslutande tjänster till externa samarbetspartners, bland annat i syfte att komma vidare i ärendet om arkivcentrum.

Remissvar från 31 förbundsmedlemmar kom in och många ställde sig negativa till ett flertal av ändringsförslagen. Synpunkterna har lett fram till att ett nytt kommunalförbund har bildats i syfte att skapa och bygga ett arkivcentrum samt förvalta analogt arkivmaterialet för sina förbundsmedlemmar.

Förslag till ny förbundsordning för Sydarkivera har tagits fram utifrån förändrad lagstiftning, revisionsrapport och inkomna remissvar.

Förbundsordningen föreslås träda i kraft 2026-01-01 och samtliga förbundsmedlemmar behöver anta den nya förbundsordningen för att den ska träda i kraft.

Sydarkiveras förbundsfullmäktige beslutade 2025-04-25, § 7, att:

- anta föreliggande förslag till förbundsordning för kommunalförbundet Sydarkivera,
- förbundsordningen ska börja gälla 2026-01-01,
- sända förbundsordningen för antagande till samtliga förbundsmedlemmar i kommunalförbundet Sydarkivera
- uppmana samtliga förbundsmedlemmar att anta förbundsordningen så att förbundsordningen kan träda i kraft 2026-01-01.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Föreliggande förslag till förbundsordning för kommunalförbundet Sydarkivera godkänns och antas

KS § 287

DNR: KU.2025.171

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande KS

SARK_2022_235 - FF §7 Sydarkiveras förbundsordning - revidering.Docx

SARK_2022_235 - Förbundsordning för kommunalförbundet Sydarkivera
(antagen 2019-04-05, gäller fr o m 2020-01-01).pdf

SARK_2022_235 - Sammanställning av remissvar gällande förbundsordning för
kommunalförbundet Sydarkivera - uppdaterad.Docx

SARK_2022_235 - Förslag till förbundsordning för kommunalförbundet
Sydarkivera.docx

SARK_2022_235 - Tjänsteskrivelse - Förbundsordning för kommunalförbundet
Sydarkivera - för antagande.Docx

SARK_2022_235 - Förbundsordningens bilagor Uppvidinge och Älvkarleby.Docx

Huvudmail ang revidering av Sydarkiveras förbundsordning

Beslutsmottagare

Kommunfullmäktige

(15)

DNR: KU.2025.204

Brandskyddspolicy för Högsby kommun**Ärendebeskrivning**

Förslag till Brandskyddspolicy för Högsby kommun har upprättats.

Vid kommunstyrelsens sammanträde 2025-09-23, § 217, beslutades att återremittera ärendet för justering enligt synpunkter som framkom under mötet. Synpunkter som framkom var att det skulle tydliggöras hur ofta personalen ska utbildas i brandskydd samt att ordet arbetsställe byts ut mot arbetsplats.

Reviderad brandskyddspolicy föreligger.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Brandskyddspolicy för Högsby kommun godkänns och antas.

Kommunfullmäktiges beslut**Beslutsunderlag**

Tjänsteutlåtande Utskott

Brandskyddspolicy för Högsby kommun, rev efter KS 250923.docx

Protokoll 2025-09-23 - KS § 217

Protokoll 2025-11-18 - KS § 311

Beslutsmottagare

Säkerhetssamordnare

KU.2025.204

Agneta Rodriguez Kommunsekreterare

Brandskyddspolicy för Högsby kommun

Ärendebeskrivning

Förslag till Brandskyddspolicy för Högsby kommun har upprättats. Vid kommunstyrelsens sammanträde 2025-09-23, § 217, beslutades att återremittera ärendet för justering enligt synpunkter som framkom under mötet. Synpunkter som framkom var att det skulle tydliggöras hur ofta personalen ska utbildas i brandskydd samt att ordet arbetsställe byts ut mot arbetsplats.

Reviderad brandskyddspolicy föreligger.

Förslag till beslut

Brandskyddspolicy för Högsby kommun godkänns och antas.

HÖGSBY
K O M M U N

Brandskyddspolicy för Högsby kommun

Organisation Koncernövergripande	Dokumenttyp Policy	Diarienummer KU.2025.204
Framtagen av [Framtagen av titel]	Gäller fr.o.m. [Display_Gäller fr.o.m.]	Revideringsdatum [DispRevideringsdatum]
Beslutsdatum [DispFastställd]	Beslutsfattare [Display_Beslutad av]	Fastställd version [Fastställd version]
Ersätter [Ersätter]	Implementeras av [Implementeras av]	Sidor 6

Innehåll

Brandskyddspolicy.....	3
Syfte.....	4
Organisation och ansvar.....	4
Ansvar och Befogenheter.....	4
Delegation av Ansvar.....	4
Medvetenhet och Ansvar.....	4
Organisation och Kommunikation.....	4
Kommunfullmäktige.....	4
Kommunstyrelsen.....	4
Nämnder och Bolag - Verksamhetsansvar.....	5
Ansvar för Brandskydd.....	5
Integrering av Brandskydd.....	5
Fördelning av Brandskyddsuppgifter.....	5
Planering och Uppföljning.....	5
Dokumentation.....	5
Bolaget – Ansvar för Byggnader och Anläggningar.....	5
Brandskyddsåtgärder.....	5
Normer och Nybyggnationer.....	5
Andra Nämnders Särskilda Ansvar/Uppgifter.....	5
Miljö- och Byggnadsnämnden.....	5
Kunskap och Utbildning.....	6
Dokumentation.....	6
Brandskydd och Systematiskt Brandskyddsarbete (SBA).....	6
Kommunstyrelsens Anvisningar.....	6
Byggnadstekniskt Brandskydd.....	7
Säkerhet och Drift.....	7
Försäkringsskydd.....	7
Rättsliga Grunder.....	7
Styrdokument och Regler.....	7

Brandskyddspolicy

Denna policy gäller för alla kommunens verksamheter, med vissa undantag där specifika åtgärder kan krävas. Kommunen bedriver verksamheter som påverkar många människor. En brand i någon av våra anläggningar kan få allvarliga konsekvenser för brukare, medarbetare och andra som vistas i kommunens lokaler.

Syfte

- **Säkerhet:** Ingen människa ska komma till skada eller omkomma på grund av brand.
- **Driftstörningar:** Undvika allvarliga driftstörningar i den kommunala verksamheten till följd av brand i lokaler som ägs eller används av kommunen.
- **Egendomsskydd:** Skydda kommunens fasta egendom och de värden den representerar.

Organisation och ansvar

Ansvar och Befogenheter

Enligt § 7 i reglementet för nämnder och styrelser har varje nämnd ansvar för brandskydd och säkerhet enligt lagen om skydd mot olyckor i de byggnader där de bedriver sin verksamhet. Kommunstyrelsen har motsvarande ansvar som ägare av kommunens fastigheter.

Delegation av Ansvar

- Ansvar för brandskydd ska delegeras så långt ut som möjligt inom den kommunala organisationen.
- Verksamhetsutövarens och fastighetsägarens ansvar ska tydligt klargöras och dokumenteras i en gränsdragningslista.
- Kommunstyrelsen ansvarar för att upprätta riktlinjer för gemensam hantering av brandskyddsansvaret.

Medvetenhet och Ansvar

- Alla anställda ska förstå och känna ansvar för brandskyddet i verksamheten.
- För att upprätthålla en hög brandskyddsnivå är det viktigt att brandskyddsarbetet bedrivs aktivt och lokalt på varje arbetsställe.

Organisation och Kommunikation

- Verksamheten ska organiseras så att det tydligt framgår vem som har ansvar för brandsäkerheten på varje nivå.
- Alla anställda ska veta hur och av vem brandskyddsfrågorna hanteras.

Kommunfullmäktige

Fullmäktige fattar beslut om brandskyddspolicy och övergripande mål.

Kommunstyrelsen

Styrelsen ansvarar för den övergripande samordningen av brandskyddsarbetet och utfärdar lokala riktlinjer i enlighet med gällande brandskyddspolicy.

Styrelsen har att i sin uppsiktsplikt följa upp att arbetet bedrivs enligt gällande regelsystem.

Nämnder och Bolag - Verksamhetsansvar

Ansvar för Brandskydd

Nämnder och bolag ansvarar för brandskyddet inom sina respektive verksamhetsområden. De ska säkerställa att gällande lagstiftning, reglementen och utfärdade policydokument, övergripande mål, handlingsplaner, riktlinjer, råd och anvisningar följs. Detta arbete syftar till att kommunens egendoms- och verksamhetsskydd samt personsäkerhet är tillfredsställande.

Integrering av Brandskydd

Nämnder och bolag ansvarar för att brandskyddsaspekter beaktas i förvaltningsorganisationens utformning, ledningsorganisation och vid fördelning av resurser. Systematiskt brandskyddsarbete ska bedrivas enligt gällande riktlinjer.

Fördelning av Brandskyddsuppgifter

Brandskyddsuppgifter ska fördelas inom respektive organisation så att en eller flera chefer, arbetsledare och andra arbetstagare får i uppgift att förebygga och åtgärda risker i arbetet. Nämnder och bolag ska säkerställa att de personer som tilldelas ansvar och befogenheter är tillräckligt många och har de resurser och den kompetens som behövs.

Planering och Uppföljning

Nämnder och bolag ansvarar för att brandskyddsarbetet planeras och följs upp enligt kommunstyrelsens fastställda riktlinjer. Alla förändringar i en verksamhet ska följas upp med avseende på dess konsekvenser för byggnad, verksamhet och anställda.

Dokumentation

Nämnder och bolag ansvarar för att dokumentationen av brandskyddet är samlad och omfattar både systematiskt brandskyddsarbete och byggnadstekniska beskrivningar.

Bolaget – Ansvar för Byggnader och Anläggningar

Brandskyddsåtgärder

Högsby Bostads AB, Högsby Energi AB, Högsbynät AB och Emåbygdens vind AB ansvarar för brandskyddsåtgärder i sin förvaltning av fastigheter och anläggningar.

Normer och Nybyggnationer

De har ansvar för att brandskyddet uppfyller givna normer vid planering och genomförande av nybyggnationer.

Andra Nämnders Särskilda Ansvar/Uppgifter

Miljö- och Byggnadsnämnden

Miljö- och byggnadsnämnden fungerar som myndighetsnämnd för åtgärder som rör nybyggnationer, ombyggnationer och tillbyggnader.

Kunskap och Utbildning

- **Förebyggande av Bränder:** Alla anställda ska kunna förebygga bränder genom att ha kunskap om brandrisker på arbetsplats.
- **Utrymningsstrategi:** Alla anställda ska känna till utrymningsstrategin på arbetsplats.
- **Hantering av Brandredskap:** Alla anställda ska kunna hantera brandredskapen på arbetsplats.
- **Återkommande Utbildning:** Kunskapen ska upprätthållas genom återkommande utbildning och övning.
- **Utbildning av Brandskyddsansvariga:** De brandskyddsansvariga på olika nivåer ska utbildas och fortbildas.
- **Brandskyddsundervisning för Skolelever:** Undervisning om brandskydd ska ges till skolelever.

Utbildningsfrekvens: De verksamheter som bedöms ha särskild hög risk exempelvis äldreboende, skolor, förskolor ska genomföra brandutbildning minst vartannat år. Övriga verksamheter minst vart tredje år.

Nyanställda ska i sin introduktion få en genomgång på sin arbetsplats avseende verksamhetsspecifik information kopplad till brandskydd exempelvis utrymningsstrategi.

Det som ligger till grund för utbildningsfrekvens anpassas utifrån, verksamhetens art och risknivå, tidigare incidenter, personalomsättning, byggnadens tekniska brandskydd.

Dokumentation

Brandskydd och Systematiskt Brandskyddsarbete (SBA)

- **Dokumentation:** Inom varje anläggning ska brandskyddet och det systematiska brandskyddsarbete (SBA) dokumenteras. Detta ska omfatta både verksamhetens och fastighetsägarens brandskyddsarbete.
- **Beskrivning:** Dokumentation ska beskriva hur brandskyddet är organiserat inom den aktuella verksamheten och upprättas enligt Räddningsverkets bestämmelser för SBA.
- **Uppdatering:** Både SBA och dokumentationen ska hållas uppdaterade.

Kommunstyrelsens Anvisningar

- **Lokala Anvisningar:** Kommunstyrelsen upprättar anvisningar för lokal brandskyddsdokumentation.
- **Gränsdragningslista:** En gränsdragningslista mellan verksamhetsutövare och fastighetsägare ska upprättas.
- **Delegeringsmallar:** Mallar för delegering av brandskyddsansvar ska finnas.
- **Instruktioner för SBA:** Instruktioner för systematiskt brandskyddsarbete ska tillhandahållas.
- **Utbildningsrekommendationer:** Rekommendationer om utbildning och andra styrdokument ska upprättas vid behov.

Byggnadstekniskt Brandskydd

Säkerhet och Drift

- **Personskador:** Byggnader som används för kommunal verksamhet ska vara tekniskt utformade för att förhindra personskador till följd av brand.
- **Driftstörningar:** Byggnader och lokaler ska vara utformade så att driftstörningar till följd av brand begränsas.

Försäkringsskydd

- **Kostnadseffektivitet:** Byggnader och lokaler ska vara utförda så att ett gott försäkringsskydd kan erhållas till rimlig kostnad.

Rättsliga Grunder

Styrdokument och Regler

Utöver Högsby kommuns egna styrdokument regleras det systematiska brandskyddsarbetet av följande:

- **Räddningsverkets Författningssamling:** Innehåller allmänna råd och kommentarer om systematiskt brandskyddsarbete
- **Lagen om Skydd mot Olyckor (SFS 2003:778):** Reglerar skyldigheter för att förebygga och hantera olyckor
- **Förordningen om Brandfarliga och Explosiva Varor (SFS 2010:1075):** Reglerar hantering, överföring och import av brandfarliga och explosiva varor

KS § 217

DNR: KU.2025.204

Brandskyddspolicy för Högsby kommun**Ärendebeskrivning**

Förslag till Brandskyddspolicy för Högsby kommun har upprättats.

Förslag under kommunstyrelsens möte

Axel Jonsson (S) föreslår att ärendet återremitteras för att tydliggöra hur ofta personalen ska utbildas i brandskydd samt att det istället för arbetsställe på sidan 5 står arbetsplats.

Beslutsgång

Kommunstyrelsens ordförande Per Gröön (C) frågar om ärendet ska avgöras idag eller återremitteras och finner att kommunstyrelsen vill att ärendet återremitteras.

Kommunstyrelsens beslut

Ärendet återremitteras för justering enligt de synpunkter som föreslagits av Axel Jonsson (S).

Beslutsunderlag

Brandskyddspolicy för Högsby kommun.docx
Protokoll 2025-08-26 - KU § 162

Beslutsmottagare

Säkerhetssamordnaren

KS § 311

DNR: KU.2025.204

Brandskyddspolicy för Högsby kommun**Ärendebeskrivning**

Förslag till Brandskyddspolicy för Högsby kommun har upprättats.

Vid kommunstyrelsens sammanträde 2025-09-23, § 217, beslutades att återremittera ärendet för justering enligt synpunkter som framkom under mötet. Synpunkter som framkom var att det skulle tydliggöras hur ofta personalen ska utbildas i brandskydd samt att ordet arbetsställe byts ut mot arbetsplats.

Reviderad brandskyddspolicy föreligger.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Brandskyddspolicy för Högsby kommun godkänns och antas.

Beslutsunderlag

Protokoll 2025-09-23 - KS § 217

Protokoll 2025-10-14 - KU § 218

Brandskyddspolicy för Högsby kommun, rev efter KS 250923.docx

Beslutsmottagare

Kommunfullmäktige

(16)

DNR: PLAN.2024.24

Detaljplan för Högsby resecentrum, del av Högsby 1:32**Ärendebeskrivning**

Kommunstyrelsen har delegation på att besluta om planuppdrag åt myndighetsnämnden. Myndighetsnämnden utför uppdragen och rapporterar åter till kommunstyrelsen när det är dags för antagande. Planerna antas hos kommunstyrelsen och i och med det så godkänner kommunstyrelsen myndighetsnämndens arbete.

Kommunstyrelsen i Högsby kommun har vid sammanträde 2024-01-16, KS § 15, beslutat att inleda arbeten med ny detaljplan för Högsby resecentrum. Den huvudsakliga anledningen till planarbetet är skapande av ett attraktivt och funktionellt resecentrum där tåg- och busstrafik samlas och tillgängligheten förbättras. Platsen är samma som dagens stationsområde men dispositionen av området förändras. Även närliggande fastighet för bilservice ses över för att möjliggöra en utveckling av den verksamheten. I övrigt tillkommer ingen ny bebyggelse utöver mindre komplementbyggnation.

Planens syfte

Detaljplanen syftar till att skapa ett attraktivt och funktionellt resecentrum i Högsby där tåg- och busstrafik integreras. Området ska vara säkert och tillgängligt för fotgängare och fungera som en inbjudande plats för möten och vistelse. Gröna värden på platsen ska tas till vara och utvecklas. Parkering och angöring för bil och cykel ska finnas.

Planens omfattning och utformningPlatsen

Planområdet innefattar dagens Högsby station med tillhörande busstorg och parkering. Även biltvätten på andra sidan järnvägsöverfarten ingår i planområdet. Mindre områden av riksvägen/Järnvägsgatan tas med i planområdet för att reglera utfartsförbud mot vägen.

Planområdet utgör en utpräglad trafikmiljö med stor andel hårdgjorda ytor och relativt intensiv trafik, riksvägen med person- och tung trafik, bussar och tåg, fotgängare och cyklister som rör sig i och genom området. Det finns ett fåtal stora träd inom området och gatuplanteringar.

Planen

Planförslaget medför en förändrad disposition av stationsområdet där ett integrerat resecentrum skapas i anslutning till befintlig tågplattform. Parkeringen flyttas till dagens busstorg. Grönytor tillskapas.

Påverkan

Den ändrade dispositionen möjliggör ett grönare stationsområde, med ökad öppenhet för att främja trygghet. Andelen hårdgjorda ytor minskar vilket möjliggör mer infiltration och lokal hantering av dagvatten. Konflikter mellan gång- och busstrafik minskar med ett integrerat resecentrum. Tillgängligheten för fotgängare ökar inom området. Riksvägen får en fullgod kapacitet vid nya och ändrade korsningspunkter.

Utredningar

En tidigare framtagen dagvattenutredning bedöms relevant för planförslaget, då åtgärdsförslaget betjänar området. En trafikutredning är gjord för att belysa om kapacitet och funktion på riksvägen påverkas. En förprojektering och kostnadskalkyl är framtagen för planförslaget och reviderad inför granskning. En etappindelning föreslås för att minska den initiala investeringskostnaden.

YTTRANDEPERIODER**Samrådsförfarandet**

Inkomna synpunkter föranleder endast smärre justeringar och kompletteringar av planförslaget. Inga väsentliga invändningar har presenterats.

Granskningsförfarandet

Under granskningen fanns en förnyad möjlighet att komma med synpunkter. Trafikverket har också signalerat att ett avtal bör upprättas mellan kommun och stat för att hantera genomförandefrågorna. Utformningen av resecentrum är delvis justerad, men ändringarna är inte av en väsentlig natur.

Antagande

Inga ändringar i sak har gjorts efter granskningen. Inga kända sakägare har kommit med invändningar av planförslaget. Efter granskning så ska planen godkännas av Kommunstyrelsen och antas av fullmäktige.

Kommunfullmäktige

2025-12-08

Miljö- och byggnämnden beslutade 2025-09-25, § 120, att godkänna planförslaget för Kommunstyrelsens/Kommunfullmäktiges antagandeprövning.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige
Planförslaget godkänns för antagandeprövning.

Kommunfullmäktiges beslut

Beslutsunderlag

Utlåtande_250902.pdf

Antagandehandling plankarta

Antagandehandling planbeskrivning

Trafik-PM Högsby resecentrum 2024-10-04.pdf

Samrådshandling_Undersökning_Resecentrum_241125.pdf

Nämndsbeslut Samrådsredogörelse_250528.pdf

MN § 120, 2025-09-25. PLAN.2024.24.pdf

Nämndsbeslut Ombyggnation stationsområde budgetunderlag 250512.pdf

Förprojektering.pdf

Protokoll 2025-11-18 - KS § 301

Beslutsmottagare

Miljö- och byggkontoret

Granskningsutlåtande

Detaljplan för **Högsby resecentrum, del av Högsby 1:32 med flera fastigheter, Högsby samhälle, Högsby kommun**

Planens syfte

Den huvudsakliga anledningen till planarbetet är skapande av ett attraktivt och funktionellt resecentrum där tåg- och busstrafik samlas och tillgängligheten förbättras. Platsen är samma som dagens stationsområde men dispositionen av området förändras. Närliggande fastighet för bilservice ses över för att möjliggöra en utveckling av den verksamheten. I övrigt tillkommer ingen ny bebyggelse utöver mindre komplementbyggnation.

Detaljplanen syftar till att skapa ett attraktivt och funktionellt resecentrum i Högsby där tåg- och busstrafik integreras. Området ska vara säkert och tillgängligt för fotgängare och fungera som en inbjudande plats för möten och vistelse. Gröna värden på platsen ska tas till vara och utvecklas. Parkering och angöring för bil och cykel ska finnas.

Hur granskningen bedrivits

Planen handläggs med utökat planförfarande enligt plan- och bygglagens 5 kap. 7 §. Tillfälle att ta del av planförslaget föreligger i såväl samrådsskede som granskningsskede. Granskning har genomförts under tiden 2025-06-02 till 2024-08-25. Myndigheter, förvaltningar och grannar har beretts tillfälle att yttra sig och fått ta del av planhandlingarna. Planförslaget har varit tillgängligt i kommunhus och på kommunens hemsida under granskningen. Sex yttranden har inkommit, nedan redovisas kortfattat vilka som yttrat sig och när, samt om det finns erinringar eller inte. Därefter redovisas yttrandena tillsammans med kommunens kommentar till yttrandet och om det ger anledning till några justeringar av planförslaget.

	Datum för inkommande	Erinran eller annan synpunkt	Utan erinran	Sida
Myndigheter				
Länsstyrelsen i Kalmar län	2025-08-27	X		2
Lantmäteriet	2025-07-16	X		2
Trafikverket	2025-08-22	X		3
Kommunala och reg. förvaltningar				
Region Kalmar län	2025-08-21		X	
Räddningstjänsten (RTSO)	2025-07-03	X		4
Organisationer och föreningar				
E.ON Energidistribution AB	2025-08-05		X	

Yttranden från myndigheter

Länsstyrelsen i Kalmar län

Detaljplanen har överlämnats till Länsstyrelsen för granskning i enlighet med 5 kap. 20 § plan- och bygglagen (2010:900), PBL.

Detaljplanen handläggs med ett utökat planförfarande.

Enligt 5 kap. 22 § PBL ska Länsstyrelsen under granskningstiden yttra sig över planförslaget, om planförslaget enligt Länsstyrelsens bedömning innebär att någon av överprövningsgrunderna i 11 kap. 10 § PBL inte följs eller tillgodoses.

Länsstyrelsens synpunkter i samrådsskedet framgår av yttrande diarienummer 10975-2024, daterat den 24 januari 2025.

Syftet med detaljplanen

Detaljplanen syftar till att skapa ett attraktivt och funktionellt resecentrum i Högsby där tåg- och busstrafik integreras. Området ska vara säkert och tillgängligt för fotgängare och fungera som en inbjudande plats för möten och vistelse. Gröna värden på platsen ska tas till vara och utvecklas. Parkering och angöring för bil och cykel ska finnas.

Länsstyrelsens synpunkter - prövningsgrunder enligt 11 kap. 10 § PBL

Länsstyrelsen bedömer med hänsyn till ingripandegrunderna i 11 kap. 10 § PBL och nu kända förhållanden att ett antagande av detaljplanen enligt förslaget kan accepteras och därför inte kommer att prövas av Länsstyrelsen om den antas.

Länsstyrelsen synpunkter under ”*Annan lagstiftning*” behöver dock beaktas för att kunna genomföra detaljplanen.

Länsstyrelsens synpunkter enligt annan lagstiftning

Artskyddsförordning

I första stycket i kapitel 7:7 har Högsby kommun skrivit en del fel. Mistel är ingen trädart utan en kärlväxt som lever på träd. För att få avverka träden som mistel växer i krävs inte dispens från biotopskyddet utan åtgärder som kan skada misteln eller dess värdträd kräver dispens från 8 § artskyddsförordningen. Dispensen söks hos Länsstyrelsen. Trots förbudet i 8 § artskyddsförordningen får markägaren och den som har nyttjanderätt till marken skörda exemplar av mistel för försäljning, om det sker för att vårda värdträdet och den berörda populationens fortbestånd inte påverkas negativt.

Kommunen behöver därför också skriva om texten om gatuträden som allé så att det framgår vad som gäller angående biotopskyddet.

Kommunens kommentar

Kommunen rättar berörda stycken om mistlar och artskyddsförordningen.

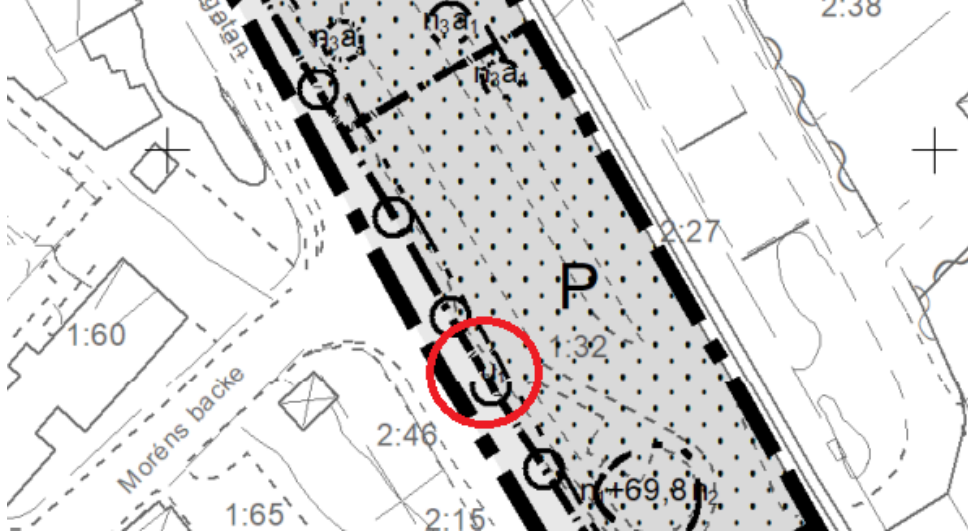
Lantmäteriet

Vid genomgång av planförslagets handlingar (daterade 2025-07-02) har följande noterats:

Delar av planen som bör förbättras

beteckning bör flyttas

En av beteckningarna u_1 är lite väl lätt att missa om kartan inte är tillräckligt inzoomad, Lantmäteriet föreslår att placeringen justeras så att den syns tydligare.

Kommunens kommentar

Noteras, plankartans layout förbättras för bättre tydlighet.

Trafikverket

Planförslaget berör Riksintresse för kommunikationer i form av Stångådalsbanan. Riksväg 34/Järnvägsgratan ingår i det funktionellt prioriterade vägnätet som en regionalt viktig väg.

Trafikverket bedömer att planförslaget inte riskerar medföra påtaglig skada på riksintresset. Detta då planförslaget inte omfattar Trafikverkets fastighet eller med nuvarande information bedöms påverka övrig järnvägsanläggning.

Trafikverket noterar att Gällande föreslagna åtgärder som berör Rv 34 minskat i omfattning. Västersvängkörfältet från Rv 34 mot Långgatan ska vara kvar. Detta är positivt då magasinet på Långgatan innan bommarna är kort och inte tillåter många fordon. Ett bibehållet Västersvängkörfält har en positiv funktion som "förlängning" av magasinet då bommarna ligger nere och därigenom minska risken för köbildning norrifrån på Rv 34. Trafikverket saknar alltså sektionsritningar som visar västersvängkörfältet och möjligheten att anlägga passager på ett sådant sätt att t.ex. kraven på körfältsbredder enligt VGU uppfylls.

Utformning av passager och vägrum måste ske på ett sådant sätt att fortsatt god framkomlighet säkerställs på Rv 34 och enligt kraven i VGU. Lokal tillgänglighet och säkerhet för oskyddade trafikanter är viktigt men då Rv 34 är en regionalt viktig väg är även framkomlighet för fordon och tunga transporter viktigt i ett regionalt perspektiv.

Planerad(e) utfart(er) måste ordnas så att kraven på sikt enligt VGU uppfylls samt

utformas med sådana radier att bussar och andra fordon som svänger ut på Rv 34 inte riskerar att komma ut i motstående körfält.

Åtgärder på statlig väg, Rv 34, ska utföras, eller låta utföras av, Trafikverket efter det att avtal med kommunen om åtgärder och finansiering upprättats. Kommunen förutsätts finansiera åtgärderna. Innan åtgärder på statlig väg kan genomföras måste kommunen ta fram handlingar som visar på åtgärdernas genomförbarhet i förhållande till kraven i VGU, samt med hänsyn till ändamålsenlig drift och underhåll. Då ytorna mellan Rv 34 och planerad byggnation är mycket begränsade kommer det att krävas ett avtal om åtgärder under byggtiden. Avtalet kommer att reglera påverkan på Rv 34 såsom behov av TA-Plan (Trafikanordningsplan), tillfällig skyltning och annat som rör säkerhet och framkomlighet på Rv 34 samt ansvarsfördelning för genomförande i gränssnittet mellan statligt och kommunalt ansvarsområde.

Kommunens kommentar

Kommunen har låtit utföra inmätningar av vägrummet och fördjupade sektioner av passager och utfarter. Dessa kommuniceras separat med Trafikverket.

Yttranden från kommunala och regionala organisationer

Räddningstjänsten Sydost (RTSO)

Åtkomlighet för räddningstjänsten

1. För att underlätta släckangrepp och minimera insatstiden bör räddningsfordon komma så nära byggnadernas entréer att man inte behöver dra slang och transportera materiel mer än 50 m. Dessutom bör gångavståndet vara högst 50 m om nödutrymning avses ske med bärbara stegar.
2. Räddningsväg ska anordnas om det befintliga gatunätet inte ger tillräcklig åtkomlighet för räddningsinsats eller för utrymning med räddningstjänstens stegutrustning.

En räddningsväg:

- a. ska ha en fri höjd på minst 4 meter
- b. ska ha bärlighet motsvarande angränsande vägnät eller tåla ett axeltryck av 100 kN.
- c. bör vara försedd med ett hårdgjort ytlager av grus, asfalt eller motsvarande. Hårdgjorda gräsmattor rekommenderas inte
- d. ska ha en körbanebredd på minst 3 meter på raksträckor
- e. ska ha en längslutning på max 8 %, tvärfall 2 % och vertikalradien (konkav eller konvex) minst 50 meter
- f. ska ha en inre radie i kurvor på minst 7 meter och det bör finnas sådan breddökning och hinderfritt sidoområde före, genom och efter kurvan så att stegfordon kan framföras
- g. ska markeras med standardiserad skylt
- h. ska underhållas och snöröjas. Exempel på underhåll är skötsel av träd som kan hindra stegresning
- i. bör ha angöringen i anslutning till byggnadens adress.

3. För de utrymmen där alternativ utrymningsväg utgörs av fönster med hjälp av räddningstjänsten och där avståndet mellan mark och fönsterkarm överstiger 11 meter krävs maskinstege. I dessa fall ska uppställningsplats för stegfordon anordnas enligt nedan.

En uppställningsplats för stegfordon:

- a. ska inte luta mer än 8,5 % i någon riktning.
- b. ska vara förlagd utanför ytterkant av balkongen som ska kunna nås med maskinstege, dock högst 9 meter från husväggen
- c. ska vara minst 5 meter bred och 12 meter lång
- d. ska underhållas och snöröjas på samma sätt som räddningsvägen
- e. ska ha samma bärighet som räddningsvägen.

4. Utrymning med hjälp av maskinstege bör inte genomföras om avståndet mellan mark och karmunderstycke överstiger 23 meter. Detta bör beaktas i bygglovsskedet för att säkerställa säker utrymning.

Brandposter

5. Brandpostnätet ska uppfylla gällande normer.

Kommunens kommentar

Noteras.

Justeringar efter granskning

- Planbeskrivningen rättas vad gäller mistlar och artskyddsförordning. Plankartan justeras redaktionellt vad gäller läsbarhet av beteckningar.
- Förprojektering kompletteras med sektioner som uppfyller krav i VGU. Dessa kommuniceras separat med väghållaren Trafikverket.

Miljö- och byggnämnden

HÖGSBY KOMMUN
Högsby 2025-09-02

PLANBESTÄMMELSER

Följande gäller inom områden med nedanstående beteckningar.

Endast angiven användning och utformning är tillåten.

Där beteckning saknas gäller bestämmelsen inom hela planområdet.

GRÄNSLINJER

- ■ ■ Planområdesgräns
 — · — · — Användningsgräns
 — · · — Egenskapsgräns

ANVÄNDNING AV ALLMÄN PLATS

GATA ₁	Huvudgata
VÄG ₁	Genomfartsväg

ANVÄNDNING AV KVARTERSMARK

C ₁	centrumverksamheter (café, kiosk eller liknande kommersiell service)
K	Kontor
P	Parkering
T ₁	Resecentrum
Z	Verksamheter

EGENSKAPSBESTÄMMELSER FÖR ALLMÄN PLATS

Stängsel, utfart och annan utgång

☐ ☐ ☒ Utfartsförbud

EGENSKAPSBESTÄMMELSER FÖR KVARTERSMARK

Begränsning av markens utnyttjande

	Marken får inte förses med byggnadsverk.
Ö ₁	Marken får endast förses med komplementbyggnad (mindre än 50 kvadratmeter) och andra anläggningar än byggnader

Höjd på byggnadsverk

$h_1+6,0$	Högsta nockhöjd på byggnadsverk är angivet värde i meter över angivet nollplan
$h_1+3,5$	Högsta nockhöjd på byggnadsverk är angivet värde i meter över angivet nollplan

Markens anordnande och vegetation

$n_1+69,8$	Markens höjd får inte vara högre än angivet värde i meter över nollplanet.
$n_1+69,3$	Markens höjd får inte vara högre än angivet värde i meter över nollplanet.
n_2	Marken får inte hårdgöras
n_3	Trädet får endast fällas om det är sjukt eller utgör en säkerhetsrisk.
n_4	Parkering och angöring

Ändrad lovplikt

- a₁ Marklov krävs även för åtgärd som väsentligt påverkar träd.

Markreservat för allmännyttiga ändamål

u ₁	Markreservat för allmännyttiga underjordiska ledningar.

GENOMFÖRANDETID

Genomförandetiden är 10 år över hela planområdet och börjar gälla fr.o.m. laga kraft datum.

Fortsättning teckenförklaring

	Odlad mark		Lövräd
	Vatten		Häck
	Öppen mark		Lövskog
	Fastighetsgräns		Trappil
	Traktgräns		Äng
	Beläggning		Åker
	Körbana		Markhöjd
	Körbana på tomt		
	Vattendrag		
	Staket		
	Stödmur		
	Fastighetsgräns		
	Höjdkurva		
5:30	Fastighetsbeteckning		
	Bostadshus		
	Uthus/garage		
	Offentlig byggnad		
	Kyrka		
	Skärmtak		

GRANSKNINGSHANDLING

Detaljplan

Högsby resecentrum

Högsby 1:32 mfl fastigheter

Högsby samhälle, Högsby kommun, Kalmar län

----- Emil Stille Stadsarkitekt	Antagen av:
	KS § XX
	Fastställt:
	2024-XX-XX
	Laga kraft:
	2024-XX-XX

Upprättad: 2024-11-25, senast reviderad: 2025-09-02

Koordinatsystem: SWEREF99 16 30/RH2000

Skala: 1:1 300

Översikt

Högsby station i vinterskrud, mistlar framträder tydligt i de avlödade ekarna.

Detaljplan för Högsby resecentrum, HÖGSBY 1:32 mfl. fastigheter, Högsby samhälle, Högsby kommun, Kalmar län.

PLANBESKRIVNING

ANTAGANDEHANDLING (upprättad 2024-11-25, reviderad 2025-09-02)

Utökat planförfarande
Plan- och bygglagen (SFS 2010:900)
2025-05-28

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1	DETALJPLANENS SYFTE	5
1.1	SYFTE	5
2	BESKRIVNING AV DETALJPLANEN	5
2.1	PLANOMRÅDE OCH SAMMANFATTNING	5
2.2	GENOMFÖRANDETID	6
2.3	ALLMÄN PLATS	6
2.4	KVARTERSMARK.....	7
2.5	BEFINTLIGT	7
2.6	VAL AV FÖRFARANDE	7
2.7	ÄRENDEINFORMATION.....	8
3	MOTIV TILL DETALJPLANENS REGLERINGAR.....	8
3.1	MOTIV TILL REGLERINGAR	8
	ANVÄNDNING AV ALLMÄN PLATS.....	8
	ANVÄNDNING AV KVARTERSMARK	8
	EGENSKAPSBESTÄMMELSER FÖR ALLMÄN PLATS	9
	EGENSKAPSBESTÄMMELSER FÖR KVARTERSMARK	9
4	PLANERINGSFÖRUTSÄTTNINGAR.....	10
4.1	KOMMUNALA.....	10
4.1.1	DETALJPLAN	10
4.1.2	ÖVERSIKTSPLAN	11
4.2	REGIONALA	12
4.2.1	REGIONAL PLANERING	12
4.3	RIKSINTRESSEN	12
4.3.1	NATURVÅRD	12
4.3.2	KULTURMILJÖVÅRD	12
4.3.3	ENERGIPRODUKTION OCH ENERGIDISTRIBUTION.....	13
4.3.4	TRAFIKKOMMUNIKATION	13
4.3.5	NATURA 2000.....	13
4.4	HUSHÅLLNINGSBESTÄMMELSER ENLIGT 3 KAP. MILJÖBALKEN	13
4.5	MILJÖKVALITETSNORMER	13
4.5.1	LUFT	13
4.5.2	VATTEN.....	14
4.5.3	BULLER	14
4.6	MELLANKOMMUNALA INTRESSEN	14
4.7	MILJÖ.....	14
4.7.1	STRANDSKYDD.....	15
4.7.2	DAGVATTEN	15
4.8	HÄLSA OCH SÄKERHET	15
4.8.1	OMGIVNINGSBULLER.....	15
4.8.2	RISK FÖR OLYCKOR.....	16
4.8.3	RISK FÖR ÖVERSVÄMNING	16
4.8.4	RISK FÖR EROSION	17
4.8.5	RISK FÖR SKRED OCH RAS	17
4.8.6	RISK FÖR FÖREKOMST AV MARKFÖRORENINGAR	17
4.9	GEOTEKNISKA FÖRHÅLLANDEN	19
4.10	HYDROLOGISKA FÖRHÅLLANDEN	21
4.11	KULTURMILJÖ.....	21
4.12	FYSISK MILJÖ	22
4.13	SOCIALA	24

Detaljplan för Högsby resecentrum, Högsby 1:32 mfl. fastigheter, Högsby samhälle

4.14	TEKNIK.....	26
4.15	SERVICE.....	26
4.16	TRAFIK.....	26
5	PLANERINGSUNDERLAG.....	27
5.1	KOMMUNALA.....	27
5.1.1	DETALJPLAN.....	27
5.1.2	GRUNDKARTA.....	27
5.1.3	ÖVERSIKTSPLAN.....	27
5.1.4	UNDERSÖKNING ENLIGT 6 KAP. 6 § MILJÖBALKEN (1998:808).....	27
5.1.5	MILJÖKONSEKVENSBESKRIVNING.....	27
5.1.6	SÄRSKILT BESLUT OM BETYDANDE MILJÖPÅVERKAN.....	27
5.2	UTREDNINGAR.....	28
5.2.1	DAGVATTENUTREDNING.....	28
5.2.2	MARKMILJÖUTREDNING.....	28
5.2.3	FÖRPROJEKTERING.....	28
5.2.4	RISKUTREDNING.....	28
5.2.5	TRAFIKUTREDNING.....	28
5.2.6	BARNKONSEKVENSANALYS.....	28
5.2.7	KULTURMILJÖUTREDNING.....	28
5.3	REGIONALA.....	28
6	KONSEKVENSER.....	29
6.1	FASTIGHETER OCH RÄTTIGHETER.....	29
6.2	NATUR.....	29
6.3	MILJÖ.....	29
6.3.1	MILJÖKONSEKVENSBESKRIVNING.....	29
6.3.2	MILJÖBEDÖMNING.....	29
6.3.3	STÄLLNINGSTAGANDE 4 KAP. 33 B § PLAN- OCH BYGGLAGEN (2010:900).....	30
6.3.4	STRANDSKYDD.....	30
6.3.5	DAGVATTEN.....	30
6.4	MILJÖKVALITETSNORMER.....	30
6.4.1	LUFT.....	30
6.4.2	VATTEN.....	30
6.4.3	BULLER.....	31
6.5	HÄLSA OCH SÄKERHET.....	31
6.5.1	BERÄKNING AV OMGIVNINGSBULLER.....	31
6.5.2	ÖVERSVÄMNING.....	31
6.5.3	OLYCKOR.....	31
6.5.4	EROSION.....	32
6.5.5	SKRED OCH RAS.....	32
6.5.6	MARKFÖRORENINGAR.....	32
6.6	SOCIALA.....	32
6.6.1	BARN.....	32
6.6.2	JÄMLIKHET.....	32
6.7	RIKSINTRESSE.....	33
6.7.1	NATURVÅRD.....	33
6.7.2	KULTURMILJÖVÅRD.....	33
6.7.3	ENERGIPRODUKTION OCH ENERGIDISTRIBUTION.....	33
6.7.4	TRAFIKKOMMUNIKATION.....	33
6.7.5	NATURA 2000.....	34
6.8	HUSHÅLLNINGSBESTÄMMELSER ENLIGT 3 KAP. MILJÖBALKEN.....	34
6.9	TRAFIK.....	34
6.9.1	MOTORTRAFIK.....	35

Detaljplan för Högsby resecentrum, Högsby 1:32 mfl. fastigheter, Högsby samhälle

6.9.2 GÅNG- OCH CYKELTRAFIK.....	36
6.10 MELLANKOMMUNALA FRÅGOR	37
7 GENOMFÖRANDEFRÅGOR	37
7.1 MARK- OCH UTRYMMESFÖRVÄRV	37
7.1.1 Skyldighet inlösen, huvudman	37
7.1.2 Skyldighet inlösen, stat	37
7.2 FASTIGHETSÄTTSLIGA FRÅGOR.....	38
7.2.1 Rättigheter	38
7.3 TEKNISKA FRÅGOR	38
7.3.1 Tekniska åtgärder.....	38
7.3.2 Utbyggnad allmän plats.....	38
7.3.3 Utbyggnad vatten och avlopp	40
7.4 EKONOMISKA FRÅGOR.....	41
7.4.1 Planekonomisk bedömning.....	41
7.4.2 Planavgift	41
7.4.3 Ersättningsanspråk.....	42
7.4.4 Drift allmän plats	42
7.4.5 Drift vatten och avlopp	42
7.5 ORGANISATORISKA FRÅGOR	42
7.5.1 Exploateringsavtal.....	42
7.5.2 Markanvisning.....	42
7.5.3 Tidplan.....	43
7.6 KULTURVÄRDEN.....	43
7.7 PRÖVNING ENLIGT ANNAN LAGSTIFTNING	43

1 DETALJPLANENS SYFTE

I planbeskrivningen ska kommunen redovisa detaljplanens syfte, i enlighet med Plan- och bygglagen (PBL 2010:900) 32-33 §. Detaljplanens syfte ska kortfattat uttrycka vad detaljplanen ska möjliggöra samt vilka värden på platsen eller i omgivningen som detaljplanen ska förhålla sig till. Planens regleringar ska stödja planens syfte, och vid framtida lovprövning beaktas syftet med detaljplanen.

1.1 SYFTE

Detaljplanen syftar till att skapa ett attraktivt och funktionellt resecentrum i Högsby där tåg- och busstrafik integreras. Området ska vara säkert och tillgängligt för fotgängare och fungera som en inbjudande plats för möten och vistelse. Gröna värden på platsen ska tas till vara och utvecklas. Parkering och angöring för bil och cykel ska finnas.

2 BESKRIVNING AV DETALJPLANEN

För att skapa bättre förståelse för detaljplanen ska planbeskrivningen innehålla en redovisning av detaljplanens huvuddrag samt de överväganden som legat till grund för detaljplanens utformning. Även prövningar enligt annan lagstiftning som genomförts under detaljplaneprocessen ska redovisas.

2.1 PLANOMRÅDE OCH SAMMANFATTNING

Den huvudsakliga anledningen till planarbetet är skapande av ett attraktivt och funktionellt resecentrum där tåg- och busstrafik samlas och tillgängligheten förbättras. Platsen är samma som dagens stationsområde men dispositionen av området förändras. Huvudmannskapet för parkering blir enskilt för att ge en större flexibilitet för olika driftsformer. Även närliggande fastighet för bilservice ses över för att möjliggöra en utveckling av den verksamheten. I övrigt tillkommer ingen ny bebyggelse utöver mindre komplementbyggnation.

Planområdet innefattar dagens Högsby station med tillhörande busstorg och parkering. Även biltvätten på andra sidan järnvägsöverfarten ingår i planområdet. Mindre områden av riksvägen/Järnvägsgatan tas med i planområdet för att reglera utfartsförbud mot vägen. Berörda fastigheter är den kommunägda gatumarksfastigheten Högsby 1:32 och de enskilt ägda Högsby 2:79 och 2:49.

Planförslaget bedöms förenligt med kommunens gällande översiktsplan.

Planområde rödmarkerat på ortofoto.

GENOMFÖRANDETID

Detaljplanens genomförandetid är tio år från det datum den vinner laga kraft, enligt PBL 4 kap. 21 §.

2.2 ALLMÄN PLATS

Inom planområdet finns allmän platsmark för Gata och Väg. Gata omfattar gatumark huvudsakligen för lokal trafik där kommunen är väghållare, medan Väg syftar på vägmark för genomfartstrafik, i detta fall Järnväggsgatan där Trafikverket är väghållare.

HUVUDMANNASKAP

Kommunen är huvudman för allmän plats inom planområdet, i enlighet med huvudregeln i PBL 4 kap. 7 §. Trafikverket är väghållare för statliga vägar och järnvägar inom och angränsande planområdet.

2.3 KVARTERSMARK

Planförslaget omfattar kvartersmark för Trafik och Parkering, vad gäller den kommunalt ägda marken. En enskilt ägd fastighet, idag en biltvätt, i östra delen av planområdet planläggs för Centrum, Kontor och Verksamheter.

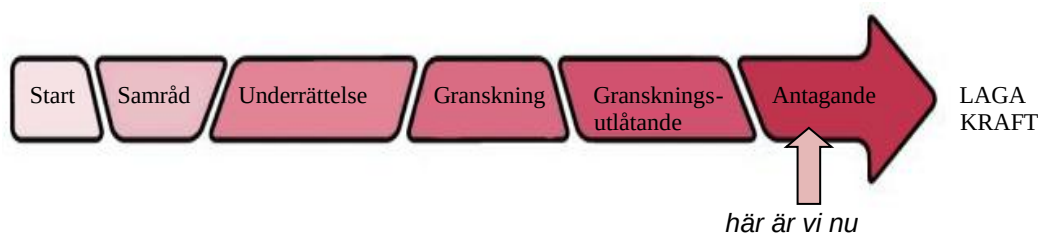
2.4 BEFINTLIGT

Planområdet omfattar det som idag är Högsby station, med tågplattform och busstorg, pendelparkering, Järnvägsgatan och Stångådalsbanan, samt Högsby biltvätt. Vid stationen finns en gångpassage över järnvägen, och i planområdets östra del en bilvägskorsning över järnvägen som leder över till Långgatan. Endast biltvätten är enskilt ägd mark, i övrigt är allt kommunal mark.

I princip all mark är hårdgjorda trafikytor, några få träd är planterade längs Järnvägsgatan eller är bevarade i området från tiden då det fanns en stationsträdgård i Högsby. En byggnad finns: biltvätten som tidigare var en bensinstation. Stationsbyggnaden är riven, på grund av omfattande vattenskada och bristfälligt underhåll.

2.5 VAL AV FÖRFARANDE

Planförslaget innehåller ingen större förändring av markanvändningen utan handlar om en ändrad disposition av området. Det krävs dock en ny detaljplan och plankarta för att tydligt reglera planförslaget, en planändring bedöms inte lämplig. Resecentrum är en anläggning av allmänt intresse och en angelägenhet för fler än närboende, därför har kommunen valt utökat planförfarande, enligt PBL 5 kap. 7 §. Därigenom kommer också Kommunfullmäktige ytterst besluta om antagande av detaljplanen.

2.6 ÄRENDEINFORMATION

Ur Föreskrifter om detaljplan, 2 kap.:

Digital koppling av information

3 § Följande information ska digitalt kopplas till planområdet 1. kommunens namn, 2. detaljplanens namn, 3. kommunens diarienummer för detaljplanen, 4. hänvisning till beslutsprotokollet, 5. vilket datum detaljplanen är påbörjad, och 6. vilket datum detaljplanen fick laga kraft.

1. Högsby kommun
2. Detaljplan för Högsby resecentrum, Högsby 1:32 med flera fastigheter, Högsby samhälle, Högsby kommun, Kalmar län.
3. PLAN.2024.24
4. Planuppdrag: 2024-01-16, KS § 15, Samråd 2024-12-12 MN § 87, Granskning 2025-06-12 MND § 191, Antagande **KF XXXX**.
5. Planen påbörjad 2024-01-16.
6. Planen ännu ej antagen.

3 MOTIV TILL DETALJPLANENS REGLERINGAR

I planbeskrivningen ska kommunen redovisa motiven till de enskilda regleringarna i detaljplanen. Redovisningen ska göras utifrån detaljplanens syfte och andra kapitlet plan- och bygglagen.

3.1 MOTIV TILL REGLERINGAR

Motiv till regleringar som avses i 2 kap. 3 § i Boverkets föreskrifter och allmänna råd om planbeskrivning.

ANVÄNDNING AV ALLMÄN PLATS

VÄG₁ – Genomfartsväg: Väg avsedd för genomfarts- och lokal trafik, utgör en del av huvudvägnätet av regional och nationell betydelse, PBL (2010:900) 4 kap. 5 §.

GATA₁ – Huvudgata: Gata avsedd för lokal trafik i Högsby samhälle och kommun, med en övergripande funktion för den lokala trafiken som koppling över järnvägen, PBL (2010:900) 4 kap. 5 §.

ANVÄNDNING AV KVARTERSMARK

T₁ – Resecentrum: Område avsett för resecentrum, tåg- och busstrafik samt angöring för besökare till fots, cykel eller bil. Även service som vistelseutrymmen, toalett, matservering och viss varuförsäljning av servicekaraktär ingår i användningen. Området är lämpligt beläget vid järnväg och riksväg och har delvis befintlig infrastruktur för ändamålet. PBL (2010:900) 4 kap. 5 §.

P – Parkering: Område avsett för parkering av olika slag. Området är centralt beläget nära resecentrum och samhällets centrum. Angöring finns till större gata. Det finns ett behov av parkering i området och beteckningen som kvartersmark möjliggör olika driftsformer, exempelvis för laddparkering. PBL (2010:900) 4 kap. 5 §.

KZC₁ – Kontor, Verksamheter, centrumverksamhet (kafé, kiosk eller liknande kommersiell service): Område avsett för kontor, verksamheter som biltvätt eller verkstad, samt kommersiell service. Fastigheten är lämpligt belägen för mindre utåtriktade serviceverksamheter vid större genomfartsväg, men har inte utrymme för större handelsanläggningar. PBL (2010:900) 4 kap. 5 §.

EGENSKAPSBESTÄMMELSER FÖR ALLMÄN PLATS

Utfart₁ (cirkelstreckad linje i användningsgräns) – Utfart förbjuden: Med tanke på vägens övergripande funktion behöver utfarter begränsas till lägen där det är nödvändigt för att trygga resecentrums funktion, och i övrigt förbjudas. PBL (2010:900) 4 kap. 9 §.

EGENSKAPSBESTÄMMELSER FÖR KVARTERSMARK

Prickmark – Marken får inte förSES med byggnadsverk: Marken är olämplig för byggnation, med tanke på läge intill väg- och järnväg eller markförhållandena i övrigt. PBL (2010:900) 4 kap. 11 §.

h₁XX – högsta nockhöjd på byggnadsverk är XX meter: Nockhöjden på byggnadsverk regleras för att få en lämplig utformning av områdets bebyggelse, med tanke på närhet till omgivande riks- och järnväg. PBL (2010:900) 4 kap. 11 §.

ö₁ – Marken får endast förSES med komplementbyggnad (mindre än 50 kvadratmeter) och andra anläggningar än byggnader: Området får nyttjas för mindre byggnader och anläggningar, men är inte lämpligt för större byggnadsverk. Detta på grund av närhet till stora trafikleder, den begränsade ytan mellan dessa, samt behov av flexibilitet för framtida förändringar av resecentrum. PBL (2010:900) 4 kap. 11 §.

n₁XX – Markens höjd får inte vara högre än XX meter över nollplanet: Området fyller en funktion för fördröjning av dagvatten i området. Nivån är satt utifrån att vara lägre än omgivande infrastruktur, och innebär en ungefärlig sänkning med cirka tre decimeter jämfört med dagens marknivå. Utifrån att vissa förändringar av områdets nivåsättning är planerade anges nivå i förhållande till nollplanet (motsvarar ungefärligen havsnivån, referenssystem SWEREF99_16_30). PBL (2010:900) 4 kap. 10 §.

n₂ – Marken får inte hårdgöras: Området fyller en funktion för infiltration av dagvatten i området. PBL (2010:900) 4 kap. 10 §.

n₃ – Trädet får endast fällas om det är sjukt och utgör en säkerhetsrisk: Trädet är en tillgång i stadsbilden och har ett ekologiskt värde i den centrala stadsmiljön. Det kan dock finnas skäl för åtgärd om trädet blir farligt för omgivningen. PBL (2010:900) 4 kap. 10 §.

n₄ – Parkering och angöring: Området behövs, och är lämpligt, för parkering. PBL (2010:900) 4 kap. 13 §.

Cirkelmarkerad användningsgräns - Utfart förbjuden: Med tanke på vägens övergripande funktion behöver utfartsmöjligheter mot allmän plats begränsas eller förbjudas. PBL (2010:900) 4 kap. 9 §.

a₁ – Marklov krävs även för åtgärd som väsentligt påverkar träd: Trädet är en tillgång i stadsbilden och har ett ekologiskt värde i den centrala stadsmiljön. Marklovsprövning är en förutsättning för att administrativt hantera de åtgärder som ändå kan vara nödvändiga rörande trädets skötsel eller borttagande. PBL (2010:900) 4 kap. 15 §.

u₁ – Marken ska vara tillgänglig för allmännyttiga underjordiska ledningar: I området ligger befintliga allmänna underjordiska ledningar, vatten- och avlopp, el- och teleledningar. Avsikten är att de ska kunna ligga kvar och vidmakthållas. Intrånget på fastigheten är rimligt i förhållande till kostnad för ledningsflytt. PBL (2010:900) 4 kap. 6 §.

Genomförandetiden är tio år från det datum planen vunnit laga kraft: Planförslaget innehåller åtgärder som berör allmän platsmark och relativt stora ombyggnader av resecentrum, där etappindelning planeras, varför genomförandetiden kan sättas till tio år. PBL (2010:900) 4 kap. 21 §.

4 PLANERINGSFÖRUTSÄTTNINGAR

Planbeskrivningen ska innehålla en redovisning av planeringsförutsättningarna, det vill säga de förutsättningar på platsen och i omgivningarna som har haft betydelse för planens utformning och omfattning.

4.1 KOMMUNALA

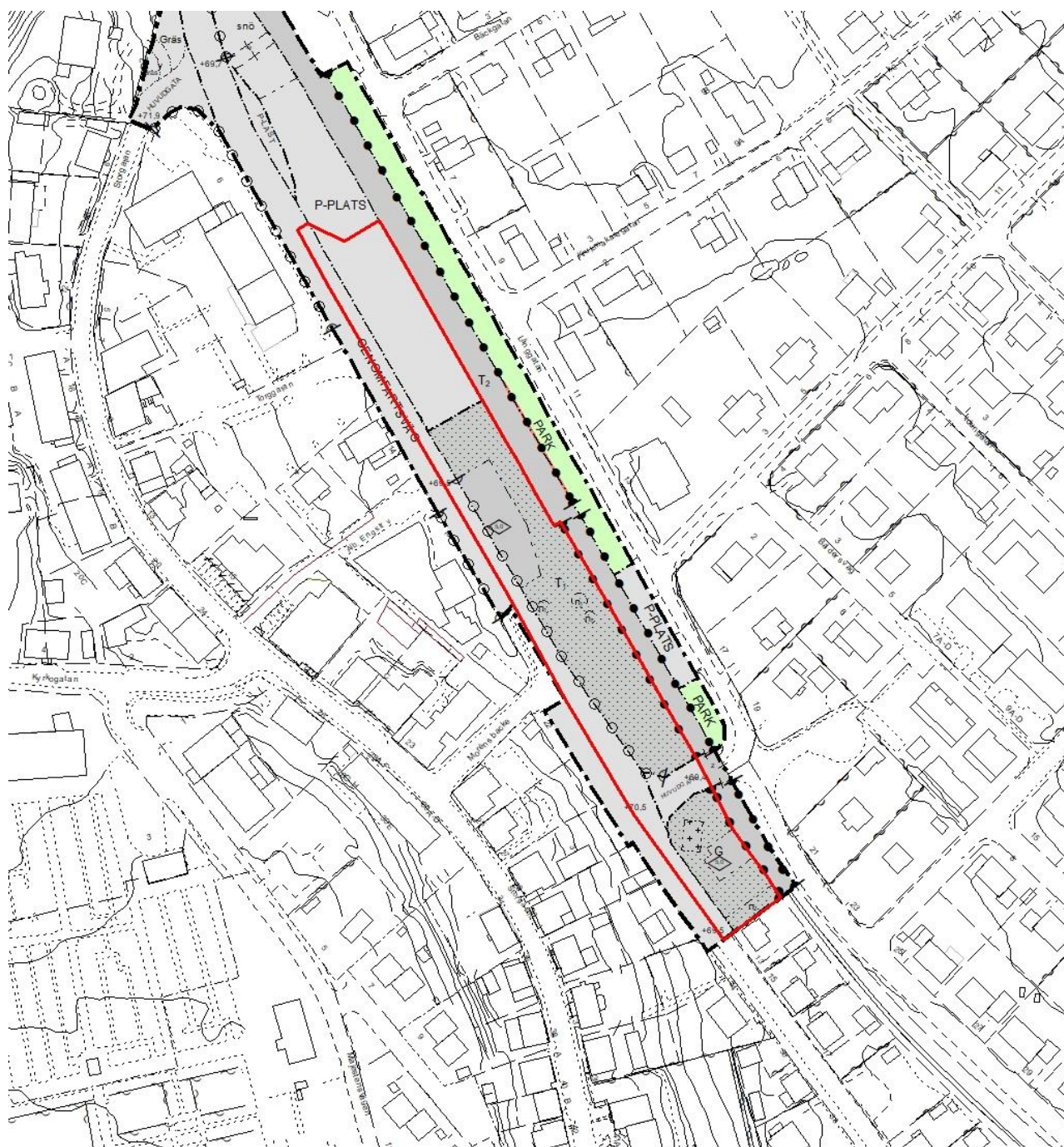
Uppdrag att ta fram en detaljplan för nytt resecentrum gavs av Kommunstyrelsen 2024-01-16, KS § 15. Det har även fattats beslut att kommunen ska riva befintlig station, rivningslov är inlämnat och beviljat.

4.1.1 DETALJPLAN

Gällande detaljplaner inom nu aktuellt planområde avser som markanvändning i huvudsak parkering, bussterminal, bilservice, gata, väg och järnväg. De verkliga förhållandena inom nu föreslaget planområde stämmer i huvudsak överens med gällande planer.

Aktuellt planområde omfattas av detaljplanen:

1) 0821-P142, ”Detaljplan för fastigheterna Högsby 1:72 m.fl., Terminalområdet i Högsby samhälle, Högsby kommun, Kalmar län”, laga kraft 2000- 01-26.

Planmosaik över gällande detaljplaner, planområde markerat med röd linje.

4.1.2 ÖVERSIKTSPLAN

Högsby kommun antog sin gällande översiktsplan år 2012. Översiktsplanen är förklarad aktuell år 2024 i kommunens planeringsstrategi, men uppdrag om uppdatering av översiktsplanen gavs också, ett arbete som ska påbörjas under år 2025. Förslaget till detaljplan strider inte mot gällande översiktsplan för Högsby kommun, där följande står avseende Högsby samhälle:

”För Högsby samhälle och kommunen är det av stor vikt att utveckla ortens kvaliteter, skapa attraktiva bostadslägen och goda pendlingsmöjligheter till och från arbeten. God infrastruktur, kollektivtrafik liksom IT är viktigt för Högsbys framtida utveckling.”

4.2 REGIONALA

Utöver planeringsdokument som redovisas nedan bör även Hållplatshandboken nämnas, som utgör underlag för projektering och ansvarsfördelning mellan berörda parter i projektet. Kommunen ansvarar för den fysiska infrastrukturen för resecentrum: körytor, refuger, gång- och grönytor, medan regionen ansvarar för ”möbleringen” med väderskydd och liknande.

4.2.1 REGIONAL PLANERING

Region Kalmar län har ingen regionplan, men bedriver ett arbete med Strukturbilder för att belysa den regionala strukturen och ge en rumslig vision för Kalmar län. Kollektivtrafiken är en viktig del av det arbetet, liksom de olika noder med olika roller som finns i regionen. Ett nytt attraktivt resecentrum främjar såväl regionala som lokala kopplingar och samband.

Region Kalmar län har andra typer av planeringsunderlag med potentiell inverkan på projektet, som Trafikförsörjningsprogram (med mål om tillgänglighet), Regional transportplan för infrastruktur med mera. I regionens planering för kollektivtrafikförsörjning för perioden 2025-2033 (remissversion 1.0) finns inga planer som drastiskt skulle förändra behovet eller förutsättningarna för trafikering av Högsby resecentrum. Det är fortsatt en utpekad viktig bytespunkt. Inte heller vad gäller infrastruktur så innehåller de regionala programmen och riktlinjerna några åtgärder som drastiskt påverkar den statliga infrastrukturen i planområdet. Samordning med Kalmar länstrafik (KLT) är viktig i projektet för att stämma av det långsiktiga trafikeringsbehovet för resecentrum.

Riksväg 34 ingår i det funktionellt prioriterade vägnätet som en regionalt viktig väg.

4.3 RIKSINTRESSEN

Vid framtagandet av en detaljplan prövas lämpligheten av en föreslagen markanvändning. Bestämmelserna om riksintresse ska tillämpas och berörda riksintressen ska alltid tillgodoses i detaljplanen.

4.3.1 NATURVÅRD

Emåns vattensystem (NRO08017) utgör ett riksintresse för naturvård enligt 3 kap. 6 § Miljöbalken. Utdrag ur riksintressets värdebeskrivning:

”Emån tillsammans med sina biflöden är sydöstra Sveriges största vattendrag...åssträckan mellan Ruda och Högsby har ett högt geovetenskapligt värde med bl.a. flera parallella åsar. Utmed Emån finns på flera ställen ett representativt odlingslandskap med lång kontinuitet med stort inslag av naturbetesmarker och slätterängar... I Emån finns ca 30 fiskarter bl.a. ursprungliga bestånd av havsöring och lax samt den akut hotade malen.”

Kommunen bedömer inte att planområdet berör de värden som omfattas av riksintresset.

4.3.2 KULTURMILJÖVÅRD

Planområdet ingår i riksintresseområde, H 70 Emådalen, för kulturmiljövården enligt 3 kap. 6 § Miljöbalken. Ur beskrivningen till riksintresset:

”En mångfald väl sammanhållna system av kulturmiljöer – fornlämningsmiljöer, bymiljöer, odlingslandskap, bruksmiljöer, herrgårdslandskap, kommunikationsmiljöer, och tätortsmiljöer
12 (44)

Detaljplan för Högsby resecentrum, Högsby 1:32 mfl. fastigheter, Högsby samhälle

– vilka sammantaget återspeglar utvecklingen av naturresursnyttjande, markanvändning, bebyggelse, näringsliv, teknik och sociala förhållanden i en småländsk dalgångsbygd från förhistorisk tid fram till nutid.”

Kommunen bedömer att planområdet ligger i en del av Högsby samhälle där riksintressets värden kommer till uttryck, särskilt vad gäller bebyggelse och kommunikationsmiljöer. Planområdet i sig innehåller dock ingen kulturhistoriskt värdefull bebyggelse.

4.3.3 ENERGIPRODUKTION OCH ENERGIDISTRIBUTION

Emåns avrinningsområde utgör riksintresse för energiproduktion och energidistribution enligt 3 kap. 8 § Miljöbalken. Högsby vattenkraftverk ligger knappt 700 meter från planområdet. Kommunen bedömer inte att planområdet berör möjligheten till energiproduktion som omfattas av riksintresset.

4.3.4 TRAFIKKOMMUNIKATION

Järnvägen Stångådalsbanan utgör riksintresse för trafikkommunikation enligt 3 kap. 8 § Miljöbalken. Detta kommunikationsstråk ligger direkt angränsande planområdet, och riksintresset är därför berört. Framkomlighet och tillgänglighet i stråket är av nationellt, regionalt och lokalt intresse.

4.3.5 NATURA 2000

Planområdet innehåller inte eller angränsar direkt något Natura 2000-områden som är av riksintresse enligt 4 kap. 1 och 8 §§ Miljöbalken. Emån utgör ett Natura 2000-område, planområdet har en viss koppling dit genom dagvattensystem som mynnar i Svensbäck, som i sin tur mynnar i Emån cirka 180 meter från planområdet.

4.4 HUSHÅLLNINGSBESTÄMMELSER ENLIGT 3 KAP. MILJÖBALKEN

Planförslaget berör inte frågor som omfattas av hushållningsbestämmelserna i 3 kap. miljöbalken (som åker- och skogsmark mm.).

4.5 MILJÖKVALITETSNORMER

Kapitel 5 i Miljöbalken, MB, reglerar miljökvalitetsnormer, MKN. En miljökvalitetsnorm innebär ett definierat gränsvärde för vad naturen och människan antas tåla och som därför inte får överskridas. Miljökvalitetsnormer finns för vattenförekomster, utomhusluft, fisk- och musselvatten samt omgivningsbuller. Miljökvalitetsnormernas syfte är att bidra till att uppnå Sveriges miljömål.

4.5.1 LUFT

De luftföroreningar som vi själva orsakar har sitt ursprung i ett antal mänskliga aktiviteter. Sett till nu aktuellt planområde är det främst trafiken och möjligen vedeldning som ger upphov till hälsofarliga utsläpp i form av kvävedioxider (NO₂), partiklar (PM₁₀) och lättflyktiga organiska ämnen (VOC).

Luftvårdsförbundet i Kalmar län har en mät punkt i anslutning till planområdet som inte visar på halter av kvävedioxid i närheten av gränsvärdena.

4.5.2 VATTEN

EU:s ramdirektiv för vatten (2000/60 EG) infördes i svensk lagstiftning 2004. I och med direktivets introduktion infördes en ny vattenförvaltning i Sverige med fem vattendistrikt med vardera en vattenmyndighet som ansvarar för beslut och samordning inom sitt distrikt.

Planområdet ligger cirka 600 meter nordväst om grundvattenförekomsten Ås vid Högsby-Ruda SE633394-151672 samt cirka 150 meter öster om ytvattenförekomsten Emån; Videbäck – Nötån SE633431-152267.

Recipient för planområdet är Emån (SE636346-150254). Vattnen klassas som naturligt då det idag inte bedöms vara kraftigt modifierat eller konstgjort. Enligt statusklassning (VISS, 2017-21) är den ekologiska statusen i ån måttlig. Det beror främst på parametern för fisk då hydromorfologin i vattendraget tyder på dålig status med avseende på konnektivitet, hydrologisk regim samt morfologiskt tillstånd.

Emån uppnår god kemisk ytvattenstatus med undantag för kvicksilver och kvicksilverföreningar samt polybromerad difenyleter (PBDE). I Sverige överstiger dock kvicksilver och PBDE gränsvärdet i allt ytvatten, på grund av naturlig påverkan. Källor som anses ha betydande påverkan på åns kemiska status gällande kvicksilver är två kvarnar i nära anslutning till ån där kvicksilverbetning förekommit. Även atmosfärisk deposition av kvicksilver och PBDE anges ha betydande påverkan.

Emåns huvudfåra och flera av biflödena är utpekade som Natura 2000-område och är livsmiljö för flera av arterna som är upptagna i art- och habitatdirektivet vilket ställer krav på gynnsamt bevarandetillstånd för dessa arter. Artdiversiteten är hög med bland annat en rik bottenfauna samt minst 32 förekommande fiskarter som t.ex. lax, mal och asp och en unik stam av storvuxen Emåöring.

Vattenskyddsområde finns för grundvattenförekomsten Högsby-Ruda (SE633394- 151672), en sand- och grusförekomst. Vattenförekomsten har klassats som grundvatten med god kvalitativ och god kemisk status. Täkten nyttjas som dricksvattentäkt och söder om planområdet finns kommunens största vattenverk, Staby. Emån har pekats ut som regionalt viktig dricksvattenresurs i Kalmar läns Vattenförsörjningsplan 2012 - 2013.

4.5.3 BULLER

Miljökvalitetsnormer för omgivningsbuller gäller endast för större vägar eller för större städer än Högsby och är därmed inte aktuella att beskriva för nu aktuellt planförslag.

4.6 MELLANKOMMUNALA INTRESSEN

Kommunen har ingen kännedom om översiktliga planer i andra kommuner som skulle ha någon direkt inverkan på planområdet.

4.7 MILJÖ

Som en strategisk anläggning för kollektivtrafiken har ett nytt resecentrum betydelse för flera miljömål inom Agenda 2030-arbetet. Detta belyses vidare i kommunens undersökning kring betydande miljöpåverkan.

4.7.1 STRANDSKYDD

Planområdet är beläget mer än 100 meter från närmsta vattendrag, så strandskydd eller återinträdande av detsamma är ej aktuellt.

4.7.2 DAGVATTEN

Högsby kommun arbetar med en övergripande dagvattenplan för kommunen, samt har tagit fram en dagvattenutredning för ett angränsande planområde, Detaljplan för norra delen av Storgatan, Högsby 1:32 mfl. fastigheter.

Kommunala dag-, spill- och vattenledningar finns inom och i direkt anslutning till planområdet. Det dagvatten som samlas på de hårdgjorda ytorna (takytor, parkeringar och körytor) leds idag i huvudsak till kommunens dagvattenledningar. Ett ledningsstråk för dagvatten leder norrut mot Svensbäck och sen vidare ut i Emån.

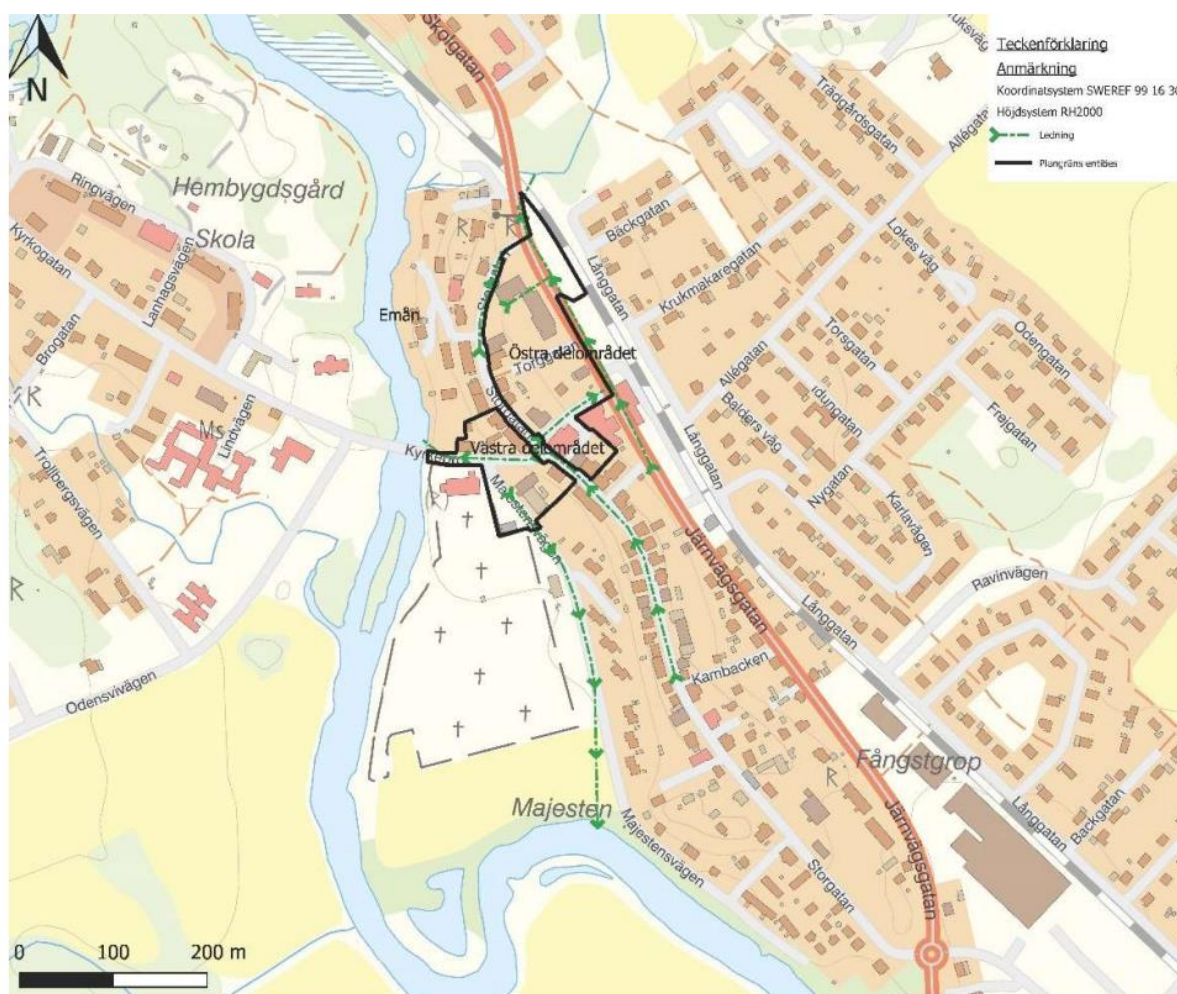

Bild från dagvattenutredning, avrinningsområde och ledningar.

4.8 HÄLSA OCH SÄKERHET

4.8.1 OMGIVNINGSBULLER

Då inga bostäder eller annan känslig markanvändning ingår i planförslaget, har någon bullerberäkning inte gjorts. Planförslaget bedöms inte heller påverka bullersituationen i omgivningen, då det handlar om en förändring av den inre dispositionen.

4.8.2 RISK FÖR OLYCKOR

Järnvägsgratan är en primär farligt godsled. Planförslaget innebär inte en förändrad användning av marken nära vägen som förändrar risksituationen.

Främsta olycksrisk i övrigt bedöms vara trafikolyckor, då ett resecentrum med nödvändighet är en punkt där flera olika trafikslag möts. Gångtrafiken inom området är relativt intensiv och ska korsa både järnväg och en vältrafikerad riksväg med mycket tung trafik.

4.8.3 RISK FÖR ÖVERSVÄMNING

Någon översvämningsrisk från Emån för befintliga eller planerade byggnader bedöms inte finnas inom planområdet. Bedömningen grundar sig på flödesberäkningar som gjorts för Emån avseende översvämningsrisker inom Högsby kommun. Däremot visar en dagvattenutredning som innefattar modellering av skyfall att hårdgjorda ytor och tidigare stationsbyggnad (*nu rivet*) riskerar att påverkas vid lokal översvämning.

Figur 3. Huvudledningar och lågpunkter redovisade via SCALGO-Live för ett nederbördstillfälle om 30 mm.

Modellering av skyfall, från dagvattenutredning.

Skyfallsanalys visar således att området är känsligt för övervämning, såsom flackt, lågt beläget i förhållande till en åsrygg i väster och i princip helt hårdgjort/bebyggt. Planområdet (exkl.

Detaljplan för Högsby resecentrum, Högsby 1:32 mfl. fastigheter, Högsby samhälle

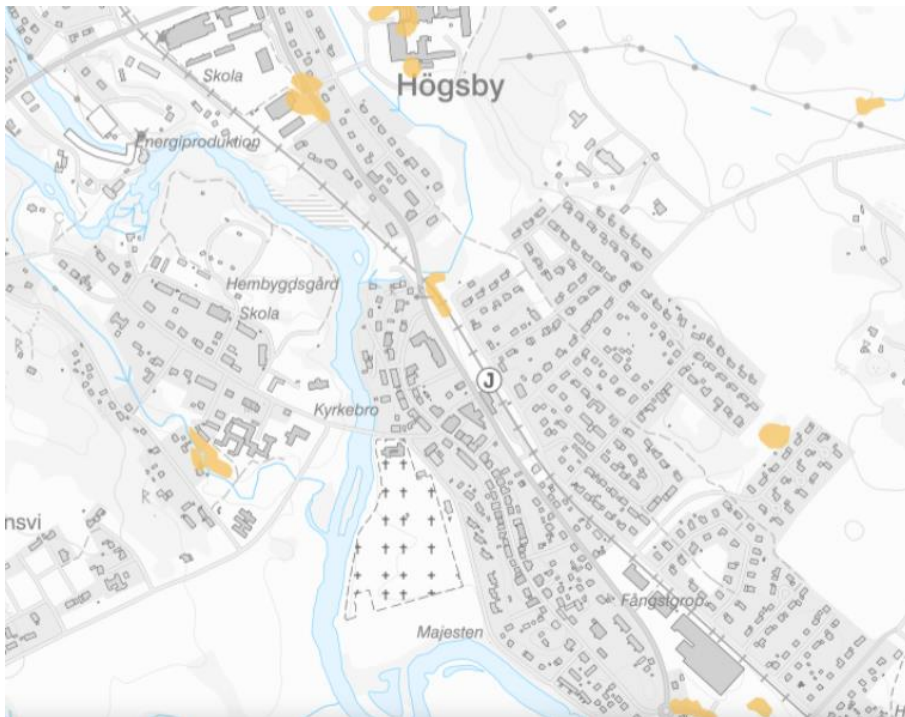
riks- och järnväg) har en hårdgörandegrad på cirka 95 % (5 300 kvm hårdgjort, 600 kvm bebyggelse, 300 kvm gröna eller infiltrerande ytor).

4.8.4 RISK FÖR EROSION

Planområdet angränsar inget vattendrag och är relativt flackt, således bedöms ingen risk för erosion föreligga.

4.8.5 RISK FÖR SKRED OCH RAS

Planområdets omgivning upp mot Svensbäck är utpekad i SGI:s översiktliga inventeringar som utsatt för risk för skred i finkorninga jordarter, utifrån lutningsanalys. Området är obebyggt och utanför planområdet. Utifrån planområdets flacka terräng så bedöms ingen risk för skred eller ras föreligga, varken in mot eller ut från området.

Utdrag som visar potentiella riskområden för skred i finkorninga jordarter, baserad på lutningsanalys (källa: SGI karttjänst för geotekniska risker).

4.8.6 RISK FÖR FÖREKOMST AV MARKFÖRORENINGAR

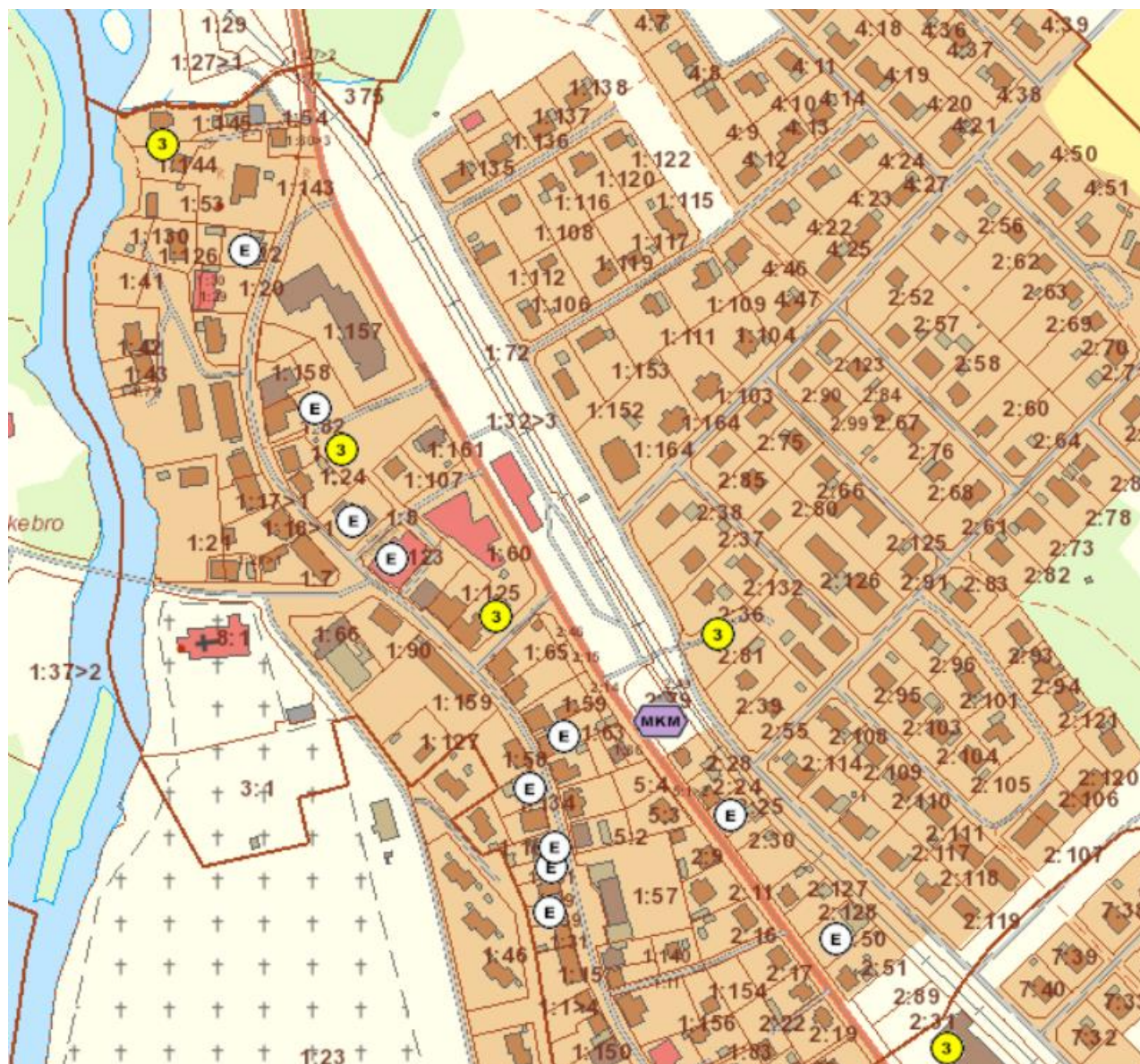
Enligt Länsstyrelsens planeringsunderlag över potentiellt förorenade områden (EBH-stödet) berörs följande fastigheter i planområdets närhet av risk för markföroreningar utifrån översiktliga inventeringar:

- Högsby 2:79, objekt ID 134018, drivmedelhantering, tidigare plats för Texaco-mack, senare Preem. Nu biltvätt. Anläggningen är sanerad (även mark på grannfastigheten Högsby 2:48) och uppnår efter sanering klassning som MKM, Mindre Känslig Markanvändning. Saneringsrapport är daterad 2016-12-02, kommunens ärende MMM.2016.244.
- Högsby 1:32, objekt ID 134023, ej riskklassad, bilvårdsanläggning, bilverkstad samt åkerier.

Högsby 1:32 (utanför planområdet), riskklass 3, objekt ID 133873, SPIMFAB angett som verksamhet. Har funnits taxiverksamhet på platsen, kanske ihop med drivmedelshantering?

Detaljplan för Högsby resecentrum, Högsby 1:32 mfl. fastigheter, Högsby samhälle

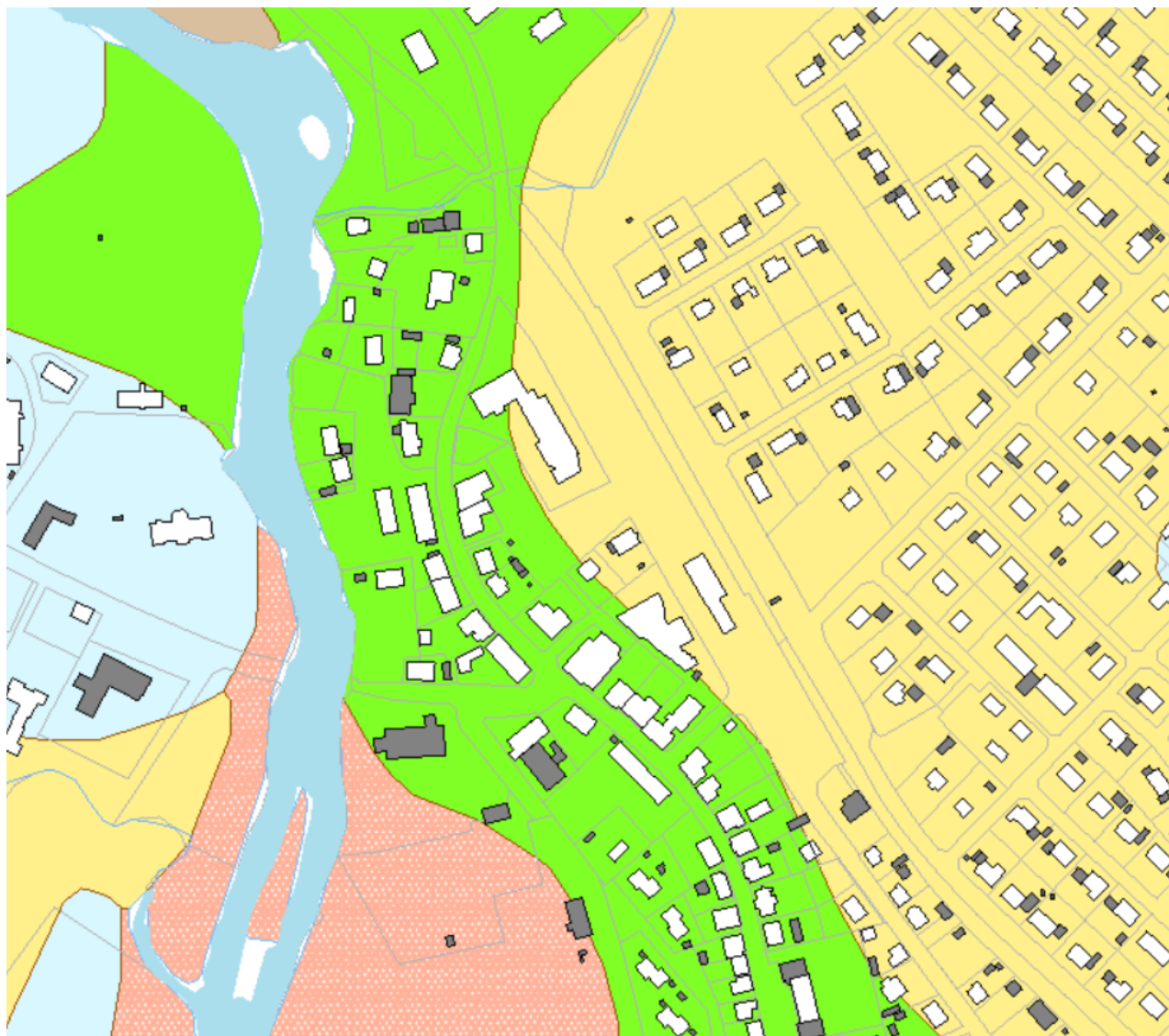
- Högsby 1:8 (utanför planområdet), ej riskklassad, objekt ID 133876, mack framför Emågården, drivmedelhantering.
 - Högsby 1:123 (utanför planområdet), ej riskklassad, objekt ID 134027, Karlsson Edvin, mack, drivmedelhantering, grafisk industri.
 - Högsby 1:22 (utanför planområdet), objekt-ID 134030, verkstadsindustri utan halogenerade lösningsmedel. Det finns inga historiska uppgifter om verksamheten, men troligen handlar det om en mindre verksamhet på en stadstomt.
 - Högsby 1:60 (utanför planområdet), riskklass 3, objekt-ID 183270, plantskola, enligt historiska uppgifter en blomsteraffär.
 - Högsby 2:81 (utanför planområdet), riskklass 3, objekt-ID 178324, bilvårdsanläggning, åkeri, verkstadsindustri utan halogenerade lösningsmedel. Idag ingen byggnad på platsen.
 - Högsby 1:63 (utanför planområdet), ej riskklassad, objekt-ID 134021, bilvårdsanläggning, åkeri.
- Stationsområdet är inte utpekad i någon inventering, men då området nyttjats som station i mer än 125 år, brandstation under 1930- och 40-talen, bussgarage fram till 80-talet, så är det inte osannolikt att marken i området är påverkad av föroreningar från tåg, bussar med mera. För övrigt finns det inga uppgifter på att miljöstörande verksamheter ska ha funnits inom planområdet.

Utdrag som visar inventerade potentiella förekomster av markföroreningar (källa: Länsstyrelsens EBH-stöd). MKM visar en klassning av Mindre Känslig Markanvändning.

4.9 GEOTEKNISKA FÖRHÅLLANDEN

Högsbyåsen med sluttningar mot väster och öster och Emåns slingrande sträckning är karaktärgivande för topografin i planområdets närhet. Planområdet i sig är beläget på flack mark nedanför åsen. Berggrunden inom planområdet består enligt Sveriges Geologiska undersökning, SGU, av sura vulkaniska bergarter och sur intrusiv bergart. Jordlagren inom planområdet utgörs enligt SGU:s kartunderlag till största del av lera/silt. I samband med framtagandet av nu aktuellt planförslag har inga geotekniska undersökningar genomförts. Mot bakgrund av små nivåskillnader och ringa omfattning av föreslagen bebyggelse bedömer kommunen att planförslaget kan antas utan vidare utredningar avseende markens bärande förmåga. En detaljerad bedömning bör göras i varje enskilt bygglovsärende.

Översiktlig kartläggning av jordarter i planområdets närhet. Gul färg = lera/silt, grön=isälvssediment.

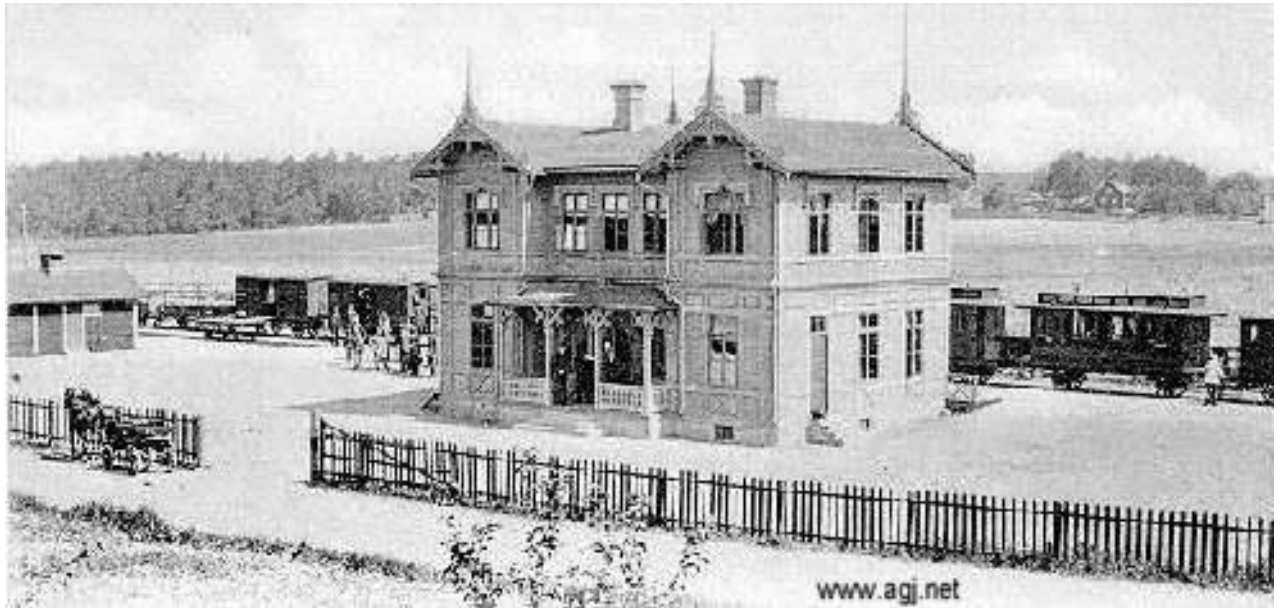
Inom delar av Högsby samhälle finns grusförekomster av klass 2-3 (Högsbyåsen). Grusförekomster är generellt skyddsvärda. Eftersom nu aktuellt planförslag inte tar i anspråk nya, tidigare ej exploaterade, områden bedöms ett genomförande av detaljplanen inte påverka grusförekomsterna eller möjligheten att utvinna dessa i framtiden.

Genom åren har ett relativt stort antal radonmätningar genomförts i byggnader som är belägna på eller längs med Högsbyåsen i Högsby tätort. Mätningarna påvisar höga radonhalter som med all sannolikhet har sin förklaring i samhällets geografiska läge på och längs med Högsbyåsen. Blå lättbetong i byggnaden eller radon i dricksvattnet kan också vara orsaker till förhöjda radonhalter inomhus. Med tanke på planområdets geografiska läge, det vill säga intill en rullstensås bör ny- eller ombyggnation ske på ett radonsäkert sätt samt rekommenderas kontrollmätning av befintliga byggnader.

4.10 HYDROLOGISKA FÖRHÅLLANDEN

Emån väster om planområdet har pekats ut som regionalt viktig dricksvattenresurs i Kalmar läns Vattenförsörjningsplan 2012 - 2013. Söder om planområdet ligger Ås vid Högsby – Ruda som i VattenInformationsSystemet VISS har pekats ut som ett grundvattenmagasin med utmärkta eller ovanligt goda uttagsmöjligheter i storleksordningen 25 - 125 liter/sekund. VISS anger för Ås vid Högsby – Ruda vidare en god kemisk grundvattenstatus samt en god kvantitativ status.

4.11 KULTURMILJÖ

Historiskt foto från Högsby station, troligen nära i tiden till invigningen år 1897.

Högsby samhälles framväxt under 1800-talet hänger intimt ihop med järnvägens anläggande. Planområdet utgör därför en viktig plats för förståelsen av Högsbys kulturhistoria. Järnväggatan är en viktig årsring i denna historia och samlar numera det mesta av serviceutbudet i Högsby samhälle, medan Storgatan har genomgått en utveckling mot mer av bostadsgata.

Inom planområdet så bedöms inte (*nu riven*) station från 1982 ha några större kulturhistoriska värden utformningsmässigt, dock så har själva förekomsten av en stationsbyggnad ett visst kulturhistoriskt värde för platsens identitet som en järnvägsmiljö. Det finns spår av stationsträdgården från den tidigare stationen i form av större träd. När järnvägen anlades fanns starka ambitioner att koppla samman järnvägen med landskapsförsköning och trädgårdskonst. Trädgårdarna var också ett uttryck för omsorg om de järnvägsanställdas boende- och arbetsmiljö. För Högsbys del handlade det troligen mer om en trädgård än en stationspark, som vissa större järnvägsstationer välsignades med (*Staten som trädgårdsmästare*, Anna Lindgren, 2022, doktorsavhandling Göteborgs Universitet).

Det finns inga fornlämningar inom planområdet. Närliggande forn- och kulturlämningar, som en milsten och Kyrkebro, bedöms inte påverkas negativt av planförslaget. Högsby tätort har en rik kulturhistoria med många fornlämningar. Det kan därför inte uteslutas att okända fornlämningar påträffas i samband med grävningsarbeten. I sådana fall måste arbetena

Detaljplan för Högsby resecentrum, Högsby 1:32 mfl. fastigheter, Högsby samhälle

omedelbart avbrytas och länsstyrelsen kontaktas. Även idag okända fornlämningar är skyddade enligt Kulturmiljölagen.

Högsby kommuns kulturmiljöprogram pekar ut området som ett kärnområde med kulturvärden av högsta klass, *Storgatan, Järnvägsgatan och Tingebo*. Ur beskrivningen:

” Genomfartsleden Järnvägsgatan som löper utmed östra sidan av åsens sluttning anlades i samband med att Berga–Kalmar järnväg invigdes 1897 och har idag fråntagit Storgatan rollen som ”landsväg”. Järnvägsgatan ligger som en spikrak parallell till den slingrande Storgatan, den ena funktionellt planerad efter järnvägsspåren, den andra anpassad efter topografiska förutsättningar. Intill Järnvägsgatan uppfördes i samband med järnvägen ett stationshus på den plats där dagens resecentrum ligger. Bebyggelsen utmed Järnvägsgatan visar hur samhällets utveckling, som fram till dess haft en tydlig orientering mot kyrkan och Storgatan (landsvägen), efter järnvägens ankomst delvis kom att förskjutas mot Järnvägsgatan. Ett f.d. bankhus14 (1914) med övervägande välbevarad originalkaraktär och några exteriört förvanskade bostadshus (1910–1920-tal) placerade tätt utmed gatan utgör den äldsta bebyggelsen. Järnvägsgatans karaktärsförskjutning från villagata till genomfartsled, kan avläsas i bostadsbebyggelsen som ligger tätt intill gatan och ger gatuvärdet en annan karaktär än vad gatan i övrigt har idag. Husen har i takt med gatans breddning hamnat allt närmare trafiken. I gatans södra del återfinns idag ett affärsområde i några tidigare industribyggnader. Utmed gatan återfinns även några sentida butiksbyggnader. De stora butiksladorna med omgivande parkeringsplatser är det som de förbipasserande trafikanterna idag upplever som Högsbys ”ansikte utåt”. ”

4.12 FYSISK MILJÖ

Planområdet är beläget mellan ett järnvägsspår och den tvåfiliga riksvägen Järnvägsgatan. I nordväst angränsar området mot en återvinningsstation och riksvägens järnvägs korsning. Norr om järnvägen finns en grönremsa och Långgatans villabebyggelse. Ett nybyggt flerbostadshus kvarter finns även mittemot det befintliga stationshuset. I sydöst finns en gatupassage över järnvägen till Långgatan och på andra sidan denna en biltvätt. Denna fastighet ingår i ett smalt kvarter med villor och små verksamhetslokaler mellan väg och järnväg. Sydväst om riksvägen finns ett verksamhetskvarter med större kontorsbyggnader. Husen i kvarteret är blandade i ålder, särskilt KLT:s kontor som är ett tidigare bankhus i nationalromantisk tegelarkitektur har fina detaljer och ett representativt uttryck, med ett modernt väl anpassat tillägg i tegelfasad. Två gator, Moréns backe och Albert Engströms väg, leder upp mot Storgatan som löper uppe på Högsbyåsen. Vidare på södra sidan om riksvägen finns ett litet villakvarter, gamla ”taxitorget”, ICA och sist korsningen Storgatan/Järnvägsgatan.

Foto från Järnvägsgatan, nu riven station till vänster och KLT:s kontor till höger.

Inom planområdet så finns i nordväst en järnvägsplattform och en storskalig parkering, mycket hårdgjorda ytor men delvis uppmjukad av en trädplantering längs gatan med hästkastanj, troligen planterade på 1980-talet. En stenmur från samma tidsepok tar delvis upp nivåskillnaden mellan plattform och parkering. Väster om (nu rivet) stationshus finns en bussinfart som rundar byggnaden till busstorget öster om denna. Stationen var en låg tegelbyggnad från 80- eller 90-talet (tåglinjen Kustpilen invigdes 1997 då persontrafik återupptogs). Byggnaden hade två delar, kiosk, respektive väntsal/garage sammanbundna med ett gemensamt taköverbyggnad och en arkad genom byggnaden. På busstorgets refuger finns ett antal äldre träd från tiden då den tidigare stationen hade en trädgård kring sig. Det är ett par ekar med mistel och ett prydnadsträd, blodk eller liknande trädsort. Busstorget i sig är inte tillgänglighetsanpassat utan har refuger med höga kantstenar. Mot riksvägen finns en angoringsparkering och slutligen en utfart för bussarna mot järnvägsöverfarten i sydöst.

Foto från perrong mot station och nybygge av flerbostadshus på andra sidan järnvägen.

4.13 SOCIALA

Högsby kommun hade 2023-12-31 5 438 invånare varav cirka 2 000 personer bor i centrala Högsby. Åldersfördelningen har förskjutits upp mot allt högre andelar äldre, i linje med nationella och regionala trender, så Högsby kommun är inte extrem i detta avseende. Befolkningstrenden har varit stadigt vikande de senaste åren, men Högsby tätort har inte minskat i någon större omfattning. Den nybyggnation som skett de senaste åren har fyllts med nya boende utan problem.

Foto på arkad, nu riven station. En miljö som delvis är förknippad med skadegörelse, kriminalitet och otrygghet, men också en samlingspunkt för vissa.

Ett resecentrum är en allmän nyttinghet som behöver vara tillgänglig för alla i samhället, men särskilt de som av olika anledningar inte har tillgång till eget fordon, beroende på ålder, hälsa, ekonomi och så vidare. I det förberedande arbetet med nytt resecentrum har en trygghetsvandring gjorts och samråd skett med föreningar som bevakar tillgänglighetsaspekter i samhället. Viktiga punkter som lyftes fram av deltagarna var:

- Trygghet (överblickbarhet, synlighet, belysning etcetera)
- Fysisk tillgänglighet (undvika nivåskillnader, men också korta avstånd)
- Offentlig toalett (viktig tillgänglighetsfråga!)
- Orienterbarhet (tydlighet i yttre miljön, information)

Trygghetsmanualen BoTryggt2030 lyfter fram trygghetsskapande faktorer och hur man konkret kan främja dessa under planering, projektering, bygge och förvaltning.

4.14 TEKNIK

Det finns ett utbyggt VA-nät inklusive dagvattenledningar i området. Ny bebyggelse, som är av begränsad omfattning, bedöms kunna försörjas med befintlig teknisk infrastruktur vad gäller VA och elförsörjning.

4.15 SERVICE

Dagligservice i Högsby tätort finns i form av bibliotek, vårdcentral, bank, restaurang, dagligvaru- och specialhandel, varuhus, apotek, systembolag, secondhand affär, frisör, blomsterbutik etcetera. Kommunala servicen som finns i centrala Högsby består av förskola och en låg-, mellan- och högstadieskola. Även olika typer av yrkesförberedande och vuxenutbildning finns vid Ringvägen på andra sidan Emån, inom gångavstånd från resecentrum. Huvuddelen av serviceutbudet finns längs med Järnvägsgatan och Storgatan som är samhällets huvudgator.

4.16 TRAFIK

Huvudvägnätet inom planområdet utgörs av Järnvägsgatan/riksvägen som har anslutningar till Storgatan västerut och Långgatan österut över järnvägen. Järnvägsgatan är en utpekad farligt godsled. Trafikmätningar på riksväg 34 utfördes under 2022, då årsdygnstrafiken (ÅDT) var 3 050 och andelen tung trafik 9 %. Baserat på Trafikverkets uppräkningsstatistik (EVA) förväntas årsdygnstrafiken år 2040 vara 3 700 ÅDT. Nu gällande hastighetsbegränsning är 50 km/h. Utifrån trafikmiljöns utformning så bör den faktiska medelhastigheten vara lägre än skyltad hastighet.

Stångådalsbanan trafikeras i vardera riktningen av 8 tågturer vardagar och 6-7 turer under helgerna för persontrafik. Därutöver tillkommer viss godstrafik i begränsad omfattning.

Inom planområdet finns en av Högsbys större parkeringsplatser, främst avsedd för pendelparkering, men används säkerligen även av besökare till samhället, närboende, arbetsparkering mm. Idag finns cirka 50 platser inom området. I anslutning till stationsbyggnaden finns en parkeringsficka vid Järnvägsgatan, avsedd för hämta/lämna angöring. På andra sidan järnvägen finns en grusad parkering som angörs från Långgatan, denna omfattar 18 platser men används ytterst sparsamt och bedöms ha ett stort skötselbehov i förhållande till nyttan av parkeringen. Det finns även utanför planområdet en återvinningsstation i anslutning till parkeringen, men denna planeras flyttas inom ett antal år. Marken är planlagd för parkering och beräknas rymma cirka 15 nya platser.

Parkeringsräkning utfördes 2024-06-12, en torsdag innan semesterperioden i anslutning till Högsbydagarna, kl 06:30, 12:00 och 15:30. Beläggningsgraden var 12 % natt/tidig morgon, 36 % vid lunchtid och 26 % eftermiddagen. Parkeringen vid Långgatan hade vid inventeringstillfället en beläggning på 1-2 bilar. Uppföljande räkning på hösten gjordes en tisdag, 2024-09-03. Beläggningen var tidig morgon 22 %, lunch 46 % och för eftermiddagen 52 %. Det verkar således finnas en överkapacitet vad gäller parkering i området. Utifrån erfarenheter i angränsande planområden så är beläggningsgraden betydligt högre i parkeringen vid torget/ICA, närmre målpunkter i form av handel vid torget och på Storgatan, samt arbetsplatser i centrala Högsby.

Detaljplan för Högsby resecentrum, Högsby 1:32 mfl. fastigheter, Högsby samhälle

Kollektivtrafikens angöringsbehov vad gäller bussar bedöms av KLT vara tre uppställningsplatser. Det är en fördel om även plats för kommersiell fjärrbusstrafik kan ordnas i nära anslutning, liksom för tågersättning.

5 PLANERINGSUNDERLAG

5.1 KOMMUNALA

5.1.1 DETALJPLAN

En gällande detaljplan ersätts delvis av planförslaget. Denna är framtagen av Högsby kommun med kommunen som ansvarig arkivmyndighet. Planen finns i Högsby kommunhus, planarkivet.

1) 0821-P142, ”Detaljplan för fastigheterna Högsby 1:72 m.fl., Terminalområdet i Högsby samhälle, Högsby kommun, Kalmar län”, laga kraft 2000- 01-26.

5.1.2 GRUNDKARTA

Grundkarta är upprättad genom utdrag ur primärkartan. Kompletterande mätningarmar utförts mellan samråd och granskning av planförslaget. Primärkartan bedöms aktuell för planområdet.

5.1.3 ÖVERSIKTSPLAN

Högsby kommun Översiktsplan 2012 antogs av Kommunfullmäktige 2012-11-05, KF § 154, och vann laga kraft 2012-12-06. Länsstyrelsens granskningsyttrande är daterat 2012-06-11. Högsby kommuns planeringsstrategi antogs av kommunfullmäktige 2024-09-10, KF § 113.

5.1.4 UNDERSÖKNING ENLIGT 6 KAP. 6 § MILJÖBALKEN (1998:808)

Kommunen har tagit fram en undersökning kring betydande miljöpåverkan och samråder denna ihop med planförslaget. Vid behov uppdateras denna undersökning om planförslaget ändras senare under planprocessen, till granskning eller antagande.

5.1.5 MILJÖKONSEKVENSBESKRIVNING

Någon miljökonsekvensbeskrivning har inte upprättats.

5.1.6 SÄRSKILT BESLUT OM BETYDANDE MILJÖPÅVERKAN

I samband med beslut om samråd av planförslaget så beslutar även kommunen sitt ställningstagande om genomförandet av planförslaget kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Kommunen bedömer enligt beslut i Myndighetsnämnden om det kan antas medföra någon sådan betydande påverkan på miljön.

Kommunen har i denna bedömning utgått från Plan- och bygglagen 4 kap. 33 b §. Planförslaget har inte bedömts falla inom det krav på utökad redovisning och prövning som anges av PBL 34 § 2 st.. Detta eftersom det handlar om ändringar i ett befintligt stationsområde och parkeringen som flyttas bedöms huvudsakligen vara till för planområdets egna behov, det är ingen ny självständig parkeringsanläggning.

5.2 UTREDNINGAR

5.2.1 DAGVATTENUTREDNING

Dagvattenutredning tillhörande detaljplan för del av Högsby 1:32 m.fl., Högsby kommun, Vatten- och samhällsteknik, 2020-05-14.

En dagvattenutredning har genomförts för angränsande område i samma avrinningsområde. Den togs fram i samband med ett annat planärende, men eftersom hela planområdet ingår i samma avrinningsområde bedöms planförslaget kunna utgå från åtgärdsförslag i denna kombinerat med lämpliga lokala lösningar för lokal dagvattenhantering för att ytterligare förbättra situationen vad gäller rening och fördröjning av dagvatten inom området.

5.2.2 MARKMILJÖUTREDNING

Schakt- och saneringskontroll på fastigheterna Högsby 2:48 och Högsby 2:79 i Högsby kommun, ÅF Infrastructure, daterad 2016-12-02. Kommunens ärende MMM.2016.244.

5.2.3 FÖRPROJEKTERING

Förprojektering och tillhörande kostnadskalkyl är framtagen av Vatten- och Samhällsteknik, daterade 2025-05-12.

5.2.4 RISKUTREDNING

Någon riskutredning har inte bedömts nödvändig utifrån att kommunen inte bedömer att planförslaget handlar om någon väsentlig ändring av befintlig markanvändning, utan om ändrad disposition inom densamma. Såväl järnväg som riksväg används dock för transporter av farligt gods.

5.2.5 TRAFIKUTREDNING

Trafikutredning för planförslaget är framtagen av Norconsult, daterad 2024-10-04.

Kommunal cykelstrategi för Högsby kommun. Antagen av Kommunfullmäktige 2020-03-02, KF § 17.

5.2.6 BARNKONSEKVENSANALYS

En barnkonsekvensanalys ingår som bilaga till kommunens undersökning kring miljöpåverkan i detta planarbete.

5.2.7 KULTURMILJÖUTREDNING

Kulturmiljöprogram för Högsby kommun, utgiven av Högsby kommun år 2019, framtagen av Kalmar läns museum.

5.3 REGIONALA

Det finns ingen upprättad regionplan för Kalmar län, men arbete med Strukturbild Kalmar län pågår.

Regional transportplan 2022-2033, Region Kalmar län. Arbete påbörjat med ny period 2026-2037.

Detaljplan för Högsby resecentrum, Högsby 1:32 mfl. fastigheter, Högsby samhälle

Handlingsprogram transportinfrastruktur i Kalmar län, Region Kalmar län, samråd har skett, underlag för kommande transportplan.

Trafikförsörjningsprogram 2025-2033, Region Kalmar län. Har varit ute på remiss.

Hållplatshandboken, Region Kalmar län, webbpublikation utan angivet datum (2024-06-19).

6 KONSEKVENSER

I planbeskrivningen ska kommunen redovisa detaljplanens konsekvenser.

6.1 FASTIGHETER OCH RÄTTIGHETER

Planförslaget innebär inte några fastighetsrättsliga konsekvenser som markregleringar, skapande av servitut eller rättigheter eller motsvarande. En mindre ändring av vägområdet för statlig väg görs, men eftersom väg och resecentrum ligger på samma kommunala gatumarksfastighet bedöms detta inte ha någon fastighetsrättslig betydelse, utöver påverkan av väghållaransvar.

6.2 NATUR

Planområdet bedöms inte ha några naturvärden utöver enskilda skyddsvärda träd. Det gäller bland annat träd med kärlväxten mistel i, sen finns det gatuträd som kan ingå i biotopskydd som alléträd. Planförslaget beaktar dessa och möjliggör skapande av en grönare miljö i en central del av Högsby samhälle.

6.3 MILJÖ

6.3.1 MILJÖKONSEKVENSBESKRIVNING

Någon miljökonsekvensbeskrivning har inte upprättats då kommunen enligt nedan inte bedömer att någon betydande miljöpåverkan uppstår till följd av planförslaget,

6.3.2 MILJÖBEDÖMNING

Som en del av planarbetet ska kommunen genomföra en strategisk miljöbedömning av om planens genomförande kan antas medföra betydande miljöpåverkan. Om betydande miljöpåverkan kan antas så ska en miljökonsekvensbeskrivning upprättas.

I förordningen om miljöbedömningar (SFS 2017:966) finns en bilaga med verksamheter där betydande miljöpåverkan kan antas uppkomma. Vad gäller infrastrukturprojekt finns byggande av järnväg och kombiterminaler med, men inte resecentrum. Dock måste detaljplaners konsekvenser alltid bedömas utifrån verksamhetens/åtgärdens art och områdets känslighet.

Kommunen bedömer att verksamheten är befintlig inom området och att förändringar i dispositionen förbättrar anläggningens funktionalitet utan att medföra någon väsentlig ändring av påverkan på omgivningen. Inte heller kan området ses som särskilt känsligt ur miljösynpunkt då det redan är påverkat av utbyggd infrastruktur och det finns ett visst avstånd till angränsande bostäder.

6.3.3 STÄLLNINGSTAGANDE 4 KAP. 33 B § PLAN- OCH BYGGLAGEN (2010:900)

Kommunen bedömer inte att genomförandet av planförslaget innebär någon betydande miljöpåverkan, då planområdet redan idag utgör station och parkering. Planförslaget förändrar den inre dispositionen av ett redan ianspråktaget område.

6.3.4 STRANDSKYDD

Inga vattendrag finns inom 100 meter från planområdet. Således återinträder inget strandskydd vid planläggning.

6.3.5 DAGVATTEN

Dagvatten från hårdgjorda ytor på kvartersmark bör i den mån det är möjligt omhändertas lokalt. Rivningen av stationsbyggnaden ger möjlighet att både öka andelen infiltrerande ytor samt ordna fördröjning genom nedsänkta grönytor. Kommunala dag-, spill- och vattenledningar finns inom och i direkt anslutning till planområdet. Med de fysiska förändringarna i planområdet minskar belastningen på dessa ledningar och även av förorenande ämnen till recipienten Emån.

. Dagvattennätet har ett avrinningsområde inom planområdet. Enligt den dagvattenutredning som är framtagen för en direkt angränsande detaljplan kan en avsevärd reduktion av förorenade ämnen åstadkommas med föreslagen damm norr om resecentrum, cirka 40 % för flertalet ämnen totalt sett. Även säkerheten vid en olycka med farliga ämnen förbättras, eftersom dammen kan stängas av och saneras. Dammen har avrinning till Svensbäck via en munkbrunn till befintlig ledning. Dagvatten från parkeringsytor med fler än 50 parkeringsplatser bör anslutas till oljeavskiljare. Så sker vid anläggande av dagvattendamm med oljeskärm.

Utöver denna åtgärd, belägen utanför planområdet, så innebär planförslaget en minskning av hårdgjorda ytor och en ökad lokal fördröjning.

6.4 MILJÖKVALITETSNORMER

6.4.1 LUFT

Planområdet bedöms med god marginal klara miljökvalitetsnormen för luft och planförslaget ger inga konsekvenser som väsentligt påverkar situationen vad gäller luftkvalitet. Det finns godkända mätresultat från området utifrån dagens situation.

Enligt en schablonberäkning som miljöförvaltningen i Stockholm använder anges 10 000 – 12 000 fordon per årsmedeldygn (ÅDT) som kritiskt fordonsflöde vad gäller partiklar (PM10) och 12 000 – 14 000 ÅDT avseende kväveoxid (NO₂). Nu aktuellt planområde angränsar i väster till Järnväggsgatan/rv 34. Med utgångspunkt i en framtidsprognos enligt Trafikverkets uppräkningsstal (EVA) för regionen kan en årsdygnstrafik (ÅDT) på cirka 3 700 fordon förväntas år 2040.

6.4.2 VATTEN

Detaljplan för Högsby resecentrum, Högsby 1:32 mfl. fastigheter, Högsby samhälle

Planområdet ligger cirka 600 meter nordväst om grundvattenförekomsten Ås vid Högsby-Ruda SE633394-151672 samt cirka 150 meter öster om ytvattenförekomsten Emån; Videbäck – Nötån SE633431-152267. Recipient för planområdet är Emån (SE636346-150254).

Påverkan från planområdet på vattenförekomsten är i form av dagvatten och eventuella förorenande ämnen i det. Kommunen har i angränsande detaljplan planerat för en dagvattendamm som kommer ge en god effekt i rening, vilket i planförslaget kompletteras med ytlig fördröjning och infiltration vilket ytterligare förbättrar situationen. Andelen hårdgjorda ytor i planområdet minskar. Förändrad disposition av området bedöms i övrigt inte ha någon effekt på recipient.

6.4.3 BULLER

Miljökvalitetsnormer för omgivningsbuller gäller endast för större vägar eller för större städer än Högsby och är därmed inte aktuella att beskriva för nu aktuellt planförslag.

6.5 HÄLSA OCH SÄKERHET

6.5.1 BERÄKNING AV OMGIVNINGSBULLER

Planförslaget bedöms inte innebära någon höjd bullernivå för omgivande bostäder, då området nyttjas för parkering, tåg- och busstrafik redan idag. Den ändrade dispositionen bedöms inte ha någon väsentlig påverkan för närboende. Planförslaget medger ingen markanvändning som ställer krav vad gäller bullernivå.

6.5.2 ÖVERSVÄMNING

Dagvattenutredning visar att området är känsligt för översvämning för skyfall, men planförslaget bedöms positivt då nedsänkta grönytor kan skapas och busstorget höjs upp till samma höjdnivå som tågplattformen. Befintlig byggnad inom översvämningskänsligt område är riven och ersätts av mindre byggnader/anläggningar på upphöjd mark i anslutning till busstorg.

Planområdet (exkl. riks- och järnväg) har idag en hårdgörandegrad på cirka 95 %, vilket enligt projekterat förslag ändras till ungefär 65 %. Grönytor ökar från 300 kvadratmeter till drygt 2 000 kvadratmeter.

6.5.3 OLYCKOR

Ett resecentrum är en miljö där trafikslag av nödvändighet möts, men planförslaget bedöms ge en betydligt säkrare miljö än dagens stationsområde. Planförslaget medför flytt och tillkomst av passager och övergångsställe på riksvägen, medan järnvägspassager inte påverkas. Bom för gångväg över järnväg är en möjlig åtgärd, vars lämplighet kan prövas av Trafikverket. Ombyggnaden av riksvägen med slopad parkeringsficka och smalare vägrum med mer stadskaraktär kan bidra till sänkta hastigheter för biltrafiken. Detta minskar i sin tur olycksrisker och konsekvenser i form av allvarliga personskador när olyckor trots allt sker.

Utifrån trafikeringen på riksvägen och behovet att korsa vägen till resecentrum, särskilt med tanke på barn och unga, så hade egentligen en planskild passage för fotgängare och cyklister kunnat övervägas. Det bedöms dock ogörligt med tanke på befintligt utrymme att få till en tillgänglig passage under eller över riksvägen. Höjdskillnader, bebyggelse och det smala utrymmet mellan riksväg och järnväg är begränsande faktorer. Att göra en passage som inte

Detaljplan för Högsby resecentrum, Högsby 1:32 mfl. fastigheter, Högsby samhälle

uppfyller tillgänglighetskrav, riskerar att förvärpa situationen för de som inte kan eller vågar nyttja passagen, då det kan främja högre hastigheter på vägen.

6.5.4 EROSION

Området ligger inte i anknytning till något vattendag, så risk för erosion bedöms inte föreligga.

6.5.5 SKRED OCH RAS

Området är flackt och ingen ny bebyggelse föreslås. Risk för skred och ras bedöms inte föreligga.

6.5.6 MARKFÖRORENINGAR

Inom planområdet finns det i EBH-stödet en notering om potentiell förekomst av markföroreningar vad gäller en nedlagd bensinstation, strax öster om resecentrum. Markanvändning ändras inte i denna del. I övrigt så har inga riskkällor, utöver att det har varit en trafik- och stationsmiljö under lång tid, identifierats, men det kan inte uteslutas att det vid markarbeten påträffas förekomst av markföroreningar. Skulle detta inträffa så åligger det entreprenören att avbryta arbetet och meddela tillsynsmyndigheten.

Inom området har det gjorts en sanering vad gäller den nedlagda bensinstationen. Saneringen gjordes till en nivå av Mindre Känslig markanvändning. Även området för resecentrum bedöms motsvara Mindre Känslig Markanvändning då det till största delen handlar om hårdgjorda ytor där människor uppehåller sig relativt korta tidsperioder. Planförslaget bedöms inte innebära någon väsentlig ändring av markanvändning i området, utan det är den inbördes dispositionen mellan parkering och busstorg som ändras.

6.6 SOCIALA

6.6.1 BARN

Resecentrum är en viktig plats för skolbarn och -ungdomar. Planförslaget bedöms möjliggöra en tryggare och säkrare miljö, med färre konflikter mellan fotgängare och körtrafik än dagens stationsområde. En mer överblickbar miljö är positivt ur trygghetssynpunkt. En förbättrad trafikmiljö vid riksvägen främjar också barns trygghet och möjligheter att röra sig i Högsby samhälle. En offentlig toalett är mycket viktig för särskilt de små barnens mobilitet. En fördjupad bedömning görs i ett tillägg till undersökningen kring betydande miljöpåverkan.

6.6.2 JÄMLIKHET

Kollektivtrafiken utgör en viktig resurs för jämlika möjligheter att röra sig i samhället. Även om bilresandet utgör en stor andel av kommunens resande i stort, till följd av läget som landsbygds kommun, så är det inte alla som har tillgång till bil. För att kunna nyttja kollektivtrafiken så behöver flera olika samhällsgruppers krav och önskemål beaktas, vilket ger en miljö som är attraktiv för alla. Intressekonflikter kan förekomma, men överlag så ger "Universell utformning" en miljö som gynnar alla. När rullstolen tar sig fram, så gör även barnvagnen och den tunga resväskan det. När personer med synnedsättning förstår vart man ska ta sig till bussen, så är det även enklare för den som stressar för att hinna med sin anslutning.

Planförslaget bedöms främja en mer tillgänglig miljö, med större trygghet och tydlighet för resenärerna. Ett samlat resecentrum minskar gångsträckor, är mer överblickbart, har färre konflikter mellan gång- och körtrafik. En grönare miljö skapar också en mer attraktiv plats i en central del av staden och ger en positiv bild av Högsby samhälle.

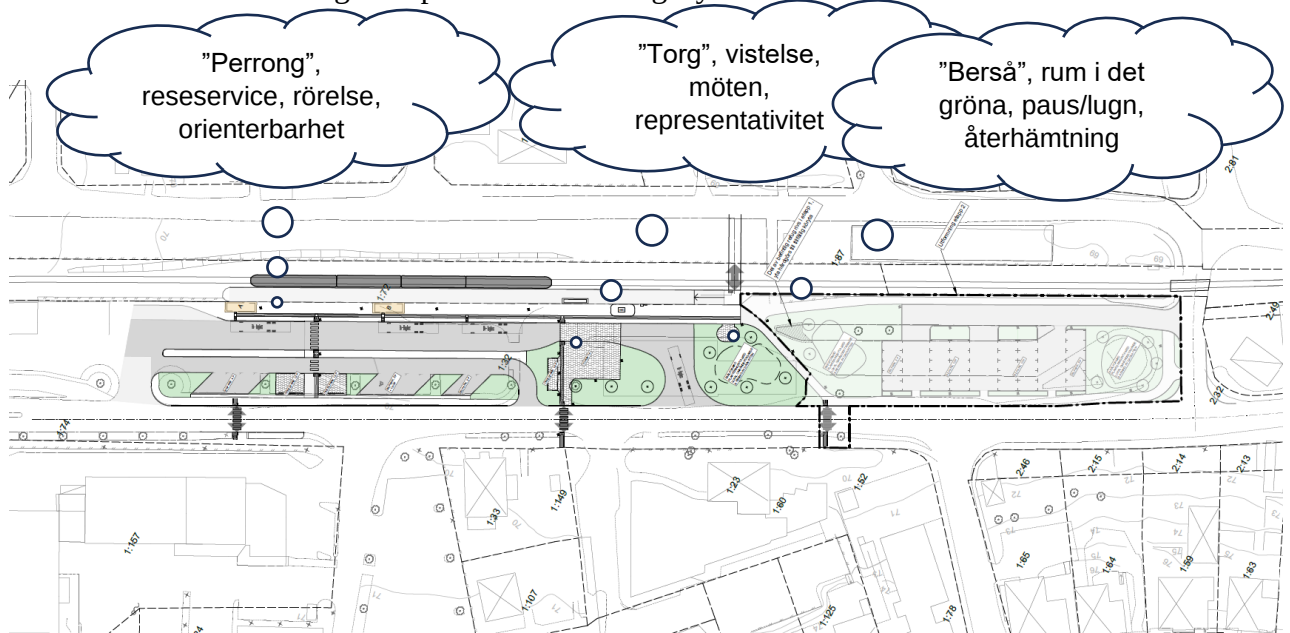

Bild där de huvudsakliga sociala rummen, eller offentliga platserna, markerats. Dessa ska ha olika karaktär och syfte, för att erbjuda en bredd av olika värden för olika grupper. Det är samtidigt viktigt att inte sprida ut eller splittra folklivet för mycket, varför de ligger nära varandra och rörelsestråken, samt samspelar rumsligt och visuellt. Förprojektering av Vatten- och Samhällsteknik.

6.7 RIKSINTRESSE

6.7.1 NATURVÅRD

Emådalen utgör ett riksintresse för naturvård enligt 3 kap. 6 § Miljöbalken. Planområdet har ytterst få inslag av växtlighet, men de större träd som finns och dessutom har ett kulturhistoriskt värde bevaras och beläggs dessutom med skyddsbestämmelse i något fall. Området kommer få en grönare karaktär i och med planförslagets genomförande.

6.7.2 KULTURMILJÖVÅRD

Emådalen utgör ett riksintresse för kulturmiljövård enligt 3 kap. 6 § Miljöbalken. Planförslaget bedöms inte påverka riksintresset negativt. Bebyggelsen inom planområdet har inga kulturhistoriska värden. Platsen som stationsläge har dock en viktig betydelse för förståelsen av Högsby samhälles historia. En ändrad disposition av resecentrum bedöms inte förvanska platsen, utan kan göra den mer attraktiv och inbjudande för vistelse.

6.7.3 ENERGIPRODUKTION OCH ENERGIDISTRIBUTION

Emåns avrinningsområde omfattas av riksintresse för produktion av vattenkraft enligt 3 kap. 8 § Miljöbalken. Riksintresset påverkas inte av planförslaget.

6.7.4 TRAFIKKOMMUNIKATION

Detaljplan för Högsby resecentrum, Högsby 1:32 mfl. fastigheter, Högsby samhälle

Järnvägen utgör riksintresse för trafikcommunication enligt 3 kap. 8 § Miljöbalken. Denna bedöms inte påverkas negativt av planförslaget. Riksvägen/Järnvägsgatan är utpekad som Funktionellt Prioriterat Vagnät (FPV) av regionalt viktig betydelse.

Kommunen bedömer att riksintresset och utpekandet som FPV-vagnät är av stor betydelse för planförslagets utformning. Själva syftet med ett resecentrum handlar ju ytterst om att knyta samman dessa kommunikationsstråk sinsemellan och med Högsby med omnejd. Ett resecentrum måste ha tillgänglighet till övergripande och lokala stråk samtidigt som genomfartstrafikens framkomlighet bevaras.

Gångpassager och utfarter flyttas, och det tillkommer en passage vid Moréns backe där det idag saknas en passage. En enkelriktad infart tillkommer till angöringsparkering för resecentrum. Samtidigt så försvinner i plangenomförandets andra etapp en parkeringsficka mot riksvägen, vilket förenklar trafikmiljön. Se vidare trafik-PM.

6.7.5 NATURA 2000

Emån utgör ett Natura 2000-område, men bedöms inte påverkas negativt av planförslaget.

6.8 HUSHÅLLNINGSBESTÄMMELSER ENLIGT 3 KAP. MILJÖBALKEN

Hushållningsbestämmelser rörande jordbruks- och skogsmark berörs inte av planförslaget.

6.9 TRAFIK

Resecentrum är en anläggning som har stor och även regional betydelse för kollektivtrafiken i kommunen. Det är också en plats där samspelet med andra trafikslag måste fungera väl, så att kollektivt resande blir attraktivt och enkelt för resenärerna. Planförslaget medger tre uppställningsplatser för kollektivtrafikens bussar, fördelat på två hållplatslägen med väderskydd knytta till sig. Dessa samförläggs intill befintlig tågplattform.

Bild där huvudsakliga rörelsestråk och viktiga målpunkter i närområdet är markerade.

6.9.1 MOTORTRAFIK

Trafikflöden eller framkomlighet på Järnvägsgatan/riksvägen bedöms inte påverkas negativt av planförslaget. Dock så är ett smalare vägrum med mer av stadskaraktär önskvärt för att sänka trafikens hastighet på vägen, eftersom det finns stora anspråk på att korsa vägen för gång- och cykeltrafik. Detta både med tanke på resecentrum som en viktig målpunkt och vägens läge mitt genom Högsby tätort. Vägen har dock en relativt stor andel tungtrafik, så körbanans bredd behöver tillgodose säkert framförande av breda fordon som lastbilar, jordbruksfordon med mera.

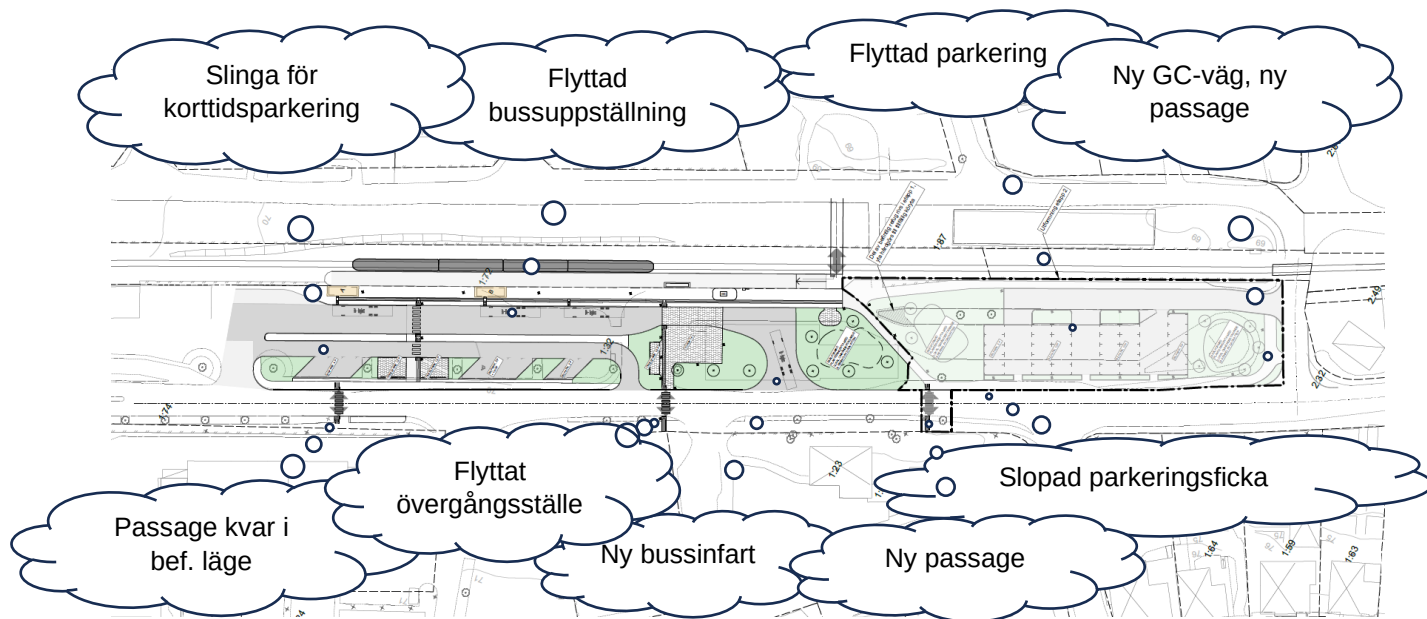

Bild där förändringar i trafikmiljön markeras. Förprojektering av Vatten- och Samhällsteknik.

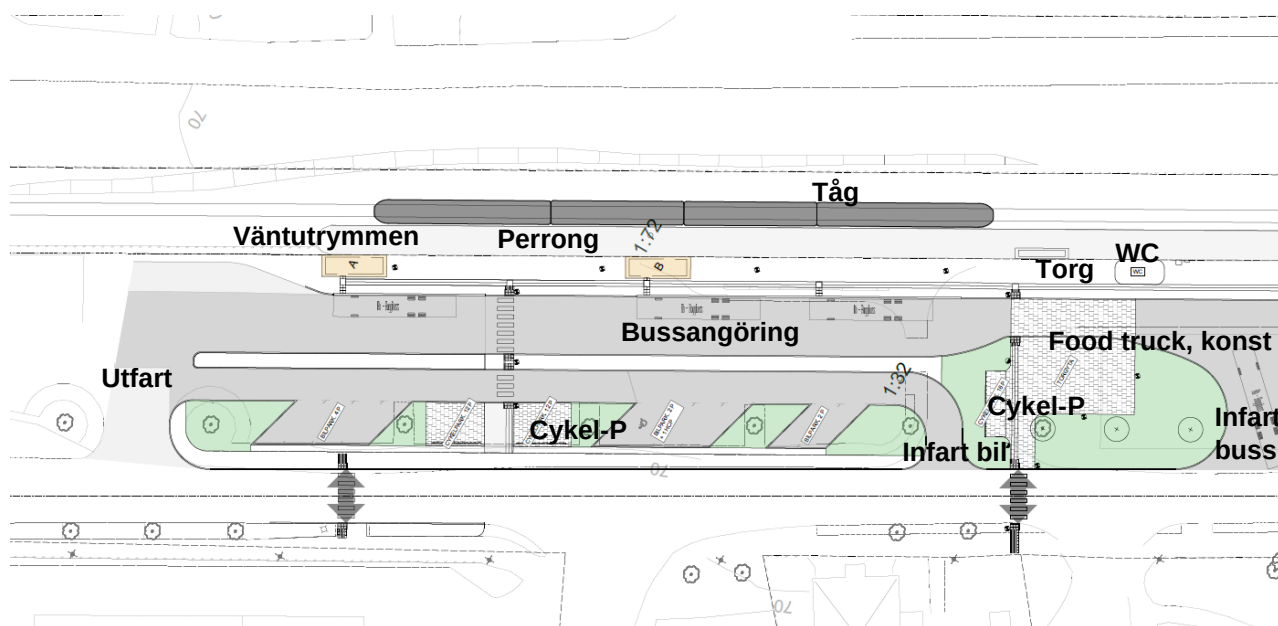
Planförslaget innehåller utfartsförbud mot riksvägen för att säkra vägens funktion som huvudgata. Utfart medges utifrån projekterad disposition för resecentrum. Utifrån Boverkets vägledning kring utfartsförbud så ska förbudet tillämpas av trafiksäkerhetsskäl mot allmän plats för vägtrafik. Gällande detaljplan har förbud även mot järnvägsområdet, vilket således utifrån dagens praxis inte är lämpligt. Passager över järnväg regleras av annan lagstiftning, och det finns inte heller något behov av förändringar av passagera över järnväg.

Inom planområdet så ändras dispositionen så busstrafik samförläggs med tågstopp. Närmast resecentrum så ska endast korttidsparkering och hämta/lämna medges, medan långtidsparkering flyttas längre bort. Befintliga laddstolpar finns vid det som kommer bli korttidsparkering/angöring. Norr om planområdet, vid Långgatan, anläggs vidare nya laddplatser för personbilar, i ett bra läge för att betjäna även resecentrum.

Antalet parkeringsplatser i området är idag cirka 50 platser, och blir i förslaget färre, cirka 40 st, fördelat på cirka 10 platser för korttidsparkering/angöring alldeles intill resecentrum och 30 platser längre bort vid nuvarande busstorg. Utifrån den låga belägningsgraden vid resecentrum idag, så bedöms parkeringen väl motsvara dagens behov med kapacitet för en rejäl ökning av resandet vid resecentrum. Det kan finnas möjlighet att på sikt ta bort dagens grusparkering vid Långgatan som är skötselkrävande och har ett sämre läge för en parkeringsplats. Kommunen avser att genomföra planförslaget i två etapper, vilket innebär att busstorget inledningsvis ställs om till parkering med mindre åtgärder som målning av befintliga körytor. Då kan cirka 20 platser inrymmas, vilket ger ett trettio totalt.

6.9.2 GÅNG- OCH CYKELTRAFIK

Planförslaget innehåller en förbättring av gång- och cykelvägen på norra sidan riksvägen, som idag är mer av en trottoar. Dessutom förbättras befintlig passage av järnvägen då fotgängare och cyklister slipper korsa en bussgata för att nå busstorg eller ta sig vidare över riksvägen. Dessutom kan cykelparkering få större utrymme, samtidigt som utformningen av resecentrum i sig avsevärt minskar konflikterna mellan gång- och busstrafik.

Övergripande disposition för resecentrum. Kommunens skiss utifrån projekteringsunderlag från Vatten- och samhällsteknik.

6.10 MELLANKOMMUNALA FRÅGOR

Ett nytt resecentrum är av regionalt intresse, men bedöms inte ha konsekvenser som påkallar särskilt samråd med någon enskild kommun. Region Kalmar län och Kalmar läns trafik är naturliga samrådsparter i planärendet och företräder de regionala intressena, tillsammans med länsstyrelsen.

7 GENOMFÖRANDEFRÅGOR

I planbeskrivningen ska kommunen redovisa de organisatoriska, tekniska, ekonomiska och fastighetsrättsliga åtgärder som behövs för att planen ska kunna genomföras på ett samordnat och ändamålsenligt sätt. Det ska även framgå vilka konsekvenser som detaljplanens genomförande medför för de berörda fastighetsägarna och andra som berörs av planen.

7.1 MARK- OCH UTRYMMESFÖRVÄRV

Planförslaget berör huvudsakligen mark som idag är kommunalt ägd och allmän platsmark. En mindre del rör en fastighet med biltvätt som är enskilt ägd, men här föreslås inga ändringar vad gäller gränser.

7.1.1 SKYLDIGHET INLÖSEN, HUVUDMAN

Kommunen är huvudman för allmän plats. Kommunen är också redan idag ägare till berörda markområden, varför inlösenskyldighet och -rätt saknar praktisk betydelse. Den som ska vara huvudman för allmän plats kan vara skyldig att lösa in mark eller utrymme enligt 14 kap. 14–15 §§ PBL.

7.1.2 SKYLDIGHET INLÖSEN, STAT

Detaljplan för Högsby resecentrum, Högsby 1:32 mfl. fastigheter, Högsby samhälle

Planförslaget innebär en liten ändring av område med statligt väghållaransvar och där skyldighet till inlösen föreligger enligt 14 kap. 16 § PBL. Marken är kommunalt ägd och kommunen har ingen avsikt att kräva sådan inlösen.

7.2 FASTIGHETSRÄTTSLIGA FRÅGOR

Planförslaget medför inga konsekvenser vad gäller ändringar av fastighetsgräns, skapande av rättigheter eller liknande. Kommunen har ingen avsikt att stycka av kvartersmark i planområdet, men upplåtelse av olika slag kan bli aktuellt.

7.2.1 RÄTTIGHETER

Kommunen är inte varse några ytbestämda rättigheter eller upplåtelser inom planområdet.

7.3 TEKNISKA FRÅGOR

7.3.1 TEKNISKA ÅTGÄRDER

Ombyggnad av resecentrum sker på allmän och kommunal mark, kommunen ser ingen fysisk påverkan på enskilda fastigheter till följd av planen. Ombyggnadsbehov på allmän mark följer nedan.

Vid projektering av belysning bör möjlighet till installation av bevakningssystem förberedas vad gäller kanalisering, stolpval och läge. Detta kan gagna även andra kompletteringar, som Wifi-utrustning m.m..

7.3.2 UTBYGGNAD ALLMÄN PLATS

Dagens stationsområde uppfyller inte gällande tillgänglighetskrav och måste åtgärdas. En ombyggnad av resecentrum medför också vissa konsekvenser på omgivande infrastruktur, som Järnvägsgränd där Trafikverket är väghållare. Dessa åtgärder är ändring och tillskapande av infart samt slopande av parkeringsficka. Kommunala gator som Albert Engströms väg bör samordnas i sin ombyggnad med projektet, även om den gatan ligger utanför planområdet. Korsningen Järnvägsgränd – järnvägssöverfarten till Långgatan bör minskas ner något till ytan för att skapa en säkrare passage över den kommunala gatan. Även om planförslaget innehåller kvartersmark för resecentrum så ses projektet i sin helhet som utbyggnad av allmän plats.

Kalmar läns trafik har ansvar för vissa delar av ombyggnation av resecentrum, som väntrum med mera. Den utbyggnaden behöver samordnas med kommunens mark- och beläggningsarbeten på platsen. Under kommunens arbete med trygghetsfrågor har det framkommit starka önskemål om ett väntutrymme med bättre standard än enbart väderskydd. Kommunen vill gärna se en fortsatt dialog med att hitta ett alternativ som kombinerar komfort för resenärerna med dagens krav på rationell skötsel och förvaltning. Regionens arbete med utformning av BRT-hållplatser i kuststråket kan vara en bra utgångspunkt för utbyggnad av resecentrum.

Visionsbild för BRT-station, "Identitet för Bus Rapid Transport-koncept i Kalmar län", 2019-05-09, Region Kalmar län genom Sigma Civil.

Järnvägen påverkas inte av projektet.

En offentlig toalett är en viktig utbyggnadsfråga där kommunen inte har bestämt sig för i vilken form denna ska realiseras. Den kan byggas och drivas i kommunal regi, eller i samverkan med annan kommersiell eller offentlig aktör. Kommunen har i projektets kostnadsberäkning tagit höjd för bygge i egen regi.

För att klara investeringskostnaden för projektet ses det som nödvändigt att lägga parkeringen som en framtida andra etapp, enligt skiss nedan. Ytan kan med målning nyttjas i princip i befintligt skick, som en enkelriktad parkeringsslinga med cirka 20 parkeringsplatser. Detta påverkar även en del andra åtgärder som bör hanteras samtidigt som resten av parkeringen, som gång- och cykelväg, passage över riksvägen och anpassning av korsning över järnvägen.

Skiss över provisorisk parkeringslösning innan andra etapp med parkeringsplats och grönytor genomförs. Cirka 20 platser bedöms inrymmas.

7.3.3 UTBYGGNAD VATTEN OCH AVLOPP

Planförslaget innehåller ingen ny bebyggelse som påkallar utbyggnad av vatten och avlopp. En offentlig toalett är planerad, denna ska anslutas till befintlig servis till riven stationsbyggnad.

För dagvattenssystemet finns en planerad åtgärd i angränsande detaljplan. Åtgärden beskrivs där: ”En dagvattendamm med permanent vattenspiegel föreslås uppföras uppströms utloppet under Stångådsbanan dimensionerad för avrinningsområdet öster om Storgatan. Dagvattendammen anläggs med permanent vattenspiegel för rening av dagvatten. Att anlägga en dagvattendamm utan permanent vattenspiegel, vilken primärt syftar till att utjämna stora flöden, är meningslöst då inkommande flöde till dammen bör vara samma som utgående då utloppet ej kan strypas mer. En dagvattendamm med en permanent vattenspiegel anläggs för att tillskapa rening genom att en flödet bromsas ner, avskilja olja samt att föroreningar, huvudsakligen partikelbundna, tillåts sedimentera i dammen. Att tillskapa en permanent

vattenspegel kräver en tät botten. Vidare krävs att vattenspegeln kan upprätthållas under perioder utan nederbörd. Oljehaltiga föroreningar ansamlas vid ytan varför utloppet från dammen ska placeras under lägsta vattennivån i dammen annars riskerar oljehaltiga föroreningar att sköljas ur dammen.”

7.4 EKONOMISKA FRÅGOR

7.4.1 PLANEKONOMISK BEDÖMNING

Kommunen bedömer investeringskostnaden för projektet som helhet till cirka åtta miljoner kronor inklusive projektering, varav åtgärder som rör riksvägen vilka bör kunna hanteras av Trafikverket som mindre anpassningsåtgärder eller regional medfinansiering av gc-väg omfattar mellan 200 000 – 250 000 kronor. Därutöver tillkommer en ungefärlig kostnad för en offentlig toalett på cirka 1,5 – 1,7 miljoner kronor. Uppdelning och ansvar för olika delar anges nedan. Kommunen avser att genomföra projektet i två etapper, för att få ner den initiala investeringen. Från årsskiftet finns förslag i regionala transportplanen att möjliggöra regional medfinansiering på 50 % av kollektivtrafikanläggningar, ett bidrag kommunen avser söka.

Etappindelning	Innehåll	Kostnad (inkl. cirka 10 % påslag för projektering)
Etapp 1 - Kommun	Resecentrum, korttidsparkering, gångtor (torg) och grönya (Konst 1 % eller särskild projektfinansiering)	Cirka 5 MKR
Etapp 1 - Kommun	Offentlig toalett	1,5 – 1,7 MKR
Etapp - 1 Region	Väntutrymmen och liknande	Ej kostnadssatt
Etapp - 1 Region	Medfinansiering gc-väg	7,5 tkr av 15 tkr
Etapp 1 - Trafikverket	Anpassningsåtgärder vid nya infarter och övergångsställe/passage (vid etapp 1)	Cirka 75 tkr
Etapp 2 - Kommun	Långtidsparkering och grönya	Cirka 2,8 MKR
Etapp 2 - Region	Medfinansiering gc-väg	32 tkr av 75 tkr
Etapp 2 - Trafikverket	Anpassningsåtgärder vid korsning och passage (vid etapp 2)	Cirka 80 tkr

Samhällsekonomiskt bedöms projektet ha en mycket god nytta i ett mer attraktivt, tryggt, säkert och funktionellt resecentrum. Nyttan består i ökat kollektivt resande, färre trafikolyckor/personskador och större möjligheter för vissa samhällsgrupper att röra sig i samhället utifrån tillgänglighet och trygghet.

7.4.2 PLANAVGIFT

Den enskilt ägda fastigheten Högsby 2:79 omfattas av planförslaget och får en nytta av detta i form av ändrad byggrätt i linje med verksamhetens utbyggnadsbehov. Byggrätten finns inte i

gällande detaljplan. Eftersom inget plankostnadsavtal finns med fastighetsägaren så är det skäligt att kommunen tar ut en planavgift för att bekosta merkostnader till följd av att ha med fastigheten inom planområdet. Planavgiftens storlek följer kommunens bygglovtaxa. Planavgift används inte längre som bestämmelse på plankartan, utan tillämpas generellt för fastigheter inom nyare detaljplaner.

7.4.3 ERSÄTTNINGSPRÅK

Kommunen ser inte att planförslaget innehåller några bestämmelser eller medför några konsekvenser som kan innebära att fastighetsägare inom detaljplanen kan ha rätt till ersättning enligt 14 kap. PBL. Planförslaget innehåller inget rivningsförbud, bevarandebestämmelser eller liknande.

7.4.4 DRIFT ALLMÄN PLATS

Planförslaget innebär framförallt en ändrad disponering av busstorg och bilparkering, vilket inte påverkar driftkostnaderna i någon större utsträckning. Planförslaget innehåller kvartersmark för resecentrum, men området kan i sin helhet ses som gatumarksskötsel. Minskad andel hårdgjorda ytor innebär minskad gatuskötsel (vinterväghållning, renhållning, belägningsarbeten mm.), men istället tillkommer grönytor vilka kräver en annan typ av parkskötsel. Det sker således en omfördelning mellan skötseltyper, men kommunen har inte kvantifierat det ekonomiskt i detta skede.

7.4.5 DRIFT VATTEN OCH AVLOPP

Planförslaget föranleder ingen bebyggelse eller annan ändring som förändrar driftekonomin för VA-huvudmannen. Befintlig anslutningspunkt för stationen bedöms kunna användas för en ny fristående toalett. Angränsande detaljplan innehåller en dagvattenanläggning i form av en damm som medför en framtida investerings- och underhållskostnad. Kommunen har ännu inte bedömt om åtgärden är skatte- eller taxefinansierad. I dagsläget finns ingen separat dagvattentaxa i kommunen.

7.5 ORGANISATORISKA FRÅGOR

7.5.1 EXPLOATERINGSAVTAL

Kommunen avser inte att upprätta något exploateringsavtal. Ansvarsfördelning vad gäller anläggningar för kollektivtrafiken regleras i överenskommelse mellan länets kommuner, Region Kalmar län och Trafikverket. Kommunen ansvarar för körytor, markbeläggning och liknande, medan väderskydd och liknande är ett regionalt ansvar.

Trafikverket har i samrådet yttrat sig kring behovet av ett genomförandeavtal som reglerar ansvarsfördelning för ombyggnadsåtgärder som berör riksvägen, inklusive temporära åtgärder under byggtiden (som trafikanordningsplan m.m.). Avtalet bör tas fram under planens granskningsskede. Ett första möte hölls 2025-08-27, där det kom överens om att kommunen tar fram sektioner enligt VGU för nya passager och infarter. Utförandet av åtgärder på riksvägen bestäms när entreprenaden är tydligare definierad, om kommunens entreprenör kan genomföra arbetena eller Trafikverket utför i egen regi.

7.5.2 MARKANVISNING

Detaljplan för Högsby resecentrum, Högsby 1:32 mfl. fastigheter, Högsby samhälle

Kommunen avser inte att genomföra någon markanvisning för försäljning av mark, då kommunen fortsatt ska äga marken. Däremot kan tidsbegränsad upplåtelse av mark för exempelvis laddstationer, kiosk, matvagnar och liknande bli aktuellt för delar av området. Kommunstyrelsen har antagit riktlinjer för markanvisning, 2024-05-21, KS § 162.

7.5.3 TIDPLAN

Enligt Region Kalmar läns trafikförsörjningsprogram ska alla större hållplatser senast år 2029 uppfylla tillgänglighetskrav i stort sett motsvarande Trafikverkets standard Väg- och gatuutformning, VGU. Kommunens avsikt är att projektera och upphandla under år 2025-2026 och genomföra ombyggnad av resecentrum under år 2026.

För att minska störningar på kollektivtrafiken är det lämpligt att först anlägga nytt busstorg på befintlig parkering innan det gamla busstorget avvecklas till förmån för en ny parkering. Under byggtiden får temporära parkeringar anläggas eller nyttjas, förslagsvis vid Långgatan, på andra sidan järnvägen. Om en avstängning av busstrafiken på området är nödvändig, så bedöms det endast handla om en kortare tidsperiod, behovet av en eventuell temporär lösning får utredas vidare när entreprenaden planeras. Tågtrafiken bör inte påverkas av projektet.

7.6 KULTURVÄRDEN

Planförslaget innehåller inga skyddsbestämmelser vad gäller kulturvärden.

7.7 PRÖVNING ENLIGT ANNAN LAGSTIFTNING

Det finns ett antal träd inom planområdet med förekomst av mistel, en fridlyst halvparasitisk kärlväxt. Det innebär att dispens från Artskyddsförordningen måste sökas hos Länsstyrelsen för åtgärder som påverkar mistel eller dess värdträd. Planförslaget i sig är inte beroende av eller påkallar någon sådan åtgärd. De aktuella träden är också belagda med marklovsplikt för att i planen beakta deras biologiska värden. Prövning av marklov bör samordnas med hantering enligt Artskyddsförordningen.

Gatuträd längs Järnvägsgatan kan omfattas av biotopskydd. Ur Naturvårdsverkets vägledning om alléer, daterad 2014-04-15:

”En enkel eller dubbel rad med lövträd som är planterad längs en väg i en tätort omfattas normalt av biotopskyddsbestämmelserna om den inte är belägen i omedelbar anslutning till bebyggelse och det inte finns särskilda bestämmelser i en detaljplan som reglerar hur allén ska skötas och utvecklas, eller som på annat sätt begränsar skyddet.”

Med vuxna träd avses träd som mäter minst 20 cm i diameter i brösthöjd eller har uppnått en ålder av 30 år (det som först uppnås). Utifrån platsbesök och mätning vid tidigare planarbete så överstiger inte trädens diameter 20 centimeter, men de har troligen nu uppnått en ålder över trettio år.

Miljö- och byggkontoret

POSTADRESS Högsby kommun, Kyrkogatan 8, 579 80 HÖGSBY

TFN. 010-356 50 00

E-POST miljoochbygg@hogsby.se WEBBPLATS hogsby.se

► Trafik-PM – Högsby resecentrum

Revision	Datum	Beskrivning	Upprättat av	Granskat av	Godkänt av
	241004	Granskningshandling	ES	VE	VE

Detta dokument är framtaget av Norconsult Sverige som del av det uppdrag dokumentet gäller. Upphovsrätten tillhör Norconsult. Beställaren har, om inte annat avtalats, endast rätt att använda och kopiera redovisat uppdragsresultat för uppdragets avsedda

1 Inledning

Högsby kommun arbetar med att ta fram en ny detaljplan för integrerat resecentrum i Högsby samhälle. Det nya resecentrumet innehåller grönytor, gångbanor, bussterminal, cykelparkering, bilparkering för av- och påstigande i norr och en parkeringsyta i söder. Projektet berör riksväg 34 genom centrala delen av samhället med nya in- och utfarter samt att vänstersvängfältet på väg 34 till Långgatan utgår.

Uppdraget omfattar att bedöma framtaget förprojekteringsförslag utifrån påverkan på väg 34 vad gäller framkomlighet, tillgänglighet, säkerhet och resecentrums funktionalitet. Detta har utförts genom en trafikutredning där en kapacitetskontroll i korsningen väg 34 och Långgatan genomförts, kontroll av parkering och in- och utfarter med körspår. Utöver detta har förprojekteringsförslaget utretts enligt relevanta krav i VGU.

Som tillägg till ursprungsuppdraget har även åtgärdsförslag tagits fram för att lösa de problem som identifierats.

1.1 Förutsättningar

1.1.1 Resecentrum

Figur 1 Skiss på resecentrum

I norra delen av resecentrum planeras bussterminal samt parkeringsyta för av- och påstigning. I södra delen är det planerat 36 parkeringsplatser norr om infarten till Långgatan. Genom grönytorna planeras gångbanor som ansluter till befintligt gångnät, tågplattform och busshållplats via övergångsställen och en gångpassage. Cykelparkering finns norr om bussinfarten samt vid den norra parkeringsytan.

1.1.2 Väg 34

Väg 34, Järnvägsgatan, är en statlig väg med hastighetsgräns 50 km/h genom Högsby. Vägen är 6,5 meter bred. Det finns ett flertal anslutande vägar väster om väg 34 genom Högsby samhälle. Öster om väg 34, vid södra delen av resecentrum, ansluter Långgatan efter en plankorsning med järnvägen.

Figur 2 Bild som visar väg 34 markerat med gul linje och Högsby resecentrum i orange

Trafikverket har utfört trafikmätningar på väg 34 år 2022. Väg 34 har en ÅDT på 3050 fordon varav 9% är tung trafik enligt 2022 års mätning. Trafikmätningar har räknats upp till år 2040 vilket motsvarar en ÅDT på ca 3700 fordon.

1.1.3 Långgatan

Långgatan är en kommunal gata med hastighetsbegränsning 50 km/h som ansluter till väg 34 från öster, söder om resecentrum. Långgatan leder till villaområden öster om järnvägen.

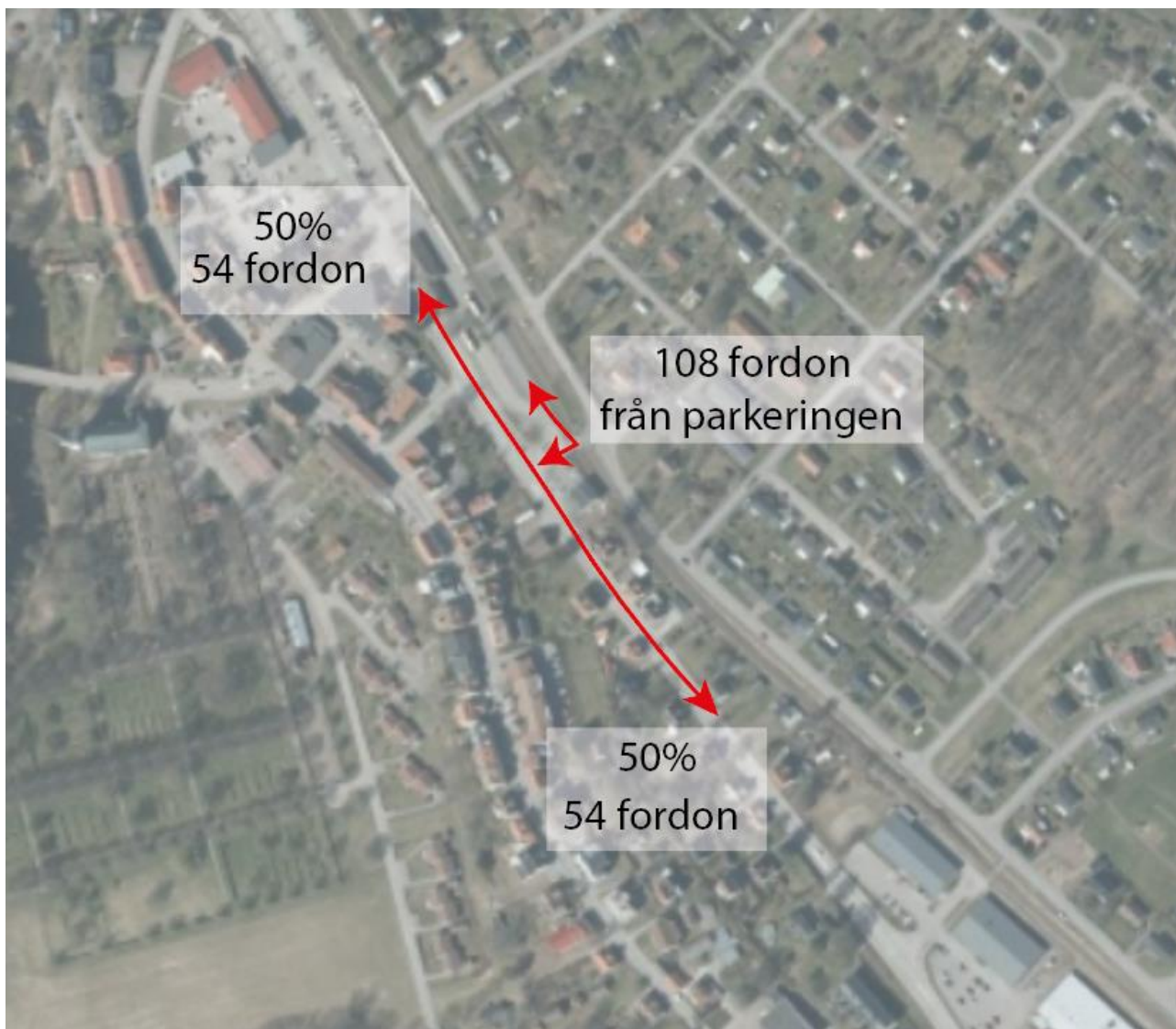
Figur 3 Bild som visar väg 34 och Långgatan och Högsby resecentrum

Det har inte utförts några trafikmätningar på Långgatan, i stället har en uppskattning av trafikmängd gjorts med hjälp av Trafikverkets trafikstringsverktyg baserat på antalet bostäder. En bedömning av trafikfördelning har därefter utförts baserat på omkringliggande gatunät och målpunkter.

Figur 4 Karta över trafikfördelning och trafikprognos 2040 från bostadsområdet öster om Långgatan

Öster om järnvägen finns 229 bostäder. Enligt alstringsverktyget motsvarar detta en ÅVDT på 662 fordon inklusive nyttotrafik. ÅVDT har använts för att ta extra höjd i kapacitetsberäkningen eftersom ÅVDT är högre än ÅDT. Utifrån en målpunktsanalys och bedömning av omkringliggande gatunät bedöms 80% av trafiken från området köra ut på väg 34 genom utfarten på Långgatan vilket motsvarar 530 fordon. Av de 530 fordonen bedöms 70% köra norrut på väg 34 och 30% söderut, se Figur 4.

Figur 5 Karta över trafikfördelning från parkering vid resecentrum

Det planeras för en parkeringsyta norr om korsningen Långgatan väg 34. Ytan kommer att ha 36 parkeringsplatser. I dagsläget finns en parkeringsyta norr om resecentrum, som kommer ersättas av den nya parkeringsytan, där kommunen bedömt att beläggningen är ca 50%. Varje parkeringsplats beräknas alstra 3 resor per dag vilket motsvarar 108 resor/dag. Fordonen bedöms fördela sig jämnt över väg 34, det vill säga 50% kör norrut och 50% söderut.

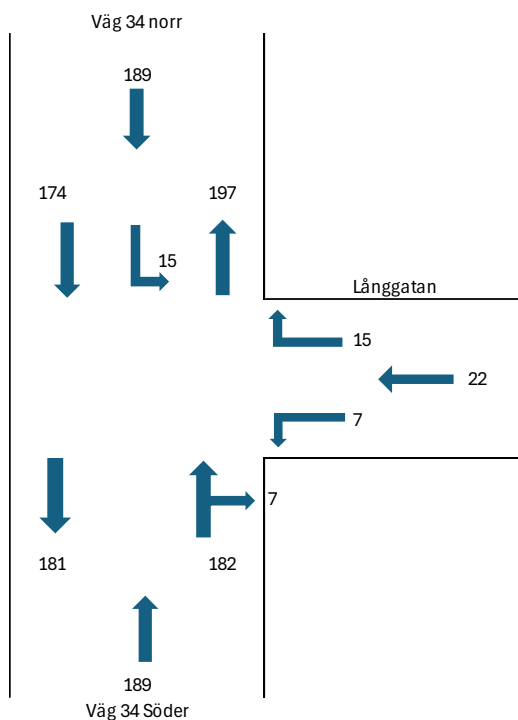
2 Trafikutredning

2.1 Kapacitet i korsning väg 34/Långgatan

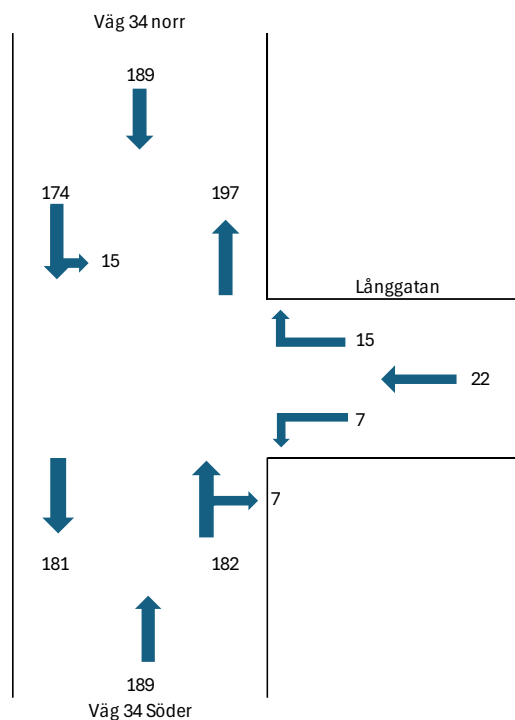

Figur 6 Karta som visar korsningen väg 34/Långgatan

En kapacitetsberäkning har utförts i korsningen Väg 34/Långgatan för att utreda belastningsgrad i korsningen i det fall vänstersvängfältet på väg 34 utgår. Vid beräkningen har maxtimmen för trafiken använts från trafikmätningarna uppräknade till 2040 samt bedömningen av trafik från Långgatan. Antalet fordon och hur trafiken fördelar sig i korsningen, med och utan vänstersvängfält, presenteras i figur Figur 7 och Figur 8.

Figur 7 Korsning väg 34/Långgatan med vänstersvängfält

Figur 8 Korsning väg 34/Långgatan utan vänstersvängfält

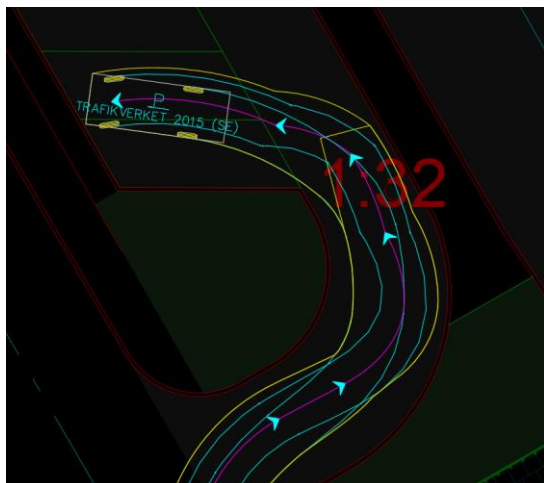
År 2040 med vänstersvängfält på väg 34 är belastningsgraden på väg 34 i södergående riktning 0,09. I det fall vänstersvängfältet utgår ökar belastningsgraden i södergående riktning till 0,11. En belastningsgrad under 0,6 anses vara acceptabel och den låga belastningsgraden för södergående trafik på väg 34 motiverar därmed inte att ett vänstersvängfält finns kvar då framkomligheten på vägen med belastningsgrad 0,11 fortsatt är god.

2.2 Körspårsanalys

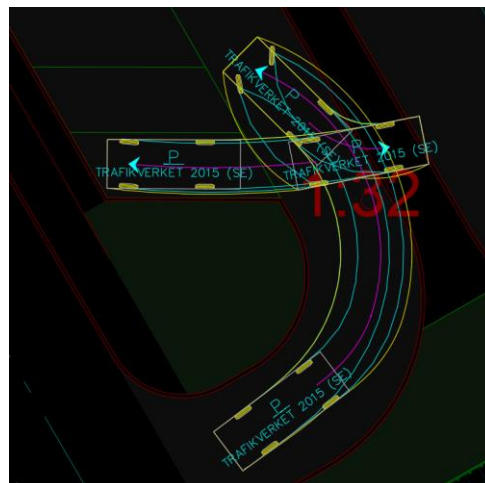
I Körspårsanalysen har parkeringsytor, körvägar för bussar samt in- och utfarter kontrollerats.

2.2.1 Parkering för av- och påstigning

På parkeringsytan i söder råder det inga problem med framkomlighet, varken i in- och utfarterna eller i parkeringsplatserna. I norra delen är det däremot inte möjligt att parkera i de snedställda parkeringsplatserna som är ämnade för av- och påstigning, se Figur 9. Anledningen till att det inte fungerar är vinkeln och/eller bredden på de snedställda parkeringarna.

Figur 9 Körspår som visar att det inte är möjligt att parkera i parkeringsficka

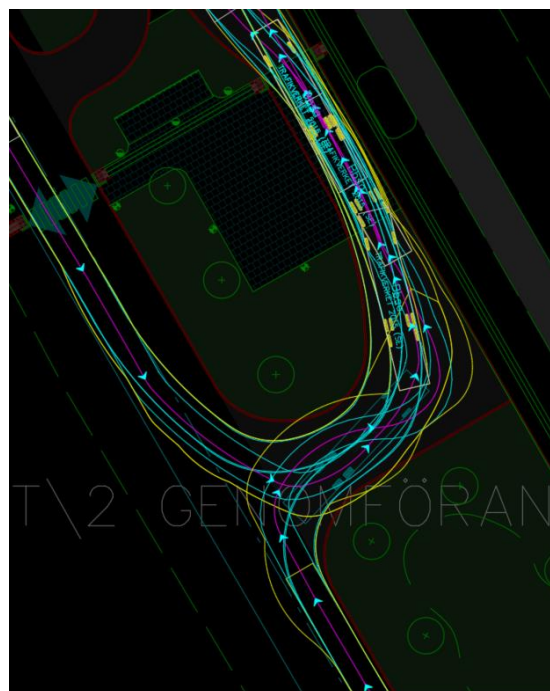

Figur 10 Körspår som visar hur mycket svängen behöver tas ut för att parkera i parkeringsficka

Parkeringsgatan öster om parkeringsplatserna på den norra parkeringen är för smal för att fordon ska kunna ta sig in i parkeringsplatserna. För att det ska vara möjligt att parkera i rutan behöver körbanan breddas. I Figur 10 illustreras det hur mycket en bil behöver ta ut svängen för att sedan backa bak och därefter köra in i parkeringsrutan.

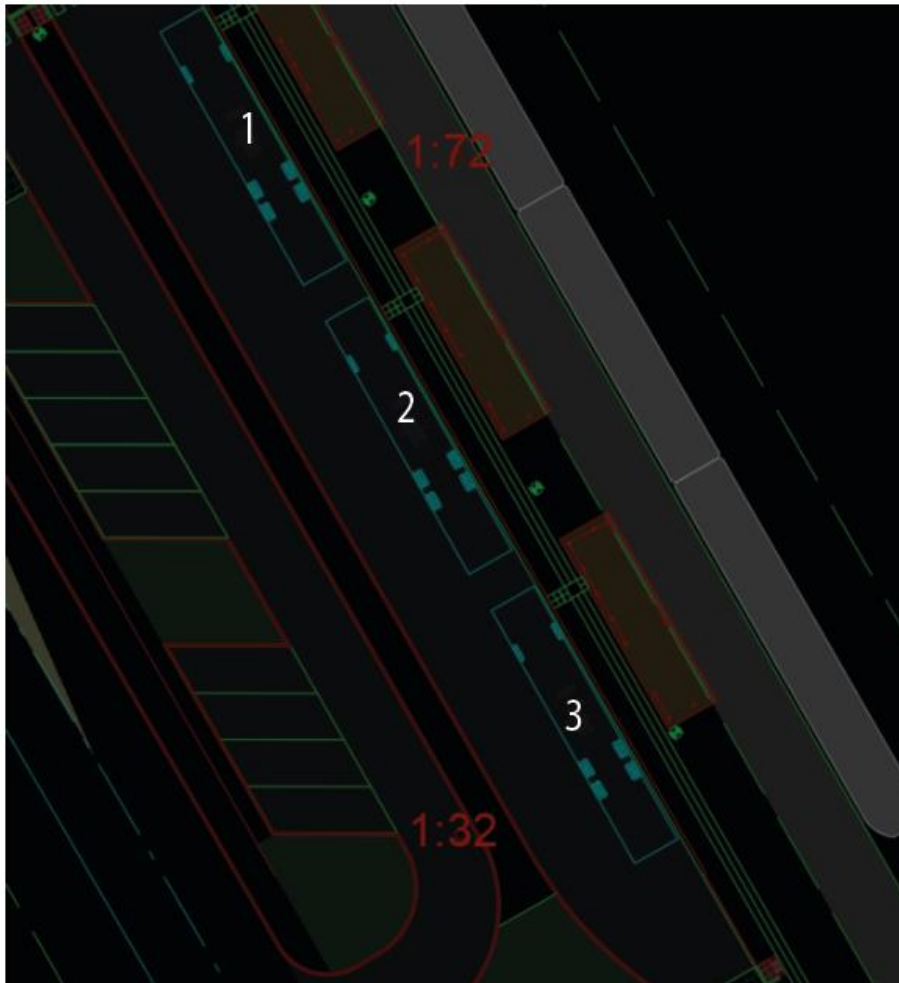
2.2.2 Bussterminal

Bussinfarten är testad med körspår för en 15m lång boggiebuss. Körspåret för bussen som kommer söderifrån visar att det är trångt för bussar att ta sig in till terminalen från väg 34. För att köra in från väg 34 går busskroppen utanför körbanan och över grönytan söder och norr om infarten, vilket syns som gula linjer i Figur 11.

Figur 11 Körspår som visar infart till bussterminal

Inne på själva bussterminalen finns problem vad gäller angöring vid de tre busslägena i förprojekteringsförslaget. Bussarna kan inte köra in och ut från de olika lägena oberoende av varandra. I punktlistan nedan beskrivs vilka kombinationer som försvårar eller omöjliggör framkomlighet. Hållplatslägena presenteras i Figur 12.

Figur 12 Bild som visar de tre hållplatslägena

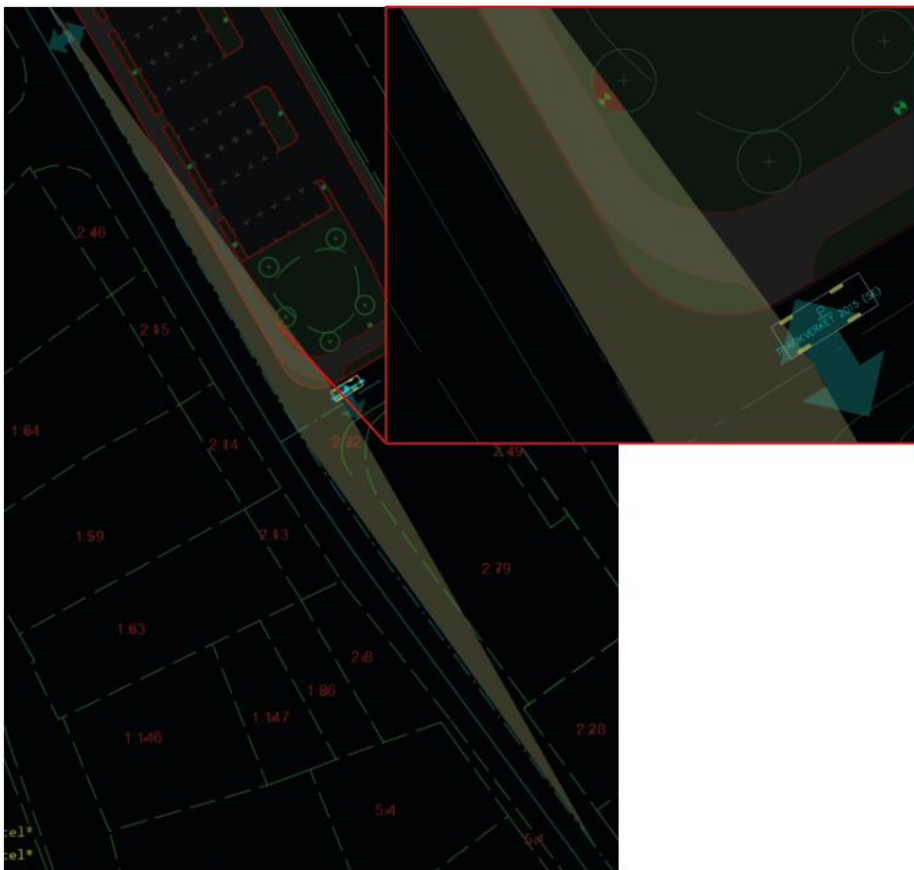
- ▶ En buss på läge 2 kan inte köra ut om läge 1 är upptaget
- ▶ En buss på läge 3 kan inte köra ut om läge 2 är upptaget
- ▶ Om läge 1 och 3 är upptaget kan en buss inte köra in på läge 2
- ▶ Det är trångt för en buss att köra förbi läge 3 ifall det är upptaget
- ▶ Det är inte möjligt för en buss att köra in på läge 2 ifall läge 3 är upptaget utan att först köra fram och därefter backa bak. Detta förutsätter att läge 1 är fritt.
- ▶ Det är inte möjligt för en buss att köra in på läge 1 ifall läge 2 är upptaget utan att först köra fram och därefter backa bak. Detta är inte att rekommendera eftersom det finns ett övergångsställe framför läge 1.

2.3 Trafiksäkerhet

2.3.1 Sikt

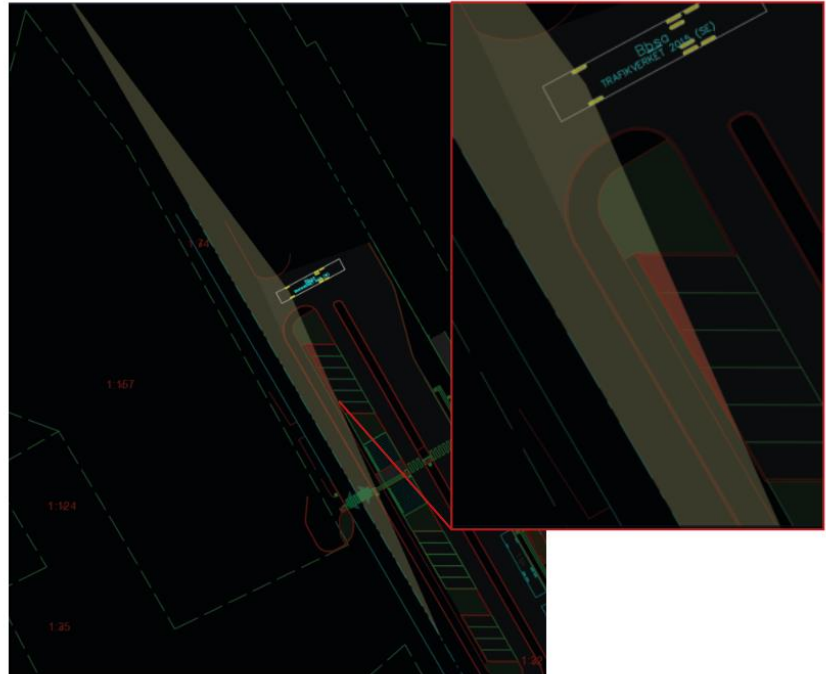
Utfarterna i norr och söder från det nya resecentrumet har bedömts utifrån krav 10.4, siktområde i korsning, i VGU (2022:001). Vid bedömningen har förprojekteringsförslaget använts. I tätort ska motorfordon som står fem meter in på sekundärvägen ha 80 meter fri sikt ut på primärvägen.

I den södra utfarten riskerar sikten att bli skyddad av ett planerat träd. Placeringen av trädet bör därför ses över. Sikten som skyms är markerat i rött i Figur 13.

Figur 13 Siktlinje från utfarten Långgatan

Från den norra utfarten skymms sikten söderut om bilar står parkerade på de snedställda parkeringsplatserna. Sikten som skymms är markerad i rött i Figur 14.

Figur 14 Siktlinje från norra utfarten

2.3.2 Oskyddade trafikanter

Det finns en god koppling mellan gångbanor och bussterminal, tågplattform och cykelparkering. Över lag håller utformningen av gångbanor god standard och hög trafiksäkerhet där oskyddade trafikanter separeras från motortrafik. Undantag för detta är gående som stiger ur bilar på de snedställda parkeringsplatserna. Det finns ingen bra koppling mellan parkeringsplatserna och övriga gångvägar vilket gör att de kommer att vistas på körbanan där bilar både letar efter parkeringsplatser och backar ut ur parkeringsplatser. Även om det finns en gångbana framför parkeringsrutorna är risken stor att gående väljer att gena över körbanan, bakom de parkerade bilarna, för att ta sig till bussterminal och tågplattform.

Figur 15 Förprojekteringsunderlag med inringade övergångsställen och gångpassage

I förprojekteringsunderlaget finns fyra övergångsställen och en gångpassage utritade, se Figur 15. A, B, C och D är övergångsställen och E en gångpassage. Övergångsstället norr om bussterminalen, C, är placerad 3 meter från hållplatsen vilket inte uppfyller krav 11.1.2 i VGU. Enligt kravet ska övergångsstället vara placerat minst 15 meter framför hållplatsläget. Gångpassagen i södra delen av bussterminalen, E, uppfyller kravet att vara placerad minst 5 meter bakom hållplatsen.

Det finns inga träd eller andra siktskymmande föremål placerade i anslutning till övergångsställena vilket gör att utformningen uppfyller krav 10.3.1 i VGU. Övergångsställena är minst 2,5 meter breda och uppfyller därmed krav 10.3.7.1 i VGU.

2.3.3 Kollektivtrafik

Placeringen av bussterminalen i anslutning till tågperongen uppfyller krav 5.18 i VGU. Kravet innebär att vid ny samt ombyggnation av kollektivtrafiktrafiknoder ska framkomlighet särskilt beaktas liksom bekväma övergångar mellan trafikslag.

Bussterminalen i det nya resecentrumet bidrar till en god koppling mellan busstrafik och tågtrafik. På- och avstigningsytan vid busshållplatserna uppfyller kraven på bredd och kantstöd enligt krav 11.1.6 i VGU. Den enkelriktade busstrafiken i ett reserverat utrymme skapar goda förutsättningar för hög trafiksäkerhet.

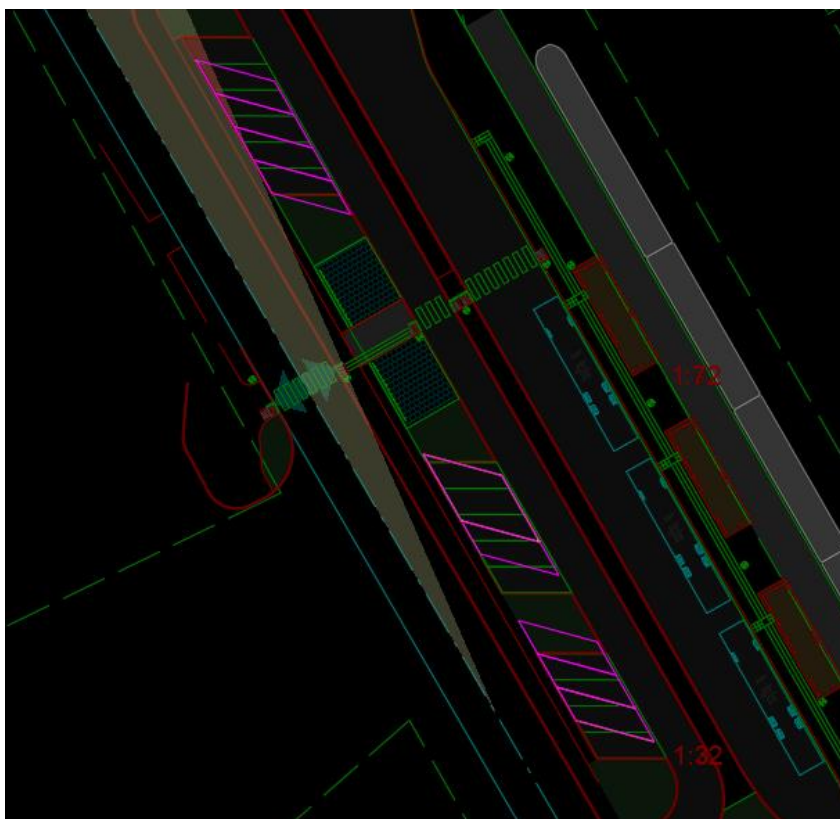
Infartens utformning gör dock att det är trångt för bussar att ta sig in till terminalen och hållplatslägena gör att bussarna är beroende av varandra för att ta sig in och ut. En redogörelse för vilka busskombinationer som är försvårade eller omöjliga presenteras i 2.3.32. För att bussens kropp inte ska göra intrång på plattformen eller på- och avstigningsytan behöver den i stället svänga nära gräsytan i väster.

2.4 Åtgärdsförslag

2.4.1 Parkering

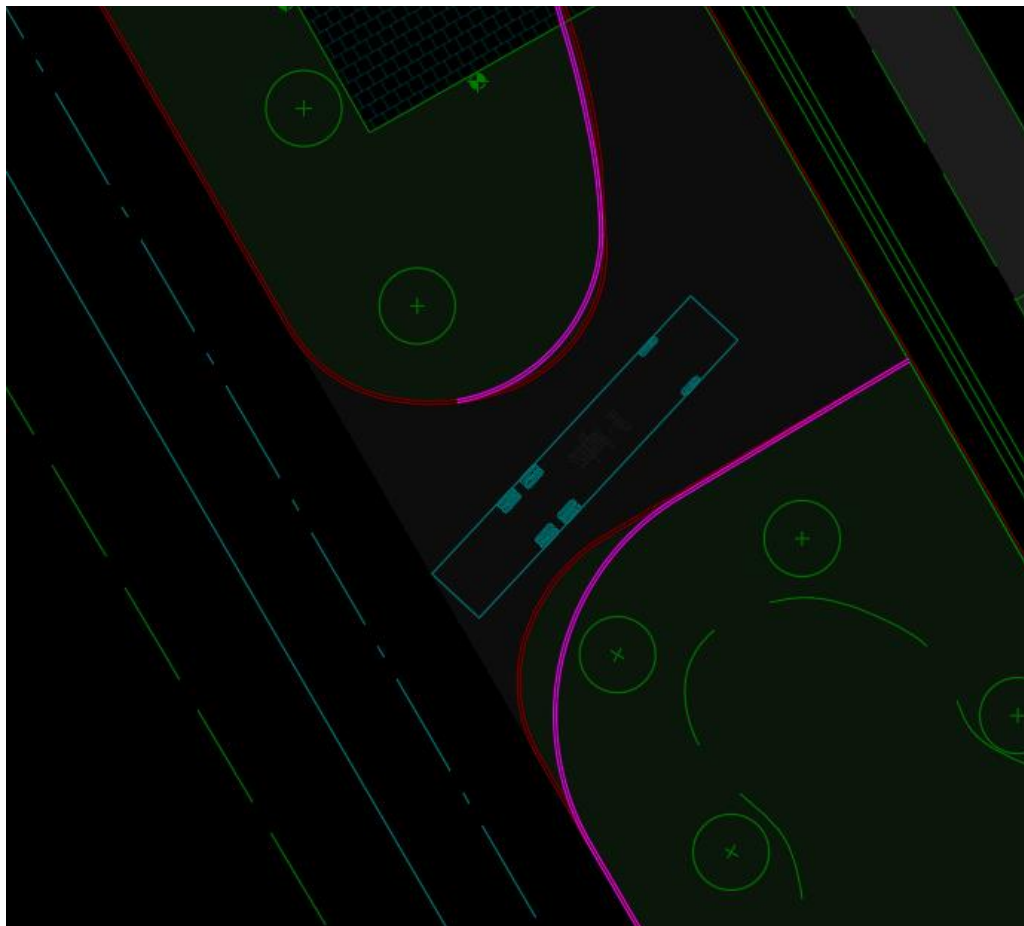
Det är inte möjligt att parkera i de snedställda parkeringsfickorna. För att det ska vara möjligt behöver parkeringsrutorna justeras genom att vinkel ändras vilket även förbättrar sikten från den norra utfarten. Hämta- och lämparkeringen föreslås justeras enligt Figur 16. I förprojekteringsförslaget finns inga tillgängliga parkeringsplatser på varken den norra eller södra parkeringen. En tillgänglig parkeringsplats föreslås att anläggas på den norra parkeringsytan.

Parkeringsplatserna i rosa/lila linjer har fått vinkeln 45° och en tillgänglig parkeringsplats har lagts till söder om cykelparkeringen. Om parkeringsplatserna utförs enligt figur 16 är det möjligt att parkera i dem och det får plats 9 parkeringsplatser varav en är tillgänglig. Parkeringsplatserna bedöms även klara siktkravet med denna utformning.

Figur 16 Skiss på ny parkering

2.4.2 Bussterminal

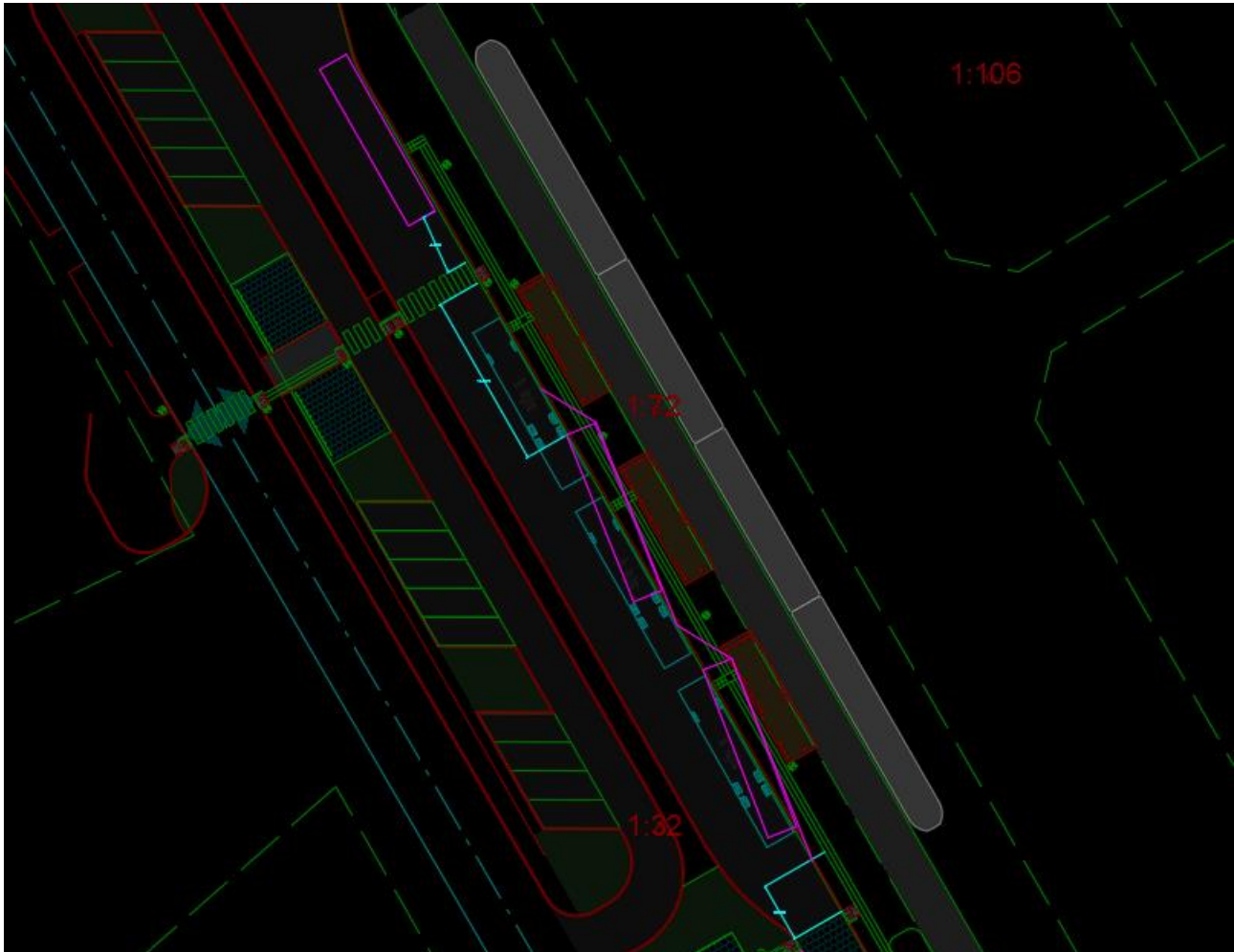

Figur 17 Bild över förslag på justerad infart till bussterminal

För att skapa bättre framkomlighet och öka trafiksäkerheten behöver infarten till bussterminalen breddas enligt figur 17.

Utöver detta uppfyller inte övergångsstället i norra delen av bussterminalen kraven i VGU med avseende på avstånd mellan övergångsställe och hållplatsläge. Det är även svårt, och i vissa fall omöjligt, för bussar att ta sig fram längs med hållplatserna. Detta beror dels på att det är en smal körbana dels att bussar blockeras från att köra ut om vissa hållplatslägen är upptagna. För att övergångsstället ska uppfylla kraven i VGU och bussarna ska ha god framkomlighet krävs det att denna del av förprojekteringsförslaget ritas om.

Norconsult har tagit fram ett utformningsförslag för bussuppställningarna som följer VGU samt möjliggör angöring och förbipassering för alla rörelser, se figur 18.

Figur 18 Skiss på utformning av bussterminal

Söder om övergångsstället föreslås det finnas två busshållplatser som snedställs för att fungera oberoende av varandra, möjliggöra förbi passering och underlätta angöring. Norr om övergångsstället föreslås ytterligare en busshållplats. Den norra busshållplatsen kan fortsatt vara rak. Vid denna utformning ökar framkomligheten för bussarna i jämförelse med utformningen i förprojekteringsförslaget. Avståndskrav till övergångsställen uppfylls också.

2.4.3 Siktlinjer

Trädet i söder behöver antagligen flyttas i skisserna för att inte påverka sikten från utfarten från Långgatan till väg 34. Utöver detta behöver växtlighet hållas nere i området för att inte skymma sikt.

Om de snedställda parkeringsfickorna i norr fortsatt finns kvar behöver de nordligaste justeras så att parkerade bilar inte skymmer sikten från utfarten.

Undersökning

Bilserviceanläggning i sydöstra delen av planområdet.

Detaljplan för Högsby resecentrum, HÖGSBY 1:32 mfl.
fastigheter, Högsby samhälle,
Högsby kommun, Kalmar län.

UNDERSÖKNING INFÖR STRATEGISK MILJÖBEDÖMNING M. BILAGA

SAMRÅDSHANDLING

Utökat planförfarande
Plan- och bygglagen (SFS 2010:900)
2024-11-25

Undersökning

UNDERSÖKNING INFÖR STRATEGISK MILJÖBEDÖMNING

Enligt 6 kap. 3 § miljöbalken ska kommunen göra en miljöbedömning när en detaljplan eller ett program ska upprättas eller ändras. Miljöbedömningens första steg, undersökning, ska avgöra om detaljplanens, programmets eller ändringens genomförande medför en betydande miljöpåverkan. Om så är fallet ska en strategisk miljöbedömning göras.

Planens beteckning

Detaljplan för Högsby resecentrum, Högsby 1:32 med flera fastigheter, Högsby samhälle, Högsby kommun, Kalmar län.

Ställningstagande

Ett genomförande av planen bedöms inte medföra en betydande påverkan på miljön, hälsan eller hållning med mark, vatten och andra resurser. En miljökonsekvensbeskrivning enligt 6 kap. 11 och 12 §§ miljöbalken bedöms därför inte behöva upprättas.

Detaljplanens huvuddrag och syfte

Kommunstyrelsen i Högsby kommun har vid sammanträde 2024-01-16, KS § 15, beslutat att inleda arbeten med ny detaljplan för Högsby resecentrum. Den huvudsakliga anledningen till planarbetet är skapande av ett attraktivt och funktionellt resecentrum där tåg- och busstrafik samlas och tillgängligheten förbättras. Platsen är samma som dagens stationsområde men dispositionen av området förändras. Huvudmannaskapet för parkering blir enskilt för att ge en större flexibilitet för olika driftsformer. Även närliggande fastighet för bilservice ses över för att möjliggöra en utveckling av den verksamheten. I övrigt tillkommer ingen ny bebyggelse utöver mindre komplementbyggnation.

Syfte

Detaljplanen syftar till att skapa ett attraktivt och funktionellt resecentrum i Högsby där tåg- och busstrafik integreras. Området ska vara säkert och tillgängligt för fotgängare och fungera som en inbjudande plats för möten och vistelse. Gröna värden på platsen ska tas till vara och utvecklas. Parkering och angöring för bil och cykel ska finnas.

Ett genomförande av detaljplaneförslaget bedöms väl överensstämma med kommunens gällande översiktsplan.

Förutsättningar och förslag

Platsen

Planområdet innefattar dagens Högsby station med tillhörande busstorg och parkering. Även biltvätten på andra sidan järnvägsöverfarten ingår i planområdet. Mindre områden av riksvägen/Järnväggsgatan tas med i planområdet för att reglera utfartsförbud mot vägen. Berörda fastigheter är den kommunägda gatumarksfastigheten Högsby 1:32 och den enskilt ägda Högsby 2:79.

Planområdet utgör en utpräglad trafikmiljö med stor andel hårdgjorda ytor och relativt intensiv trafik, riksvägen med person- och tung trafik, bussar och tåg, fotgängare och cyklister som rör sig i och

Undersökning

genom området. Det finns ett fåtal stora träd inom området och gatuplanteringar, därutöver knapp någon grönska alls.

Planen

Planförslaget medför en förändrad disposition av stationsområdet där ett integrerat resecentrum skapas i anslutning till befintlig tågplattform. Parkeringen flyttas till dagens busstorg. Stationsbyggnaden rivs till förmån för en grönare och öppnare karaktär.

Påverkan

Den ändrade dispositionen möjliggör ett grönare stationsområde, med ökad öppenhet för att främja trygghet. Andelen hårdgjorda ytor minskar vilket möjliggör mer infiltration och lokal hantering av dagvatten. Konflikter mellan gång- och busstrafik minskar med ett integrerat resecentrum. Tillgängligheten för fotgängare ökar inom området. Riksvägen får en fullgod kapacitet vid nya och ändrade korsningspunkter.

Befintlig stationsbyggnad sett från bredvid perrongen, busstorg i bakgrunden.

Undersökning

Agenda 2030 – de globala målen

Minskad olycksrisk när korsningar mellan gång- och fordonstrafik blir färre.
Grönare stadsmiljö har hälsofrämjande effekter.

Lokal dagvattenhantering fördröjer och fångar in föroreningar.

Ett attraktivt och funktionellt resecentrum främjar resandet i kollektivtrafik. Mobilitet till fots och cykel kan underlättas.

Ett tillgänglighetsanpassat resecentrum ger förutsättningar för alla att ta del av kollektivtrafiken.
Ett tryggare resecentrum främjar också tillgänglighet för grupper som drar sig för att vistas vid stationen idag.

Planförslaget möjliggör en grönare och attraktivare utformning av ett centralt och samhällsviktigt stadsområde i Högsby tätort och kommun.

Minskad andel hårdgjord yta minskar översvämningsrisker vid skyfall, samt möjliggör lokal infiltration för att fylla på grundvattenmagasin.

Kommunen har genomfört trygghetsvandring och dialog med Polisen i syfte för att få ett tryggare resecentrum med mindre utrymme för kriminalitet, skadegörelse och asocialt beteende. Alla måste kunna våga använda kollektivtrafiken.

Undersökning

BEDÖMNINGSGRUNDER

ÖVERGRIPANDE MÅL OCH NORMER	Berörs	Ja	Nej	Kanske
1. Miljö- och kvalitetsmål <i>Nationella miljömål</i> Sveriges riksdag har fastställt 16 miljömål som skall ligga till grund för all planering. Miljömålen är: 1) Begränsad klimatpåverkan, 2) Frisk luft, 3) Bara naturlig försurning, 4) Giftfri miljö, 5) Skyddande ozonskikt, 6) Säker strålmiljö, 7) Ingen övergödning, 8) Levande sjöar och vattendrag, 9) Grundvatten av god kvalitet, 10) Hav i balans, 11) Myllrande våtmarker, 12) Levande skogar, 13) Ett rikt odlingslandskap, 14) Storslagen fjällmiljö, 15) God bebyggd miljö, 16) Ett rikt växt och djurliv. <i>Regionala miljömål</i> De regionala miljömålen grundar sig på de nationella delmålen som fått regional anpassning. Kalmar län har 110 regionala miljömål. Kommentar: <i>Ett genomförande av detaljplanen strider varken mot de nationella eller regionala miljömålen. Miljömålet God bebyggd miljö berörs. Planförslaget innebär ett mer tillgängligt, tryggt och funktionellt resecentrum i Högsby samhälle.</i>		X		

Undersökning

2. Miljökvalitetsnormer Miljökvalitetsnormer (MKN) är ett juridiskt styrmedel som regleras i 5 kap. miljöbalken. Miljökvalitetsnormer är juridiskt bindande föreskrifter om lägsta godtagbara miljö kvalitet inom ett geografiskt område. Idag finns det miljökvalitetsnormer för: • olika föroreningar i utomhusluften (2010:477), • olika parametrar i vattenförekomster (SFS 2004:660), • olika kemiska föreningar i fisk- och musselvatten (SFS 2001:554), • omgivningsbuller (SFS 2004:675). För detta planområde är endast miljökvalitetsnormer för utomhusluft (2010:477) och för vatten (SFS 2005:660) relevanta att beskriva. Miljökvalitetsnormerna för omgivningsbuller gäller endast för större vägar eller för större städer än vad som finns i Högsby kommun och är därmed inte aktuella för planområdet. Kommentar: Föroreningar i utomhusluften: <i>Nu aktuellt planområde ligger bredvid Järnvägsgatan, kanske Högsby kommuns mest trafikerade gata/väg. En prognosticerad trafikmängd år 2040 på cirka 3 700ÅDT bedöms ändå vara rejält under de mängder där normen riskerar att inte klaras. Det bedöms således att det inte föreligger någon risk för att miljökvalitetsnormen för utomhusluft inte skulle klaras. Högsby kommuns provtagningspunkt för luftkvalitet ligger i direkt anslutning till planområdet/riksvägen. Mätdata finns för år 2023 och kvävedioxid (NO2), vilket visar på värden en bra bit under gränsvärdena (max 6,6 mikrogram/kubikmeter).Planförslaget bedöms inte påverka föroreningssituationen nämnvärt.</i> Vattenförekomster <i>Planområdet ligger norr om grundvattenförekomsten "Ås vid Högsby-Ruda SE633394-151672" samt cirka 150 meter öster om ytvattenförekomsten "Emån; Videbäck – Nötån SE633431-152267".</i> <i>Angränsande detaljplan innehåller plan för dagvattendamm på allmän platsmark. Planförslaget syftar till en grönare miljö med mindre hårdgjord yta än idag. Planförslaget innehåller bestämmelse om utformning av kvartersmark med syfte att säkra fördröjning och infiltration.</i> <i>Ett genomförande av detaljplanen bedöms inte att försvåra arbetet för att uppnå miljökvalitetsnormerna. Se även beskrivning under textavsnittet "Miljökvalitetsnormer" i planbeskrivningen.</i>		X		
FÖRORDNANDEN OCH SKYDDSVÄRDEN	Berörs	Ja	Nej	Kanske

Undersökning

3. Riksintresse, Natura 2000 Berörs lagenligt skyddad natur enligt miljöbalken 3, 4 och 7 kap, Natura 2000 eller världsarv? Förordnanden gäller nationalparker, naturreservat, kulturresevat, naturminnen, biotopskydd, djur- och växtskyddsområden, strandskyddsområden, miljöskyddsområden, vattenskyddsområden eller andra enligt lagen särskilt skyddade områden. Kommentar: <i>Planområdet ingår i område av riksintresse för vattendrag då det tillhör Emåns vattensystem (MB 4 kap § 6). Planområdet ingår i riksintresse för naturvård (NRO08017, Emåns vattensystem) samt i riksintresse för kulturmiljövård (MB 3 kap § 6).</i> <i>Området ingår i kommunens naturvårdsplan i ett större område som pekats ut som område med – högt naturvärde. Planområdet i sig har inga kända naturvärden och ett genomförande av planförslaget bedöms inte påverka närliggande naturmiljöer negativt.</i> <i>Ett genomförande av planförslaget bedöms inte påverka ovan nämnda intressen nämnvärt. Se även text under rubriken "Riksintressen och skyddade områden" i planbeskrivningen.</i>	X		
4. Högt naturvärde, nyckelbiotoper, ekologiskt känsliga områden, naturresurser Berörs område som utpekats i: • Länsstyrelsens eller kommunens naturvårdsplan som högt naturvärde? • Skogsstyrelsens nyckelbiotop- eller sumpskogsinventering? • Kommunens översiktsplan som ekologiskt särskilt känsligt? Kommentar: <i>Se tidigare svar punkt 3.</i> <i>I naturvårdsplanen nämnda bevarandevärden bedöms inte påverkas vid ett genomförande av planförslaget.</i>	X	X X	

Undersökning

5. Kulturmiljö Berörs fornlämningar eller kulturhistoriskt värdefull miljö? Kommentar: <i>Det finns inga registrerade fornlämningar inom planområdet. Planområdet ingår i riksintresse för kulturmiljövård (MB 3 kap § 6). I kommunens kulturmiljöprogram ingår nu aktuellt detaljplaneområde i huvudområdet för Högsby tätort och i ett kärnområde för Storgatan och Järnvägsgatan med högsta klassens kulturhistoriska värden. Kärnområden är områden med särskilt höga kulturhistoriska värden, med koncentrationer av kulturhistoriskt värdefulla byggnader, fornlämningar och/eller landskapsobjekt. Kärnområdet kring Storgatan och Järnvägsgatan beskrivs: "Genomfartsleden Järnvägsgatan som löper utmed östra sidan av åsens sluttnings anlades i samband med att Berga–Kalmar järnväg invigdes 1897 och har idag frångått Storgatan rollen som "landsväg". Järnvägsgatan ligger som en spikrak parallell till den slingrande Storgatan, den ena funktionellt planerad efter järnvägsspåren, den andra anpassad efter topografiska förutsättningar. Intill Järnvägsgatan uppfördes i samband med järnvägen ett stationshus på den plats där dagens resecentrum ligger. Bebyggelsen utmed Järnvägsgatan visar hur samhällets utveckling, som fram till dess haft en tydlig orientering mot kyrkan och Storgatan (landsvägen), efter järnvägens ankomst delvis kom att förskjutas mot Järnvägsgatan." Planförslaget påverkar inte dessa värden i någon väsentlig utsträckning.</i>	X		
6. Landskapsbild/stadsbild Påverkan på landskaps- och stadsbilden. Kommentar: <i>Planområdet ligger centralt i Högsby samhälle. Ett genomförande av detaljplaneförslaget påverkar landskaps- eller stadsbilden i viss utsträckning. Befintlig stationsbyggnad rivs, till förmån för ett grönnare och öppnare område där resecentrum förläggs samlad vid befintlig perrong.</i>	X		
7. Transport och kommunikation Berörs viktiga transport- eller kommunikationsleder? Kommentar: <i>Järnvägsgatan utgör en riksväg och påverkas av ombyggnad i till följd av planförslaget. Förändringarna bedöms inte hindra framkomligheten men främjar en bättre tillgänglighet till resecentrum. Järnvägen påverkas inte fysiskt av planförslaget, men ett integrerat resecentrum ger en bättre miljö för av- och påstigande tågresenärer, samt underlättar byten till buss och andra färdssätt.</i>	X		

Undersökning

8. Rekreation och rörligt friluftsliv Påverkas kvalitén eller kvantiteten på någon rekreationsmöjlighet (strövområde, vandringsled, friluftsanläggning etc.) Kommentar: <i>Planförslaget har ingen påverkan på rekreativmiljöer.</i>		X	
9. Mark Orsakar projektet; • betydande förändring av markanvändningen? • instabilitet i mark- eller de geologiska grundförhållandena: risk för skred, ras etc? • skada eller förändring av någon värdefull geologisk formation? • förändrade sedimentationsförhållanden i vattendrag, sjö eller havsområde? Kommentar: <i>Planförslaget medför en ändrad disposition inom området med resecentrum, men dagens användning med resecentrum och parkering består.</i> <i>Någon särskild risk för skred/ras är inte känt för fastigheterna inom planområdet. Grundläggning vid ny-, till- och ombyggnation ska alltid ske med hänsyn till platsens förutsättningar som exempelvis avseende rådande geologiska grundförutsättningar och markens stabilitet.</i>		X X X X	
10. Vatten Orsakar projektet; • förändring av grundvatten- eller ytvattenkvalitén? • förändring av flödesriktningen för grundvattnet? • minskning av vattentillgången i någon yt- eller grundvattentäkt? • förändrade infiltrationsförhållanden, avrinning eller dräneringsmönster med risk för översvämning/uttorkning? • förändrat flöde eller riktning eller strömförhållanden i något vattendrag, sjö eller havsområde? Kommentar: <i>I jämförelse till tillåten markanvändning i gällande detaljplan bedöms ett genomförande av nu aktuellt planförslag inte påverka ovan nämnda parametrar i någon väsentlig utsträckning, utom att hårdgörandegraden minskar. Detta är positivt för infiltrationsmöjligheter i området. Dagvattenrening och -fördröjning är även planerad på allmän platsmark norr om planområdet, innan utlopp i Svensbäck.</i>	X	X X X X	

Undersökning

11. Vegetation Orsakar projektet; • förändringar i antalet eller sammansättningen av växtarter eller växtsamhällen? • påverkan av någon hotad växtart eller växtsamhälle (enligt Artdatabankens rödlista eller EU:s art eller habitatdirektiv?) • införande av någon ny växtart? Kommentar: <i>Planförslaget medför en grönare miljö med mer växtlighet. Exakt parkutformning är ännu inte framtagen. I eller i nära anslutning till planområdet finns inga kända observationer av hotade arter, utifrån sökning i Artportalen. Den fridlysta arten Mistel förekommer i träd på dagens buss-torg.</i> <i>Ett antal skyddsvärda träd beläggs med marklovsplikt för att förhindra fällning.</i>		X X X	
12. Djurliv Orsakar projektet; • förändringar av antalet eller sammansättningen av antalet djurarter? • påverkan på någon hotad djurart enligt Artdatabankens rödlista eller EU:s art eller habitatdirektiv? • försämring av fiskevatten eller jaktmarker? Kommentar: <i>Planförslaget påverkar inte djurlivet i någon väsentlig utsträckning.</i>		X X X	
13. Areella näringar Påverkas jordbruk, skogsbruk, djurhållning eller fiske? Kommentar: <i>Ej aktuell fråga.</i>		X	

Undersökning

EFFEKTER PÅ HÄLSA OCH SÄKERHET	berörs	Ja	Nej	Kanske
14. Störningar, buller, utsläpp, vibrationer, ljus och skarpt sken, lukt Orsakar projektet; - ökning av nuvarande ljudnivå så att människor exponeras för ljudnivåer över rekommenderade gränsvärden? - nya ljussken som kan vara bländande? - risk för vibrationer, explosion, utsläpp eller lukt? - risk att människor utsätts för joniserande strålning (radon)? Kommentar: Människor vistas inte stadigvarande i området, varför någon trafikbullerberäkning inte har utförts. Planförslaget bedöms inte heller innebära något ökat buller för omgivningen. Det finns inte någon annan miljöfarlig eller störande verksamhet i närområdet. Med tanke på planområdets geografiska läge, det vill säga underliggande rullstensås bör ny- eller ombyggnationer ske på ett radonsäkert sätt samt rekommenderas kontrollmätning av befintliga byggnader. Planförslaget innehåller ingen ny bebyggelse utöver komplementbyggnation.			X X X	X
15. Miljöpåverkan från omgivningen - Finns miljöstörande verksamhet i omgivningen som har negativ inverkan? - Har området tidigare använts som tipp, utfyllnadsplats eller dylikt varvid miljö- och hälsofarliga ämnen kan finnas lagrade i marken? Kommentar: En sanering har gjorts på området för en tidigare bensinmack, till nivån Mindre Känslig Markanvändning (MKM). I övrigt finns inga indikationer på risk för markföroreningar i EBH-stödet, men området har varit en trafikmiljö sedan järnvägen invigdes för mer än 125 år sedan. Med tanke på denna långvariga användning så finns det en risk för miljö- och hälsofarliga ämnen i marken. Planförslaget bedöms dock inte innebära en väsentlig ändring av markanvändning.	X		X	

Undersökning

16. Trafiksäkerhet - Sker transporter av farligt gods? - Skapas trafikproblem eller äventyras trafiksäkerheten? - Innebär projektet ökning av fordonstrafik? Kommentar: Järnvägsgatan är utpekad som en primär farligt godsled. Planförslaget innebär ingen väsentlig ändring av markanvändning. Planförslaget bedöms ge positiva effekter på trafiksäkerheten, både inom stationsområdet och på Järnvägsgatan. Trafikmängderna bedöms inte öka i någon väsentlig utsträckning, då huvuddelen av trafiken är genomfartstrafik.	X	X X	
--	---	--------	--

SAMLAD BEDÖMNING

Kommunens samlade bedömning är mot bakgrund av ovanstående checklista, att genomförande av detaljplanen inte medför någon betydande miljöpåverkan och att det enligt bilaga 4 till förordning om miljökonsekvensbeskrivningar därför inte behöver upprättas en strategisk miljöbedömning.

MEDVERKANDE

Undersökningen har tagits fram av Miljö- och byggkontoret genom kommunens stadsarkitekt Emil Stille, i samarbete med miljö- och byggchef Magnus Jönsson.

Miljö- och byggkontoret

.....
Emil Stille
Stadsarkitekt

.....
Magnus Jönsson
Miljö- och byggchef

Undersökning

BILAGA. BARNKONSEKVENSANALYS, SOCIALA PERSPEKTIV

DELAKTIGHET	Berörs	Ja	Nej	Kanske
1. Relevanta målgrupper och perspektiv Finns en målgruppsanalys över vilka grupper som är berörda (ålder/funktionshinder/kön/bakgrund)? Beaktas barnens perspektiv (med olika åldrar, bakgrunder och funktionsvariationer) i planprocessen? Kommentar: <i>Ett resecentrum är en viktig plats för barn och ungas mobilitet. Fröviskolan har en egen hållplats, men det bedrivs undervisning på Högsby Lärcenter, vars elever nyttjar denna hållplats. För många gymnasieungdomar så är resecentrum en bytespunkt i skolpendlingen. Efter skoltid så är resecentrum en knypunkt för barn och ungas fritidsresor.</i> <i>För de yngsta barnen är tillgänglighets- och trafiksäkerhetsfrågorna särskilt viktiga, medan för de större barnen och ungdomarna så krävs ett särskilt fokus på trygghetsfrågor. Resecentrum som träffpunkt erbjuder en social arena för ungdomar, vilket bör bejakas, men ska också ha en tydligt offentlig karaktär för att motverka konflikter, mobbning och asociala beteenden.</i>		X		
2. Dialog Sker samverkan med olika berörda aktörer (till exempel socialtjänst, polis, funktionshinderorganisationer) under planprocessen? Förs direkt dialog med barn och ungdomar under planprocessen? Kommentar: <i>Inbjudan till en trygghetsvandring gick ut till företrädare för skola, föreningsliv och spreds i sociala kanaler mot ungdomar. Polis och företrädare för funktionshinderorganisationer deltog i vandringen eller vid ett uppföljande möte. Inga ungdomar deltog dock i vandringen.</i> <i>I samband med en trafiksäkerhetsaktivitet på Fröviskolan togs det upp en viss dialog kring resecentrum. Det som nämndes som viktigt var liknande synpunkter som hos äldre brukare av resecentrum: bänkar/hängmöjlighet, offentlig fräsch toalett, väntutrymme och trafiksäkerhet. Fokus för denna dialog var dock själva Fröviskolans trafikmiljö, varför en enkät ska utföras under plansamrådet med skolungdomar.</i>		X		X

Undersökning

BARNES RÄTTIGHETER	Berörs	Ja	Nej	Kanske
3. Jämlikhet Ger planen utrymme för olika invånargrupperns behov och intressen? Beaktas olika grupperns varierande resurser och möjligheter att använda platsen? Är planen transparent vad gäller eventuella intressekonflikter mellan olika grupper vad gäller platsens användande? Kommentar: <i>Ett resecentrum kan och ska vara ett demokratiskt offentligt rum, med lika tillgång för alla. En förbättrad tillgänglighet och trygghet främjar detta mål.</i> <i>Tillgänglighet till resecentrum förbättras till fots och med cykel, samt bevaras vad gäller bil.</i> <i>Det kan finnas olika syften med olika grupperns nyttjande av platsen. Huvudsyftet med ett resecentrum är att möjliggöra mobilitet och tillgänglighet för kollektivtrafikens resenärer. Det innebär exempelvis att parkering för pendlare prioriteras framför nattparkering eller snabb-laddare för bilresenärer på riksvägen, om inte utrymmet räcker för alla. Det innebär också att socialt nyttjande av en grupp inte får monopolisera platsen eller avskräcka andra från att använda resecentrum. I lagom portion så är dock vistelse och möten en tillgång för ett tryggt, levande och attraktivt resecentrum.</i>	X X X			
4. Jämställdhet Tas det i utformningen av fritidsanläggningar, skolgårdar, fritids, lek-, spel-, och rekreationsutrymmen hänsyn till pojkar och flickors behov och önskemål? Kommentar: <i>Dagens resecentrum används av både flickor och pojkar, men verkar spela större roll som social arena för pojkar och unga män. Det är viktigt att det finns flera möjligheter till vistelse med olika sorters karaktär för att ge utrymme för alla. Någon del där man kan sitta för sig själv, och någon del där man är i allas blickfång. Det måste docka alltid finnas en tydlig social kontroll och synbarhet så platsen upplevs trygg för alla.</i>	X			

Undersökning

5. Kollektivtrafik Är kollektivtrafikstråk och -anläggningar utformade utifrån trygghet och säkerhet för alla människor oavsett fysiska förutsättningar och ålder? Kommentar: <i>Planförslaget innebär en avsevärd förbättring av trafiksäkerheten för resecentrum, med färre konfliktytor mellan olika trafikslag. Gångstråk placeras för att vara belägna så de faktiskt används, och undvika springande över väg och järnväg. Stråken blir tillgänglighetsanpassade till skillnad från idag.</i>	X		
6. Rätt till bostad Främjar planen olika sorters boende med varierade kostnadslägen på Orts-, och stadsdelsnivå? Kommentar: <i>Planen innehåller inga bostäder och är inte lämpat för boende. Resecentrum är dock en viktig funktion för omgivande bostäder, centralt placerat i samhället och kommunen.</i>		X	
7. Barns livsmiljöer Har miljöer där barn vistas (förskola, skola, lekplatser, mötesplatser för barn) är rök-, och giftfria, med goda ljus-, ljud och luftförhållanden? Kommentar: <i>Resecentrum är beläget omgivet av intensiva trafikstråk, och har inte ideala förhållanden som vistelsemiljö utifrån detta. Däremot kan man erfarenhetsmässigt anta att det kommer användas av barn och särskilt ungdomar som vistelsemiljö och mötesplats oavsett den yttre miljön, eftersom det är en plats där människor passerar och möts, det finns ett folkliv. Planförslaget medger en betydligt attraktivare och mer inbjudande utemiljö än dagens stationsområde.</i>			X

Undersökning

8. Trafiksäkerhet Finns det trygga och säkra vägar (med bilfria zoner) och primär och sekundärstråk till barn och ungas målpunkter? Kommentar: Även om trafiksäkerhet har stått i fokus i framtagande av förslaget till nytt resecentrum, där den inre organiseringen av själva resecentrum blir en stor förbättring och bedöms ha en godtagbar trafiksäkerhet (utifrån att det är en miljö där bussar/tåg och barn oundvikligen möts), så är trafiksäkerheten vad gäller åtkomst från angränsande vägar bristfällig. Framför allt handlar det om riksvägen, där det egentligen hade varit önskvärt med en planskild gångpassage om utrymme hade funnits. Med tanke på riksvägens läge längs åsen med den höjdskillnad det innebär, befintlig bebyggelse och det smala utrymmet för resecentrum mellan riksväg och järnväg så bedöms inte planskildhet vara möjligt att åstadkomma. Åt andra hållet under järnvägen finns förvisso utrymme mellan Långgatan och järnvägen, men behovet motiverar inte en sådan åtgärd. Långgatan har obetydlig trafik och järnvägen är stängslad och det kan genomföras åtgärd med bom vid gångpassage.			X
9. Mötesplatser Finns det god tillgång till förskolor, skolor och mötesplatser för barn med möjligheter till lek, idrott och rörelse (oavsett ålder och individuella förutsättningar)? Har mötesplatser olika slags funktion och innehåll som gynnar jämställdhet, jämlikhet och kreativitet (oavsett ålder och individuella förutsättningar)? Är mötesplatser planerade så att de blir överblickbara, tillgängliga, orienteringsbara och främjar social kontroll? Kommentar: Resecentrum möjliggör skolpendling till gymnasier utanför kommunen och till Högsby Lärocentrum. Fröviskolan har en egen hållplats, men elever därifrån kan säkert ibland nyttja resecentrum ihop med andra ärenden i Högsby samhälle. Resecentrum är väl beläget för denna funktion. Resecentrum är en viktig mötesplats och ska utformas för att erbjuda "rum-i-rummet" med olika karaktär och funktion. Trygghetsfrågorna är i fokus och högt prioriterade i utformningen av nytt resecentrum. Se vidare i planbeskrivningen.	X	X	X

Undersökning

10. Tillgång till grönska och natur Finns det god tillgång till grönområden och ytor som lockar till rörelse och kreativitet? Kommentar: <i>Planförslaget medför större inslag av grönska i området, även om det fortfarande blir en hög andel hårdgjorda ytor på platsen, till följd av behov av trafik- och kommunikationsytor. Större träd bevaras och nya träd som planteras kan ge ett betydligt grönare intryck, men det finns inte utrymme för, och är knappast lämpligt, med fri parklek i ett snävt avgränsat område mellan järnväg och riksväg.</i>			X
11. Brottsförebyggande perspektiv, trygghet Där den fysiska miljön utformad utifrån ett brottsförebyggande och trygghetsskapande perspektiv? Kommentar: <i>Trygghetsvandring genomfördes i samverkan med Polisen och de har gett inspel och synpunkter för att främja trygghet och stävja kriminalitet. Överblickbarhet är en viktig faktor i detta, vilket återspeglas i utformningsförslaget. Att området blir orienterbart, men också erbjuder alternativa vägar och vistelseplatser. Det är dock viktigt att trygghetsfrågorna följer med hela processen, från planering-, genom projektering- och till förvaltningsskedet.</i>	X		

Undersökning

UPPFÖLJNING	berörs	Ja	Nej	Kanske
12. Utvärdering av kommunikation Har planprocessen utvärderats vad gäller metoder för medborgardialoger och kommunikation utifrån syfte och mål? Kommentar: <i>Trygghetsvandringen var ett bra sätt att brett och konkret belysa relevanta trygghets- och tillgänglighetsfrågor. De personer som deltog var väl insatta och engagerade i dessa frågor, utifrån roller i föreningsliv eller som yrkesverksamma. Dock var det svårt att på detta sätt nå en bredare krets i allmänheten. Barn och ungdomar nåddes inte alls, så det perspektivet lyftes utifrån vuxnas syn och kunskap om barns behov och förutsättningar.</i>	X			
13. Representativitet Har resultatet av kommunikationsinsatser, medborgardialoger eller trygghetsvandringar bedömts utifrån representation vad gäller ålder, kön eller andra kategorier? Kommentar: <i>Se kommentar ovan. Deltagare i trygghetsvandringen var överlag äldre, ett vanligt fenomen vad gäller planeringsdialog. En enkät med skolungdomar är inplanerad under samrådet av planförslaget.</i>	X			

Samrådsredogörelse

Detaljplan för Högsby resecentrum, del av Högsby 1:32 med flera fastigheter, Högsby samhälle, Högsby kommun

Planens syfte

Den huvudsakliga anledningen till planarbetet är skapande av ett attraktivt och funktionellt resecentrum där tåg- och busstrafik samlas och tillgängligheten förbättras. Platsen är samma som dagens stationsområde men dispositionen av området förändras. Närliggande fastighet för bilservice ses över för att möjliggöra en utveckling av den verksamheten. I övrigt tillkommer ingen ny bebyggelse utöver mindre komplementbyggnation.

Detaljplanen syftar till att skapa ett attraktivt och funktionellt resecentrum i Högsby där tåg- och busstrafik integreras. Området ska vara säkert och tillgängligt för fotgängare och fungera som en inbjudande plats för möten och vistelse. Gröna värden på platsen ska tas till vara och utvecklas. Parkering och angöring för bil och cykel ska finnas.

Hur samrådet bedrivits

Samråd har genomförts under tiden 2024-12-20 till 2025-01-24. Myndigheter, förvaltningar och grannar har beretts tillfälle att yttra sig och fått planhandlingarna tillsända. Planförslaget har varit tillgängligt i kommunhuset, biblioteket och på kommunens hemsida under samrådstiden.

Nio yttranden har inkommit. Nedan redovisas kortfattat vilka yttranden som inkommit, tidpunkten för dessa samt om det finns erinringar eller inte. Därefter redovisas yttrandena, tillsammans med kommunens kommentarer till det aktuella yttrandet och om det ger anledning till några justeringar av planförslaget. Sist sammanfattas de justeringar och ändringar som görs inför granskningsskedet.

	Datum för inkommande	Erinran eller annan synpunkt	Utan erinran	Sid
Myndigheter				
Länsstyrelsen i Kalmar län	2025-01-31	X		2
Lantmäteriet	2025-01-09	X		5
Trafikverket	2025-01-20	X		7
Polisen	2025-01-24		X	
Kommunala/reg. organisationer				
Kommunledningsutskottet	2025-01-30	X		9
Region Kalmar län	2025-01-20	X		9
RTSO (räddningstjänsten)	2025-01-13	X		10
Ledningsägare				
E.on	2025-01-20	X		10
Skanova	2024-12-19	X		11

Yttranden från myndigheter

Länsstyrelsen i Kalmar län

Detaljplanen har överlämnats till Länsstyrelsen för samråd i enlighet med 5 kap. 11 § plan- och bygglagen (2010:900), PBL.

Detaljplanen handläggs med utökat planförfarande.

Under samrådet ska Länsstyrelsen enligt 5 kap. 14 § PBL särskilt:

1. ta till vara och samordna statens intressen
2. verka för att riksintressen enligt 3 och 4 kap. miljöbalken (1998:808), MB, tillgodoses, att miljö kvalitetsnormer enligt 5 kap. MB följs och att strandskydd enligt 7 kap. MB inte upphävs i strid med gällande bestämmelser
3. verka för att sådana frågor om användningen av mark- och vattenområden som angår två eller flera kommuner samordnas på ett lämpligt sätt
4. verka för att en bebyggelse inte blir olämplig eller ett byggnadsverk olämpligt med hänsyn till människors hälsa eller säkerhet eller till risken för olyckor, översvämning eller erosion.

Under samrådet ska Länsstyrelsen också särskilt ge råd om tillämpningen av 2 kap. PBL.

Länsstyrelsen ska dessutom ge råd i övrigt om tillämpningen av bestämmelserna i denna lag, om det behövs från allmän synpunkt.

Syftet med detaljplanen

till att skapa ett attraktivt och funktionellt resecentrum i Högsby där tåg- och busstrafik integreras. Området ska vara säkert och tillgängligt för fotgängare och fungera som en inbjudande plats för möten och vistelse. Gröna värden på platsen ska tas till vara och utvecklas. Parkering och angöring för bil och cykel ska finnas.

Länsstyrelsens synpunkter - prövningsgrunder enligt 11 kap. 10 § PBL

Länsstyrelsen bedömer, med hänsyn till prövningsgrunderna i 11 kap. 10 § PBL och nu kända förhållanden, att detaljplanen *inte* föranleder prövning vid ett antagande.

Länsstyrelsen synpunkter under Rådgivande behöver beaktas för att kunna genomföra detaljplanen.

Länsstyrelsens synpunkter – råd enligt 2 kap. PBL

Riksintresse kommunikation samt trafik

Planförslaget berör Riksintresse för kommunikationer i form av Stångådalsbanan. Riksväg 34/Järnvägsgatan ingår i det funktionellt prioriterade vägnätet som en regionalt viktig väg. Länsstyrelsen är positiva till åtgärder som förbättrar attraktivitet och funktionalitet i Högsby resecentrum, vilket är en viktig lokal och regional nod där ett flertal trafikslag möts.

Planområdet ligger inklämt mellan två viktiga transportstråk – Riksväg 34 och Stångådalsbanan, varav den senare utgör Riksintresse för kommunikationer. Länsstyrelsen bedömer att planförslaget *inte* riskerar medföra påtaglig skada på riksintresset. Detta då planförslaget inte omfattar Trafikverkets fastighet eller med nuvarande information bedöms påverka övrig järnvägsanläggning.

Den passage och den plankorsning (Långgatan) som finns i området måste dock uppmärksammas vid framtida åtgärder kring stationsområdet som kan medföra nya/ändrade rörelser för såväl fordonstrafik som oskyddade trafikanter samt vid eventuell förändring av tågtrafi-

ken. Trafikverket noterar t.ex. att sträckan mellan Rv 34 och bommarna vid Långgatan är kort, vilket, vid ökad trafik skulle kunna leda till att fordon blir stående på Rv 34 då bommarna ligger nere.

Gällande föreslagna åtgärder som berör Rv 34 (ändrade anslutning, borttagande av "P-ficka" samt passager) behöver planhandlingarna kompletteras inför granskningsskedet med sektionsritningar. Detta för att kunna bedöma ytbehoven för föreslagna åtgärder i relation till vägbredd och hur/om föreslagna åtgärder är förenliga med VGU (Vägar och gators utformning), och därmed genomförbara. VGU är styrande för åtgärder på statlig väg. Eventuellt kan avtal behöva upprättas mellan Trafikverket och kommunen som reglerar åtgärdernas genomförande och ansvar på/invid Rv 34. Detta bedöms i granskningsskedet.

Placering(ar) av passager bör ses över för att bidra till bästa trafiksäkerhet i förhållande till målpunkter, rörelsemönster (på båda sidor vägen) och t.ex. förväntade användare av nya parkeringsplatser. De två föreslagna passagerna ligger relativt nära varandra och centralt i planområdet. Finns möjligen en poäng med att lägga dessa med större avstånd från varandra? Gällande planerad(e) utfart(er) Förutsätts att dessa kan ordnas så att kraven på sikt enligt VGU uppfylls. Trafikverket anser att det är en fördel om vänstersvängkörfältet från Rv 34 mot Långgatan kan vara kvar trots relativt låg belastningsgrad. Detta då magasinet på Långgatan innan bommarna är kort och inte tillåter många fordon.

Ett bibehållet Vänstersvängkörfält kan ha en positiv funktion som "förlängning" av magasinet då bommarna ligger nere och därigenom minska risken för köbildning norrifrån på Rv 34. Då ytorna mellan Rv 34 och planerad byggnation är mycket begränsade kommer det att krävas ett avtal om åtgärder under byggtiden. Avtalet kommer att reglera påverkan på Rv 34 såsom behov av TA-Plan (Trafikanordningsplan), tillfällig skyltning och annat som rör säkerhet och framkomlighet på Rv 34 samt ansvarsfördelning för genomförande i gränssnittet mellan statligt och kommunalt ansvarsområde. Utformning av detta avtal kommer att ske i samband med granskningsskedet.

Naturvärden

Det är bra att kommunen avser att bevara de skyddsvärda träden med mistlarna. Det saknas dock en tydligare beskrivning av träden och hur detaljplanen kommer att påverka dem. Kommunen behöver också tänka på att grävning och upplag med mera inom 15 x stamdiametern från träden kan skada träden.

Kommunen har skrivit att det kräver samråd med länsstyrelsen för åtgärder som påverkar mistel eller dess värdträd. Avverkning och andra åtgärder som kan skada träden på sådant sätt att deras vitalitet försämras kräver dispens från artskyddsförordningen eftersom det indirekt också skadar mistlarna. Kommunen behöver rätta till det i planbeskrivningen.

Längs med järnvägsgatan i den norra delen av planområdet finns ett antal träd i en rad som länsstyrelsen klassar som en biotopskyddad allé. Kommunen behöver beskriva den samt göra en bedömning av vilka konsekvenser detaljplanen får på allén. Avverkning, beskärning samt schaktning, byggnation och utfyllnad inom 15 x stamdiametern kräver dispens från biotopskyddet. Kommunen behöver också ta höjd för att träden växer eftersom undantaget i 8 § Förordning om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. inte gäller för ny bebyggelse.

Ange genomförandetid i år

I plankartan anges genomförandetiden till 120 månader. Genomförandetiden bör anges i antal år. Om det bedöms viktigt att antal månader också redovisas kan båda uppgifterna redovisas i

planbestämmelsen som anges i plankartan. Att ange genomförandetiden endast i antal månader gör detaljplanen mer otydlig och svårare att förstå.

Påverkan befintlig detaljplan

I planbeskrivningen står att ny detaljplan till viss del kommer ersätta den befintliga detaljplanen 0821-P2021/3. Genomförandetiden i den detaljplanen har inte gått ut än. Som bekant finns det stora begränsningar i kommunens möjlighet att ändra en plan eller ersätta med en ny plan under pågående genomförandetid. Läs gärna mer i Boverkets PBL Kunskapsbanken. I planbeskrivningen har Lantmäteriet inte hittat någon motivering till varför ändring av den aktuella planen kan ske.

Gränser i plankartan

I plankartan har grundkartans linjer och beteckningar svart färg. Detta gör att det blir svårare att särskilja planskiktets gränser och beteckningar från den information som tillhör grundkartan. För att plankartan ska vara tillräckligt tydlig och lättläst behöver det vara uppenbart vilka beteckningar och gränser som tillhör planskiktet. Därför bör färgen på grundkartans linjer och beteckningar förslagsvis ändras till grå.

Grundkartan

Planbeskrivningen hänvisar till Järnvägsgatan vid några tillfällen. I grundkartan har gatunamnet Järnvägsgatan redovisats men gatunamnet har hamnat under planområdesgränsen vilket omöjliggör läsning av namnet. För ökad tydlighet bör gatunamnet flyttas i grundkartan. Vissa egenskapsbestämmelser är lite för svåra att tyda eftersom de delvis hamnat under gränslinjer och liknande.

I grundkartan saknas fastighetsbeteckningar. Det är viktigt att fastighetsbeteckningarna redovisas för att göra det lätt för den som är berörd av planen att hitta respektive fastighet på plankartan och förstå konsekvenserna för berörda fastigheter.

I planbeskrivningens rubrik 2.1 står att de fastigheter som berörs av planläggningen är den kommunala fastigheten Högsby 1:32 och den enskilt ägda fastigheten Högsby 2:79. Samma information finns i dokumentet Samrådshandling Undersökning Resecentrum. Utifrån hur plankartan är ritad ser det dock ut som att även den enskilt ägda fastigheten Högsby 2:49 ingår i planområdet. Denna fastighet (samt Högsby 2:27) finns upptagen som fastighet i planområdet i handlingen Fastighetsförteckning. Planbeskrivningen skulle kunna korrigeras så att alla fastigheter inom planområdet finns omnämnda.

Länsstyrelsen hänvisar också till Lantmäteriets yttrande om lägesosäkerheten för fastighetsgränser i grundkartan.

Kommunens kommentar

Trafik

Kommunen har reviderat planförslaget vad gäller påverkan på riksvägen. Det bedöms inte nödvändigt att ta bort vänstersvängfältet för att säkra tillräckligt utrymme för parkering för resecentrum. Även passagernas lokalisering är justerad för att hitta en bra balans mellan större rörelsemönster i området och resecentrums inre utformning.

Natur

Projektets genomförande innebär ingen påverkan på misteln eller allén i fråga. Planbeskrivningen kompletteras med upplysning om relevant skydd och lagstiftning för

träden. Gatuträden kontrollerades vid ett tidigare planärendet och bedöms inte generellt ha en stamdiameter över 20 cm, men är numera troligen över 30 år gamla.

Påverkan på befintlig detaljplan

Planområdesgräns justeras så att ingen del av den aktuella gällande detaljplanen berörs av ny detaljplan. Planbeskrivning uppdateras utifrån detta.

Osäkra fastighetsgränser

Kommunen har gjort inmätning där så är möjligt, av perrongen och kring fastigheten Högsby 2:79. Se vidare svar till Lantmäteriet. I övrigt så erfar kommunen att gränsernas läge har en rimlig lägesosäkerhet i förhållande till planens konsekvenser.

Redaktionella synpunkter

Kommunen ändrar angivande av genomförandetiden till årsenhet.

I övrigt så förbättrar kommunen kartans synlighet och tydlighet i enlighet med förslagen från Lantmäteriet och Länsstyrelsen.

Planbeskrivningen uppdateras utifrån vilkas fastigheter som ingår i planområdet, och en mindre justering görs för att ingen del av järnvägens fastighet ska ingå.

Lantmäteriet

Vid genomgång av planförslagets handlingar (daterade 2024-12-19) har följande noterats:

Delar av planen som bör förbättras

Kontrollera fastighetsgränser av vikt för planläggningen med 0,025 meters lägesosäkerhet

I planförslaget har planområdesgränsen och användningsgräns lagts i samma läge som fastighetsgränser med mycket god lägesosäkerhet (0,025 meter). Denna lägesosäkerhet kan dock vara missvisande och det är möjligt att dessa fastighetsgränser inte har kontrollmätts när lägesosäkerheten sattes.

Planområdesgränsen kommer till stor del följa gränsen mellan Högsby 1:32 på ena sidan och Högsby 1:72 + 2:27 på andra sidan. Gränsen verkar ha tillkommit i förrättningen akt 0821-367 daterad 1997-02-25 och akten innehåller koordinater som verkar vara inmätta i RT 90. Vid övergången mellan referenssystemen RT 90 och nuvarande SWEREF 99 transformerades tusentals gränspunkter över hela landet utan kontroll i fält. Dessa fick lägesosäkerheten 0,025 eller 0,03 meter. Det har i efterhand visat sig att många av dessa punkter till exempel i områden med lokala stamnät kan ha god ”intern” lägesosäkerhet, men inte ligga rätt i förhållande till SWEREF 99. På sida 7 i akt 0821-367 finns en koordinatförteckning som visar att tre gränspunkter utgjordes av murhorn medan övriga förefaller vara omarkerade. För att transformera gränsen med god noggrannhet behöver normalt ett antal markörer återfinnas, Lantmäteriet är osäker om så har skett och vilken kvalitet man i sådana fall har fått från gränsmarkören murhorn.

Planområdesgränsen kommer även följa gränsen mellan Högsby 2:27 på ena sidan och Högsby 2:49 + 2:79 på andra sidan. Högsby 2:49 tillkom vid en s.k. avsöndring vilket innebär att gränserna inte är lagligen tillkomna. Högsby 2:79 tillkom genom en sammanläggning av två avsöndringar. Inga fastighetsbestämningar berörande denna gränssträcka har noterats. Aktuell gränssträcka bedöms därmed inte vara i laga ordning tillkommen och dess läge kan vara oklart.

I planförslaget har användningsgräns mellan kvartersmark (KZC) och allmän plats (GATA och VÄG) lagts ut i samma läge som gränsen mellan Högsby 1:32 på ena sidan och Högsby 2:49 + 2:79 på andra sidan. Gränsen tillkom i förrättningen 08-HBY-2434 daterad 1984-03-01. Koordinaterna är inmätta i ett äldre system och en blandning av omarkerade och markerade gränspunkter har använts. Det är oklart om gränsmarkörer har kontrollerats.

Lantmäteriet uppmanar därför kommunen att vara extra uppmärksam vid planläggning av områden där det förekommer gränser med just lägesosäkerheten 0,025 eller 0,03 meter, och vid behov kontrollera sådana gränser. Om ni kontrollerar gränspunkter, se till att kommunen gör en så kallad DRK-leverans till ajourhållning-DRK@lm.se i överensstämmelse med DRK-avtalet. Då kommer det att framgå av fastighetsgränsernas redovisning i den digitala registerkartan att lägesosäkerheten är kontrollerad samt vilka punkter som har mätts in och vilka punkter som är transformerade utifrån inmätningarna.

Skulle gränserna visa sig vara oklara kan det hanteras genom en fastighetsbestämning. Genom en fastighetsbestämning fastställs var gränserna är belägna. Risken med att planlägga med osäkra fastighetsgränser är antingen att en del av detaljplanen hamnar inom grannfastigheten eller att det skapas en remsa av ej planlagd mark på fastigheter som var avsedda att planläggas helt.

Motiv till ändring av plan under pågående genomförandetid

I planbeskrivningen står att ny detaljplan till viss del kommer ersätta den befintliga detaljplanen 0821-P2021/3. Genomförandetiden i den detaljplanen har inte gått ut än. Som bekant finns det stora begränsningar i kommunens möjlighet att ändra en plan eller ersätta med en ny plan under pågående genomförandetid. [Läs gärna mer i Boverkets PBL Kunskapsbanken](#). I planbeskrivningen har Lantmäteriet inte hittat någon motivering till varför ändring av den aktuella planen kan ske.

Ange Genomförandetiden i antal år

I plankartan anges genomförandetiden till 120 månader. Genomförandetiden bör anges i antal år. Om det bedöms viktigt att antal månader också redovisas kan båda uppgifterna redovisas i planbestämmelsen som anges i plankartan. Att ange genomförandetiden endast i antal månader gör detaljplanen mer otydlig och svårare att förstå.

Grundkartans linjer och beteckningar är för framträdande i plankartan

I plankartan har grundkartans linjer och beteckningar svart färg. Detta gör att det blir svårare att särskilja planskiktets gränser och beteckningar från den information som tillhör grundkartan. För att plankartan ska vara tillräckligt tydlig och lättläst behöver det vara uppenbart vilka beteckningar och gränser som tillhör planskiktet. Därför bör färgen på grundkartans linjer och beteckningar förslagsvis ändras till grå.

Ett gatunamn i grundkartan går inte att läsa

Planbeskrivningen hänvisar till Järnväggsgatan vid några tillfällen. I grundkartan har gatunamnet Järnväggsgatan redovisats men gatunamnet har hamnat under planområdesgränsen vilket omöjliggör läsning av namnet. För ökad tydlighet bör gatunamnet flyttas i grundkartan.

Delar av planen som skulle kunna förbättras

Vissa egenskapsbestämmelser i plankartan lite för svåra att avläsa

Vissa egenskapsbestämmelser är lite för svåra att avläsa eftersom de delvis hamnat under gränslinjer och liknande. Lantmäteriet har kunnat läsa samtliga egenskapsbestämmelser, men för att öka tydligheten och underlätta förståelsen av plankartan skulle vissa av egenskapsbestämmelserna kunna flyttas så att de inte täcks av andra kartsymboler.

Fastighetsbeteckningar saknas i grundkartan

I grundkartan saknas fastighetsbeteckningar. Det är viktigt att fastighetsbeteckningarna redovisas för att göra det lätt för den som är berörd av planen att hitta respektive fastighet på plankartan och förstå konsekvenserna för berörda fastigheter.

Fastighet inom planområdet omnämns inte i planbeskrivningen

I planbeskrivningens rubrik 2.1 står att de fastigheter som berörs av planläggningen är den kommunala fastigheten Högsby 1:32 och den enskilt ägda fastigheten Högsby 2:79. Samma information finns i dokumentet Samrådshandling Undersökning Resecentrum. Utifrån hur plankartan är ritad ser det dock ut som att även den enskilt ägda fastigheten Högsby 2:49 ingår i planområdet. Denna fastighet (samt Högsby 2:27) finns upptagen som fastighet i planområdet i handlingen Fastighetsförteckning. Planbeskrivningen skulle kunna korrigeras så att alla fastigheter inom planområdet finns omnämnda.

Kommunens kommentar:

Osäkra fastighetsgränser

Kommunen har utan framgång eftersökt gränsmarkeringar kring fastigheten Högsby 2:79. Kommunen har därutöver mätt in perrongens murdetaljer som markerar gräns Högsby 1:32 och 1:72, samt vissa tekniska anläggningar knutna till järnvägsanläggningen, som elskåp och väderskydd. I övrigt så erfar kommunen att gränsernas läge har en rimlig lagessäkerhet i förhållande till planens konsekvenser.

Påverkan på befintlig detaljplan

Planområdesgräns justeras så att ingen del av den aktuella gällande detaljplanen berörs av ny detaljplan. Planbeskrivning uppdateras utifrån detta. Ingen del av den aktuella detaljplanen med pågående genomförandetid ingår nu i planförslaget.

Redaktionella synpunkter

Kommunen ändrar angivande av genomförandetiden till årsenhet.

I övrigt så förbättrar kommunen kartans synlighet och tydlighet i enlighet med förslagen från Lantmäteriet och Länsstyrelsen.

Planbeskrivningen uppdateras utifrån vilkas fastigheter som ingår i planområdet, och en mindre justering görs för att ingen del av järnvägens fastighet ska ingå.

Trafikverket

Trafikverket har erbjudits tillfälle att yttra sig över rubricerat planförslag. Syftet med detaljplanen är att möjliggöra för ett attraktivt och funktionellt resecentrum där flera transportslag integreras.

Trafikverkets synpunkter

Planförslaget berör Riksintresse för kommunikationer i form av Stångådalbanan.

Riksväg 34/Järnvägsgatan ingår i det funktionellt prioriterade vägnätet som en

regionalt viktig väg.

Trafikverket är positiva till åtgärder som förbättrar attraktivitet och funktionalitet i Högsby resecentrum, vilket är en viktig lokal och regional nod där ett flertal trafikslag möts.

Planområdet ligger inklämt mellan två viktiga transportstråk - Riksväg 34 och Stångådalsbanan, varav den senare utgör Riksintresse för kommunikationer. Trafikverket bedömer att planförslaget inte riskerar medföra påtaglig skada på riksintresset. Detta då planförslaget inte omfattar Trafikverkets fastighet eller med nuvarande information bedöms påverka övrig järnvägsanläggning. Den passage och den plankorsning (Långgatan) som finns i området måste dock uppmärksammas vid framtida åtgärder kring stationsområdet som kan medföra nya/ändrade rörelser för såväl fordonstrafik som oskyddade trafikanter samt vid eventuell förändring av tågtrafiken. Trafikverket noterar t.ex. att Sträckan mellan Rv 34 och bommarna vid Långgatan är kort, vilket, vid ökad trafik skulle kunna leda till att fordon blir stående på Rv 34 då bommarna ligger nere.

Gällande föreslagna åtgärder som berör Rv 34 (ändrade anslutning, borttagande av "Pficka" samt passager) behöver planhandlingarna kompletteras inför granskningsskedet med sektionsritningar. Detta för att kunna bedöma ytbehoven för föreslagna åtgärder i relation till vägbredd och hur/om föreslagna åtgärder är förenliga med VGU (Vägar och gators utformning), och därmed genomförbara. VGU är styrande för åtgärder på statlig väg. Eventuellt kan avtal behöva upprättas mellan Trafikverket och kommunen som reglerar åtgärdernas genomförande och ansvar på/invid Rv 34. Detta bedöms i granskningsskedet.

Placering(ar) av passager bör ses över för att bidra till bästa trafiksäkerhet i förhållande till målpunkter, rörelsemönster (på båda sidor vägen) och t.ex. förväntade användare av nya parkeringsplatser. De två föreslagna passagerna ligger relativt nära varandra och centralt i planområdet. Finns en poäng att lägga dessa mer separerat? Gällande planerad(e) utfart(er) Förutsätts att dessa kan ordnas så att kraven på sikt enligt VGU uppfylls.

Trafikverket anser att det är en fördel om vänstersvängkörfältet från Rv 34 mot Långgatan kan vara kvar trots relativ låg belastningsgrad. Detta då magasinet på Långgatan innan bommarna är kort och inte tillåter många fordon. Ett bibehållet Vänstersvängkörfält kan ha en positiv funktion som "förlängning" av magasinet då bommarna ligger nere och därigenom minska risken för köbildning norrifrån på Rv 34.

Då ytorna mellan Rv 34 och planerad byggnation är mycket begränsade kommer det att krävas ett avtal om åtgärder under byggtiden. Avtalet kommer att reglera påverkan på Rv 34 såsom behov av TA-Plan (Trafikanordningsplan), tillfällig skyltning och annat som rör säkerhet och framkomlighet på Rv 34 samt ansvarsfördelning för genomförande i gränssnittet mellan statligt och kommunalt ansvarsområde. Utformning av detta avtal kommer att ske i samband med granskningsskedet.

Kommunens kommentar

Kommunen har reviderat planförslaget vad gäller påverkan på riksvägen, som nu blir av mindre omfattning. Det bedöms inte nödvändigt att ta bort vänstersvängfältet för att säkra tillräckligt utrymme för parkering för resecentrum. Även passagernas lokalisering är justerad för att hitta en bra balans mellan större rörelsemönster i området och resecentrums inre utformning.

Genomförande av detaljplanen är tänkt i två etapper. Inför en andra genomförande-etapp så ser kommunen ett behov av en tredje passage vid Moréns backe, som är viktig med tanke på gång- och cykelpassage över järnvägen och gc-bana på riksvägens norra sida.

Planbeskrivning rättas vad gäller riksintresse för trafikanläggningar, då riksvägen/Järnvägsgatan inte längre utgör riksintresse.

Yttranden från kommunala och regionala organisationer

Kommunledningsutskottet

Kommunledningsutskottet har inget att erinra kring planförslaget avseende del av Högsby 1:32 med flera fastigheter.

Kommunchefen får i uppdrag att påbörja projektering av projektet och redovisning sker löpande av projektet framskridande.

Målsättning att det ska vara klart till halvårsskiftet 2026.

Kommunens kommentar

Miljö- och byggkontoret bedriver planarbetet i nära dialog med projektledare från Samhällsservice, för att underlätta ett snabbt och effektivt genomförande.

Region Kalmar län

Region Kalmar län har tagit del av planerna för Högsby resecentrum och ser en stor fördel av att trafikslagen föreslås vara samlade på samma ställe. Det är också positivt att kommunen lyfter inspiration från BRT konceptet.

Region Kalmar län ser vissa farhågor gällande den tekniska utformningen. Om stationen skulle utformas på det sätt som kartan på sidan 37 visar finns en risk att behov kopplat till körradien för bussarna och dess svängrum inte tillgodoses. Detta gäller främst då det handlar om att köra ut från stationen men också då bussarna ska köra ut från hållplatserna. Såsom stationen är utformad på aktuell karta saknas också en parkeringsplats/ställplats för andra transporter såsom Flexbuss och ersättningstrafik. Region Kalmar län ser gärna, som planförslaget föreslår, en fortsatt dialog med Högsby kommun gällande utformningen.

Kommunens kommentar

Illustrationen på sida 37 var tyvärr en äldre projekteringsvariant som användes som skissunderlag. Planbeskrivningen uppdateras till granskning med korrekt ritningsunderlag. Projekteringsförslaget är även ändrat vad gäller placering av gångpassage för att få mer utrymme för bussuppställning och väderskydd.

I senare kommunikation har KLT reviderat bedömning om behov av extraplatser för ersättningstrafik. Planförslaget medger utrymme för anordnande av ersättningsplats, men det bedöms inte finnas behov av att anordna sådan plats i det initiala genomförandet. Förslaget medger simultan uppställning av tre bussar, fördelat på två lägen. Dessa kan angöra och lämna resecentrum oberoende av varandra.

Räddningstjänsten Sydost (RTSO)

Åtkomlighet för räddningstjänsten

1. För att underlätta släckangrepp och minimera insatstiden bör räddningsfordon komma så nära byggnadernas entréer att man inte behöver dra slang och transportera materiel mer än 50 m. Dessutom bör gångavståndet vara högst 50 m om nödutrymning avses ske med bärbara stegar.

2. Räddningsväg ska anordnas om det befintliga gatunätet inte ger tillräcklig åtkomlighet för räddningsinsats eller för utrymning med räddningstjänstens stegutrustning. En räddningsväg: a. ska ha en fri höjd på minst 4 meter

b. ska ha bärighet motsvarande angränsande vägnät eller tåla ett axeltryck av 100 kN.

c. bör vara försedd med ett hårdgjort ytlager av grus, asfalt eller motsvarande. Hårdgjorda gräsmattor rekommenderas inte

d. ska ha en körbanebredd på minst 3 meter på raksträckor

e. ska ha en längslutning på max 8 %, tvärfall 2 % och vertikalradien (konkav eller konvex) minst 50 meter

f. ska ha en inre radie i kurvor på minst 7 meter och det bör finnas sådan breddökning och hinderfritt sidoområde före, genom och efter kurvan så att stegfordon kan framföras

g. ska markeras med standardiserad skylt

h. ska underhållas och snöröjas. Exempel på underhåll är skötsel av träd som kan hindra stegresning

i. bör ha angöringen i anslutning till byggnadens adress.

Brandposter

3. Brandpostnätet ska uppfylla gällande normer.

Kommunens kommentar

Synpunkterna noteras. Projekteringsförslaget är utformat utifrån krav för busstrafiken, vilket ger goda möjligheter för räddningstjänsten att komma fram inom hela området.

Yttranden från ledningsägare

E.ON Energidistribution AB (karta i ärendet)

Inom området har E.ON markförlagd lågspänningskabel, se bifogad karta.

Kablarnas läge måste säkerställas innan markarbete påbörjas. Kabelvisning beställs kostnadsfritt i fält via ledningskollen.se eller via vår hemsida:

www.eon.se/privat/kundservice/skydda-ledningar-och-djur/grava-naraledning.html<<http://www.eon.se/privat/kundservice/skydda-ledningar-och-djur/gravanara-ledning.html>>

För elledning i mark får byggnad eller annan anläggning så som staket eller plank inte utan ledningsägarens medgivande och lämnade instruktioner uppföras på närmare avstånd än 3 meter från markkabeln. Inte heller får utan ledningsägarens medgivande upplag anordnas eller marknivån ändras ovanför markkabeln, så att reparation och underhåll försvåras.

E.ON förutsätter att man tar hänsyn till ovan synpunkter samt att våra befintliga anläggningar kan vara kvar i sitt nuvarande läge och att exploateringen inte orsakar att E.ONs anläggningar inte uppfyller gällande starkströmsföreskrifter.

Eventuella kostnader i samband med planens genomförande så som flyttningar eller ändringar av våra befintliga anläggningar bekostas av exploatören, vilket bör framgå av genomförandebeskrivningen.

Kommunens kommentar

Projektet med resecentrum innebär enligt kommunens bedömning små konsekvenser för ledningsnätet. Det finns en servisledning till den rivna stationsbyggnaden som nu är satt i ett nytt elskåp placerat intill perrongen. Denna betjänar i dagsläget elsystemet på perrongen, HBAB står som ägare till abonnemanget. I framtiden kan till exempel en ny toalett och anläggningar för busstrafiken kopplas på här. Troligen behöver detta elskåp höjas i läge vid genomförandet av nytt resecentrum. I övrigt ska inte elnätet påverkas och markreservat för allmänna ledningar ingår i planförslaget.

Skanova (Telia company) AB

Skanova har markförlagda teleanläggningar inom detaljplaneområdet

Skanova önskar att så långt som möjligt behålla befintliga teleanläggningar

I nuvarande läge för att undvika olägenheter och kostnader som uppkommer i samband med flyttning. Skanova önskar i ett tidigt skede medverka i planarbetet när detaljplanarbete påbörjas och kallas till samrådsmöten för det aktuella området för att kunna samordna nya ledningar. Tvingas Skanova vidta undanflyttningsåtgärder eller skydda telekablar för att möjliggöra exploatering förutsätter Skanova att den part som initierar åtgärden även bekostar den.

Om så önskas kan ledningarna skickas digitalt i dwg-format för att infogas på plankartan. Kontakta ledningskollen.se<<https://www.ledningskollen.se/>>

Kabelanvisning beställs via ledningskollen.se<<https://www.ledningskollen.se/>>

För ledningssamordning kontakta telianatforvaltning@

teliacompany.com<mailto:telia-natforvaltning@teliacompany.com>

Kommunens kommentar

Ledningskollen beställd och teleledningar beaktas i planförslaget genom markreservat för allmänna ledningar.

Ändringar inför granskning

Förprojektering är justerad för resecentrum vilket lett till mindre ändringar av planförslagets gränser. Projekteringsförslag revideras så att vänstersvängfält vid passage över järnväg be-

hålls. Den inre layouten av resecentrum är justerad, vilket leder till mindre påverkan på riksvägen.

Markreservat för allmänna ledningar tillkommer, bland annat för vatten och avlopp, samt elledningar.

Justeringar av planområde görs för att inte inkludera järnvägsfastigheten eller gällande detaljplan med pågående genomförandetid.

Planbeskrivning rättas vad gäller ingående fastigheter.

Plankartans tydlighet förbättras.

Miljö- och byggnämnden

HÖGSBY KOMMUN
Högsby 2025-05-28

MN § 120

DNR: PLAN.2024.24

Detaljplan för Högsby resecentrum, del av Högsby 1:32

HÖGSBY 1:32, HÖGSBY KOMMUN, 57980, HÖGSBY

Tjänsteskrivelse för ärenden som gäller planer

Kommunstyrelsen har delegation på att besluta om planuppdrag åt myndighetsnämnden. Myndighetsnämnden utför uppdragen och rapporterar åter till kommunstyrelsen när det är dags för antagande. Planerna antas hos kommunstyrelsen och i och med det så godkänner kommunstyrelsen myndighetsnämndens arbete.

BESLUT

Miljö- och byggnämnden beslutar att godkänna planförslaget för Kommunstyrelsens/Kommunfullmäktiges antagandeprövning.

Ärendebeskrivning

Kommunstyrelsen i Högsby kommun har vid sammanträde 2024-01-16, KS § 15, beslutat att inleda arbeten med ny detaljplan för Högsby resecentrum. Den huvudsakliga anledningen till planarbetet är skapande av ett attraktivt och funktionellt resecentrum där tåg- och busstrafik samlas och tillgängligheten förbättras. Platsen är samma som dagens stationsområde men dispositionen av området förändras. Även närliggande fastighet för bilservice ses över för att möjliggöra en utveckling av den verksamheten. I övrigt tillkommer ingen ny bebyggelse utöver mindre komplementbyggnation.

Planens syfte

Detaljplanen syftar till att skapa ett attraktivt och funktionellt resecentrum i Högsby där tåg- och busstrafik integreras. Området ska vara säkert och tillgängligt för fotgängare och fungera som en inbjudande plats för möten och vistelse. Gröna värden på platsen ska tas till vara och utvecklas. Parkering och angöring för bil och cykel ska finnas.

Planens omfattning och utformning

Platsen

Planområdet innefattar dagens Högsby station med tillhörande busstorg och parkering. Även biltvätten på andra sidan järnvägsöverfarten ingår i planområdet. Mindre områden av riksvägen/Järnvägsgatan tas med i planområdet för att reglera utfartsförbud mot vägen.

MN § 120

DNR: PLAN.2024.24

Planområdet utgör en utpräglad trafikmiljö med stor andel hårdgjorda ytor och relativt intensiv trafik, riksvägen med person- och tung trafik, bussar och tåg, fotgängare och cyklister som rör sig i och genom området. Det finns ett fåtal stora träd inom området och gatuplanteringar.

Planen

Planförslaget medför en förändrad disposition av stationsområdet där ett integrerat resecentrum skapas i anslutning till befintlig tågpergong. Parkeringen flyttas till dagens busstorg. Grönytor tillskapas.

Påverkan

Den ändrade dispositionen möjliggör ett grönare stationsområde, med ökad öppenhet för att främja trygghet. Andelen hårdgjorda ytor minskar vilket möjliggör mer infiltration och lokal hantering av dagvatten. Konflikter mellan gång- och busstrafik minskar med ett integrerat resecentrum. Tillgängligheten för fotgängare ökar inom området. Riksvägen får en fullgod kapacitet vid nya och ändrade korsningspunkter.

Utredningar

En tidigare framtagna dagvattenutredning bedöms relevant för planförslaget, då åtgärdsförslaget betjänar området. En trafikutredning är gjord för att belysa om kapacitet och funktion på riksvägen påverkas. En förprojektering och kostnadskalkyl är framtagna för planförslaget och reviderad inför granskning. En etappindelning föreslås för att minska den initiala investeringskostnaden.

YTTRANDEPERIODER

Samrådsförfarandet

Inkomna synpunkter föranleder endast smärre justeringar och kompletteringar av planförslaget. Inga väsentliga invändningar har presenterats.

Granskningsförfarandet

Under granskningen fanns en förnyad möjlighet att komma med synpunkter. Trafikverket har också signalerat att ett avtal bör upprättas mellan kommun och stat för att hantera genomförandefrågorna. Utformningen av resecentrum är delvis justerad, men ändringarna är inte av en väsentlig natur.

Antagande

Inga ändringar i sak har gjorts efter granskningen. Inga kända sakägare har kommit med invändningar av planförslaget. Efter granskning så ska planen godkännas av Kommunstyrelsen och antas av fullmäktige.

Beslutsmottagare

Stadsarkitekten

MN § 120

DNR: PLAN.2024.24

Kommunstyrelsen (för godkännande innan fullmäktiges behandling)
Samhällsservice och teknik

Bilagor

- Bilaga 1 - Planbeskrivning
- Bilaga 2 - Plankarta
- Bilaga 3 - Samrådsredogörelse
- Bilaga 4 - Granskningsutlåtande
- Bilaga 5 - Trafikutredning
- Bilaga 6 - Förprojektering

Högsby kommun

KOSTNADSUPPSKATTNING

Ombyggnation stationsområde, Etapp 1

2025-05-12

Ombyggnation av terminal samt stationsläge: Omdisponering av området, buss och tåg får gemensamma ytor, tryggare trafikmiljö, uppdelade ytor för linjetrafik, personbil och gång och cykel-trafikanter, lokalt omhändertagande av dagvatten, I kostnadsuppskattningen ingår ej förebyggande åtgärd för översvämning vid mycket kraftigt regn.

Bilaga till kostnadsuppskattning: Ritning M-31.1-101, M-31.1-102, M-31.1-103

Exkl. moms, Baserat på KP-fakta, där jämförbara priser finns, samt erfarenhetsvärden

	Enhet	Mängd	A-pris kr	Kostnad kr	
Åtgärder Trafikverkets väg					
Rivning av kantsten visning 8-10cm	lpm	13	200	2 600	
Rivning av befintlig belysning	st	2	2 000	4 000	
Justering inför plattsättning o beläggning	m2	21	80	1 678	
Slitlager ABS 11 70/100, 30 mm (GC)	m2	14	140	1 958	
Sättning av nytt kantstöd av granit vid övergångsställe	lpm	17	1 500	25 500	
Kupolplatta vid övergångsställe	m2	3	1 500	4 410	
Övriga taktila plattor (ledstråk)	m2	4	1 500	6 064	
Målning ögs 0,5 bred	lpm	24	200	4 800	
Belysning, armatur+stolpe+kabel bef som flyttas	st	2	5 000	10 000	
SUMMA					61 000
Oförutsätt, och extra	15%			9 150	
ANLÄGGNINGSKOSTNAD DELSUMMERING					70 000
Åtgärder GC-väg					
Justering inför beläggning	m2	53	80	4 240	
Slitlager ABS 11 70/100, 30 mm (GC)	m2	53	140	7 420	
SUMMA					11 700
Oförutsätt, och extra	15%			1 755	
ANLÄGGNINGSKOSTNAD DELSUMMERING					13 400
Nytt stationsområde					
<i>Busskurer och offentlig toalett ej med i kalkyl</i>					
<i>Rivning gamla stationsbyggnaden ej med i kalkyl</i>					
Rivning av granitkantsten visning 8-10cm	lpm	322	200	64 400	
Rivning av asfalt (refuger, gångbana, blivande grönytor samt del av g	m2	2 045	75	153 375	
Rivning av asfalt (refug i etapp 2, provisorisk parkering)	m2	25	75	1 875	
Rivning av befintlig belysning	st	4	2 000	8 000	
Rivning stenblock av granit	st	45	1 000	45 000	
Rivning räcke	m	55	90	4 950	
Rivning rännstensbrunnar	st	2	1 000	2 000	
Schakt för grönytor	m2	720	100	72 000	
Återsättning av bef granitstöd	lpm	160	610	97 600	
Sättning av nytt kantstöd av granit	lpm	345	1 500	517 500	
Bärlagergrus (Höjning av hållplats) 80-100mm	m2	405	60	24 300	
Bundet bärlager AG 16, 50 mm	m2	1 630	140	228 200	
Slitlager ABS 11 70/100, 30 mm (terminalområde o bussinfart)	m2	1 630	160	260 800	
Slitlager ABS 11 70/100, 30 mm (provisorisk parkeringsyta)	m3	25	160	4 000	
Justering inför plattsättning	m2	355	80	28 400	
Släta betongplattor vid cykelställ	m2	100	650	65 000	
Betongplattor vid torgyta + "Berså"	m2	255	650	165 750	
Grus/sten i mittrefug	m2	160	120	19 200	
Toppslitsad dräneringsledning i mittrefug	lpm	85	1 500	127 500	
Nya kupolbrunnar i mittrefug	st	4	21 000	84 000	
Ansl mot bef dagvatten, ej utrett	st	1	50 000	50 000	
Cykelställ, 4 platser per sektion (40 platser totalt)	st	10	4 500	45 000	
Betongplatta - vit markering mot bussläge	m2	22	900	19 755	
Kupolplatta vid busslägen	m2	1,5	1 500	2 250	
Hållplatskantstöd visning 17cm	lpm	57	2 500	142 500	
Kupolplatta vid övergångsställe	m2	5	1 500	7 500	
Övriga taktila plattor (ledstråk)	m2	104	1 500	156 000	
Målning ögs 0,5 bred	lpm	20	200	4 000	

Belysning, armatur+stolpe+kabel	st	16	40 000	640 000	
Nya belysningspollare	st	4	20 000	80 000	
taktila pollare 2 per ögs	st	11	4 000	44 000	
Stolpe och trafikskylt	st	4	2 000	8 000	
Trafikskylt exkl stolpe	st	4	1 000	4 000	
Överbyggnad gräs och planteringsytor	m2	725	400	290 000	
Plantering av buskar	st	40	400	16 000	
Plantering av perenner	m2	280	100	28 000	
Plantering av träd	st	7	10 000	70 000	
Sådd av gräs	m2	445	10	4 450	
SUMMA					3 585 000
Oförutsätt, och extra	15%			537 750	
ANLÄGGNINGSKOSTNAD DELSUMMERING					4 123 000
ANLÄGGNINGSKOSTNAD TOTALT				4 207 000	
Adm, arbetsledning, kontroll, besiktning	8%			336 560	
Summa kostnader (exkl planering och projektering)				4 550 000	

Högsby kommun

KOSTNADSUPPSKATTNING

Ombyggnation stationsområde, Etapp 2

2025-05-12

Ombyggnation av terminal samt stationsläge: Omdisponering av området, buss och tåg får gemensamma ytor, tryggare trafikmiljö, uppdelade ytor för linjetrafik, personbil och gång och cykel-trafikanter, lokalt omhändertagande av dagvatten, I kostnadsuppskattningen ingår ej förebyggande åtgärd för översvämning vid mycket kraftigt regn.

Bilaga till kostnadsuppskattning: Ritning M-31.1-101, M-31.1-102, M-31.1-103
Exkl. moms, Baserat på KP-fakta, där jämförbara priser finns, samt erfarenhetsvärden

	Enhet	Mängd	A-pris kr	Kostnad kr	
Åtgärder Trafikverkets väg					
Rivning av kantsten visning 8-10cm	lpm	3	200	600	
Justering inför platsättning o beläggning	m2	11	80	898	
Slitlager ABS 11 70/100, 30 mm (GC)	m2	6	140	871	
Sättning av nytt kantstöd av granit vid övergångsställe	lpm	9	1 500	12 750	
Kupolplatta vid övergångsställe	m2	2	1 500	3 000	
Övriga taktila plattor (ledstråk)	m2	3	1 500	4 500	
Målning ögs 0,5 bred	lpm	12	200	2 400	
Belysning, armatur+stolpe+kabel	st	1	40 000	40 000	
SUMMA					65 000
Oförutsätt, och extra	15%			9 750	
ANLÄGGNINGSKOSTNAD DELSUMMERING					75 000
Åtgärder GC-väg					
Justering inför beläggning	m2	270	80	21 600	
Slitlager ABS 11 70/100, 30 mm (GC)	m2	270	140	37 800	
SUMMA					59 000
Oförutsätt, och extra	15%			8 850	
ANLÄGGNINGSKOSTNAD DELSUMMERING					68 000
Nytt stationsområde					
Rivning av granitkantsten visning 8-10cm	lpm	105	200	21 000	
Rivning av asfalt (refuger, gångbana, blivande grönytor samt del av ga	m2	1 300	75	97 500	
Rivning av befintlig belysning	st	7	2 000	14 000	
Rivning rännstensbrunnar	st	3	1 000	3 000	
Schakt för grönytor	m2	1 000	100	100 000	
Återsättning av bef granitstöd	lpm	50	610	30 500	
Sättning av nytt kantstöd av granit	lpm	357	1 500	535 500	
Bundet bärlager AG 16, 50 mm	m2	1 100	140	154 000	
Slitlager ABS 11 70/100, 30 mm (parkeringsyta)	m2	1 100	160	176 000	
Nya dagvattenbrunnar	st	4	25 000	100 000	
Övriga taktila plattor (ledstråk)	m2	1	1 500	1 500	
Belysning, armatur+stolpe+kabel	st	11	40 000	440 000	
Stolpe och trafikskylt	st	2	2 000	4 000	
Trafikskylt exkl stople	st	2	1 000	2 000	
Överbyggnad planteringsytor	m2	1 000	400	400 000	
Plantering av buskar	st	50	400	20 000	
Plantering av perenner	m2	120	100	12 000	
Plantering av träd	st	7	10 000	70 000	
Sådd av gräs	m2	880	10	8 800	
SUMMA					2 190 000
Oförutsätt, och extra	15%			328 500	
ANLÄGGNINGSKOSTNAD DELSUMMERING					2 519 000
ANLÄGGNINGSKOSTNAD TOTALT				2 662 000	
Adm, arbetsledning, kontroll, besiktning	8%			212 960	
Summa kostnader (exkl planering och projektering)				2 880 000	

UTFORMNINGSFÖRSLAG

BET	ANT	ÄNDRINGEN AVSER	SEGN	DATUM
-----	-----	-----------------	------	-------

VOS Vatten och Samhällsteknik AB KALMAR Trångsergatan 16 352 54 Kalmar Tel 0480-615 00 Överbyggnad Överbyggnad 3 103 11 Överbyggnad Tel 036-19 64 60	HÖGSBY KOMMUN STATIONSOMRÅDET "Nytt stationsområde"
BETAD AV: KONSTRUKTORERAD AV A ROSEN/M HÄGGBLUM GRANSKAD AV	ÖVERSIKT SKALA 1:500 /A1
KALMAR 2025-11-12 Ansvarig A.ROSEN	UPPDRAGSNUMMER 2021145 RITNINGNUMMER M-31.1-101 ANDR BE

KS § 301

DNR: PLAN.2024.24

Detaljplan för Högsby resecentrum, del av Högsby 1:32**Ärendebeskrivning**

Kommunstyrelsen har delegation på att besluta om planuppdrag åt myndighetsnämnden. Myndighetsnämnden utför uppdragen och rapporterar åter till kommunstyrelsen när det är dags för antagande. Planerna antas hos kommunstyrelsen och i och med det så godkänner kommunstyrelsen myndighetsnämndens arbete.

Kommunstyrelsen i Högsby kommun har vid sammanträde 2024-01-16, KS § 15, beslutat att inleda arbeten med ny detaljplan för Högsby resecentrum. Den huvudsakliga anledningen till planarbetet är skapande av ett attraktivt och funktionellt resecentrum där tåg- och busstrafik samlas och tillgängligheten förbättras. Platsen är samma som dagens stationsområde men dispositionen av området förändras. Även närliggande fastighet för bilservice ses över för att möjliggöra en utveckling av den verksamheten. I övrigt tillkommer ingen ny bebyggelse utöver mindre komplementbyggnation.

Planens syfte

Detaljplanen syftar till att skapa ett attraktivt och funktionellt resecentrum i Högsby där tåg- och busstrafik integreras. Området ska vara säkert och tillgängligt för fotgängare och fungera som en inbjudande plats för möten och vistelse. Gröna värden på platsen ska tas till vara och utvecklas. Parkering och angöring för bil och cykel ska finnas.

Planens omfattning och utformningPlatsen

Planområdet innefattar dagens Högsby station med tillhörande busstorg och parkering. Även biltvätten på andra sidan järnvägsöverfarten ingår i planområdet. Mindre områden av riksvägen/Järnvägsgatan tas med i planområdet för att reglera utfartsförbud mot vägen.

Planområdet utgör en utpräglad trafikmiljö med stor andel hårdgjorda ytor och relativt intensiv trafik, riksvägen med person- och tung trafik, bussar och tåg, fotgängare och cyklister som rör sig i och genom området. Det finns ett fåtal stora träd inom området och gatuplanteringar.

KS § 301

DNR: PLAN.2024.24

Planen

Planförslaget medför en förändrad disposition av stationsområdet där ett integrerat resecentrum skapas i anslutning till befintlig tågplattform. Parkeringen flyttas till dagens busstorg. Grönytor tillskapas.

Påverkan

Den ändrade dispositionen möjliggör ett grönare stationsområde, med ökad öppenhet för att främja trygghet. Andelen hårdgjorda ytor minskar vilket möjliggör mer infiltration och lokal hantering av dagvatten. Konflikter mellan gång- och busstrafik minskar med ett integrerat resecentrum. Tillgängligheten för fotgängare ökar inom området. Riksvägen får en fullgod kapacitet vid nya och ändrade korsningspunkter.

Utredningar

En tidigare framtagen dagvattenutredning bedöms relevant för planförslaget, då åtgärdsförslaget betjänar området. En trafikutredning är gjord för att belysa om kapacitet och funktion på riksvägen påverkas. En förprojektering och kostnadskalkyl är framtagen för planförslaget och reviderad inför granskning. En etappindelning föreslås för att minska den initiala investeringskostnaden.

YTTRANDEPERIODER**Samrådsförfarandet**

Inkomna synpunkter föranleder endast smärre justeringar och kompletteringar av planförslaget. Inga väsentliga invändningar har presenterats.

Granskningsförfarandet

Under granskningen fanns en förnyad möjlighet att komma med synpunkter. Trafikverket har också signalerat att ett avtal bör upprättas mellan kommun och stat för att hantera genomförandefrågorna. Utformningen av resecentrum är delvis justerad, men ändringarna är inte av en väsentlig natur.

Antagande

Inga ändringar i sak har gjorts efter granskningen. Inga kända sakägare har kommit med invändningar av planförslaget. Efter granskning så ska planen godkännas av Kommunstyrelsen och antas av fullmäktige.

KS § 301

DNR: PLAN.2024.24

Miljö- och byggnämnden beslutade 2025-09-25, § 120, att godkänna planförslaget för Kommunstyrelsens/Kommunfullmäktiges antagandeprövning.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige
Planförslaget godkänns för antagandeprövning.

Beslutsunderlag

Utlåtande_250902.pdf

Antagandehandling plankarta

Antagandehandling planbeskrivning

Trafik-PM Högsby resecentrum 2024-10-04.pdf

Samrådshandling_Undersökning_Resecentrum_241125.pdf

Nämndsbeslut Samrådsredogörelse_250528.pdf

MN § 120, 2025-09-25. PLAN.2024.24.pdf

Beslutsmottagare

Kommunfullmäktige

(17)

DNR: KU.2024.415

E-förslag Högsbyrösten offentliga toaletter i Högsby**Ärendebeskrivning**

Gunilla Palmqvist, Berga, har lämnat in ett e-förslag om offentliga toaletter i Högsby i anknytning till resecentrum eller torget vid Ica. Förslaget fick 21 röster, vilket kvalificerade det för behandling i kommunfullmäktige. Fullmäktige beslutade 2024-12-09, KF § 193 att överlämna det till kommunstyrelsen för beredning. I kommunstyrelsen överlämnades ärendet vidare till kommunledningsutskottet, 2025-02-11, KS § 49.

Det finns i dagsläget tre offentliga toaletter i kommunen, en i Ruda samhälle och två i Högsby, vid biblioteket och kommunhuset. Dessa två är dock bara öppna i samband med respektive verksamhets öppettider. Tidigare fanns en toalett i den rivna stationsbyggnaden. Offentliga toaletter är en viktig service för besökare till såväl resecentrum som till samhället i stort, där området vid torget/ICA är en viktig målpunkt. Det handlar om att skapa en god tillgänglighet för breda samhällsgrupper som är beroende av sådan service, och i förlängningen naturligtvis alla, där sådant behov kan uppstå.

I planarbetet för nytt stationsområde så har behovet av en offentlig toalett lyfts fram som ett starkt behov. Projekteringen av området har inkluderat en ny fristående toalettbyggnad, och denna ska inkluderas i projektets genomförande, vilket avses påbörjas under år 2025. En toalett av den typ som föreslås vid resecentrum bedöms ha en kostnad på cirka 1,5-1,7 miljoner kronor. Det är av synnerlig vikt att åtkomst, tillgänglighet och förvaltning av toaletten är anpassade för att besökare ska få en trygg, trivsamt och fräsch miljö. Om toaletten sköts dåligt så är risken för skadegörelse och nedskräpning betydligt, vilket i förlängningen ökar underhållskostnaden för kommunen, utöver att det ger ett dåligt intryck till besökare.

Kommunledningsutskottet förslåg 2025-03-25, § 61 att besvara e-förslaget enligt följande:

Högsby kommun har inkluderat en ny toalett i detaljplan och projektering för nytt resecentrum. Projektet avses påbörjas under innevarande år 2025. Med detta ska e-förslaget anses besvarat.

Kommunfullmäktige

2025-12-08

Kommunstyrelsen beslutade 2025-04-15, § 105 att återremittera ärendet och ge kommunchefen i uppdrag att undersöka, presentera förslag och kostnadsberäkna en tillfällig toalettlösning, exempelvis genom samarbete med företag eller myndigheter i stationsområdet närhet tills dess att en permanent lösning är på plats.

Ärendeberedning

För resecentrum i Högsby pågår en process med att fastställa detaljplan samt att projektera för ombyggnad av området. I den planeringen ingår att uppföra en byggnad som innehåller en offentlig toalett av hög standard.

Ett medborgarförslag har lämnats in via Högsby-rösten som föreslår en tillfällig lösning för en offentlig toalett.

Bedömningen är att detta är mycket kostsamt samt svårt att upprätthålla kvalitet och tillgänglighet i en tillfällig lösning. Vid beredning i kommunstyrelsen återremitterades ärendet till kommunchefen för ytterligare undersökning om det finn möjligheter att hitta en tillfällig lösning.

Den tidigare bedömningen kvarstår. Det är mycket kostsamt att hitta en tillfällig lösning som har tillräcklig kvalitet och standard.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Förslaget med tillfällig toalett vid Högsby resecentrum avslås.

Högsby kommun har inkluderat en ny toalett i detaljplan och projektering för nytt resecentrum. Projektet avses påbörjas under innevarande år 2025.

Med detta ska e-förslaget anses besvarat.

Kommunfullmäktiges beslut**Beslutsunderlag**

Högsbyrösten - Offentliga toaletter i Högsby (status & antal röster).pdf

Protokoll 2025-09-08 - KF § 128

Protokoll 2025-11-18 - KS § 315

Beslutsmottagare

(<https://www.facebook.com/sharer/sharer.php?u=https://minasidor.hogsby.se/forslag/show/5171>)

(<https://twitter.com/intent/tweet?hashtags=F%C3%B6rslag&url=https://minasidor.hogsby.se/forslag/show/5171>)

Högsbyförslaget

Offentliga toaletter i Högsby

Status

Publicera

Förslaget inskickat

2024-08-11 12:32

Röstning avslutasAntal röster

2024-11-29 21

Beskrivning

Finns det möjligtvis några offentliga toaletter i anknytning till Resecentrum eller torget vid ica inne i högsby? Detta är något som borde finnas och som saknas och borde kunna ordnas relativt snabbt.Mvh
Gunilla Palmqvist

Högsby Servicecenter

kommun@hogsby.se (<mailto:kommun@hogsby.se>)

Röststyrd telefonist 010-356 50 00 (tel:0103565000)

Uppge "växel" för att bli kopplad till servicecenter

www.hogsby.se (<http://www.hogsby.se>)

(<https://www.facebook.com/hogsby/>)

(<https://www.instagram.com/hogsbykommun/>)

KF § 128

DNR: KU.2024.415

E-förslag Högsbyrösten om offentliga toaletter i Högsby**Ärendebeskrivning**

Gunilla Palmqvist, Berga, har lämnat in ett e-förslag om offentliga toaletter i Högsby i anknytning till resecentrum eller torget vid Ica. Förslaget fick 21 röster, vilket kvalificerade det för behandling i kommunfullmäktige. Fullmäktige beslutade 2024-12-09, KF § 193 att överlämna det till kommunstyrelsen för beredning. I kommunstyrelsen överlämnades ärendet vidare till kommunledningsutskottet, 2025-02-11, KS § 49.

Ärendeberedning 1 - 2025-03-13

Det finns i dagsläget tre offentliga toaletter i kommunen, en i Ruda samhälle och två i Högsby, vid biblioteket och kommunhuset. Dessa två är dock bara öppna i samband med respektive verksamhets öppettider. Tidigare fanns en toalett i den rivna stationsbyggnaden. Offentliga toaletter är en viktig service för besökare till såväl resecentrum som till samhället i stort, där området vid torget/ICA är en viktig målpunkt. Det handlar om att skapa en god tillgänglighet för breda samhällsgrupper som är beroende av sådan service, och i förlängningen naturligtvis alla, där sådant behov kan uppstå.

I planarbetet för nytt stationsområde så har behovet av en offentlig toalett lyfts fram som ett starkt behov. Projekteringen av området har inkluderat en ny fristående toalettbyggnad, och denna ska inkluderas i projektets genomförande, vilket avses påbörjas under år 2025. En toalett av den typ som föreslås vid resecentrum bedöms ha en kostnad på cirka 1,5-1,7 miljoner kronor. Det är av synnerlig vikt att åtkomst, tillgänglighet och förvaltning av toaletten är anpassade för att besökare ska få en trygg, trivsam och fräsch miljö. Om toaletten sköts dåligt så är risken för skadegörelse och nedskräpning betydligt, vilket i förlängningen ökar underhållskostnaden för kommunen, utöver att det ger ett dåligt intryck till besökare.

Kommunledningsutskottet förslog 2025-03-25, § 61 att besvara e-förslaget enligt följande:

Högsby kommun har inkluderat en ny toalett i detaljplan och projektering för nytt resecentrum. Projektet avses påbörjas under innevarande år 2025. Med detta ska e-förslaget anses besvarat.

KF § 128

DNR: KU.2024.415

Kommunstyrelsen beslutade 2025-04-15, § 105 att återremittera ärendet och ge kommunchefen i uppdrag att undersöka, presentera förslag och kostnadsberäkna en tillfällig toalettlösning, exempelvis genom samarbete med företag eller myndigheter i stationsområdet närhet tills dess att en permanent lösning är på plats.

Ärendeberedning 2 - 2025-05-28

För resecentrum i Högsby pågår en process med att fastställa detaljplan samt att projektera för ombyggnad av området. I den planeringen ingår att uppföra en byggnad som innehåller en offentlig toalett av hög standard.

Ett medborgarförslag har lämnats in via Högsby-rösten som föreslår en tillfällig lösning för en offentlig toalett.

Bedömningen är att detta är mycket kostsamt samt svårt att upprätthålla kvalitet och tillgänglighet i en tillfällig lösning. Vid beredning i kommunstyrelsen återremitterades ärendet till kommunchefen för ytterligare undersökning om det finns möjligheter att hitta en tillfällig lösning.

Den tidigare bedömningen kvarstår. Det är mycket kostsamt att hitta en tillfällig lösning som har tillräcklig kvalitet och standard.

Kommunstyrelsen förslög 2025-08-19, 201, till kommunfullmäktige att "avslå förslaget med tillfällig toalett vid Högsby resecentrum samt att Högsby kommun har inkluderat en ny toalett i detaljplan och projektering för nytt resecentrum. Projektet avses påbörjas under innevarande år 2025. Med detta anses e-förslaget för besvarat."

Förslag under kommunfullmäktiges möte

Leif Gustavsson (SD) yrkar att e-förslaget ska verkställas och att en toalett omedelbart sätts upp vid resecentrum och vill att ärendet återremitteras för förnyad beredning.

Jonas Erlandsson (S) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag och vill att ärendet ska avgöras idag.

Beslutsgång

Kommunfullmäktiges ordförande Magnus Gabrielsson (S) frågar om kommunfullmäktige vill att ärendet ska avgöras idag eller återremitteras

Kommunfullmäktige

2025-09-08

KF § 128

DNR: KU.2024.415

enligt Leif Gustavssons (SD) återremissyrkande och finner att ärendet ska återremitteras. Omröstning begärs och genomförs.

Beslutsordning

Den som vill att ärendet ska avgöras idag röstar ja och den som vill att ärendet ska återremitteras röstar nej.

Omröstningsresultat

Vid omröstningen avges 15 ja-röster, 11 nej-röster och 4 avstår. Resultatet framgår av särskild omröstningslista.

Kommunfullmäktiges beslut

Ärendet återremitteras (på grund av minoritetsåterremiss) för förnyad beredning enligt Leif Gustavssons (SD) förslag.

Beslutsunderlag

Högsbyrösten - Offentliga toaletter i Högsby (status & antal röster).pdf
Protokoll 2025-08-19 - KS § 201

Beslutsmottagare

KLU

Förslagsställaren för kännedom

KS § 315

DNR: KU.2024.415

E-förslag Högsbyrösten offentliga toaletter i Högsby**Ärendebeskrivning**

Gunilla Palmqvist, Berga, har lämnat in ett e-förslag om offentliga toaletter i Högsby i anknytning till resecentrum eller torget vid Ica. Förslaget fick 21 röster, vilket kvalificerade det för behandling i kommunfullmäktige. Fullmäktige beslutade 2024-12-09, KF § 193 att överlämna det till kommunstyrelsen för beredning. I kommunstyrelsen överlämnades ärendet vidare till kommunledningsutskottet, 2025-02-11, KS § 49.

Det finns i dagsläget tre offentliga toaletter i kommunen, en i Ruda samhälle och två i Högsby, vid biblioteket och kommunhuset. Dessa två är dock bara öppna i samband med respektive verksamhets öppettider. Tidigare fanns en toalett i den rivna stationsbyggnaden. Offentliga toaletter är en viktig service för besökare till såväl resecentrum som till samhället i stort, där området vid torget/ICA är en viktig målpunkt. Det handlar om att skapa en god tillgänglighet för breda samhällsgrupper som är beroende av sådan service, och i förlängningen naturligtvis alla, där sådant behov kan uppstå.

I planarbetet för nytt stationsområde så har behovet av en offentlig toalett lyfts fram som ett starkt behov. Projekteringen av området har inkluderat en ny fristående toalettbyggnad, och denna ska inkluderas i projektets genomförande, vilket avses påbörjas under år 2025. En toalett av den typ som föreslås vid resecentrum bedöms ha en kostnad på cirka 1,5-1,7 miljoner kronor. Det är av synnerlig vikt att åtkomst, tillgänglighet och förvaltning av toaletten är anpassade för att besökare ska få en trygg, trivsamt och fräsch miljö. Om toaletten sköts dåligt så är risken för skadegörelse och nedskräpning betydligt, vilket i förlängningen ökar underhållskostnaden för kommunen, utöver att det ger ett dåligt intryck till besökare.

Kommunledningsutskottet förslög 2025-03-25, § 61 att besvara e-förslaget enligt följande:

Högsby kommun har inkluderat en ny toalett i detaljplan och projektering för nytt resecentrum. Projektet avses påbörjas under innevarande år 2025. Med detta ska e-förslaget anses besvarat.

KS § 315

DNR: KU.2024.415

Kommunstyrelsen beslutade 2025-04-15, § 105 att återremittera ärendet och ge kommunchefen i uppdrag att undersöka, presentera förslag och kostnadsberäkna en tillfällig toalettlösning, exempelvis genom samarbete med företag eller myndigheter i stationsområdet närhet tills dess att en permanent lösning är på plats.

Ärendeberedning

För resecentrum i Högsby pågår en process med att fastställa detaljplan samt att projektera för ombyggnad av området. I den planeringen ingår att uppföra en byggnad som innehåller en offentlig toalett av hög standard.

Ett medborgarförslag har lämnats in via Högsby-rösten som föreslår en tillfällig lösning för en offentlig toalett.

Bedömningen är att detta är mycket kostsamt samt svårt att upprätthålla kvalitet och tillgänglighet i en tillfällig lösning. Vid beredning i kommunstyrelsen återremitterades ärendet till kommunchefen för ytterligare undersökning om det finns möjligheter att hitta en tillfällig lösning.

Den tidigare bedömningen kvarstår. Det är mycket kostsamt att hitta en tillfällig lösning som har tillräcklig kvalitet och standard.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Förslaget med tillfällig toalett vid Högsby resecentrum avslås.

Högsby kommun har inkluderat en ny toalett i detaljplan och projektering för nytt resecentrum. Projektet avses påbörjas under innevarande år 2025.

Med detta ska e-förslaget anses besvarat.

Beslutsunderlag

Högsbyrösten - Offentliga toaletter i Högsby (status & antal röster).pdf

Protokoll 2025-09-08 - KF § 128

Protokoll 2025-10-14 - KU § 220

Beslutsmottagare

Kommunfullmäktige

(18)

DNR: KU.2025.23

Interpellationer

Kommunfullmäktiges beslut

Beslutsunderlag

Beslutsmottagare

(19)

DNR: KU.2025.22

Motioner

Kommunfullmäktiges beslut

Beslutsunderlag

Beslutsmottagare